روزنامه اقتصادی ایران
صدای بخش خصوصی ایران

جهان صنعت

دوشنبه ۲۷ بهمن ۱۴۰۴ ■ ۲۷ شعبان ۱۴۴۷ ■ ۱۶ فوریه ۲۰۲۶
سال بیست‌ودوم ■ شماره ۶۰۲۱ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

تکرار مواضع یک‌جانبه مسعود پزشکیان علیه شکوری‌راد

اگر آنچه برادر اصلاح‌طلب ما گفته درست باشد فاجعه است

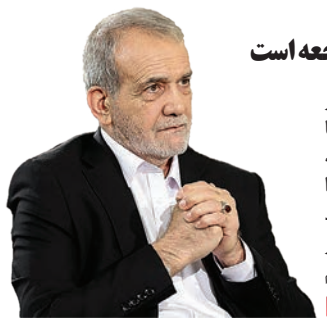

رییس‌جمهور با یادآوری واکنش اخیرش به اظهارنظرهای یکی از اصلاح‌طلبان تصریح کرد: فرصت نمی‌کنم فضای مجازی را دنبال کنم اما اخیرا در جلسه‌ای گفتم یکی از برادران اصلاح‌طلب پیام‌هایی مطرح کرده که اگر درست باشد، فاجعه است. گفتم حکم می‌دهم به او که برود و موضوع را دنبال کند. به وزیر مربوطه هم اعلام کردم به استانداران بگوید بررسی کنند تا بیماری پیدا شود و درمانش را بیابند. مسعود پزشکیان با بیان اینکه اگر قرار است خودمان را اصلاح کنیم این کار را انجام می‌دهیم، یادآور شد: ما آمده‌ایم مشکل مردم را حل کنیم، نه اینکه برای مردم مشکل ایجاد کنیم.

۲

جوانان در صف بیکاری

آمار اشتغال در پاییز امسال تحلیل شد

جهان صنعت گاهی خطرناک‌ترین تغییرات در اقتصاد آنهایی نیستند که با جهش‌های بزرگ رخ می‌دهند بلکه آنهایی هستند که آرام، بی‌صدا و در دل اعداد کوچک اتفاق می‌افتند. پاییز ۱۴۰۴ یکی از همان مقاطع است. نرخ بیکاری به ۷/۸ درصد رسیده؛ رقمی که در نگاه اول همچنان «تک‌رقمی» و قابل دفاع به‌نظر می‌رسد اما وقتی این عدد را کنار کاهش نرخ مشارکت اقتصادی که به ۴۰/۷ درصد رسیده، می‌گذاریم تصویر تغییر می‌کند. این‌بار مساله فقط افزایش ۰/۶ واحد درصدی بیکاری نسبت به پاییز سال قبل نیست بلکه همزمانی آن با کاهش ۰/۵ واحدی مشارکت است که از تغییر جهت بازار کار خبر می‌دهد. درهمین‌فصل جمعیت شاغل به ۲۴ میلیون و ۸۵۷ هزار نفر رسیده یعنی حدود ۱۲۷ هزار نفر کمتر از پاییز ۱۴۰۳. درمقابل جمعیت غیرفعال با جهشی قابل‌توجه به ۳۹ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر افزایش یافته یعنی افزایشی نزدیک به ۸۰۰ هزار نفر در یک‌سال. این‌جابه‌جایی معنایی فراتر از یک‌نوسان فصلی دارد: بخشی از نیروی کار از جست‌وجوی شغل کنار کشیده است.

۳

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با علی صوفی سیاست‌های معیشتی را بررسی کرد

شعار توخالی علیه فساد سیستمی

۲

سودآوری در مسلخ

«جهان‌صنعت» اثر تغییرات بودجه بر پتروشیمی‌ها را واکاوی می‌کند

۱۳

ضرورت اصلاح ساختار حکمرانی اقتصادی

در سی‌امین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران در دوره دهم چه گذشت؟

۱۲

سرمقاله

جامعه‌ای بدون آزادی دیجیتال

علی حسینی

ایران در یک بن‌بست ساختاری عمیق گرفتار شده است؛ بن‌بستی که دیگر نمی‌توان آن را با الفاظ زیبا یا وعده‌های سیاسی توجیه کرد. رییس‌جمهور به‌عنوان عالی‌ترین مقام اجرایی کشور ابزار موثری برای اجرای تصمیماتش ندارد و هیچ نهادی پاسخگو نیست. چنین وضعیتی نشان‌دهنده بحران مشروعیت دولت است. یکی از بارزترین نمادهای این بحران، وضعیت اینترنت و سیاست‌های محدودکننده دسترسی به اطلاعات است. وقتی رییس‌جمهور به‌طور رسمی درآمد سالانه ۳۰ هزار میلیارد تومانی بازار فیلترشکن‌ها را اعلام می‌کند، به معنای پذیرش شکست سیاست‌های محدودسازی اینترنت است. با این حال نه‌تنها تغییری در سیاست‌ها ایجاد نمی‌شود بلکه ادامه این مسیر، فساد اقتصادی و رانت را تقویت و هزینه‌های سنگینی را بر دوش مردم تحمیل می‌کند. مسعود پزشکیان ضمن اشاره به اینکه نباید از بیان واقعیت‌ها ترسید بلکه باید از پنهان کردن آن واهمه داشت در سخنانی اعلام کرد: «در خصوص فضای مجازی به رهبر معظم انقلاب عرض کردم که فیلترینگ پوشاندن موضوع است. واقعیت این است که با وی‌پی‌ان دسترسی به همه محتواها (حتی بدتر از آن) وجود دارد، نمی‌توانیم از واقعیت فرار کنیم، ناگهان سر بلند می‌کنیم و شرایط را می‌بینیم، چرا جوانان ما اینگونه شدند؟ برای اینکه فضای مجازی ذهن آنها را خراب می‌کند، تصور می‌کنیم که با فیلترینگ مشکل را حل کرده‌ایم در صورتی که با انجام این کار آنها را بیشتر به آن سمت سوق داده‌ایم.»

این تناقض میان آگاهی رسمی و عمل اجرایی، اعتماد عمومی را به شدت کاهش داده و محیط کسب‌وکارهای دیجیتال را به فضایی ناپایدار و غیرقابل پیش‌بینی تبدیل کرده است. مساله آزاردهنده‌تر نبود پاسخگویی است. هیچ نهاد یا فردی مسوولیت این وضعیت را برعهده نمی‌گیرد. خسارات اقتصادی و روانی بر دوش مردم است و وعده‌های رسمی درباره آزادی اینترنت تنها به یک شوخی تلخ بدل شده‌اند. جامعه به شرایطی عادت کرده که در آن تصمیمات کلان بدون توجه به نتایج عملی و تبعات زندگی روزمره مردم اتخاذ می‌شوند و مردم مجبورند هزینه این تصمیمات غلط را بپردازند. این بحران محدود به حوزه اقتصاد نیست و یک بحران اخلاقی و اجتماعی نیز محسوب می‌شود. وقتی سیاست‌ها به جای خدمت به مردم به ابزاری برای کنترل و محدودیت تبدیل می‌شوند، زیست اجتماعی عملا فلج می‌شود و انگیزه‌ها و امیدهای جمعی به مرور از بین می‌روند. این وضعیت نه‌تنها نوآوری و رقابت اقتصادی را تضعیف می‌کند بلکه امید و انگیزه جامعه را به شکل سیستماتیک کاهش می‌دهد. اگر ادامه این شرایط را بپذیریم، جامعه‌ای خواهیم داشت که جیبش خالی است، امیدش از بین رفته و همچنان تحت کنترل سیاست‌هایی قرار دارد که شکست آنها برای همگان آشکار بوده اما هیچ‌کس مسوولیت آن را نمی‌پذیرد. اگر اراده واقعی برای تغییر وجود ندارد و هیچ نهادی پاسخگو نیست، نتیجه این است که همه ما در یک بازی شوم گرفتار شده‌ایم؛ بازی‌ای که در آن مردم، اقتصاد و آینده کشور تنها مهره‌های قربانی هستند. این وضعیت فریادی است که نشان می‌دهد کشور نیازمند اصلاحات اساسی در ساختار، شفافیت تصمیم‌گیری و پاسخگویی مسوولان است. بدون این اصلاحات، امید به تغییر به‌طور جدی تضعیف می‌شود و جامعه هر روز بیش از پیش با بحران اعتماد، ناامنی اقتصادی و محدودیت اجتماعی روبه‌رو خواهد شد.

نقدروز

سهم مردم در مذاکرات

محمدصادق جنان‌صفت

فردا برای بار دوم دور تازه گفت‌وگوهای نمایندگان جمهوری اسلامی و مقام‌های آمریکایی در ژنو پایتخت سوییس برگزار می‌شود. تجربه دوره‌های پیشین مذاکرات از ۱۳۸۲ تا امروز که ۲۲ سال شده نشان می‌دهد هرگز هیچ مذاکره‌کننده ایرانی در این سال‌ها از شهروندان کشور نپرسیده است انتظار آنها از نتیجه مذاکرات چیست؟ شهروندان ایرانی در سال‌های نخست گفت‌وگوها که براساس سیاست اتمی جمهوری اسلامی برگزار می‌شد به دلایل گوناگون داستان را دنبال نمی‌کردند یا آن را در کانون توجه نداشتند. بعدها و در دولت‌های محمود احمدی‌نژاد با مقام‌های اروپایی و نیز آژانس بین‌المللی هسته‌ای بود که معلوم شد تحریم اقتصادی کشور در دستورکار است و همینطور هم شد. پس از آن در سال ۱۳۹۷ بود که دونالد ترامپ، رییس‌جمهور خاص آمریکا پس از استقرار در کاخ سفید برخورد سخت با جمهوری اسلامی را در دستور کار قرار داده و در اردیبهشت ماه خبر داد از برجام کنار می‌کشد. پس از تحریم‌های اوباما و ترامپ و موثر شدن این تحریم‌ها، ایرانیان به گفت‌وگوها توجه کرده و اکنون به این دور از گفت‌وگوها توجه اکید نشان خواهند داد. تجربه شهروندان و نیز درک و فهم آنها این احساس را پدیدار کرده که نتیجه گفت‌وگوها و مذاکرات در این سال‌ها به بدتر شدن زندگی آنها و خراب شدن کسب‌وکارشان و نیز کاهش سطح رفاهشان منجر شده است. علاوه‌براین حالا شهروندان ایرانی به این باور رسیده‌اند که حالت نه جنگ نه صلح پس از جنگ ۱۲ روزه به دلیل این است که گفت‌وگوها با آمریکا به بن‌بست می‌رسد و پس از چند دور گفت‌وگو در هر دوره بی‌نتیجه رها می‌شود و کابوس جنگ بر سرشان به پرواز در می‌آید. به همین دلیل است که شهروندان حالا از گفت‌وگوهای در پیش و مذاکره‌کنندگان و نیز از نهادهای بالای سر نهاد دولت و وزارت خارجه انتظار دارند خواسته‌های آنها در هرگفت‌وگو در اولویت اول قرار گیرد و هر مساله دیگری پس از خواست‌های شهروندان باشد. ایرانیان که با استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی از وجود سازمان‌ها و نهادهای مستقل از قدرت در کشورهای دیگر آگاهی پیدا کرده‌اند انتظار دارند این نهادها در ایران نیز فعالیت آزاد داشته باشند و نظر آنها را درباره اولویت‌های مذاکره استخراج کرده و روی میز بگذارند.

شهروندان ایرانی در گفت‌وگوهای روزمره میان خود که می‌شود در فضاهای واقعی شنید و در شبکه‌های اجتماعی هم خواسته خود را از مذاکرات در میان می‌گذارند همچنین برطرف شدن تحریم به هر قیمتی برای مردم اولویت نخست است، باور دارند اگر این گره از دست و پای اقتصاد ایران برداشته شود روند کاهنده قدرت خریدشان در جایی می‌ایستد و حتی می‌شود بهبود یابد. بدیهی است ایرانیان در این فضای داغ سیاسی خواسته‌های دیگری هم دارند که می‌شود آنها را نیز با نظرسنجی کارشناسی- علمی برطرف کرد. مردم باور دارند مذاکره برای مذاکره تازه گفت‌وگوها جواب نمی‌دهد و اگر قرار بر این است که بن بست باز شود بهتر است سازگاری بیشتر دست‌کم برای یک دوره میان‌مدت در دستور کار قرار گیرد. مردم انتظار ندارند چرخ پنجم گاری باشند.

یادداشت

«نه جنگ نه صلح» وضعیتی بدتر از جنگ!

وحید شقاقی‌شهری*

شرایط کنونی «نه جنگ، نه صلح» حتی وضعیتی دشوارتر از خود جنگ ایجاد کرده است. این بلاتکلیفی برای سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی در میان‌مدت و بلندمدت بسیار آسیب‌زاست و اکنون با نوعی سردرگمی شدید روبه‌رو هستیم. بخشی از این وضعیت بی‌تردید ناشی از خطاهای داخلی است اما می‌تواند یکی از سناریوها و برنامه‌های آمریکا نیز باشد، یعنی تحمیل فضایی آمیخته با ترس، نگرانی و ابهام. چنین فضایی شرایط نامساعد سرمایه‌گذاری را بدتر می‌کند، به زیان کسب‌وکارهاست، رکود را تشدید کرده و به‌نظر می‌رسد بدبیاری‌های آقای پزشکیان همچنان ادامه دارد و این نیز یکی دیگر از آنهاست.

از زمان روی کار آمدن ایشان، کشور با رویدادهای غیرمنتظره و پیچیده‌ای مواجه بوده است؛ از ترور اسماعیل هنیه در مراسم تحلیف گرفته تا تحولات پیچیده یک‌سال‌ونیم اخیر. به نظر من دوره حدودا یک‌سال‌ونیمه مدیریت وی و اتفاقاتی که در این بازه رخ داده، شاید در چهار یا پنج دهه اخیر کم‌سابقه بوده باشد.

تحولات اخیر هم بلاتکلیفی را به‌شدت افزایش داده، هم فضای ترس و نگرانی عمومی ایجاد کرده و هم باعث شده سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان عملا برنامه‌های خود را متوقف کنند. حتی مصرف‌کنندگان نیز دست نگه داشته‌اند و نمی‌دانند زمان مناسبی برای خرید هست یا نه. برای مثال اگر بخواهید کالایی سفارش دهید که تحویل آن دو یا سه ماه طول می‌کشد، شرایط آنقدر مبهم بوده که برنامه‌ریزی برای چنین خریدهایی نیز دشوار شده است. به نظر می‌رسد تیم مذاکره‌کننده باید هرچه سریع‌تر به این وضعیت پایان دهد. تعیین یک زمان‌بندی مشخص ضروری است تا این روند بیش از حد طولانی نشود. موضوعاتی که چنین فشار روحی و روانی گسترده‌ای به جامعه وارد می‌کنند نباید فرسایشی شوند. مذاکرات باید منسجم، هدفمند و در چارچوب زمانی روشن انجام شود. مثلا طی دو هفته به نتیجه برسند یا تکلیف عدم توافق را مشخص کنند. باز گذاشتن طولانی‌مدت این موضوع در حالی که طرف آمریکایی برای هر اقدام خود برنامه‌ریزی و پیام‌های نگران‌کننده به جامعه ایرانی منتقل می‌کند تا اقتصاد شکننده کشور را آسیب‌پذیرتر کند نشان‌دهنده نوعی برنامه‌ریزی هدفمند است. حال می‌توان آن را توطئه نامید یا هر عنوان دیگری.

فارغ از اینکه جنگ رخ می‌دهد یا نه -که پاسخ آن در حیطه اختیار من نیست- تداوم این وضعیت «نه جنگ، نه صلح»، آن هم در شرایطی که شاخص‌های اقتصادی چندان مطلوب نیست، می‌تواند بسیار خسارت‌بار باشد. پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی امسال نزدیک به صفر باشد و ادامه این روند حتی می‌تواند رشد منفی ۲ تا ۳ درصدی به دنبال داشته باشد. نیمه‌فعال شدن بنگاه‌ها، افزایش هزینه‌های زندگی، تعدیل نیرو و گسترش فقر از پیامدهای محتمل آن است. از نظر روانی نیز مصرف‌کنندگان خریدهای خود را و سرمایه‌گذاران برنامه‌های سرمایه‌گذاری را به تعویق می‌اندازند.

هرچه این شرایط طولانی‌تر شود، وضعیت رفاه، سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی بدتر خواهد شد بنابراین توصیه من به تیم مذاکره‌کننده این است که برنامه زمان‌بندی مشخصی داشته باشند و چه در داخل و چه در تعامل با طرف آمریکایی، مذاکرات را در همان چارچوب پیش ببرند.

ادامه در صفحه ۲

دیدگاه

خوانشی نو از توسعه اقتصادی

محسن راجی‌اسدآبادی*

این یادداشت با اتکا به دستاوردهای ادبیات اقتصاد توسعه به‌ویژه مقاله اخیر دارون عجم‌اوغلو با عنوان «فناوری و توسعه اقتصادی» تنظیم شده است؛ مقاله‌ای که می‌کوشد با ارائه چارچوبی منسجم، نقش فناوری، ظرفیت یادگیری و نهادها را در تبیین تفاوت‌های پایدار توسعه میان کشورها بازخوانی کند. این متن در امتداد و تکمیل آثار پیشین عجم‌اوغلو از جمله چرا ملت‌ها شکست می‌خورند و دالان باریک آزادی، بر این ایده محوری تاکید دارد که توسعه اقتصادی نه محصول انباشت صرف سرمایه و نیروی کار بلکه نتیجه برهم‌کنش پیچیده میان نهادهای اقتصادی و سیاسی، سازوکارهای انگیزشی و توان جوامع در جذب، انطباق و به‌کارگیری فناوری است.

در این چارچوب فناوری نه به‌عنوان کالایی قابل واردات بلکه به‌مثابه یک فرآیند نهادی و یادگیرنده فهم می‌شود؛ فرآیندی که موفقیت آن به کیفیت نهادها، سرمایه انسانی، ثبات سیاستی و رابطه دولت و بازار وابسته است. یادداشت حاضر با تلفیق تحلیل‌های ارائه‌شده در مقاله اخیر عجم‌اوغلو و مبانی نظری آثار پیشین وی، می‌کوشد تصویری یکپارچه از منطق توسعه در جهان امروز ارائه و نشان دهد که چرا بسیاری از کشورهای در حال توسعه باوجود دسترسی فزاینده به فناوری و سرمایه، همچنان در دام رشد ناپایدار و بهره‌وری پایین گرفتار مانده‌اند. هدف فراتر از بازگویی نظریه‌ها، استخراج دلالت‌های تحلیلی و سیاستی برای فهم قواعد بازی اقتصاد جهانی و امکان‌سنجی مسیرهای واقع‌بینانه توسعه است.

مساله توسعه اقتصادی در قرن بیست‌ویکم بیش از هر زمان دیگر به مساله فناوری، یادگیری و نهادها گره خورده است. تجربه ۷۰ سال اخیر نشان می‌دهد که شکاف درآمدی میان کشورها نه‌تنها کاهش نیافته بلکه در بسیاری موارد پایدار یا حتی تشدید شده است. براساس داده‌های بانک جهانی، نسبت درآمد سرانه (بر حسب برابری قدرت خرید) میان دهک بالای کشورهای جهان و دهک پایین، از حدود ۱۵ به‌یک در دهه ۱۹۶۰ به بیش از ۳۰ به‌یک در دهه ۲۰۱۰ رسیده است. این شکاف را نمی‌توان صرفا با تفاوت در منابع طبیعی، سرمایه فیزیکی یا حتی نرخ پس‌انداز توضیح داد. آنچه در قلب این شکاف قرار دارد، تفاوت در ظرفیت‌های نهادی، فناورانه و یادگیری جمعی است؛ موضوعی که هم در مقاله «فناوری و توسعه اقتصادی» و هم در آثار دارون عجم‌اوغلو به‌عنوان محور اصلی تحلیل توسعه برجسته شده است.

ادبیات کلاسیک رشد نقش فناوری را عمدتا به‌صورت یک عامل برون‌زا یا پیامد خودبه‌خودی سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه توضیح می‌داد اما شواهد تجربی جدیدتر نشان داده‌اند که فناوری نه یک متغیر مستقل و قابل تزریق بلکه بخشی از یک نظام پیچیده اجتماعی، نهادی و سازمانی است. مقاله اخیر عجم‌اوغلو دقیقا از همین نقطه آغاز می‌کند و نشان می‌دهد که فناوری تنها در صورتی به رشد اقتصادی منجر می‌شود که اقتصاد ملی از توان جذب، انطباق و یادگیری برخوردار باشد. این توان به کیفیت نهادها، ساختار انگیزشی بنگاه‌ها، سطح مهارت نیروی کار و میزان پیش‌بینی‌پذیری سیاست‌ها وابسته است.

حسابداری رشد در کشورهای توسعه‌یافته نشان می‌دهد که بین ۵۰ تا ۷۰ درصد رشد بلندمدت تولید سرانه ناشی از رشد بهره‌وری کل عوامل بوده در حالی که این سهم در بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه کمتر از ۳۰ درصد باقی‌مانده است.

صفحه ۶

در صفحات دیگر بخوانید

۴ پیام پنهان پکن به‌کرملین
۱۰ کاهش پروانه‌ها و تورم نهاده‌ها
۱۱ رنگ رکود در بازارسهام
۱۴ تکرار یک سناریوی تلخ
۸ سقوط انتظارات تولید به‌کف تاریخی
۹ فولاد و آلومینیوم در پیچ سیاست
۱۸ تبعیض پنهان

پرسش روز

آقای پزشکیان اول بگو مشکل چیست بعد...

یکم- مسعود پزشکیان در روزهای پس از ۱۸دی به هر دلیل کمتر سخن می‌گفت اما حالا احساس می‌کند وضعیت عادی شده و برنامه پیشین خود که سخنرانی کردن در زیرمجموعه‌های دولتی بوده را شروع کرده است. خب، این رفتار وی چه تنگنایی دارد و چرا نباید هر روز در دو یا سه جا صحبت کند؟ اصولا رییس دولت می‌تواند و باید در نهاد ریاست‌جمهوری مستقر شود و به شنیدن دیدگاه‌ها و راهکارها عادت کند و هر چند روز هم یک تصمیم عادی یا مهم برای برطرف کردن مشکلات کشور بگیرد.

دوم- اتفاقا رییس‌جمهور در سخنرانی در آئین اختتامیه شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فارابی ویژه علوم انسانی و اسلامی با تاکید بر اینکه برای مشکلات امروز جامعه باید خودمان را نقد کنیم و به جای نقد و سرزنش دیگران، خودمان را اصلاح کنیم، گفت: «ما آمده‌ایم و هستیم که مشکل مردم را حل کنیم نه اینکه خودمان مشکل باشیم و باری بر دوش مردم بگذاریم.»

سوم- این حرف‌ها،حرف‌های بسیار خوبی است که پزشکیان بر زبان آورده حالا پرسش این نوشته چیست؟ پرسش این نوشته از خود رییس‌جمهور است. از وی می‌پرسیم به نظرش مهم‌ترین و اولویت‌دارترین مشکل مردم در این روزها و روزهایی که در پیش است چیست؟ او به صورت صریح و روشن باید آنها را با مردم در میان بگذارد و سپس اطمینان پیدا کند که مردم حرف او را قبول دارند یا نه؟ اگر مردم گفتند بله این مشکل اول ماست سپس به مردم بگوید آیا توانایی کارشناسی، امکان و قدرت سیاسی آن را دارد که مشکل را حل کند؟ واقعیت این است که ندانستن مشکل اصلی مردم درد بزرگ کشور است و رییس‌جمهور نیز در این تنگنا قرار دارد که نمی‌تواند مشکل را حل کند. به‌طور مثال اگر مردم بگویند تحریم‌ها مهم‌ترین مشکل است آیا رییس دولت می‌تواند آن را حل کند؟

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت
جهان صنعت
سازمان آگهی شهرستان ها
از سراسر کشور
نماینده فعال می پذیرد
۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴
۸۸۶۱۰۰۱۹-۲۱
www.jahanesanat.ir

ادامه یادداشت

«نه جنگ نه صلح»، وضعیتی بدتر از جنگ!

اطلاع‌رسانی نیز اهمیت زیادی دارد. باید تلاش شود سطح نگرانی و اضطراب جامعه کاهش یابد. اگر خبر امیدوارکننده‌ای وجود دارد، منعکس شود و اگر هم اخبار نامطلوب است، دست‌کم دوره بلاتکلیفی کوتاه‌تر شود تا کشور سریع‌تر به نتیجه‌ای مشـــخص برسد و از این وضعیت خارج شود. حتی می‌توان گفت شرایط جنگی از این وضعیت بلاتکلیف قابل‌تحمل‌تر است زیرا در جنگ تکلیف همه روشن است؛ مردم، ســـرمایه‌گذاران و سیاستگذاران اقتصادی می‌دانند باید چگونه برنامه‌ریزی کنند و معیشت و تولید بر همان اساس تنظیم می‌شود.

در شرایط نه جنگ نه صلح اما به دلیل نبود قطعیت، هزینه‌های سنگینی به کشور تحمیل می‌شود. از این‌رو ضروری است تیم مذاکره‌کننده و سخنگوی مربوطه با دقت و آگاهی کامل عمل کنند؛ هم در حوزه اطلاع‌رسانی و هم در زمان‌بندی مذاکرات

به‌نظر می‌رسد طرف آمریکایی به‌صورت هدفمند پیام‌های منفی و اضطراب‌آور منتشر می‌کند و براساس نوعی رویکرد مبتنی بر ایجاد ابهام و آشوب عمل می‌کند، یعنی ایجاد بی‌ثباتی ذهنی در طرف مقابل برای پیشبرد راحت‌تر اهداف خود. گاهی در فاصله کوتاه، پیام‌های متناقض منتشـــر می‌شـــود که همین بی‌ثباتی را تشدید می‌کند بنابراین برنامه ما نیز باید مقابله‌ای هوشمندانه با این شرایط باشد زیرا به نظر می‌رسد این روند با طراحی قبلی در حال اجراست.

* کارشناس مسائل اقتصادی

خبر

تکرار مواضع یک‌جانبه پزشکیان علیه شکوری‌راد

اگر آنچه برادر اصلاح‌طلب ما گفته درست باشد فاجعه است

ایرنا– رییس جمهور در سخنانی با بیان اینکه ذهنیت موجود در جامعه زخم برداشته، گفت: راه‌حل مرهم گذاشتن بر این زخم را دانشگاهیان و بزرگان دین و باور بهتر می‌توانند پیدا کنند. اینکه ما این زخم را به مرگ منجر کنیم یعنی ما طبابت اجتماعی بلد نیستیم. او یادآور شد: اینکه در جامعه ما چنین حوادثی رخ دهد برای من مدیر قابل‌قبول نیست و یعنی جایی از کار ما می‌لنگد. بسیار گفته‌ام با آنانی که مشکل دارند برخورد شود باید ما که مدیریت، طراحی و نظارت می‌کردیم، نقد شویم. باید خودمان را نقد کنیم به‌جای اینکه طرف مقابل را نقد کنیم. او با طرح این پرسش که چرا باوجود سابقه دین و اعتقاد و حکمت در ایران به برون‌داد اینچنینی رسیده‌ایم؟، تاکید کرد: چرا نمی‌توانیم با یکدیگر حرف بزنیم؟ چرا نمی‌توانیم مسائل را شفاف کنیم تا همه ببینند چگونه مشکلی به‌وجود آمده، چگونه اتفاق افتاده، چه کسی مقصر بوده و چگونه باید مشـــکل را درمان کرد؟ مسعود پزشکیان با یادآوری واکنش اخیرش به اظهارنظرهای یکی از اصلاح‌طلبان تصریح کرد: من فرصت نمی‌کنم فضای مجازی را دنبال کنم اما اخیرا در جلسه‌ای گفتم یکی از برادران اصلاح‌طلب پیام‌هایی مطرح کرده که اگر درســـت باشد، فاجعه است. گفتم حکـــم می‌دهم به او که برود و موضوع را دنبال کند. به وزیر مربوطه هم اعلام کردم به استانداران بگوید بررسی کنند تا بیماری پیدا شود و درمانش را بیابند. او با بیان اینکه اگر قرار است خودمان را اصلاح کنیم این کار را انجام می‌دهیم، یادآور شد: ما آمده‌ایم مشکل مردم را حل کنیم، نه اینکه برای مردم مشکل ایجاد کنیم. او ادامه داد: کفر این است، انسانی که می‌شنود و می‌بیند، نبیند و نشنود و تعقل نکند. چرا نباید بتوانم ببینم و بشنوم؟ اگر قصوری از ماست خودمان را اصلاح کنیم و اگر طرف دیگری ذهنیتی پیدا کرده آن ذهنیت را اصلاح کنیم. ما تلاش می‌کنیم این روند را ترمیم کنیم. پزشکیان با اشاره به حوادث دی‌ماه تصریح کرد: این حادثه بسیار بد و غیرقابل تصور بود که به چنین جایی برسیم چرا باید جوانان ما فریب بخورند و برخی از آنان کارهایی انجام دهند که در ذهن انسان نمی‌گنجد؟ چرا باید مسجد، بازار و خانه مردم را آتش بزنند؟ باید علت‌یابی و برایش نسخه علمی نوشته شود. با انکار، ندیدن، حذف یا پاک کردن صورت‌مساله، موضوع حل نمی‌شود. او با تاکید بر اینکه باید گیر کارمان را پیدا کنیم و برایش راه‌حلی تدارک ببینیم، اظهار کرد: دانشگاه جایی است که می‌تواند برای این مسائل، نسخه درست بنویسد اما به شرطی که در خود دانشگاه بتوانیم باهم گفت‌وگو کنیم. رهبر معظم انقلاب از مدت‌ها پیش گفته‌اند جلسات آزاداندیشی، تبیین و گفت‌وگو برگزار کنیم. چرا نباید بتوانیم باهم گفت‌وگو کنیم به جای اینکه دعوا کنیم؟ چرا حرف دانشجو را گوش نکنیم و براســـاس روش علمی پاســـخ دهیم؟ او با یادآوری آیاتی از قرآن در توصیف صفات ظالم، تاکید کرد: چه کسی ظالم‌تر از فردی است که اگر حرف درستی شنید، تکذیب کند؟ متقی کسی است که حرف راست را بر زبان بیاورد و اگر حرف درستی شنید در برابرش سر خم کند. پزشکیان با تاکید بر حرف درست، ریشه دارد و باید همان را بر زبان آورد و در مقابلش سر خم کرد، افزود: نباید حرف درست را انکار کرد. باید درست دید، شـــنید و تصمیم گرفت. بار مسوولیت در این زمینه در تمام جنبه‌ها و زمینه‌های علمی برعهده مرکز علوم انسانی است. طبیب‌گونه باید نگاه کرد و براساس آن راه‌حلی که ممکن است دردها را درمان کند، ارائه داد و به آن عمل کرد. او با اشاره به جلساتش با وزیر علوم و دانشگاهیان در زمینه معضلات ایران، یادآور شد: از ابتدا به دانشگاهیان گفته‌ایم در مشکلات انرژی، صنعت، تجارت و آب و برق و مشکلات اجتماعی به ما کمک کنند. اداره‌ها اگر می‌توانستند در این زمینه‌ها کاری کنند تا الان کاری کرده بودند اما دانشگاه‌ها و دانشگاهیان نخبه که اندیشه‌های باز دارند می‌توانند کارهایی کنند که افرادی که ذهن بسته و قالبی دارند نمی‌توانند آن کارها را انجام دهند. پزشکیان با بیان اینکه باور ما باید بر پذیرش راستی و سرخم کردن در مقابل آن باشد، تصریح کرد: باید اشکالات و عیوب خود را ببینیم و اصلاح کنیم تا بتوانیم در کنارهم قرار بگیریم. باید کمک کنیم جامعه به وحدت و انسجام برسد و فرهنگ ایرانی و اسلامی در این کشور عملی شود. با حرف و سخنرانی هم نمی‌شود، نیاز به عمل و اقدام دارد.

فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت مطرح کرد

تلاش برای تعیین تکلیف وضعیت دانش‌آموزان بازداشتی

ســـخنگوی دولت در واکنش به اینکه در اعتراضات اخیر کودکان زیر ســـن قانونی و دانش‌آموزان بازداشـــت شـــدند و حتی عده‌ای مدعی هســـتند در برخی از موارد اتهام لیدری به آنها وارد شـــده، گفت: «دولت تاکید دارد که حقوق افراد زیر ســـن ۱۸سال طبق قانون آئین دادرسی اطفال رعایت شود.»فاطمه مهاجرانی گفت: «جلسه مشترکی میان وزارت دادگستری، آموزش‌وپرورش و معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری تشکیل شده تا وضعیت تمامی افراد زیر سن قانونی را به‌صورت موردی بررسی کنند.» مهاجرانی با بیان اینکه خدمات مشـــاوره و حمایت حقوقی برای خانواده‌ها فراهم شـــده، گفت: «دولت با همکاری وزارت آموزش‌وپرورش و ســـازمان بهزیستی برنامه‌های مدونی برای ارائه خدمات روانشناسی و مشاوره به دانش‌آموزان و خانواده‌های آسیب دیده طراحی کرده است.»

همایون سامه‌یح از اختلاف وزارت بهداشت و کشور خبر داد

مخالفت با تحویل مدارک پزشکی مجروحان حوادث دی‌ماه

ایلنا– عضو کمیسیون بهداشـــت و درمان مجلس با تایید اصالت‌نامه منتشر شده از سوی شورای تامین شهرستان تهران خطاب به روسای دانشگاه‌های علوم پزشـــکی درباره تحویل مدارک پزشکی مجروحان اعتراضات دی‌ماه گفت: «بین وزارت بهداشـــت و وزارت کشور در مورد ارســـال اطلاعات بیماران اختلاف‌نظر وجود دارد.» همایون سامه‌یح نجف‌آبادی گفت: «وزارت بهداشت اعلام کرده که هیچ‌کـــس حق ندارد بدون طی مراحل قانونی نام یا پرونده بیماری را برای فردی ارسال کند، زیرا اطلاعات بیماران محرمانه است و هیچ‌کس اجازه انتشار یا دادن اطلاعات شخص دیگری را ندارد. درخصوص این نامه، نامه‌نگاری محرمانه شده و با درخواست آن مخالفت شده است.» این نماینده مجلس در ادامه گفت: «من از روز اول مطلع هســـتم که دستور مستقیم وزارت بهداشت به تمام بیمارستان‌ها این بوده که تمام پزشـــکان و بیمارســـتان‌ها موظفند بیماران را به صورت رایگان درمان کنند و تمام مجروحان را تحت درمان قرار دهند، بدون احراز هویت و توجه به اینکه افراد مجروح اغتشاشگر بوده‌اند یا امنیتی زیرا در آن زمان مشخص نبود چه کسی چه کاره است. بیمارستان‌ها قادر به تشخیص علت مجروحیت نبودند و به همین دلیل همه را با دید مثبت نگاه کرده و به‌صورت رایگان درمان کردند.»

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با علی صوفی، وزیر تعاون دولت اصلاحات سیاست‌های معیشتی را بررسی کرد

شعار توخالی علیه فساد سیستمی

علیرضا کیانپور– اعتراضات دی‌ماه۱۴۰۴ از بازار تهران آغاز شـــد؛ نکته‌ای که اگرچه در ادامه به‌دلیل گســـترش اعتراضـــات به‌لحاظ کمیّت شـــمار معترضان و گســـتردگی شهرها و روســـتاهای درگیر اعتراضـــات و البته تعدد مطالبـــات معترضان در حوزه‌هـــای گوناگون غیراقتصـــادی، عملا در حاشیه قرار گرفت اما به هر روی نشـــانی اســـت از اینکه دست‌کم انگیزه اولیه معترضان در این جنبش اعتراضی، وضعیت وخیم معیشتی ملت و اوضاع بحرانی اقتصادی مملکت بوده است. وضع و اوضاعی که اگر نگوییم حـــالا پس از حدود یک‌ماه از فرونشســـتن اعتراضات خیابانی در شـــرایطی حتی وخیم‌تر و بحرانی‌تر از یک‌ماه پیش است، دست‌کم باید اذعان کنیم که از این حیث، هیچ تغییری صورت نگرفته است.

■ اذعـــان قالیباف بـــه قرارگیری ۳۵میلیون نفر زیر خط فقر مطلق

وخامت اوضاع معیشـــتی ملـــت و بحران وضعیـــت اقتصادی مملکت را ازقضا در همین چنـــد روز آغاز هفته جاری، همزمان با آغاز به کار رونـــد بررسی لایحه بودجه ســـال۱۴۰۴ کل‌کشور در صحن علنی مجلس هم در سطور و بین‌سطور سخنان نمایندگان مجلس دیده‌ایم و هـــم البتـــه در مواضـــع گاه و بی‌گاه رییس مجلس شـــورای اسلامی. محمدباقر قالیباف که دیروز به‌شـــدت نســـبت‌به «اصلاح نشدن دهک‌بندی خانوارهـــا» انتقاد کرد و گفت که این دهک‌بندی «هیچ نسبتی با قدرت خرید و اقتصادی مردم ندارد»، در نخستین روز بررسی لایحه بودجه نیز با اشاره به چند و چون افزایش حقوق کارکنـــان و کارگران، از زاویه‌ای دیگر به این موضوع اشـــاره کرد و ســـنت سال‌ها و دهه‌های گذشـــته در این خصوص یعنی یک نوبت افزایش حقوق کارکنان در آغاز ســـال را زیر سوال برد.

وی در بخشی از نشست علنی روز گذشته مجلـــس از وزیر تعـــاون، کار و رفاه اجتماعی به‌عنوان مقصر نام برد و گفت: «آقای میدری چندین‌بـــار برای اصلاح دهک‌بندی به صحن مجلس آمد و قول اصلاح داد.» او دسته‌بندی شـــهروندان براســـاس جمعیت و دهک‌های جمعیتی را نادرست ارزیابی کرد و گفت: «این شیوه هیچ نســـبتی با قدرت خرید و اقتصادی مردم ندارد.» او سپس به داده‌هایی که ازسوی ســـامانه رفاه ایرانیان به‌منظـــور ارائه خدمات جمع‌آوری شده، اشـــاره کرد و گفت: «اکنون اطلاعـــات و داده‌هـــا در قالب هشت‌خوشـــه تجمیع شـــده که این خوشه‌ها توان اقتصادی به نســـبت خانوارها را نشان می‌دهد.» با این همه اما آنچه رییس مجلس شـــورای اسلامی در ادامه سخنانش مطرح کرد، اگرچه کماکان با هدف زیرسوال بردن عملکرد وزارت تعاون، کار و رفـــاه اجتماعی و مجموعه دولت مطرح شـــد اما خواسته یا ناخواســـته عمق فاجعه در وضع و اوضاع معیشتی را آشکار کرد. او گفت: «براساس این داده‌ها، خوشه اول که بیشترین جمعیـــت را در بر می‌گیرد، شـــامل افراد فقیر و در فقر مطلق اســـت کـــه ۳۴درصد جمعیت کشـــور یعنی حدود سه‌ونیم دهک جمعیتی ما در همین خوشـــه قرار دارند. در مقابل، خوشه هشـــتم که آخرین دســـته باشـــد، تنها حدود ۴۰۰هزار نفر را شـــامل می‌شـــود که برخلاف تصور، جمعیت ۱۰میلیونی نیست.» بدین ترتیب رییس مجلس شورای اسلامی اذعان کرد که دســـت‌کم ۳۵میلیون تن از شهروندان ایرانی با «فقر مطلق» دســـت و پنجه نرم می‌کنند و بخش به‌اصطلاح مرفه جامعه که بنابر سازوکار «دهک‌بندی» قاعدتا بایـــد ۱۰میلیون تن از شـــهروندان را شامل شود، حدود ۴۰۰هزار تن یعنی چیزی در حدود یک‌بیستم یک دهک را دربر می‌گیرد؛ فرامـــوش نکنیم وقتی به‌جای قـــرار گرفتن چیزی در حدود ۱۰میلیون تن در دهـــک مرفه جامعه، تنها ۴۰۰هزار تن در این رده قرار دارند یعنی ۹میلیون و ۶۰۰هزارتن از جمعیت به‌ظاهـــر مرفه نیز حالا به دهک‌ها و خوشه‌های فروتر سقوط کرده‌اند.

ضمن آنکـــه قالیباف صرفـــا آمار مربوط به خوشـــه اول و آخر(هشـــتم) را افشا کرده و در ســـخنان خود توضیح نـــداد که آن بیش از ۵۰میلیون شهروندی که در خوشه‌های دوم تا هفتم قرار دارند، با چه نسبتی در این دسته‌بندی توزیع شده‌اند. هرچند با استناد به آمار ارائه‌شده درخصوص خوشه‌های اول و هشتم، می‌توان حـــدس زد کـــه احتمالا جمعیت خوشـــه دوم به‌مراتب بیش از جمعیت خوشه هفتم است و احتمالا چند ده‌میلیون‌تن از شهروندان نیز در خوشه دوم قرار دارند.

■ احتمال چند نوبـــت افزایش حقوق در سال

چنانکه اشـــاره شد قالیباف در نخستین روز بررسی لایحه بودجه سال۱۴۰۵ کل‌کشور در صحن علنی مجلس نیز با اشاره به فرمول‌های مدنظر نمایندگان برای افزایش حقوق کارگران در سال آینده نســـبت‌به روال موجود مبنی‌بر یـــک نوبت افزایش حقوق کارگران در ســـال انتقاد کـــرد و گفت که چنین الزامی در قانون وجود ندارد. رییس مجلس شورای اسلامی در بخشی از ســـخنانش که در نشست علنی روز شنبه مجلس در این رابطه اظهارنظر می‌کرد، گفت: «وقتی تورم به ۵۰ تا ۶۰درصد می‌رسد و افزایش حقوق تنها ۲۰درصد است، این فشار به مردم و کاهش قدرت خرید آنان را به‌دنبال دارد. این ظلم به کارمند و کارگر است.» او با اشـــاره به تجربه چند نوبت افزایش حقوق در برخی کشورهای همسایه که تورم ۶۵درصدی داشتند، این پرســـش را مطرح کرد که «کجا نوشته ما تنها یک‌بار در سال مجاز به افزایش حقوق باشیم؟» و در پایان خواستار بررسی این پیشنهاد در کمیسیون تلفیق شد.

■ تحلیل انتقادی علی صوفی درباره ایده‌های اقتصادی قالیباف

باوجود آنکه انتشار همین اخبار هم کورسوی امیدی را در جامعه ایجاد می‌کند اما بســـیاری از ناظران و تحلیلگـــران معتقدند که مشکل به‌مراتب جدی‌تر از این حرف‌هاست. علی صوفی که پس از تجربه استانداری بوشهر در دولت دوم میرحسین موسوی و استانداری کهگیلویه‌وبویراحمد دولت نخست هاشمی‌رفسنجانی، با روی کار آمدن سیدمحمد خاتمی به‌عنوان ســـومین وزیر تعاون جمهوری اسلامی کارش را در کابینه اصلاحات آغاز کرد، در گفت‌وگـــویی با «جهان‌صنعت» نســـبت‌به بنیان‌های اقتصاد کلان کشـــور به‌ویژه از نیمه دهـــه ۸۰ خورشـــیدی و روی کار آمدن محمود احمدی‌نـــژاد انتقاد کرده و می‌گوید: «این فاصله طبقاتی که امروز این‌چنین تشدید شده و چیزی از طبقه متوســـط باقی نگذاشته، در واقع از زمان احمدی‌نژاد آغاز شـــد که بخـــش عمده آن نیز به‌نحوی عامدانه با نابودی طبقه متوســـط انجام گرفت.» او با تاکید بـــر اینکه «افزایش رانت و اختلاس‌هـــا که بخش عمـــده آن ناشی از نوع مواجهه دولت احمدی‌نژاد با جامعه جهانی بود و در سایه اعمال تحریم‌های شدید اقتصادی ایجاد شد، کشـــور را پس از چند دهه به این وضعیت وانفسا رسانده»، گفت: «اعمال آن تحریم‌ها در عمل باعث شد جریانی در داخل کشور به‌سمت دور زدن تحریم‌ها برود و با اســـتفاده از رانتی که بـــه این دلیل در اختیار داشـــت، به‌ســـرعت به ثروت‌های افسانه‌ای دست یافت.» او با اشاره به درآمد هزارهزارمیلیارد تومانی صادق محصولی، دبیـــرکل جبهه پایـــداری و وزیر کشـــور دولت احمدی‌نژاد توضیح داد: «این آقایان حتی پیش از ریاســـت‌جمهوری احمدی‌نژاد یعـــنی زمانی که احمدی‌نژاد اســـتاندار اردبیل بود نیز با استفاده از روابط و رانتی که در اختیار داشتند، از طریق فروش نفت و بحث سوآپ نفتی به دارایی‌های میلیاردی دست یافتند و متاسفانه قوه قضاییه هم برخوردی با آنها نکرد.»

■ نابودی عامدانه طبقه متوســـط با هدف جلوگیری از اعتراضات

صوفی همچنین با اشاره به اقدام‌هایی که در دولت احمدی‌نژاد با هدف نابودی طبقه متوسط انجام شـــد، گفت: «به نظر می‌رسد در آن زمان بخشی آگاهانه و بخشی هم احتمالا از سر ناآگاهی اما به‌دلیل نفوذ سرویس‌های جاسوسی در دولت احمدی‌نژاد، اقدام‌ها و سیاســـت‌هایی اعمال شد تا طبقه متوســـط نابود شـــود چراکه آقایان بنابر تحلیل‌های نامعقـــول امنیتی خود به این نتیجه رســـیده بودند کـــه این بخـــش از جامعه عامل اعتراضات احتمـــالی خواهد بود و اگر این طبقه از بیـــن برود، دیگر شـــاهد نارضایتی و اعتراض نخواهیـــم بود.» او با تاکید بر اینکه در آن زمان هنوز کارمندان جزو طبقه متوسط بودند اما پس از پایـــان دولت احمدی‌نـــژاد آنها عملا به طبقه فرودست سقوط کردند، گفت: «همزمان با نابودی طبقه متوســـط به‌دلیل همین رانت‌ها و مفاســـد اقتصادی، یک طبقه مرفه جدید در کشور شکل گرفت؛ طبقه‌ای که متشکل از نیروهای مسلح و طیـــفی از نیروهای سیاسی بود و به‌نحوی اقدام به مصادره اموال به نفع جریانی کردند که خود را جبهه حق می‌دانست.»

■ فساد سیستمی، هزینه‌های جبهه مقاومت و سقوط ارزش پول ملی

صـــوفی با تاکیـــد بر اینکـــه در همان زمان بسیاری از دلســـوزان نسبت‌به شکل‌گیری فساد سیســـتمی در کشور هشدار دادند اما به هر حال بخشی از حاکمیت حاضر به پذیرش نبود، گفت: «سیاست‌های نادرستی که در دولت احمدی‌نژاد در بحث یارانه‌ها اجرا شـــد، متاسفانه در ادامه در سه دولت بعد یعنی دولت‌های روحانی، رییسی و پزشکیان نیز با جرح و تعدیل‌های جزئی در حال اجراست و در حال حاضر کار به‌جایی رسیده که بخش عمده جامعه ناراضی اســـت.» وزیر تعاون دولـــت اصلاحات همچنین با اشـــاره به صرف هزینه‌های هنگفت برای جبهه مقاومت در این چند دهه می‌گوید: «ما امروز به این دلیل به اینجا رسیده‌ایم که حاکمیت وقعی به مردم نگذاشت و بقای خود را به‌جای آنکه در رضایت مردم ببیند، در تقویـــت نیروهای منطقه‌ای می‌دانســـت. در ادامه نیز طیفی از نیروهای مســـلح و سیاسیون بر کشـــور غالب شده و این بافتی را که می‌بینید، به‌وجود آوردند بنابراین این مشکلات دیگر با این شعارهای آقای قالیباف و امثالهم رفع نمی‌شود.» او با تاکید بر اینکه پس از پیروزی انقلاب تلاش شـــد به‌جای توزیع پول میان مردم، به آنان کالا بدهند، گفت: «سیاست کوپنی در دولت مهندس موســـوی به‌ویژه به این دلیل که شرایط جنگی حاکم بود، تاحدودی موفـــق بود. پس از رحلت بنیانگذار جمهوری اسلامی اما وضعیتی با عنوان توسعه اقتصاد لیبرالیستی در کشور حاکم شد که در جهان بی‌سابقه بود چراکه به هر حال دولت‌ها در همه جای دنیا در کنترل قیمت‌ها، بحث تعرفه‌ها و به‌طور کلی در مباحـــث اقتصاد کلان دخالت می‌کنند. درواقع یکی از وظایف اساسی دولت‌ها حفظ ارزش پول ملی اســـت و این علم اقتصاد است. در ایران اما به این اصول علمی توجه نشد.»

■ علیه «شعارهای توخالی» قالیباف

دبیرکل حزب پیشروی اصلاحات همچنین با اشاره به تجربه ناکام افزایش قیمت بنزین در این سال‌ها گفت: «آقای روحانی سعی کرد قیمت بنزین را واقعی کند. در آن زمان قیمت فوب خلیج‌فارس حدود یک‌دلار و یک‌دلار نیز معادل ۳هزار و ۵۰۰تومان بـــود بنابراین اگر قیمت یک لیتر بنزین را ۳هزار و ۵۰۰تومان درنظر می‌گرفتند، قیمت واقعی می‌شد اما در ادامه ارزش پول ملی ســـقوط کرد و دلار از مرز یکصد و ۵۰هزار تومان فراتر رفت و این، یعنی اگر دنبال واقعی کردن قیمت بنزین هستیم، باید هر لیتر بنزین را ۱۵۰هزار تومان درنظر بگیریم که عملا غیرممکن است!» او با یادآوری شعارهای تبلیغاتی قالیباف در سال‌های گذشته گفت: «مگر آقای قالیباف آن تقسیم‌بندی ۹۶درصدی و ۴درصدی را مطرح نمی‌کـــرد؟! آن ۴درصد که خود آقای قالیباف هم جزوشان است، اجازه نمی‌دهد سیاست‌های اصلاح اقتصادی در کشور اجرا شود چراکه به‌صورت مافیایی در همه‌جا نفوذ کرده‌اند.» صوفی در پایان با تاکید بر اینکه آنچه درخصوص چند نوبت افزایش حقوق مطرح می‌شود، صرفا «بازی با کلمات» و «شعارهایی توخالی» است، گفت: «واقعیت این است که حقوق کارکنان تا روز پنجم ماه هم کفاف مخارج زندگی را نمی‌دهد بنابراین به‌نظر من زمان آن رسیده که آقایان با واقع‌بینی کنار بروند.»

دیپلماسی

همزمان با تاکید تخت‌روانچی بر مذاکره بر سر «غنی‌سازی ۶۰ درصدی»، فلاحت‌پیشه و زیباکلام هشدار دادند

ویرانی ایران در صورت شکست مذاکرات ژنو

«**جهان صنعت**»– دور نخست مذاکرات ایران و آمریکا برگزار شـــد و حالا اخباری مبنی‌بر برگـــزاری دور دوم این مذاکرات در ژنو به گوش می‌رسد؛ در همین رابطه اظهارات مختلفی از سوی چهره‌های تاثیرگذار بر این روند اتخاذ مطرح شـــده و همین اظهارنظرات شـــک و تردیدهایی در رابطه با میزان ثمربخش بودن این دیدار ایجاد کرده و به عقیده برخی باعث کم‌فروغ شدن امید برای حل مشکلات شده است.

مجیـــد تخت‌روانـــچی، معـــاون وزیر خارجـــه ایران در گفت‌وگوی تفصیلی خود با شـــبکه بی‌بی‌سی با بیان اینکه «اطمینـــان دارم ما در مسیر توافق قـــرار خواهیم گرفت»، مذاکرات گذشـــته در مســـقط را «کمابیـــش مثبت توصیف کرد.» تخت روانچی ســـپس در اظهاراتی که آشکارا خلاف شـــرط غنی‌سازی صفر واشنگتن بود، گفت: «تهران آمادگی دارد تا درباره موضوع غنی‌سازی ۶۰درصد و دیگر جنبه‌های برنامه صلح‌آمیز هســـته‌ای خود با طرف آمریکایی گفت‌وگو کنـــد.» او گفت: «اگر آنها آماده باشـــند درباره لغو تحریم‌ها صحبت کنند ما نیز آماده‌ایم تا درباره این موضوع (رقیق‌سازی اورانیوم با غنای ۶۰درصد) و ســـایر مسائل مربوط به برنامه خود گفت‌وگو کنیم.» او با بیان اینکه موضوع «غنی‌ســـازی صفر» که در گذشـــته از ســـوی آمریکا مطرح می‌شد، دیگر قابل طرح نیست، تاکید کرد: «مساله غنی‌سازی صفر دیگر یک «موضوع» نیســـت یعنی تا جایی کـــه به ایران مربوط می‌شود، این مساله روی میز مذاکره نیست.»

تخت‌روانچی در ادامه ســـخنان خود با اشـــاره به نقش موشـــک‌ها در دفاع از تمامیت ارضی کشور گفت: «وقتی ما توســـط اســـرائیلی‌ها و آمریکایی‌ها مورد حمله قرار گرفتیم، موشـــک‌های ما به کمک ما آمدند؛ پـــس چگونه می‌توانیم بپذیریم که خـــود را از توانمندی‌هـــای دفاعی‌مان محروم کنیم؟» این اظهارات در شـــرایطی بیان شد که این موضوع نیز از سوی طرف آمریکایی به‌عنوان شرط رسیدن به توافق مطرح شـــده بود و با توجه به اظهارات اخیر معاون وزیر امور خارجه احتمال دســـتیابی به توافق چنـــدان محتمل به نظر نمی‌آید. تخت‌روانچی همچنین در رابطه با پیام‌های متناقض آمریکا در رابطه با مذاکره گفت: «می‌شنویم که آنها به مذاکره علاقه‌مندند. این‌را به طور علنی و در گفت‌وگوهای خصوصی از طریق عمان ابراز کرده‌اند.» او در رابطه با اظهاراتی که از ســـوی برخی از چهره‌ها مبنی‌بر تغییر رژیم در ایران شنیده می‌شود نیز گفت: «چنین صحبت‌هایی در پیام‌های خصوصی دیده نمی‌شود.»

معاون وزیر خارجه به رایزنی‌های فشرده مقام‌های ارشد ایران با همتایان منطقه‌ای اشاره کرد و گفت: «ما شاهد یک توافق تقریبا همگانی در منطقه علیه جنگ هستیم. این اجماع منطقه‌ای که شامل تماس کشورهای منطقه با رییس‌جمهور آمریکا برای هشدار درباره پیامدهای گسترده یک جنگ جدید است، نشان‌دهنده جایگاه و اقتدار جمهوری اسلامی ایران در معادلات منطقه‌ای است.» تخت‌روانچی همچنین در رابطه بـــا تهدید موجود و حضور نظامی در منطقه تاکید کرد: «اگر این را یک تهدید وجودی احســـاس کنیم، به‌طور متناسبی پاســـخ خواهیم داد.» او با بیان اینکه یک جنگ دیگر برای همه فاجعه‌بار و به‌ویـــژه برای آغازگران آن دردناک خواهد بود، هشدار داد که ایران پایگاه‌های نظامی آمریکا در منطقه را به‌عنوان اهداف مشروع در نظر گرفته است.

■ رایزنی تهران، مسکو و پکن درآستانه مذاکرات

همزمان میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللـــی در وین در پیامی در کانال تلگرامی خود از دیدار ســـه‌جانبه هیات‌های دیپلماتیک ایـــران، چین و روسیه در وین خبر داد و نوشـــت: «جلسه مارس شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نزدیک اســـت و مباحثات دشـــواری درباره ایران انجام می‌شـــود. در همین راستا دیدار سه‌جانبه دیگری بـــا هیات‌های ایران و چین در مقـــر نمایندگی‌مان در ویـــن انجام دادیم.» به گفته او، طرفین بر ســـر اقدامات مشترک در آستانه این نشست به توافق رسیدند. او با انتشار متنی در شـــبکه اجتماعی ایکس (توئیتـــر) نیز موضوع این دیدار را مســـائل مربوط به برنامه هسته‌ای ایران دانست. آن هم در حالی که این نشســـت در آســـتانه برگزاری مذاکرات میان ایران و آمریکا برگزار خواهد شد و می‌تواند بر شکل و مباحث مذاکرات تهران و واشنگتن اثرگذار باشد.

■ واکنـــش بقائی به احتمال تشـــدید فشـــار اقتصادی

نانسی‌پلوسی، رییس پیشین مجلس نمایندگان آمریکا در آستانه برگزاری مذاکرات تهران و واشنگتن خواستار افزایش فشار آمریکا و جامعه جهانی بر جمهوری اسلامی برای «فلج کردن اقتصاد ایران» شد؛ اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت خارجه نیز در واکنش به توئیتی نوشـــت: «نانسی پلوسی از دولـــت آمریکا می‌خواهد که اقتصـــاد ایران را «فلج» کند تا ایرانیـــان عادی –حتی در مناطق روســـتایی– «درد و رنج» را حس کننـــد. تحمیل عامدانه درد و رنـــج به غیرنظامیان بـــرای مقاصد سیاسی بنـــا بر تعاریـــف کلاسیک، مصداق تروریسم است.

فقـــط یک ذهنیت شـــرور و اســـتکباری می‌تواند خود را محق بداند سیاســـت‌هایی را تجویز کنـــد که برپایه درد و رنج غیرنظامیان در کشـــوری دیگر بنا شـــده اســـت.» او خاطرنشـــان کرد: «از منظر حقوقی، این اظهارات شـــاهدی دیگر بر سیاســـت عامدانه و نظام‌منـــد آمریکا برای تحمیل درد و رنج و اعمال رفتارهای بی‌رحمانه علیه مردمی اســـت که مورد پســـند آن نیستند. چنین اقداماتی به مثابه «جنایت علیه بشریت» است.»

■ هشدار فلاحت‌پیشه و زیباکلام درباره ویرانی ایران درپی بروز جنگ

با تشـــدید تنش‌ها پس از اظهارات اخیر طرفین مذاکرات میـــان دو کشـــور و تندتر شـــدن نظـــرات دونالـــد ترامپ رییس‌جمهور ایالات متحده حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، رییس کمیسیون امنیت و سیاســـت خارجی مجلس دهم در شبکه اجتماعی ایکس نوشـــت: «ترامـــپ به مرگ گرفته تا به تب راضی کند. خطر اولتیماتوم پنهان از ضرب‌الاجل آشکار بیشتر است و بنابراین دور آینده مذاکرات، آخرین فرصت دیپلماسی در اوقات تلف شـــده است.» صادق زیباکلام، استاد دانشگاه هم که با خبرآنلاین گفت‌وگو می‌کرد، در رابطه با انتظارات بـــرخی جریان‌ها از مذاکرات گفت: «برخلاف تصور خیلی از براندازها، سلطنت‌طلب‌ها و «شاهزاده» که فکر می‌کنند پس از حمله آمریکا، نظام ســـقوط خواهـــد کرد، چنین تصویری ندارم و فکر می‌کنم که حمله آمریکا لزوما به ســـقوط نظام منتهی نخواهد شد.

باوجود حمله، نظام همچنان سر جای خودش باقی خواهد ماند حتی اگر شـــماری از مسوولان اصلی نظام را هم هدف قرار دهند، باز هم نظام همچنان پابرجا خواهد ماند اما آنچه اتفاق می‌افتد «ویرانی ایران» است؛ همان که به نام «تئوری تیر چراغ برق زیباکلام» معروف شـــده که در صورت جنگ در ایران یک تیر چراغ برق هم سالم نمی‌ماند.» او در رابطه با مذاکرات و اینکه آیا می‌تواند برای کشـــور گشایشی ایجاد کند نیز گفت: «قطعا این‌طوری خواهد بود. ممکن است که فشـــار روی مخالفان در ایران کمتر شود، ممکن است شاهد آزادی شـــماری از زندانیان سیاسی باشیم، ممکن است بگیر و ببندها کاهش پیدا کند و در عین حال با کاهش تحریم‌ها وضع اقتصادی بهتر شود.» زیباکلام در رابطه با اراده طرفین برای رسیدن به توافق گفت: «در مورد آمریکا اراده را جدی می‌بینـــم چراکه ترامپ می‌خواهد این را یک موفقیت بزرگ برای خود منظور کند و بگوید که من ســـرانجام توانستم بعد از ۴۷ ســـال ایران را به راه راســـت هدایت کنم. این غایت آرزوی ترامپ است.» این استاد دانشگاه ادامه داد: «جمهوری اسلامی هـــم می‌داند که در نبرد با آمریکا برایش موفقیت و پیروزی نیســـت. همانطور که گفتم جنگ به‌جز ویران‌کردن زیرساخت‌های کشـــور و نابود کردن صنایع کشور، دستاورد دیگری نخواهد داشت. بنابراین جمهوری اسلامی هم می‌داند که اگر توافق صورت نگیرد، جنگ دلیل خوبی نیست و آنچه در انتظار ایران قرار خواهد گرفت بسیاربسیار هولناک است.»

«جهان‌صنعت»آمار اشتغال در پاییز امسال را بررسی می کند

جوانان در صف بیکاری

احسان کشاورز- گاهی خطرناک‌ترین تغییرات در اقتصاد آنهایی نیستند که با جهش‌های بزرگ رخ می‌دهند بلکه آنهایی هستند که آرام، بی‌صدا و در دل اعداد کوچک اتفاق می‌افتند. پاییز۱۴۰۴ یکی از همان مقاطع است. نرخ بیکاری به۷/۸درصد رسیده؛ رقمی که در نگاه اول همچنان «تک‌رقمی» و قابل دفاع به‌نظر می‌رسد اما وقتی این‌عدد را کنار کاهش نرخ مشارکت اقتصادی که به۴۰/۷درصد رسیده، می‌گذاریم تصویر تغییر می‌کند. این‌بار مساله فقط افزایش ۰/۶واحددرصدی بیکاری نسبت‌به پاییز سال قبل نیست بلکه همزمانی آن با کاهش ۰/۵واحدی مشارکت است که از تغییر جهت بازار کار خبر می‌دهد. درهمین‌فصل جمعیت شاغل به۲۴میلیون‌و۸۵۷هزارنفر رسیده یعنی حدود ۱۲۷هزارنفر کمتر از پاییز۱۴۰۳. درمقابل جمعیت غیرفعال با جهشی قابل‌توجه به۳۹میلیون‌و۳۰۰هزارنفر افزایش یافته یعنی افزایشی نزدیک به۸۰۰هزارنفر در یک‌سال. این‌جابه‌جایی معنایی فراتر از یک‌نوسان فصلی دارد: بخشی از نیروی کار از جست‌وجوی شغل کنار کشیده است. بازار کار ایران از سال۱۳۹۵تا۱۴۰۳ مسیر نزولی قابل‌توجهی در نرخ بیکاری را تجربه کرده بود یعنی از ۱۲/۴درصد به‌کف ۷/۲درصد اما از زمستان سال گذشته نشانه‌های توقف این‌روند آشکار شد. اکنون پاییز۱۴۰۴ نقطه‌ای است که در آن کاهش بیکاری دیگر ادامه نیافته و همزمان مشارکت نیز عقب نشسته است. در چنین شرایطی پرسش اصلی دیگر این‌نیست که «نرخ بیکاری چنددرصد بوده؟» بلکه این‌است که بازار کار به‌کدام سمت حرکت می‌کند؟ آیا با یک‌اصلاح کوتاه‌مدت روبه‌رو هستیم یا نشانه‌های رکودی پنهان درحال شکل‌گیری است؟ گزارش پیش‌رو با مرور روندهای یک‌دهه گذشته تلاش می‌کند جهت حرکت تازه بازار کار ایران را در دل تحولات اقتصادی کشور بازخوانی کند.

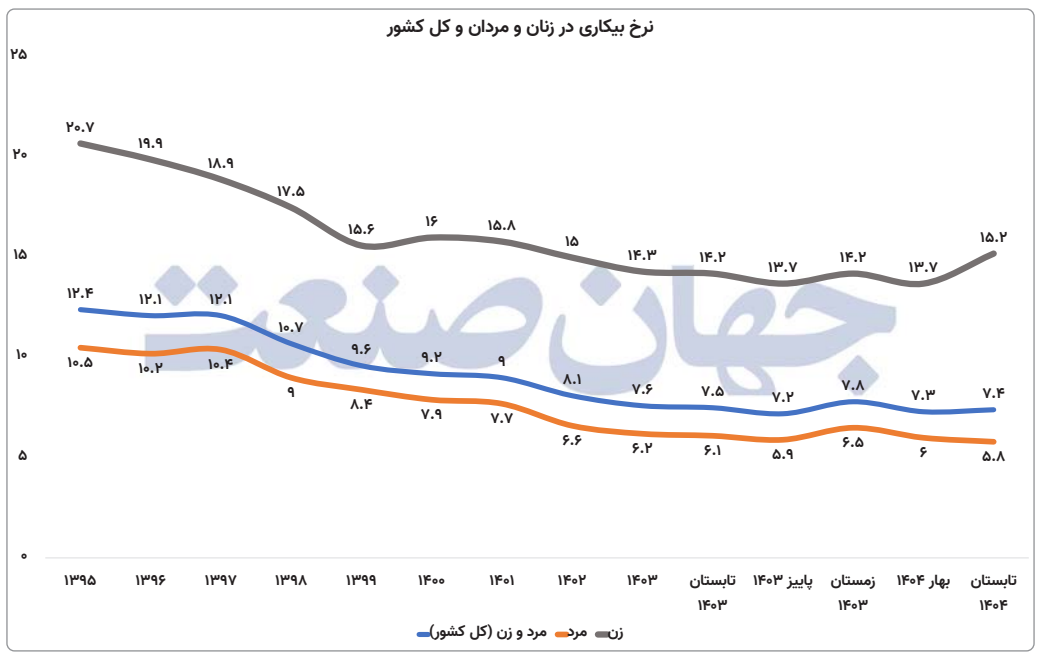

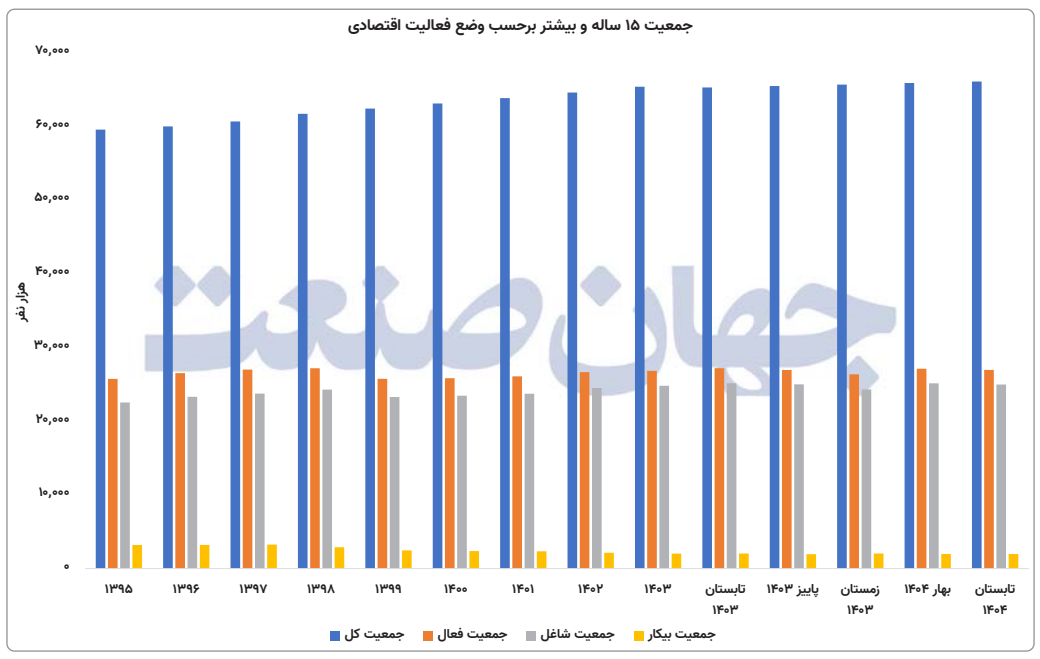

■ **بازگشت بیکاری پس‌از یک‌دوره نزول**

بازار کار ایران طی نزدیک به‌یک‌دهه گذشته مسیری کاهشی را در نرخ بیکاری تجربه کرده؛ مسیری که از ۱۲/۴درصد در سال۱۳۹۵ آغاز شد و به‌تدریج به ۱۲/۱درصد در۱۳۹۶و۱۳۹۷ سپس ۱۰/۷درصد در۱۳۹۸ و ۹/۶درصد در۱۳۹۹ رسید. این‌روند نزولی در سال‌های بعد نیز ادامه یافت: ۹/۲درصد در۱۴۰۰، ۹درصد در۱۴۰۱، ۸/۱درصد در۱۴۰۲ و درنهایت ۷/۶درصد در سال۱۴۰۳. حتی در پایی ۱۴۰۳ نرخ بیکاری به۷/۲درصد رسید یعنی پایین‌ترین سطح ثبت‌شده در این‌دوره اما این‌مسیر نزولی از زمستان۱۴۰۳ متوقف شد. نرخ بیکاری در زمستان به۷/۸درصد افزایش یافت، در بهار ۱۴۰۴ به۷/۳درصد کاهش پیدا کرد، در تابستان به۷/۴درصد رسید و اکنون در پاییز۱۴۰۴ بار دیگر به۷/۸درصد صعود کرده یعنی ۰/۶واحددرصد بیشتر از پاییز سال قبل. این‌بازگشت به‌سطح ۷/۸درصدی به‌معنای افزایش دوباره فشار بر بازار کار است. نگاهی به‌اعداد مطلق نیز همین چرخش را تایید می‌کند. جمعیت بیکار از یک‌میلیون‌و۹۵۲هزارنفر در پاییز۱۴۰۳ به‌حدود یک‌میلیون‌و۹۸۰هزارنفر در تابستان۱۴۰۴ رسید و با نرخ ۷/۸درصدی پاییز۱۴۰۴ عملا در محدوده‌ای بالاتر تثبیت شده است. در همین بازه جمعیت شاغل از ۲۴میلیون‌و۹۸۳هزارنفر در پاییز۱۴۰۳ به۲۴میلیون‌و۸۵۷هزارنفر در پاییز۱۴۰۴ کاهش یافته یعنی افتی حدود ۱۲۷هزارنفر. البته باید توجه داشت که کاهش بیکاری در سال‌های گذشته همواره ناشی از رشد پرقدرت اشتغال نبوده است. برای مثال در سال۱۳۹۹ همزمان با افت نرخ بیکاری به۹/۶درصد جمعیت فعال از ۲۷/۱میلیون‌نفر در۱۳۹۸ به۲۵/۷میلیون‌نفر کاهش یافت یعنی خروج گسترده نیروی کار در دوران رکود کرونایی. همین الگو در سال‌های بعد نیز تکرار شد و نرخ مشارکت از ۴۴/۵درصد در۱۳۹۷ به۴۱/۳درصد در۱۳۹۹ و ۴۰/۹درصد در ۱۴۰۰ سقوط کرد. اکنون پاییز۱۴۰۴ در نقطه‌ای ایستاده که هم نرخ بیکاری افزایش یافته و هم اشتغال کاهش یافته است. این‌ترکیب تفاوت مهمی با سال‌های قبل دارد و می‌تواند نشانه آغاز فازی تازه در بازار کار باشد؛ فازی که دیگر کاهش تدریجی بیکاری تضمین‌شده نبوده و ظرفیت جذب نیروی جدید، با تردید مواجه شده است.

■ **خروج آرام از بازار کار**

اگر نرخ بیکاری را «سطح آب» بازار کار بدانیم نرخ مشارکت اقتصادی «عمق» آن است. پاییز۱۴۰۴ نشان می‌دهد عمق بازار کار درحال کم‌شدن است. نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ساله و بیشتر به۴۰/۷درصد رسیده؛ رقمی که نسبت‌به پاییز۱۴۰۳ حدود ۰/۵واحددرصد کاهش یافته است. این‌افت شاید در ظاهر کوچک باشد اما درمقیاس جمعیتی ایران معنای بزرگی دارد. جمعیت فعال کشور در پاییز۱۴۰۳ معادل ۲۶میلیون‌و۹۳۵هزارنفر بود. این‌عدد در تابستان۱۴۰۴ به۲۶میلیون‌و۹۳۸هزارنفر رسید اما همزمان جمعیت کل ۱۵ساله و بیشتر افزایش یافته است. درمقابل جمعیت غیرفعال شامل دانش‌آموزان، دانشجویان، خانه‌داران، بازنشستگان و افرادی که از جست‌وجوی کار منصرف شدند به۳۹میلیون‌و۳۰۰هزارنفر رسیده یعنی افزایشی حدود ۸۰۰هزارنفر نسبت‌به پاییز سال قبل. این‌روند زمانی معنادارتر می‌شود که به‌عقب برگردیم. نرخ مشارکت اقتصادی از ۴۴/۵درصد در سال۱۳۹۷ به۴۱/۳درصد در۱۳۹۹ سقوط کرد یعنی افتی سه‌واحدی که عمدتا تحت تاثیر رکود کرونایی رخ داد. پس از آن این‌نرخ در محدوده ۴۰تا۴۱درصد تثبیت شد: ۴۰/۹درصد در۱۴۰۰، ۴۰/۹درصد در۱۴۰۱، ۴۱/۳درصد در۱۴۰۲ و ۴۱درصد در۱۴۰۳. اکنون با ثبت ۴۰/۷درصد در پاییز۱۴۰۴ بازار کار باردیگر به‌مرزهای پایین مشارکت نزدیک شده است. کاهش مشارکت زمانی نگران‌کننده‌تر می‌شود که بدانیم نرخ بیکاری همزمان درحال افزایش است. در بسیاری از سال‌های گذشته کاهش بیکاری با افت مشارکت همراه بوده یعنی بخشی از بهبود ظاهری بازار کار ناشی از خروج افراد از جمعیت فعال بود اما اکنون ترکیب تازه‌ای شکل گرفته: هم بیکاری بالا رفته و هم مشارکت پایین آمده است. این‌وضعیت می‌تواند نشانه‌ای از «رکود پنهان» باشد؛ شرایطی که در آن فرصت‌های شغلی به‌اندازه‌ای نیست که بتواند جمعیت جدید واردشونده به‌بازار را جذب کند و بخشی از افراد به‌جای ماندن در صف بیکاران از بازار کار کنار می‌روند. پاییز۱۴۰۴ بیش از آنکه تصویر یک‌بحران آشکار باشد نشانه یک‌عقب‌نشینی آرام اما معنادار در عمق بازار کار است.

■ **فشار بر نسل جوان**

بازار کار هر زمان دچار تلاطم می‌شود نخستین‌ضربه را جوانان دریافت می‌کنند. پاییز۱۴۰۴ نیز از این‌قاعده مستثنی نیست. نرخ بیکاری جمعیت ۱۵تا۲۴ساله به۲۱/۵درصد رسیده؛ رقمی که نسبت‌به پاییز۱۴۰۳ معادل ۱/۳واحددرصد افزایش نشان می‌دهد. این درحالی است که همین نرخ در سال۱۳۹۵ معادل ۲۹/۲درصد بود و طی یک‌روند نزولی تدریجی به۲۰/۱درصد در سال۱۴۰۳ رسیده بود. اکنون پس از چند سال کاهش پیوسته دوباره شیب افزایشی آغاز شده است.

روند فصلی نیز همین چرخش را تایید می‌کند. نرخ بیکاری جوانان در تابستان۱۴۰۳ حدود ۱۹/۴درصد بود، در پاییز همان سال به۲۰/۲درصد رسید، در زمستان به۲۱درصد افزایش یافت، در بهار۱۴۰۴ به۱۹/۷درصد کاهش پیدا کرد و در تابستان۱۴۰۴ به۱۹درصد رسید اما اکنون در پاییز۱۴۰۴ به۲۱/۵درصد صعود کرده است. این‌نوسان رو به‌بالا نشان می‌دهد بازار کار برای ورودی‌های جدید ظرفیت کافی ایجاد نکرده است. در گروه سنی ۱۸تا۳۵سال نیز وضعیت مشابهی دیده می‌شود. نرخ بیکاری این‌گروه در پاییز۱۴۰۴ به۱۵/۹درصد رسیده یعنی افزایشی ۱/۶واحددرصدی نسبت‌به پاییز۱۴۰۳ که نرخ ۱۴/۳درصد را ثبت کرده بود. این‌شاخص در سال‌های اخیر روندی کاهشی داشت: از ۱۹/۷درصد در۱۳۹۶ به۱۵/۲درصد در۱۴۰۲ و ۱۴/۷درصد در۱۴۰۳ اما اکنون این‌مسیر نزولی متوقف شده است. شکاف جنسیتی در میان جوانان حتی عمیق‌تر است. در سال‌های اخیر نرخ بیکاری زنان جوان همواره حدود دو برابر مردان بوده است. برای نمونه در سال۱۴۰۳ نرخ بیکاری زنان ۱۵تا۲۴ساله حدود ۳۰/۴درصد و مردان ۱۷/۷درصد بوده است. این‌شکاف ساختاری آسیب‌پذیری نسل جوان را دوچندان می‌کند. افزایش بیکاری در گروه‌های سنی پایین‌تر تنها یک‌شاخص آماری نبوده بلکه نشانه‌ای از کند شدن موتور جذب نیروی تازه‌نفس در اقتصاد است. اگر بازار کار نتواند برای جمعیت جوان فرصت شغلی پایدار ایجاد کند پیامد آن تنها افزایش بیکاری نخواهد بود بلکه کاهش انگیزه مشارکت، مهاجرت نیروی انسانی و تعمیق نااطمینانی اقتصادی را نیز درپی خواهد داشت. پاییز۱۴۰۴ از این‌منظر بیش از هر چیز زنگ هشداری برای نسل جوان است

■ **شکاف پایدار؛ زنان بیرون از مدار اشتغال**

درمیان تمام اعداد بازار کار شاید هیچ شکافی به‌اندازه فاصله مشارکت زنان و مردان پایدار و ساختاری نباشد. در پاییز۱۴۰۴ نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور به۴۰/۷درصد رسیده اما این‌عدد میان دو واقعیت کاملا متفاوت تقسیم شده است: مشارکت مردان در محدوده ۶۸درصد و مشارکت زنان در حوالی ۱۴درصد. به‌بیان دیگر از هر ۱۰مرد در سن کار حدود هفت‌نفر در بازار کار حضور دارند اما از هر ۱۰زن تنها یک‌تادونفر فعال اقتصادی محسوب می‌شوند. نگاهی به‌روند بلندمدت نشان می‌دهد این‌شکاف نه‌تنها کوچک نشده بلکه در سال‌های اخیر تثبیت شده است. نرخ مشارکت زنان از ۱۶/۳درصد در سال۱۳۹۵ به۱۷/۶درصد در۱۳۹۷ رسید اما پس از شوک سال۱۳۹۹ به۱۳/۹درصد سقوط کرد و در سال ۱۴۰۰ حتی به۱۳/۳درصد کاهش یافت. در سال‌های۱۴۰۱و۱۴۰۲ این‌نرخ به‌ترتیب ۱۳/۶و۱۴/۲درصد ثبت شد و در سال۱۴۰۳ نیز ۱۴/۱درصد بود. اکنون در فصل‌های اخیر۱۴۰۴ این‌شاخص همچنان در همان کانال۱۳تا۱۴درصد نوسان می‌کند آن‌هم بدون نشانه‌ای از جهش معنادار. درمقابل نرخ مشارکت مردان طی همین سال‌ها عمدتا بین ۶۸تا۷۱درصد در حرکت بوده است: ۷۰/۴درصد در۱۳۹۵، ۷۱/۶درصد در۱۳۹۷، ۶۸/۷درصد در۱۳۹۹، ۶۸/۴درصد در۱۴۰۲ و ۶۸/۱درصد در۱۴۰۳. این‌ثبات نسبی نشان می‌دهد بار تعدیل‌های بازار کار عمدتا بر دوش زنان قرار گرفته است. شکاف جنسیتی در نرخ بیکاری نیز قابل‌توجه است. در سال۱۴۰۳ نرخ بیکاری مردان ۶/۲درصد و زنان ۱۴/۳درصد بوده است یعنی بیش از دوبرابر. این‌نسبت در سال‌های قبل نیز تکرار شده برای مثال در۱۴۰۲ بیکاری مردان ۶/۶درصد و زنان ۱۵درصد بوده است. مجموع این‌ارقام نشان می‌دهد مساله اشتغال زنان در ایران نه یک‌نوسان فصلی بلکه یک‌چالش ساختاری و ماندگار است. وقتی مشارکت زنان در محدوده ۱۴درصد تثبیت می‌شود به‌معنای آن است که بخش بزرگی از ظرفیت نیروی انسانی کشور اساسا وارد چرخه تولید و اشتغال نمی‌شود. بازار کار پاییز۱۴۰۴ درکنار افزایش بیکاری و افت مشارکت یک‌پیام روشن دیگر هم دارد: شکاف جنسیتی همچنان عمیق و حل‌نشده باقی مانده است.

■ **اشتغال کم‌کیفیت؛ از کار ناقص تا کارِ فرسایشی**

اگر نرخ بیکاری تصویر «ورود» و «خروج» از بازار کار را نشان می‌دهد کیفیت اشتغال وضعیت درون آن را آشکار می‌کند و پاییز۱۴۰۴ از این‌منظر تصویر چندان امیدوارکننده‌ای ارائه نمی‌دهد. در این‌فصل ۷/۹درصد از جمعیت شاغل ۱۵ساله و بیشتر دچار اشتغال ناقص بودند یعنی به‌دلایل اقتصادی کمتر از ۴۴ساعت در هفته کار کردند و آماده انجام کار بیشتر بودند. این‌عدد به‌آن معناست که نزدیک به۲میلیون‌نفر از شاغلان کشور باوجود داشتن شغل درآمد و ساعت کاری کافی ندارند. این‌گروه نه در آمار بیکاران قرار می‌گیرند و نه در ردیف شاغلان پایدار بلکه در منطقه خاکستری بازار کار ایستادند. در سوی دیگر ۳۷/۹درصد شاغلان بیش از ۴۹ساعت در هفته کار کردند یعنی سهمی بسیار بالا که نشانه‌ای از فشار کاری و فرسودگی شغلی است. این‌دوعدد درکنار هم پارادوکس بازار کار ایران را شکل می‌دهند: بخشی از نیروی کار کمتر از ظرفیت خود کار می‌کند و بخشی دیگر بیش از حد معمول. تعادل در توزیع فرصت و زمان کار وجود ندارد. ترکیب بخشی اشتغال نیز این‌تصویر را تکمیل می‌کند. در پاییز۱۴۰۴ بخش خدمات با سهم ۵۳/۲درصدی همچنان بیشترین سهم اشتغال را در اختیار دارد؛ بخشی که به‌شدت وابسته به‌تقاضای داخلی و نوسانات درآمدی خانوارهاست. صنعت ۳۳/۲درصد و کشاورزی ۱۳/۶درصد از اشتغال را به‌خود اختصاص دادند. غلبه خدمات اگرچه نشانه گذار ساختاری اقتصاد است اما در شرایط رشد اقتصادی پایین به‌معنای شکنندگی بیشتر فرصت‌های شغلی نیز هست. وقتی کاهش اشتغال خالص ۱۲۷هزارنفری در یک‌سال افزایش ۸۰۰هزارنفری جمعیت غیرفعال، رشد بیکاری جوانان و تثبیت مشارکت پایین زنان را کنار این‌شاخص‌های کیفی قرار دهیم نتیجه روشن‌تر می‌شود: مساله بازار کار صرفا تعداد شغل نبوده بلکه کیفیت و پایداری آن است. پاییز۱۴۰۴ نشان می‌دهد بازار کار ایران با چالشی دوگانه روبه‌رو است: از یک‌سو توان جذب نیروی تازه کاهش یافته و از سوی دیگر بخش مهمی از مشاغل موجود نیز یا ناقصند یا فرسایشی. این‌همان نقطه‌ای است که آمارهای تک‌رقمی بیکاری دیگر نمی‌توانند واقعیت کامل بازار کار را پنهان کنند.

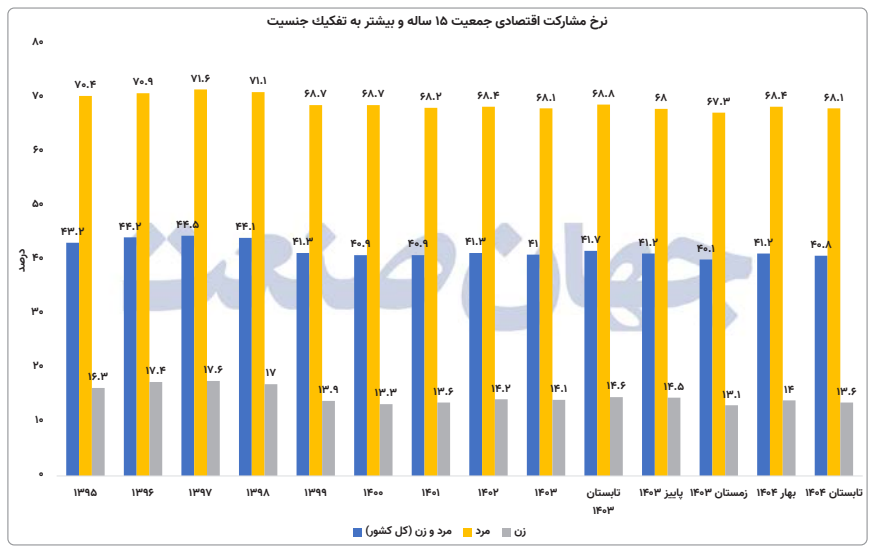

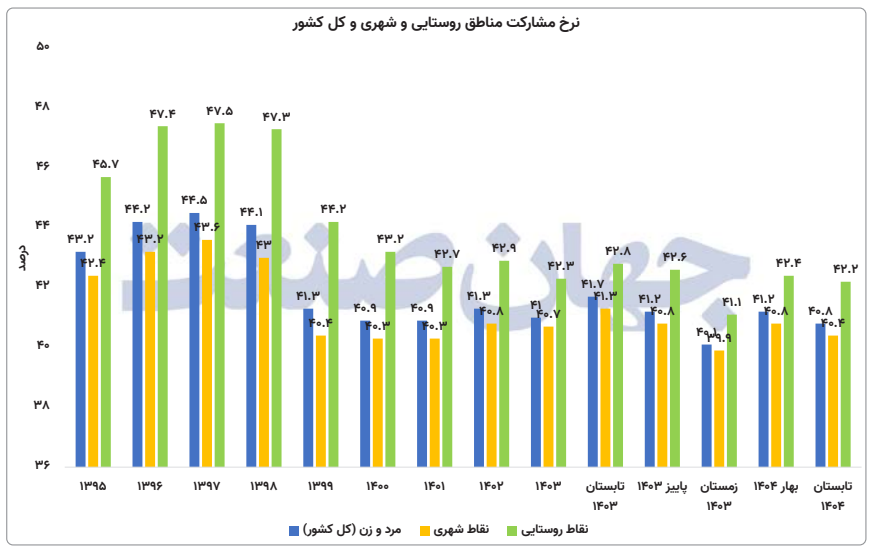

خبر

منابع جمعی-خرجی در سال آینده مشخص شد

ایسنا- نمایندگان مجلس در جلسه علنی نوبت عصر روز یکشنبه ۲۶بهمن و در ادامه بررسی منابع بودجه۱۴۰۵ جدول شماره۲۳ ماده واحده مربوط به‌منابع جمعی-خرجی را تصویب کردند.

بر این‌اساس منابع جمعی-خرجی به‌مبلغ ۲۸میلیارد‌و۷۲۸میلیون‌و ۷۴۶هزارو۵۴۱میلیون‌ریال(با لحاظ اصلاحات صورت‌گرفته در بخش الزامات منابع) به‌تصویب رسید. در توضیح این‌جدول مجتبی یوسفی، سخنگوی کمیسیون تلفیق گفت: جدول۲۳ یکی از جداول مهم در بحث جمعی خرجی است که منابع آن درقالب اختیاراتی بوده که به‌دولت برای برخی درآمدها داده شده و مصارف آن نیز در همین جدول پیش‌بینی شده است. وی توضیح داد: در این‌جداول منابع حاصل از وصول مطالبات سنوات گذشته دستگاه‌های اجرایی و منابع موضوع بند(۳) ماده(۷۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت و بند(۴) قانون الزامات و احکام مورد نیاز قوانین بودجه سنواتی و نیز نفت خام و میعانات گازی موضوع ماده(۳۴) قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها و بند(۱۴) ماده(۳) قانون الزامات و احکام مورد نیاز قوانین بودجه سنواتی است. سخنگوی کمیسیون تلفیق ادامه داد: منابع مربوط به‌نفت خام درباره سهم شرکت ملی نفت ایران و سایر شرکت‌های اکتشاف و تولید موضوع ماده(۳) قانون الزامات و احکام مورد نیاز قوانین بودجه‌های سنواتی بابت سرمایه‌گذاری در طرح‌های ازدیاد برداشت و تهاتر جهت واردات فرآورده‌ها موضوع ماده(۳۴) قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها و بند(۱۴) قانون الزامات و احکام مورد نیاز قوانین بودجه‌ای در این‌جدول لحاظ شده است. یوسفی تصریح کرد: بحث تامین مازاد بر تولید تا مصرف روزانه حامل‌های انرژی ازجمله بنزین نیز شامل این‌جدول می‌شود. با پیشنهاد نمایندگان منابع واردات بنزین نسبت‌به تولید برای سال آینده پیش‌بینی شده چراکه نگرانی‌هایی درباره احتمال افزایش قیمت و به‌تبع آن افزایش تورم وجود داشت. وی خاطرنشان کرد: تاثیرات مربوط به‌صندوق توسعه ملی بابت طرح‌های بالادستی نفت و گاز مصوب شورای اقتصاد در چارچوب استجازه رهبری اسناد اعتباری ازجمله اوراق گام و درون‌سالی موضوع بند «ب» ماده(۷۱) قانون برنامه هفتم پیشرفت و نیز اوراق تسویه خزانه بابت تسویه مطالبات قطعی و حسابرسی شده در این‌جدول آمده است.

اقتصادبه‌زبان‌ساده

وقتی واشنگتن عطسه می‌کند جهان سرما می‌خورد

در قلب نظام مالی جهان عددی وجود دارد که شاید درظاهر فقط یک‌نرخ بهره کوتاه‌مدت باشد اما درعمل ضربان اقتصاد جهانی را تنظیم می‌کند: «نرخ وجوه فدرال» (Federal Funds Rate). این‌نرخ بهره‌ای است که بانک‌های آمریکایی برای وام‌دادن ذخایر مازاد خود به‌یکدیگر معمولا به‌صورت شبانه دریافت می‌کنند اما اهمیت آن بسیار فراتر از یک‌بازار بین‌بانکی ساده است. این‌نرخ ابزار اصلی سیاست پولی فدرال‌رزرو و مبنای تعیین قیمت پول در بزرگ‌ترین اقتصاد جهان است. فدرال‌رزرو با افزایش یا کاهش این‌نرخ شرایط مالی را در آمریکا انقباضی یا انبساطی می‌کند. وقتی تورم بالا می‌رود بانک مرکزی آمریکا نرخ وجوه فدرال را افزایش داده تا هزینه استقراض بالا برود، تقاضا کاهش یابد و فشار قیمتی مهار شود. برعکس در دوره‌های رکود با کاهش این‌نرخ تلاش می‌کند وام‌گیری، سرمایه‌گذاری و مصرف را تحریک کند اما چرا تصمیمی که در واشنگتن گرفته می‌شود بازارهای سهام توکیو، قیمت نفت در خاورمیانه یا نرخ ارز در اقتصادهای نوظهور را تحت تاثیر قرار می‌دهد؟ پاسخ در جایگاه دلار و عمق بازار مالی آمریکا نهفته است. دلار ارز مرجع تجارت جهانی است و اوراق خزانه آمریکا امن‌ترین دارایی مالی جهان تلقی می‌شوند. بنابراین هر تغییری در نرخ بهره آمریکا بازدهی این‌دارایی‌های امن را تغییر می‌دهد و سرمایه‌های جهانی را جابه‌جا می‌کند. وقتی نرخ وجوه فدرال افزایش می‌یابد، بازده اوراق خزانه بالا می‌رود و سرمایه‌گذاران بین‌المللی ترجیح می‌دهند منابع خود را به‌بازار آمریکا منتقل کنند. نتیجه آن تقویت دلار و خروج سرمایه از اقتصادهای نوظهور است. این‌خروج سرمایه می‌تواند باعث کاهش ارزش پول ملی این‌کشورها، افزایش هزینه استقراض خارجی و حتی بحران‌های ارزی شود. نمونه بارز آن در سال‌های۲۰۱۳ (ماجرا taper tantrum) و نیز در دوره افزایش نرخ‌های بهره۲۰۲۲ مشاهده شد؛ زمانی که بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه با فشار ارزی و تورمی مواجه شدند.

درمقابل وقتی فدرال‌رزرو نرخ بهره را کاهش می‌دهد دلار تضعیف می‌شود، بازدهی دارایی‌های آمریکایی پایین می‌آید و سرمایه‌ها به‌سمت بازارهای پرریسک‌تر مانند سهام، کالاها و اقتصادهای نوظهور حرکت می‌کنند. به‌همین دلیل دوره‌های سیاست پولی انبساطی آمریکا معمولا با رشد بازارهای سهام جهانی، افزایش قیمت طلا و رونق دارایی‌های پرریسک همراه است. اثر نرخ وجوه فدرال بر بازار سهام نیز مستقیم و غیرمستقیم است. افزایش نرخ بهره هزینه تامین مالی شرکت‌ها را بالا می‌برد و ارزش فعلی جریان‌های نقدی آینده را کاهش می‌دهد در نتیجه ارزشگذاری سهام تحت فشار قرار می‌گیرد. به‌همین دلیل در دوره‌های انقباض پولی بازارهای سهام معمولا نوسان و اصلاح را تجربه می‌کنند. درمقابل کاهش نرخ بهره به‌رشد قیمت سهام کمک می‌کند زیرا پول ارزان‌تر می‌شود و سرمایه‌گذاران به‌دنبال بازدهی بالاتر به‌بازار سهام روی می‌آورند. بازار کالاها نیز بی‌تاثیر نمی‌ماند. نرخ بهره بالاتر و دلار قوی‌تر معمولا قیمت کالاهایی مانند نفت و فلزات را تحت فشار قرار می‌دهد زیرا این‌کالاها به‌دلار قیمت‌گذاری می‌شوند. از سوی دیگر طلا که دارایی بدون بهره است در محیط نرخ‌های بهره بالا جذابیت کمتری پیدا می‌کند اما در شرایط کاهش نرخ یا افزایش نااطمینانی تقاضا برای آن افزایش می‌یابد. نرخ وجوه فدرال صرفا یک‌ابزار سیاست پولی داخلی نبوده بلکه قطب‌نمایی برای جریان سرمایه جهانی است. اقتصاد آمریکا حدود یک‌چهارم تولید ناخالص جهان را در اختیار دارد و بازار مالی آن عمیق‌ترین و نقدشونده‌ترین بازار دنیاست. بنابراین هر تغییر در قیمت پول در این‌اقتصاد هزینه سرمایه را درمقیاس جهانی بازتنظیم می‌کند. به‌همین دلیل است که فعالان اقتصادی از نیویورک تا شانگهای و از تهران تا لندن چشم به‌جلسات کمیته بازار آزاد فدرال‌رزرو می‌دوزند؛ تصمیمی که شاید در ظاهر فقط چند صدم‌درصد تغییر در یک‌نرخ باشد اما می‌تواند مسیر دلار، سهام، کالاها و حتی رشد اقتصادی بسیاری از کشورها را تغییر دهد. در دنیای به‌هم‌پیوسته امروز نرخ وجوه فدرال نه فقط یک‌عدد آمریکایی بلکه یکی از مهم‌ترین اهرم‌های اقتصاد جهانی است.

سال بیست ودوم ■ دوشنبه ۲۷ بهمن ۱۴۰۴ ■ شماره ۶۰۲۱
جهان صنعت

دوردنیا

بیگانگان فضایی واقعی هستند

باراک اوباما، رییس‌جمهور پیشین آمریکا درنهایت به‌چندین‌دهه گمانه‌زنی درباره بیگانگان فضایی پاسخ داد و گفت: «بیگانگان فضایی واقعی هستند اما من آنها را ندیدم و آنها در منطقه۵۱ نگهداری نمی‌شوند.»

رییس‌جمهور پیشین آمریکا گفت: هیچ تاسیسات زیرزمینی وجود ندارد مگر اینکه یک‌توطئه جدی باشد و آنها چیزی را از رییس‌جمهور ایالات‌متحده مخفی کرده باشند.

به نوشته روزنامه ایندیپندنت، این‌اظهارنظر از سوی اوباما درحالی مطرح شده که ایده تاسیسات محل نگهداری بقایای موجودات فضایی و اشیای پرنده ناشناس (UFO) در زیر پایگاه نظامی بسیار محرمانه منطقه۵۱ در جنوب نوادا وجود دارد مدت‌هاست که ذهن نظریه‌پردازان توطئه را به‌خود مشغول کرده است.

اظهارات اوباما در مورد منطقه۵۱ و موجودات فضایی چندماه پس از آن مطرح می‌شود که کارگردان یک‌مستند با ادعای لاپوشانی گسترده دولت در مورد اطلاعات غیرانسانی اظهار داشت که دونالد ترامپ، رییس‌جمهور کنونی ایالات‌متحده ممکن است به‌زودی وجود اشکال حیات فرازمینی را تایید کند.

اوباما به‌سرکوب اخیر مهاجران و برخورد شدید ماموران اداره گمرکات و مهاجرت آمریکا در مینه‌سوتا عملیات آنها را در این‌شهر محکوم و آن را با رفتارهایی که در حکومت‌های دیکتاتوری شاهد هستیم مقایسه کرد.

اوباما در ادامه صحبت‌هایش اقدامات نیروهای مهاجرت را غیرقانونی توصیف کرد و رفتار ماموران فدرال ازجمله دوتیراندازی مرگبار که باعث افزایش فشارها بر سرکوب گسترده معترضان توسط دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا شد را از آن نوع رفتارهایی خواند که «در گذشته در کشورهای اقتدارگرا و در دیکتاتوری‌ها دیدیم.»

وی از نبود شرم‌وادب در گفتمان سیاسی ایالات‌متحده انتقاد کرد و برای اولین‌بار به‌پستی در رسانه‌های اجتماعی دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا که او و همسرش میشل را با شمایلی از میمون به‌تصویر کشیده بود پاسخ داد.

نفوذ عربستان در جنوب‌شرق یمن

«**جهان صنعت**»- نیروهای عربستانی وارد استان نفت‌خیز شبوه در جنوب شرق یمن شدند و دومین پایگاه بزرگ نظامی را تحویل گرفتند.

یک‌منبع یمنی اعلام کرد: نیروهای عربستانی در راستای اقدامات امنیتی و نظامی عربستان و دولت مستعفی یمن برای بازپس‌گیری نفوذ خود در استان‌های جنوبی شنبه وارد شهر عتق–مرکز استان شبوه شدند.

طبق گزارش عربی۲۱ نیروهای عربستانی پایگاه استراتژیک مره در غرب عتق را که پیشتر نیروهای شورای انتقالی جنوب یمن مورد حمایت امارات در آن مستقر بودند تحویل گرفتند. این منبع گزارش داد: این‌دومین پایگاه بزرگ نظامی یمن بعد از پایگاه هوایی العند در استان لحج است. شهر عتق طی روزهای گذشته صحنه درگیری‌های مسلحانه میان نیروهای امنیتی و پلیس دولتی و نیروهای جدایی طلب جنوب بود که برای یورش به‌ساختمان دولتی تلاش می‌کردند. این‌درگیری‌ها به‌کشته و زخمی‌شدن چندتن منجر شد. موضع‌گیری نیروهای عربستانی در پادگان مره در راستای استقرار مجدد نیروهای ارتش یمن و تشکلات وابسته به‌شورای انتقالی جنوب یمن و موضع‌گیری آن در مناطق و پادگان‌های موجود در استان شبوه است

استان شبوه به‌دلیل منابع طبیعی از اهمیت استراتژیکی برخوردار است. میادین و تاسیسات نفتی و دوبندر استراتژیک در آن قرار دارد.

اردوغان به‌دنبال احیای راه‌آهن حجاز

فارس- درحاشیه دومین کنفرانس وزرای حمل‌ونقل و ارتباطات سازمان همکاری اسلامی در استانبول شنبه وزیر حمل‌ونقل سوریه، یعرب بدر با همتایانش از عربستان و ترکیه دیدار و گفت‌وگو کرد تا چشم‌انداز همکاری‌های منطقه‌ای در حمل‌ونقل به‌ویژه ارتباط ریلی و زمینی تقویت شود.

در دیدار وزیر سوری با صالح بن ناصر الجاسر، وزیر حمل‌ونقل عربستان دوطرف بر توسعه همکاری در حمل‌ونقل زمینی و آسان‌سازی جریان کالا میان اروپا و منطقه خلیج‌فارس تاکید کردند و قرار شد نشست فنی کارشناسان در عربستان در ماه‌مارس برگزار شود. الجاسر از بازگشایی فضای هوایی سوریه به‌روی پروازهای سعودی استقبال کرد و آن را گامی مثبت برای روابط دوجانبه دانست.

بدر در دیداری جداگانه با وزیر حمل‌ونقل ترکیه، عبدالقادر اورال‌اوغلو بر توسعه شبکه ریلی که قرار است ترکیه، سوریه، اردن و عربستان را از طریق خطوط ریلی به‌هم متصل کند تاکید کرد. دوطرف بر تهیه «نقشه راه روشن» شامل استانداردهای فنی، جداول زمانی مشخص و سازوکارهای اجرایی توافق کردند. برای ادامه هماهنگی نیز نشست‌های تخصصی در غازی‌عنتاب در۲۴و۲۵مارس و نشست وزارتی سه‌جانبه در امان اردن در ۷آوریل ۲۰۲۶ برنامه‌ریزی شد تا پروژه پیش برود

ایده اصلی این‌پروژه فراتر از چند گفت‌وگوی دیپلماتیک ساده است و بخشی از تلاش گسترده‌تری برای بازسازی و توسعه شبکه‌های حمل‌ونقل زمینی و ریلی در خاورمیانه محسوب می‌شود.

در سال‌های اخیر کشورهای ترکیه، سوریه و اردن درحال تلاش برای احیای «راه‌آهن تاریخی حجاز» هستند؛ خطی که در دوران امپراطوری عثمانی بخشی از مسیرهای ریلی متصل‌کننده دمشق به‌مدینه بود و اکنون بخش‌هایی از آن در خاک سوریه و اردن غیرفعال مانده است. ترکیه متعهد شده بخش‌هایی از این‌راه‌آهن را از نو بازسازی کند و با همکاری اردن برنامه‌های فنی برای افزایش ظرفیت حمل بار و اتصال به‌بنادر مانند بندر عقبه اردن را دنبال می‌کند.

چنین شبکه‌ای که در صورت اجرا از ترکیه شروع و از سوریه به‌اردن و سپس عربستان امتداد یافته می‌تواند در حمل کالاهای تجاری و صنعتی میان اروپا و کشورهای حوزه خلیج‌فارس نقش کلیدی داشته باشد. هدف اصلی این‌مسیر نه حمل‌ونقل مسافر بلکه انتقال سریع‌تر، ارزان‌تر و امن‌تر کالاها است؛ به‌خصوص کالاهایی که اکنون عمدتا از طریق مسیرهای دریایی طولانی منتقل می‌شوند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که مسیرهای زمینی می‌توانند زمان انتقال را نسبت‌به حمل دریایی کاهش دهند و هزینه‌های لجستیکی کالاها را تا حد زیادی پایین بیاورند ضمن آنکه فرصت‌های جدیدی برای تجارت منطقه‌ای ایجاد می‌کنند.

این‌پروژه می‌تواند ترکیه را به‌عنوان‌هاب ترانزیتی اصلی در منطقه نیز مطرح کند زیرا ترکیه با قرارگرفتن در تقاطع اروپا، آسیای غربی و خاورمیانه می‌تواند نقش محوری در شبکه‌های ترانزیتی جدید داشته باشد؛ موضوعی که در رسانه‌های منطقه‌ای نیز به‌کار گرفته می‌شود.

ازسوی‌دیگر این‌مسیرها می‌توانند فرصت‌های اقتصادی برای کشورهای شرکت‌کننده ایجاد کنند. به‌ویژه برای سوریه و اردن که درحال بازسازی اقتصاد بعد از سال‌ها بحران هستند توسعه زیرساخت‌های ریلی می‌تواند به‌افزایش تجارت، بهبود دسترسی به‌بازارها و جذب سرمایه‌گذاری خارجی کمک کند.

درسطوح منطقه‌ای هم این‌شبکه می‌تواند نقش قابل‌توجهی در تقویت تجارت میان اروپا، خاورمیانه و خلیج‌فارس ایفا کند و مسیرهای تکمیلی برای شرکت‌های تجاری و لجستیکی فراهم کند. اگر این‌کریدور به‌طور کامل فعال شود ممکن است برخی مسیرهای ترانزیتی فعلی که ازطریق عراق یا مسیر دریایی سنتی میان اروپا و خلیج‌فارس انجام می‌شوند کمتر مورد استفاده قرار گیرند یا رقابت میان مسیرهای مختلف افزایش یابد؛ موضوعی که رسانه‌ها گاه آن را به‌عنوان رقابت با مسیرهای ترانزیتی ایران نیز مطرح می‌کنند.

بنابراین آنچه وزرای حمل‌ونقل در استانبول و جلسات بعدی در غازی عنتاب و امّان درباره آن صحبت کردند در چارچوب یک‌چشم‌انداز بزرگ‌تر برای ایجاد کریدور ریلی و زمینی منطقه‌ای قرار دارد که می‌تواند ساختار تجارت بین‌المللی کالا در غرب آسیا را تغییر داده، فرصت‌های اقتصادی ایجاد کرده و نقش منطقه را در شبکه‌های ترانزیتی جهانی تقویت کند.

«جهان‌صنعت» از توافق چین و اوکراین در حاشیه کنفرانس مونیخ گزارش می‌دهد

پیام پنهان پکن به‌کرملین

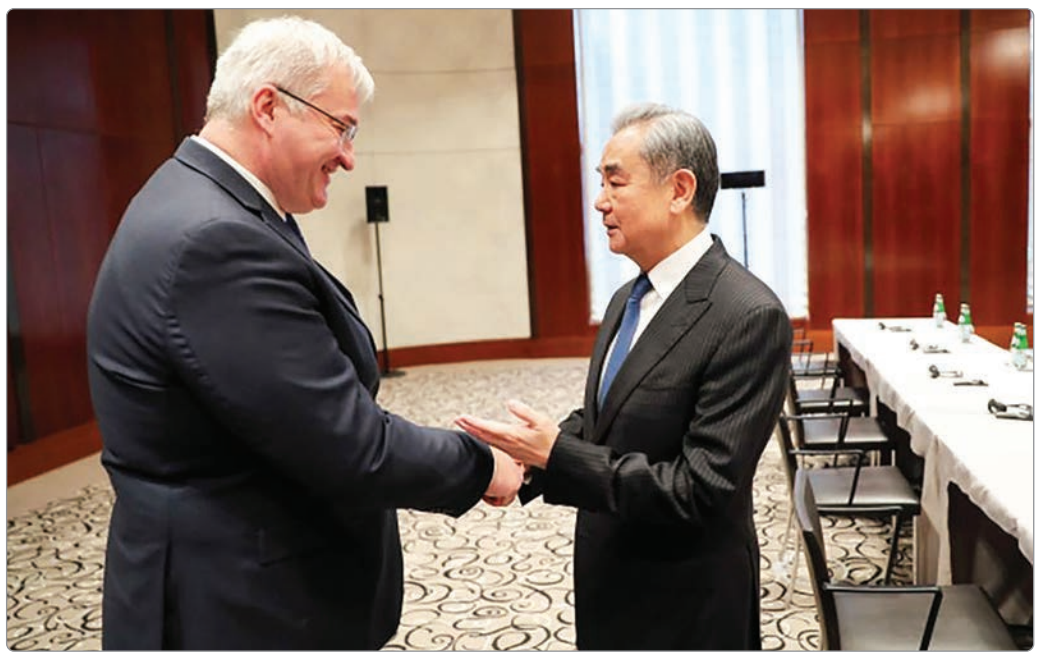

محمدرضا ستاری – درحالی‌که جنگ اوکراین چهارمین‌سال خود را نیز سپری کرده و معادلات ژئوپلیتیکی اروپا همچنان در وضعیت بی‌ثبات و پرتنش قرار دارد اعلام خبر توافق چین برای ارائه یک‌بسته جدید کمک بشردوستانه انرژی به‌اوکراین پس از دیدار وزاری خارجه دو کشور در حاشیه اجلاس امنیتی مونیخ از منظر کارشناسان نه‌تنها مهم است بلکه می‌تواند حامل پیامدهایی چند لایه و استراتژیک باشد.

به‌گفته ناظران این‌تحول در شرایطی رخ می‌دهد که چین طی سال‌های اخیر به‌عنوان یکی‌از مهم‌ترین شرکای راهبردی روسیه شناخته شده و روابط پکن و مسکو در حوزه‌های انرژی، مالی و امنیتی به‌شکل محسوسی تعمیق یافته است. از این‌رو هرگونه اقدام چین درقبال اوکراین حتی درقالب کمک بشردوستانه نیازمند تحلیل دقیق در سطوح اقتصادی، سیاسی و استراتژیک است.

یعنی درشرایطی‌که در جنگ فرسایشی روسیه با اوکراین و به‌طور کلی غرب چینی‌ها از متحدان مسکو قلمداد شده و از جنبه اقتصادی به‌خصوص از منظر خرید نفت ماشین جنگی روس‌ها را تغذیه کردند انتشار این‌خبر که البته جزئیات زیادی از آن منتشر نشده نشان‌دهنده دیدگاه پکن به‌منافع گسترده‌تر در معادلات بین‌المللی و تحولات ژئواکونومیکی در اوراسیاست زیرا چین در سال‌های اخیر تلاش کرده جایگاه خود را به‌عنوان بازیگر محوری در بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده در مناطق بحران‌زده تثبیت کند. از این‌رو زیرساخت‌های انرژی اوکراین که در اثر حملات روسیه آسیب‌های قابل‌توجهی دیده در آینده نیازمند میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری برای بازسازی و نوسازی خواهد بود. ورود زودهنگام چین حتی اگر در قالب کمک‌های بشردوستانه هم باشد می‌تواند به‌منزله ایجاد یک‌جای پا در بازار بازسازی پساجنگ تلقی شود چراکه ناظران معتقدند شرکت‌های دولتی و خصوصی چینی در حوزه تولید تجهیزات برق، نیروگاه‌های حرارتی و انرژی‌های تجدیدپذیر ظرفیت بالایی دارند و تجربه فعالیت در محیط‌های پرریسک را نیز کسب کردند. بنابراین این‌بسته که در دیدار وزرای خارجه دو کشور در مورد آن صحبت شده می‌تواند به‌عنوان مقدمه‌ای برای مشارکت گسترده‌تر اقتصادی در آینده عمل کند.

■ چرخش به‌سمت اروپا

علاوه‌براین چین با چنین اقدامی می‌تواند تصویر خود را در اروپا بهبود بخشد. اتحادیه اروپا طی سال‌های اخیر نسبت‌به نزدیکی راهبردی پکن و مسکو ابراز نگرانی کرده و برخی کشورهای اروپایی سیاست‌های سختگیرانه‌تری نسبت‌به سرمایه‌گذاری‌های چینی اتخاذ کردند. بنابراین کمک به‌اوکراین حتی درمقیاس محدود می‌تواند به‌عنوان سیگنالی از تمایل چین به‌ایفای نقش مسوولانه در بحران‌های بین‌المللی تفسیر شود و بخشی از فشارهای سیاسی و اقتصادی وارد بر پکن را کاهش دهد زیرا چین به‌خوبی آگاه است که بازار اروپا همچنان یکی از مهم‌ترین مقاصد صادراتی این‌کشور به‌شمار می‌رود و تداوم تنش سیاسی با اروپا می‌تواند هزینه‌های اقتصادی قابل‌توجهی برای اقتصاد صادرات‌محور این‌کشور به‌همراه داشته باشد.

از منظر سیاسی این‌اتفاق را باید در چند لایه مورد بررسی و تحلیل قرار داد: نخستین‌مساله این‌است که چینی‌ها احتمالا قصد دارند نشان دهند حمایت از روسیه در این‌جنگ فرسایشی به‌معنای قطع کامل روابط با اوکراین نبوده و پکن راهبرد متوازن سیاست خارجی خود را همچنان در دستور کار دارد.

درهمین‌رابطه برخی از تحلیلگران معتقدند که چین هر چند از روس‌ها در طول جنگ حمایت کرده اما در رونمای کار همواره سعی کرده که سیاستش بی‌طرفی فعال باشد یعنی علاوه بر اینکه هیچ‌گاه روسیه را برای حمله به‌اوکراین محکوم نکرده اما همواره بر حفظ تمامیت ارضی کشورها تاکید کرده است. این‌امر از آنجا مهم است که روسیه یکی از شروط اصلی‌اش برای پایان دادن به‌جنگ را الحاق خاک تصرف‌شده اوکراین عنوان کرده است. در نتیجه ارائه کمک انرژی به‌اوکراین می‌تواند در راستای سیاست توازن‌بخشی تعبیر شود به‌طوری که پکن می‌خواهد خود را به‌عنوان بازیگری معرفی کند که با هردوطرف کانال ارتباطی دارد و می‌تواند درصورت فراهم‌شدن شرایط نقش میانجی را ایفا کند.

■ سیگنال پکن به واشنگتن

مساله بعدی این است که این‌جهت‌گیری چینی‌ها می‌تواند بخشی از تلاش پکن برای مدیریت روابط با ایالات‌متحده باشد زیرا اکنون مشخص است که رقابت راهبردی میان پکن و واشنگتن در حوزه‌های فناوری، تجارت و امنیتی شدت یافته اما چین تمایل ندارد در شرایط فعلی وارد یک‌رویارویی همزمان و تمام‌عیار با غرب در چندجبهه شود. بنابراین نشان‌دادن حسن‌نیت درقبال اوکراین می‌تواند در فضای دیپلماتیک به‌عنوان امتیازی نرم تلقی شود و از شدت فشارهای سیاسی آمریکا و متحدانش علیه چین بکاهد. درواقع پکن با هزینه‌ای محدود می‌کوشد سرمایه سیاسی قابل‌توجهی در صحنه بین‌المللی کسب کند.

با این‌حال مهم‌ترین بعد این‌تحول را باید در سطح استراتژیک جست‌وجو کرد. روابط چین و روسیه طی سال‌های اخیر بر پایه اشتراک منافع دربرابر نظم غرب‌محور شکل گرفته است. همکاری‌های انرژی، رزمایش‌های نظامی مشترک و هماهنگی در مجامع بین‌المللی هرچند نشان‌دهنده عمق این‌مشارکت بوده اما این‌شراکت لزوما به‌معنای همسویی کامل منافع نیست. چین به‌عنوان قدرتی جهانی با منافع گسترده اقتصادی بیش‌از روسیه به‌ثبات نظام بین‌المللی و تداوم جریان تجارت جهانی وابسته است. در نتیجه طولانی‌شدن جنگ اوکراین، تشدید تحریم‌ها و بی‌ثباتی در بازارهای انرژی و غذا همگی پیامدهایی دارند که بر اقتصاد چین نیز اثرگذارند.

از این‌زاویه کمک انرژی به‌اوکراین می‌تواند بخشی از راهبرد کلان چین برای جلوگیری از فروپاشی کامل زیرساخت‌های این‌کشور و تشدید بحران انسانی باشد؛ بحرانی که درصورت گسترش می‌تواند دامنه بی‌ثباتی را در اروپا افزایش دهد و تبعات غیرمستقیم آن به‌اقتصاد جهانی و در نتیجه چین سرایت کند. پس می‌توان گفت که پکن علاقه‌مند است جنگ در سطحی قابل مدیریت باقی بماند و از تبدیل‌شدن آن به‌بحرانی مهارنشدنی که ساختارهای اقتصادی جهانی را دچار اختلال عمیق کند جلوگیری شود.

■ پیام غیرمستقیم پکن به‌مسکو

درعین‌حال این‌اقدام می‌تواند پیامی غیرمستقیم به‌مسکو نیز داشته باشد. چین هرچند شریک راهبردی روسیه است اما تمایل ندارد به‌عنوان حامی بی‌قید و شرط سیاست‌های کرملین شناخته شود. بنابراین اعلام رسمی کمک به‌اوکراین حتی درقالب بشردوستانه نشان می‌دهد که پکن استقلال عمل خود را حفظ کرده و تصمیماتش را صرفا براساس منافع ملی خویش اتخاذ می‌کند. این‌پیام برای روسیه نیز اهمیت دارد زیرا وابستگی فزاینده مسکو به‌بازار و فناوری چین توازن قدرت در روابط دوجانبه را به‌نفع پکن تغییر داده است.

نکته مهم دیگر تاثیر این‌اقدام بر آینده نظم امنیتی اروپاست. اگر چین بتواند ازطریق چنین گام‌هایی اعتماد نسبی هردو طرف را جلب کند احتمال ایفای نقش فعال‌تر در فرآیندهای دیپلماتیک افزایش می‌یابد. هرچند درحال‌حاضر چشم‌انداز مذاکرات جامع صلح چندان روشن نیست اما بازیگری که بتواند با کی‌یف و مسکو همزمان گفت‌وگو کند درصورت تغییر شرایط می‌تواند به‌میانجی بالقوه تبدیل شود. این‌سناریو جایگاه چین را به‌عنوان قدرتی فرامنطقه‌ای با نفوذ در تحولات اروپا تقویت خواهد کرد. با این‌حال باید توجه داشت که دامنه و حجم این‌بسته کمک هنوز به‌طور عمومی اعلام نشده و ممکن است از نظر مالی و عملیاتی محدود باشد. بنابراین نباید آن را به‌معنای تغییر بنیادین در سیاست چین نسبت‌به جنگ اوکراین تعبیر کرد. پکن همچنان به‌همکاری‌های عمیق اقتصادی با روسیه ادامه می‌دهد و از منظر کلان تضعیف روسیه را در راستای منافع بلندمدت خود نمی‌بیند. درنتیجه اقدام اخیر را باید بیشتر در چارچوب مدیریت تصویر بین‌المللی، تنوع‌بخشی به‌ابزارهای دیپلماتیک و حفظ انعطاف‌پذیری راهبردی ارزیابی کرد.

در همین رابطه است که می‌توان گفت اعلام کمک انرژی چین به‌اوکراین در پایان چهارمین سال جنگ نمادی از پیچیدگی فزاینده سیاست خارجی پکن در محیطی چندقطبی و پرتنش است. این‌اقدام در سطح اقتصادی می‌تواند زمینه‌ساز حضور در بازسازی آینده باشد. در سطح سیاسی ابزاری برای متوازن‌سازی روابط با غرب و حفظ کانال‌های ارتباطی با کی‌یف محسوب می‌شود و در سطح استراتژیک بیانگر تلاش چین برای مدیریت ریسک‌های ناشی از یک‌جنگ فرسایشی و حفظ انعطاف در معادلات قدرت جهانی است. به‌همین دلیل حتی یک‌بسته کمک بشردوستانه انرژی نیز می‌تواند حامل پیام‌هایی عمیق‌تر از آن چیزی باشد که درظاهر به‌نظر می‌رسد.

تحلیل

وقتی ربات‌ها به خط مقدم جبهه می‌روند

تغییر فلسفه جنگی آمریکا

ارتش ایالات‌متحده درحال تغییر اساسی فلسفه رزمی خود است و با سرمایه‌گذاری گسترده در ربات‌ها و سامانه‌های خودمختار تلاش می‌کند به‌جای نظامیان، فناوری‌های بدون سرنشین را در خطرناک‌ترین شرایط میدان نبرد به‌کار گیرد.

رسانه آمریکایی در مطلبی به‌بررسی تحولی قابل‌توجه در فلسفه رزمی ارتش ایالات‌متحده پرداخته و بر افزایش اتکا به‌ربات‌های خودمختار و فناوری‌های پیشرفته در عملیات‌های خط مقدم تاکید کرده است.

روزنامه آمریکایی «واشنگتن‌تایمز» در این‌گزارش اشاره می‌کند که این‌تغییر بخشی از یک‌تلاش راهبردی گسترده‌تر برای کاهش خطرات علیه نظامیان آمریکایی ازطریق به‌کارگیری سامانه‌های فناورانه قابل‌جایگزین به‌جای نیروی انسانی در خطرناک‌ترین شرایط میدان نبرد است.

این‌مقاله گزارش داده که ارتش آمریکا سرمایه‌گذاری گسترده‌ای در سامانه‌های خودکار و خودمختار نسل جدید ازجمله پهپادها و خودروهای رباتیک انجام داده تا نحوه جنگیدن در آینده را به‌طور بنیادین تغییر دهد.

براساس این‌مقاله الکس میلر، مدیر ارشد فناوری ارتش آمریکا در یک‌مصاحبه اختصاصی توضیح داده است که اولویت ارتش ادغام فناوری‌های هوشمند و خودمختار در میدان نبرد برای افزایش سرعت، کارآمدی و قابلیت بقاست. هدف این‌رویکرد آن است که در موقعیت‌های پرخطر دشمن ابتدا با فناوری‌های آمریکایی روبه‌رو شود و نه با نظامیان آمریکایی.

رسانه آمریکایی تاکید دارد که یکی از اهداف اصلی این‌راهبرد استفاده از سامانه‌های خودمختار برای انجام وظایفی مانند عبور از موانع میدان نبرد، رساندن تجهیزات به‌نیروهایی که تحت حمله قرار دارند و انتقال مجروحان از خطوط مقدم است. این‌تحول صرفا ارتقای تجهیزات نظامی نبوده بلکه نشان‌دهنده تغییر اساسی در تفکر عملیاتی ارتش است. در همین راستا میلر اعلام کرده که ارتش درحال بازنگری روش‌های سنتی جنگ است و بررسی می‌کند که آیا ربات‌ها می‌توانند وظایفی را که پیشتر بر عهده نظامیان بوده انجام دهند؟

واشنگتن‌تایمز گزارش می‌دهد که ادغام هوش‌مصنوعی و نرم‌افزار در سامانه‌های نظامی اکنون به‌یک الزام برای تجهیزات و فناوری‌های جدید تبدیل شده است. این‌امر نشان‌دهنده تغییر فرهنگی گسترده‌تری در ارتش است به‌گونه‌ای که نوآوری فناورانه دیگر یک‌عنصر مکمل نبوده بلکه به‌بخش اصلی عملیات‌های نظامی تبدیل شده است. براساس این‌گزارش ارتش آمریکا از همین حالا این‌فناوری‌ها را مستقیما در تمرین‌های آموزشی وارد کرده و نظامیان آمریکایی اکنون به‌طور فعال از پهپادها به‌روش‌های نوآورانه استفاده می‌کنند.

میلر با اشاره به‌سرعت بالای گسترش این‌فناوری‌ها از «چرخه‌های هفتگی تحول» سخن گفته و بیان می‌کند که توسعه و تطبیق فناوری اکنون با سرعت بسیار بیشتری نسبت‌به گذشته انجام می‌شود. ارتش ایالات‌متحده درحال اتخاذ رویکردهایی مشابه شرکت‌های فناوری است و به‌طور مداوم سامانه‌ها را به‌روزرسانی می‌کند. در این‌فرآیند مدرن‌سازی تجهیزات قدیمی از طریق نصب نرم‌افزارهای جدید نیز به‌عنوان یکی اقدام رایج اجرا می‌شود بدون آنکه نیاز به‌خرید کامل تجهیزات جدید باشد

به گزارش ایسنا، علاوه بر این واشنگتن‌تایمز گزارش داده که ارتش درحال ارتقای سامانه‌های ارتباطی و بازنگری در ساختار فناوری خود است. میلر از پیت هگست، وزیر جنگ آمریکا به‌دلیل پیشبرد اصلاحات در فرآیندهای خرید نظامی قدردانی کرده و گفته که این‌اصلاحات امکان پذیرش سریع‌تر فناوری‌های جدید را فراهم کرده است. براساس این‌گزارش چندین یگان ارتش آمریکا ازجمله لشکر ۸۲هوابرد، لشکر ۲۵پیاده‌نظام، لشکر ۴پیاده‌نظام و تیپ مهندسی۳۶ مشغول انجام آزمایش سامانه‌های خودمختار و فناوری‌های پیشرفته هستند.

رسانه آمریکایی در خاتمه نتیجه‌گیری کرده که فلسفه رزمی جدید ارتش آمریکا نشان‌دهنده یک‌تحول اساسی است؛ تحولی که در آن ربات‌ها و جنگ‌افزارهای بدون سرنشین به‌جای انسان‌ها درمعرض خطر قرار می‌گیرند.

دیدگاه

نیویورک‌تایمز گزارش داد

امپراطوری هسته‌ای در دل کوهستان

عکس‌های ماهواره‌ای تلاش‌های مخفیانه پکن برای گسترش زرادخانه‌اش را نشان می‌دهد آن‌هم زمانی که آخرین موانع‌های جهانی مربوط به‌گسترش سلاح‌های هسته‌ای از بین رفتند. عکس‌های ماهواره‌ای از درهای سرسبز جنوب غربی چین افزایش سریع توان هسته‌ای این‌کشور را نشان می‌دهد؛ اقداماتی که برای عصر جدیدی از رقابت ابرقدرت‌ها طراحی شده است.

یکی از این‌درهها به‌نام زیتونگ در استان سیچوان قرار دارد؛ جایی‌که مهندسان درحال ساخت سنگرگاه‌ها و سدهای جدید بودند. یک‌مجموعه جدید با لوله‌هایی پوشیده شده که نشان می‌دهد این‌تاسیسات مواد بسیار خطرناکی را مدیریت می‌کند.

دره دیگر محل تاسیسات با حصار دوجداره به‌نام پینگتونگ است؛ جایی که کارشناسان معتقدند چین هسته‌های کلاهک‌های هسته‌ای مملو از پلوتونیوم را در آن می‌سازد. سازه اصلی که فضای بیشتر آن یک‌دودکش تهویه به‌ارتفاع ۳۶۰فوت بوده در سال‌های اخیر با دریچه‌های جدید بازسازی شده است. ساخت‌وسازهای بیشتری هم درکنار آن درحال انجام است.

بالای ورودی تاسیسات پینگتونگ یک‌جمله‌ی برجسته از شی جین پینگ، رهبر چین با حروف بسیار بزرگی که از فضا قابل مشاهده بوده قرار دارد: «به نهضت بنیانگذار وفادار بمانید و همیشه ماموریت ما را به‌خاطر داشته باشید.» روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز گزارش داد اینها ازجمله چندین سایت مخفی مرتبط با فعالیت‌های هسته‌ای در استان سیچوان هستند که در سال‌های اخیر گسترش و ارتقا یافتند

این اقدامات چین تلاش‌ها برای احیای کنترل‌های تسلیحاتی در جهان پس از انقضای آخرین پیمان تسلیحات هسته‌ای بین آمریکا و روسیه را پیچیده می‌کند. واشنگتن معتقد است که هرگونه توافقنامه‌ی جایگزین باید چین را نیز شامل شود اما پکن هیچ علاقه‌ای به‌این موضوع نشان نداده است.

رنی بابیارز، کارشناس اطلاعات جغرافیایی که تصاویر ماهواره‌ای و سایر شواهد بصری این‌سایت‌ها را تجزیه و تحلیل کرده و یافته‌های خود را با نیویورک تایمز به‌اشتراک گذاشته، گفت: تغییراتی که در این‌مکان‌ها می‌بینیم با اهداف وسیع چین برای تبدیل‌شدن به‌یک ابرقدرت جهانی همسو است. سلاح‌های هسته‌ای بخش جدایی‌ناپذیری از آن هستند.

او هرمکان هسته‌ای در چین را به‌قطعه‌ای از یک‌موزاییک تشبیه کرد که به‌طورکلی الگویی از رشد سریع را نشان می‌دهد. او در ادامه گفت: در همه این‌سایت‌ها تکامل وجود داشته اما به‌طورکلی این‌تغییرات از سال۲۰۱۹ سرعت گرفتند. گسترش برنامه‌های هسته‌ای چین منبع روزافزون تنش بین این‌کشور و آمریکا بوده است. توماس جی.دی‌نانتو معاون وزیر امور خارجه در امور کنترل تسلیحات و امنیت بین‌الملل این‌ماه علنا چین را به‌انجام مخفیانه آزمایش‌های انفجاری هسته‌ای در نقض مهلت قانونی جهانی متهم کرد. پکن این‌ادعا را نادرست خوانده و کارشناسان در مورد صحت و دقت شواهد ادعاهای دی‌نانتو بحث کردند.

طبق آخرین برآورد سالانه پنتاگون چین تا پایان سال۲۰۲۴ بیش‌از ۶۰۰کلاهک هسته‌ای داشته و می‌خواهد تا سال۲۰۳۰ به‌هزار کلاهک هسته‌ای برسد.

متیو شارپ، یکی از مقامات سابق وزارت امور خارجه که اکنون عضو ارشد مرکز سیاست امنیت هسته‌ای در موسسه فناوری ماساچوست بوده، گفت: این‌ذخایر چین بسیار کمتر از هزاران کلاهک هسته‌ای بوده که آمریکا و روسیه در اختیار دارند اما گسترش آنها دردسرساز است. او در ادامه صحبت‌هایش گفت: فکر می‌کنم بدون گفت‌وگوی واقعی در مورد این‌موضوعات که اکنون فاقد آن هستیم واقعا دشوار است که بگوییم به‌شرایط به‌کجا ختم می‌شود و این‌از نظر من خطرناک است چون اکنون مجبوریم واکنش نشان دهیم و براساس بدترین تفسیر از این‌شرایط برنامه‌ریزی کنیم.

این‌مکان‌ها در استان سیچوان شش‌دهه‌پیش به‌عنوان بخشی از «جبهه سوم» مائو تسه‌تونگ ساخته شدند؛ پروژه‌ای برای محافظت از آزمایشگاه‌ها و کارخانه‌های تولید سلاح‌های هسته‌ای چین برابر حملات آمریکا یا اتحاد جماهیر شوروی. ده‌هاهزاردانشمند، مهندس و کارگر مخفیانه تلاش کردند تا در مرکز کوهستان چیزی بسازند که دنی‌بی.استیلمن، دانشمند هسته‌ای آمریکایی که از این‌منطقه بازدید کرد در کتابی آن را یک‌امپراطوری هسته‌ای درون مرزی نامید.

هنگامی که تنش‌ها بین چین با واشنگتن و مسکو در دهه۱۹۸۰ فروکش کرد بسیاری از تاسیسات هسته‌ای «جبهه سوم» بسته یا تقلیل یافتند و اغلب دانشمندان آنها به‌یک آزمایشگاه سلاح جدید در شهر مجاور یعنی میانیانگ نقل مکان کردند.

دکتر بابیارز گفت سایت‌هایی مانند پینگتونگ و زیتونگ به‌فعالیت خود ادامه دادند اما تغییرات در سال‌های پس از آن تدریجی بوده و منعکس‌کننده سیاست آن زمان چین مبنی بر حفظ زرادخانه هسته‌ای نسبتا کوچک بود.

این‌ساخت‌وسازها شامل یک‌آزمایشگاه احتراق لیزر وسیع در میانیانگ است که می‌تواند برای بررسی و مطالعه کلاهک‌هاس هسته‌ای بدون منفجرکردن سلاح‌های واقعی استفاده شود.

به‌گفته دکتر بابیارز، طراحی مجتمع پینگتونگ نشان می‌دهد که از آن برای ساخت گودال‌های کلاهک‌های هسته‌ای(هسته فلزی که اغلب حاوی پلوتونیوم بوده) استفاده می‌شود. او در بخش بعدی افزود که معماری آن مشابه تاسیسات ساخت گودال در کشورهای دیگر ازجمله آزمایشگاه ملی لوس آلاموس در آمریکا است.

کارشناسان می‌گویند در زیتونگ، سنگرها و خاکریزهای جدید احتمالا برای آزمایش مواد منفجره قوی استفاده می‌شوند که به‌ترکیبات شیمیایی اشاره دارد که منفجر می‌شوند تا شرایط واکنش زنجیره‌ای در مواد هسته‌ای را ایجاد کنند.

به گزارش ایسنا، هوی ژانگ، فیزیکدانی که در دانشکده کندی دانشگاه هاروارد در مورد برنامه‌های هسته‌ای چین تحقیق می‌کند و یافته‌های دکتر بابیارز را بررسی کرده گفت: شما یک‌لایه از مواد منفجره قوی دارید و همزمان موج شوک در مرکز آن منفجر می‌شود. این‌امر نیاز به‌آزمایش‌های انفجاری برای تکمیل و بهودیافتن دارد. این مجموعه شامل یک‌منطقه بیضی شکل به‌اندازه تقریبا ۱۰زمین بسکتبال است.

هدف دقیق این‌گسترش‌ها همچنان موضوع بحث است. دکتر ژانگ گفت که تصاویر ماهواره‌ای به‌تنهایی اطلاعات محدودی ارائه می‌دهند. او در این‌زمینه گفت: ما نمی‌دانیم چه تعداد کلاهک تولید شده و تنها شاهد گسترش کارخانه هستیم.

دکتر ژانگ، نویسنده کتاب جدید «داستان ناگفته آزمایش و توسعه سلاح هسته‌ای چین» گفت: برخی از تغییرات اخیر ممکن است صرفا نشان‌دهنده ارتقای ایمنی باشند. او گفت که مهندسان هسته‌ای چین ممکن است به‌تاسیسات و اماکن آزمایشی بیشتری در زیتونگ نیاز داشته باشند تا طرح‌های کلاهک برای سلاح‌های جدیدی مثل موشک‌های پرتاب‌شونده از زیردریایی را اصلاح کنند. یکی از نگرانی‌های اصلی واشنگتن این‌است که چگونه این‌زرادخانه بزرگ‌تر و مدرن‌تر ممکن است رفتار چین را در یک‌بحران به‌ویژه سر تایوان تغییر دهد.

مایکل اس.چیس، معاون سابق وزیر دفاع آمریکا در امور چین که اکنون دانشمند ارشد علوم سیاسی در RAND است، گفت: چین می‌خواهد در موقعیتی قرار گیرد که باور داشته باشد تا حد زیادی از اجبار هسته‌ای آمریکا مصون است. فکر می‌کنم آنها احتمالا معتقدند که این‌می‌تواند در درگیری احتمالی بر سر تایوان نقش داشته باشد

«جهان‌صنعت» کارنامه صنعت قند و شکر بازار سرمایه را بررسی می‌کند

کام شیرین قندی‌ها از تورم

هادی بهرامی– صنعت قند و شکر در ایران شامل تمامی مراحل کشت چغندرقند یا نیشکر، فرآوری، تولید و توزیع شکر به‌عنوان یکی از کالاهای اساسی و استراتژیک کشور است. طی یک ماه اخیر شاخص گروه قند و شکر بورس از محدوده ۲۹۶هزار و ۳۰۰واحد با افزایش ۵/۹درصدی به ۳۱۴هزار واحد رسیده که نسبت به تورم ۷/۹درصدی دی ماه اندکی کمتر است. در همین مدت سهام قهکمت ۵/۳درصد، قمرو ۸/۱درصد، قصفها ۳/۷درصد و قزوین ۵/۳درصد بازده مثبت را به ثبت رساندند. در مقابل سهام قیستو با ۷/۸درصد افت قیمت مواجه شد.

■ **ارزش بازار شرکت‌های صنعت قند و شکر**

طبق آخرین بررسی‌ها، سهام شرکت قند هگمتان با نماد قهکمت ۴هزار و ۳۸۸میلیارد تومان، قند مرودشت با نماد قمرو ۴هزار و ۲۶۰میلیارد تومان، قند اصفهان با نماد قصفه ا ۳هزار و ۷۹۵میلیارد تومان، کارخانجات قند قزوین با نماد قزوین ۳هزار و ۳۱۶میلیارد تومان و قند بیستون با نماد قیستو ۳هزار و ۲۰۲میلیارد تومان ارزش بازار دارند که لیدر صنعت قند و شکر بورس به حساب می‌آیند. ارزش معاملات روزانه نماد قهکمت ۹۰۰میلیون تومان، قمرو ۳/۵میلیارد تومان، قصفها ۳/۹میلیارد تومان، قزوین ۳۰۰میلیون تومان و قیستو ۴۰۰میلیون تومان است. نسبت ارزش به تراکنش (NVT) نماد قهکمت ۴۸۷۶ واحد، قمرو ۱۲۱۷ واحد، قصفها ۹۷۳واحد، قزوین ۱۱۰۵۳واحد و قیستو ۸۰۰۵ واحد برآورد می‌شود که نشان می‌دهد نماد قزوین و قهکمت، گردش نقدینگی کمتری نسبت به مارکت کپ خود دارند.در مقابل نماد قصفها و قمرو نقدشونده‌تر هستند.

■ **شوک زمستانی در تولید قند و شکر**

در دی ماه۱۴۰۴ شرکت قند هگمتان ۸هزار و ۱۲۹تن، قند مرودشت ۷۷۱تن، قند اصفهان ۷هزار و ۶۰ تن، کارخانجات قند قزوین ۵۳۲ تن و قند بیستون ۷هزار و ۳۹۳تن شکر تولیدی از چغندرقند به‌عنوان محصول اصلی را تولید کردند. قند هگمتان ۲هزار و ۲۳۱تن، قند مرودشت ۲هزار و ۶۶۷ تن، قند اصفهان ۳هزار و ۲۲۰تن و کارخانجات قند قزوین ۶هزار و ۱۶۵تن کاهش مقدار تولید محصول اصلی را نسبت به دوره مشابه سال قبل تجربه کردند. در مقابل شرکت قند بیستون با افزایش تولید ۱۴۱تنی محصول شکر تولیدی از چغندرقند همراه شد و عملکرد بهتری را نسبت به رقبا از خود نشان داد. قند هگمتان ۲۲درصد، قند مرودشت ۷۸درصد، قند اصفهان ۳۱درصد و کارخانجات قند قزوین ۹۲درصد افت تولید داشتند. در مقابل قند بیستون ۲درصد رشد تولید را به ثبت رساند.

■ **طوفان درآمدزایی در دی ماه**

در دی ماه۱۴۰۴ شرکت قند هگمتان ۶۸۴میلیارد تومان، قند مرودشت ۲۲۵میلیارد تومان، قند اصفهان ۸۷۵میلیارد تومان، کارخانجات قند قزوین ۴۴۰میلیارد تومان و قند بیستون ۳۲۹میلیارد تومان درآمد عملیاتی را به ثبت رساندند. درآمد پنج شرکت نامبرده و لیدر صنعت جمعا از یک‌هزار و ۵۰۱میلیارد تومان در دی‌ماه۱۴۰۳ با افزایش قابل ملاحظه ۷۰درصدی به ۲هزار و ۵۵۳میلیارد تومان در دی‌ماه۱۴۰۴ رسیده است که نشان از وضعیت مطلوب درآمدی شرکت‌های قند و شکر دارد. قند هگمتان ۱۵۱درصد، قند اصفهان ۱۱۴درصد، کارخانجات قند قزوین ۴۰درصد و قند بیستون ۴۶درصد رشد درآمد را نسبت به مدت مشابه سال قبل تجربه کردند. در مقابل قند مرودشت با کاهش ۱۹درصدی درآمدها مواجه شده و در قعر جدول رقابتی قرار می‌گیرد.

■ **عقب افتادن قزوین و بیستون از تورم**

طی ۱۰ماهه نخست۱۴۰۴شرکت قند هگمتان ۳هزار و ۴۴۳میلیارد تومان، قند مرودشت یک‌هزار و ۳۰۰میلیارد تومان، قند اصفهان ۴هزار و ۷۴۳میلیارد تومان، کارخانجات قند قزوین یک‌هزار و ۷۶۴میلیارد تومان و قند بیستون یک‌هزار و ۶۰۳میلیارد تومان درآمد عملیاتی کسب کردند. درآمد پنج شرکت به‌طور میانگین نرخ رشد خوبی را در بازه میان‌مدت به ثبت رساند به‌طوری که از رقم ۷هزار و ۹۴۳میلیارد تومان در ۱۰ماهه۱۴۰۳ با رشد ۶۲درصدی به ۱۲هزار و ۸۵۳میلیارد تومان در دی ماه۱۴۰۴ رسیده است.

قند هگمتان ۷۱درصد، قند مرودشت ۱۲۲درصد، قند اصفهان ۶۸درصد، کارخانجات قند قزوین ۳۴درصد و قند بیستون ۳۲درصد افزایش درآمد داشتند که قند مرودشت بیشتر از رقبا می‌درخشد در حالی که کارخانجات قند قزوین و قند بیستون رشدی کمتر از نرخ ۶۰درصدی تورم نقطه‌به‌نقطه دی‌ماه به ثبت رساندند.

■ **درآمد ۱۰ ماهه، فراتر از سال ۱۴۰۳**

در سال مالی ۱۴۰۳ ارزش فروش شرکت قند هگمتان ۲هزار و ۷۱۸میلیارد تومان، قند مرودشت یک‌هزار و ۶۵۳میلیارد تومان، قند اصفهان ۳هزار و ۷۸۹میلیارد تومان، کارخانجات قند قزوین یک‌هزار و ۹۳۳میلیارد تومان و قند بیستون ۳هزار و ۷۳۵میلیارد تومان به ثبت رسید.

جالب است بدانید شرکت قند هگمتان ۱۲۷درصد، قند مرودشت ۷۹درصد، قند اصفهان ۱۲۵درصد، کارخانجات قند قزوین ۹۱درصد و قند بیستون ۴۳درصد از درآمد سال۱۴۰۳ را در عرض ۱۰ماه پوشش داده و سطوح درآمدی بالاتری را تاچ کرده‌اند. مقایسه‌ها حاکی از آن است که درآمد ۱۰ماهه ۱۴۰۴ قند هگمتان و قند اصفهان حتی بیشتر از سال قبل است در حالی که قند بیستون کمتر از حد انتظار درآمد ساخت.

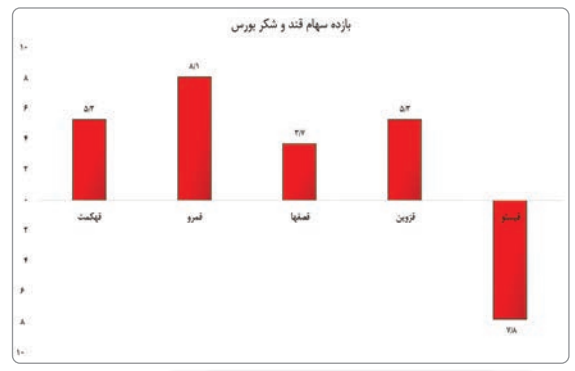

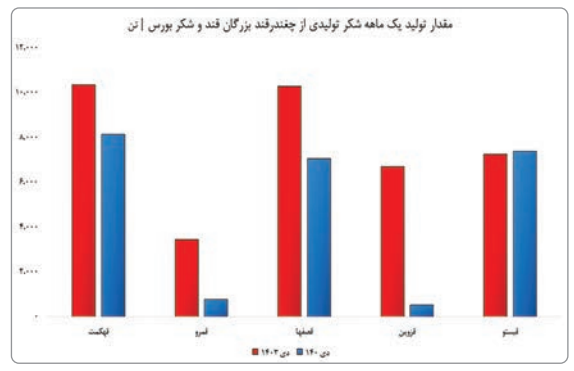

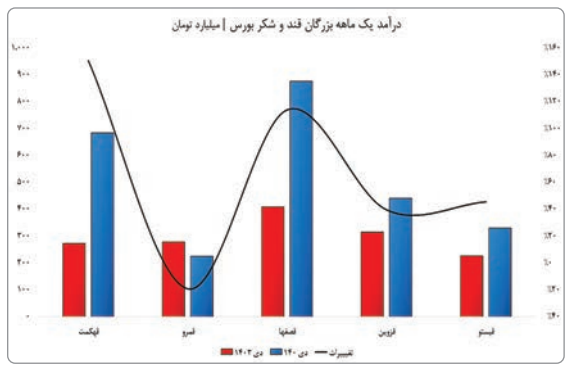

نگاه

کارشناس بازار سرمایه عنوان کرد

بورس در وضعیت ارزندگی

به گفته کارشناس بازار سرمایه، بررسی عملکرد ۴۷شرکت بزرگ بورسی نشان می‌دهد که میانگین رشد درآمد آنها در سال‌جاری به ۵۳درصد و رشد سود خالص به حدود ۱۴۰درصد رسیده است.

اردلان عزیززاده ضمن اشاره به وضعیت مطلوب اغلب صنایع بورس از منظر بنیادین به بررسی روند سود خالص و درآمد شرکت‌ها پرداخت و به سنا گفت: «بررسی عملکرد ۴۷شرکت بزرگ بورس نشان می‌دهد میانگین رشد درآمد این شرکت‌ها به ۵۳درصد و رشد سود خالص به حدود ۱۴۰درصد رسیده؛ آماری که از بهبود معنادار بنیاد بازار سرمایه حکایت دارد.»

عزیززاده با اشاره به مطلوب بودن وضعیت صورت‌های مالی صنایع بورس، شرایط بازار سرمایه را از منظر بنیادین مثبت ارزیابی کرد و گفت: «در حال حاضر وضعیت بازار سرمایه، فارغ از نوسانات قیمتی، قابل دفاع است و بسیاری از صنایع، از نظر بنیادین در شرایط مطلوبی قرار دارند. اگرچه در برخی صنایع به دلیل ناترازی‌های حوزه انرژی شاهد کاهش جزئی تولید بوده‌ایم اما همزمان افزایش نرخ‌ها و اصلاح تدریجی قیمت‌ها باعث شده اثر این محدودیت‌ها در سطح درآمد و سودآوری شرکت‌ها تا حد زیادی جبران شود.»

او افزود: «بررسی عملکرد فصل پایانی ۴۷شرکت بزرگ از چهار صنعت فلزات اساسی، پالایشگاه‌ها، معادن و پتروشیمی‌ها نشان می‌دهد میانگین رشد درآمد این شرکت‌ها نسبت به فصل مشابه سال قبل حدود ۵۳درصد بوده است. در برخی زیرگروه‌ها به‌ویژه اورمسازها، رشد درآمد حتی بیش از ۱۰۰درصد ثبت شده که بیانگر اثرگذاری مستقیم تغییرات قیمتی بر عملکرد مالی شرکت‌هاست.»

■ **افزایش ۱۴۰درصدی سود خالص ۴۷شرکت بزرگ**

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: «در گزارش‌های عملکرد ۴۷شرکت بزرگ بورس از منظر سود خالص نیز به‌طور میانگین رشد حدود ۱۴۰درصدی مشاهده می‌شود در حالی که ارزش بازار از ابتدای زمستان سال گذشته تاکنون فقط حدود ۴۰درصد افزایش یافته است. این اختلاف به‌خوبی نشان می‌دهد بازار تحت تاثیر ریسک‌های سیستماتیک، از نظر قیمتی هنوز به‌طور کامل با تحولات بنیادی شرکت‌ها همگام نشده است.»

عزیززاده با تاکید بر اهمیت نرخ ارز اعلام کرد: «نکته بسیار مهم دیگر آن است که اثر افزایش نرخ تسعیر ارز در گزارش‌های فصل اخیر بسیاری از شرکت‌ها هنوز به‌طور کامل منعکس نشده است. تغییر مبنای تسعیر به نرخ حواله و حرکت تدریجی سیاستگذار به سمت واقعی‌تر شدن نرخ ارز، از مطالبات دیرینه فعالان بازار بوده و آثار این تحول در گزارش‌های آینده به‌تدریج نمایان خواهد شد. بر همین اساس انتظار می‌رود گزارش‌های فصل زمستان به‌ویژه از منظر مبلغ فروش، تصویر شفاف‌تر و بهتری از عملکرد شرکت‌ها ارائه دهد.»

او ادامه داد: «پس از اصلاح قیمتی اخیر که تحت‌تاثیر افزایش ریسک‌های ژئوپلیتیک رخ داد، نسبت P/E فوروارد بسیاری از شرکت‌ها به محدوده ۳ و حتی کمتر از آن کاهش یافته است که در مقایسه با داده‌های تاریخی، سطوح جذابی محسوب می‌شود. با این حال تغییر شرایط محیطی باعث شده بازار سهام مبنای ارزشگذاری خود را محتاطانه‌تر انتخاب کند و حتی در این سطوح نیز با احتیاط عمل شود.» این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: «بهبود شرایط صرفا محدود به شرکت‌های بزرگ و صادرات‌محور نیست. رویکرد دولت در حرکت به سمت مداخله کمتر در سازوکار قیمت‌گذاری موجب شده در بسیاری از صنایع داخلی‌فروش و حتی صنایع کوچک نیز تغییرات معناداری در ساختار درآمدی و سودآوری شکل بگیرد بنابراین اگر ریسک‌های موجود رخ نمی‌داد، با توجه به رشد سودآوری شرکت‌ها می‌توانستیم شاهد بازگشت جذابیت به بازار بورس و شکل‌گیری رشدهای قابل‌توجهی هرچند نه مشابه سال۱۳۹۹ باشیم.» او گفت: «این پتانسیل همچنان در بازار سرمایه نهفته است. هرچند به‌طور موقت و تحت‌تاثیر تنش‌های موجود، بازار در وضع احتیاط قرار دارد اما در صورت بازگشت شرایط به حالت عادی، واکنش بازار به گزارش‌های عملکرد صنایع می‌تواند در مجموع بازده حقیقی مناسبی را برای سرمایه‌گذاران رقم بزند.»

دیدگاه

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

رشد مشروط بورس تا قله ۵میلیون واحدی

در شرایطی که بورس این روزها نفس‌هایش را با ریسک‌های سیاسی تنظیم می‌کند، نیما میرزایی، کارشناس بازار سرمایه معتقد است که با وجود وابستگی شدید بازار سرمایه به اخبار بین‌المللی، زیرساخت‌های بنیادین بورس به‌قدری مستحکم شده که احتمال سقوط عمیق را تقریبا منتفی کرده است. میرزایی می‌گوید که شاخص کل بورس می‌تواند یک حرکت مشروط را به سمت قله ۵میلیون واحدی تجربه کند.

با نزدیک شدن به روزهای پایانی سال، بورس تهران بر سر دوراهی مهمی ایستاده است؛ بنیادهای قوی اقتصادی که وعده رشد می‌دهند یا ریسک‌های سیاسی که سایه‌ای از تردید را بر معاملات انداخته‌اند. سهامداران در انتظار پاسخ به این پرسش هستند که سرنوشت شاخص‌ها در هفته‌های پیش‌رو چه خواهد بود.

در شرایط فعلی بازار سرمایه بیش از هر زمان دیگری به کانون توجهات تبدیل شده است. از یک‌سو گزارش‌های مالی شرکت‌ها حاکی از سودآوری قابل‌توجه و چشم‌اندازی روشن است و از سوی دیگر تحولات بین‌المللی و اخبار سیاسی معادلات را ساعتی تغییر می‌دهد. این دوگانگی، فعالان بازار را در موقعیتی پیچیده قرار داده؛ جایی که تصمیم‌گیری برای خرید یا فروش چندان ساده به نظر نمی‌رسد.

آنچه این روزها در تالار شیشه‌ای می‌گذرد، بیش از هر چیز به واکنش‌های لحظه‌ای نسبت به اخبار و رویدادهای سیاسی گره خورده است. هر خبر تازه از عرصه دیپلماسی هر نشانه‌ای از تحول در مناسبات بین‌المللی می‌تواند جریان خرید و فروش را در بازار تغییر دهد. با این حال نشانه‌هایی از استحکام بنیادی در بازار دیده می‌شود که برخی کارشناسان را به ادامه روند صعودی امیدوار کرده است.

پرسش اصلی اما همچنان این است که آیا این استحکام بنیادی برای عبور از نوسانات احتمالی پیش‌رو کافی است یا باید منتظر تحولات تازه‌ای در عرصه سیاست خارجی بود؟

■ **تاثیرپذیری بورس از تحولات بین‌المللی**

در این راستا میرزایی در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز به تحلیل روند آینده بازار سهام پرداخت و بیان کرد: «به‌نظر می‌رسد روند تاثیرپذیری بورس از تحولات بین‌المللی در هفته‌های آینده و تا پایان سال ادامه داشته باشد. با توجه به اخباری که به بازار مخابره می‌شود، جهت‌گیری خریداران در سمت خرید و فروش نیز می‌تواند تغییر کند.»

میرزایی با اشاره به نقاط قوت فعلی اقتصاد افزود: «باوجود این جو نوسانی، شرایط مطلوب بازار سرمایه از نگاه بنیادی و همچنین تغییرات مفید و اصلاحات اقتصادی کارشناسی‌شده توسط دولت و تیم بانک مرکزی –به ویژه در خصوص تک‌نرخی کردن ارز– این انتظار را ایجاد می‌کند که بازار سرمایه کف‌های حمایتی معتبری داشته باشد.»

■ **کاهش امکان سقوط عمیق بورس**

این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: «امکان سقوط عمیق بازار سرمایه، اگر جنگ و بحران سیاسی خاصی رخ ندهد، به شدت کم و تقریبا منتفی است حتی در شرایطی که وضعیت متعادل باشد هم می‌توان تا پایان سال شاهد ادامه پیشروی شاخص کل به سمت ۵میلیون واحد بود.»

■ **افزایش سودسازی شرکت‌های بورسی**

میرزایی محرک اصلی این خوش‌بینی را وضعیت سودآوری شرکت‌های بورسی دانست و گفت: «احتمال برگشت قیمت سهام در طول روزها و هفته‌های آینده به شدت بالاست. این خوش‌بینی به دلیل وضعیت سودسازی شرکت‌های بورسی است که در طول ماه‌های اخیر افزایش قابل‌توجهی داشته و چشم‌انداز روشنی برای آن در آینده وجود دارد.»

او با ترسیم مسیر احتمالی شاخص کل اظهار داشت: «بنابراین می‌توان این خوش‌بینی را به بازار سرمایه داشت که در کانال ۴میلیون واحد بتواند پیشروی داشته باشد و سپس به سطوح بالاتر حرکت کند.»

این کارشناس بازار سرمایه در پایان تاکید کرد: «البته این روند همچنان به شدت به مدیریت ریسک‌های سیاسی و بین‌المللی وابسته است و سرمایه‌گذاران باید این واقعیت را در تصمیمات خود لحاظ کنند.»

مزایده عمومی یک مرحله‌ای
فروش خودروهای مستعمل مازاد

سازمان فضایی ایران در نظر دارد تعداد ۱۱ (یازده) دستگاه خودرو با جزئیات مندرج در اسناد مزایده را به صورت مزایده عمومی به شماره فراخوان ۱۰۰۴۰۰۴۰۶۸۰۰۰۰۰۲ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت واگذار نماید.

کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

مواعد زمانی:
• تاریخ انتشار فراخوان: ساعت ۱۳:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۷
• مهلت دریافت اسناد فراخوان/ استعلام: تا ساعت ۱۹:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۴
• تاریخ بازدید از خودروها: از تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۹ لغایت ۱۴۰۴/۱۲/۰۶ مطابق اسناد مزایده
• مهلت ارسال پاسخ فراخوان/ پیشنهادات: تا ساعت ۱۹:۰۰ روز پنج‌شنبه ۱۴۰۴/۱۲/۱۴
• زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۶

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:
واریز وجه به حساب مندرج در اسناد مزایده بابت خودروهای مشروحه در اسناد مزایده

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه:
تهران، خیابان نلسون ماندلا (جردن)، خیابان شهید سلطانی (سایه)، شماره ۳۴.
سازمان فضایی ایران
تلفن: ۳۱-۲۲۰۲۹۷۲۹

شناسه آگهی: ۲۱۲۳۸۴۱– م الف ۴۲۸۶

درنگ

بورس در دوراهی، سهامداران در انتظار

احسان رضاپور*– ریسک‌های سیاسی و نظامی همچنان بر سر کشور سایه انداخته و این موضوع باعث شده است سرمایه‌گذاران زیادی در بازارهای مالی فعالیتی نداشته باشند. در واقع سرمایه‌گذاران در حال حاضر بازار فیزیکی را بر بازار مالی ترجیح می‌دهند. باوجود اینکه قیمت سهام شرکت‌ها به سطوح جذابی رسیده، سناریوهای گوناگون باعث ایجاد تردید جدی در سرمایه‌گذاری‌ها شده‌اند و عدم اطمینان بر فضای بورس حاکم است.

حتی سرمایه‌گذاران نهادی نیز با احتیاط در صف خرید قرار می‌گیرند و تردید در تمامی گروه‌ها و اشخاص مشاهده می‌شود. حباب منفی ۱۰درصدی که در صندوق‌های سهامی اهرمی بورس وجود دارد، نشان از درجه بی‌اعتمادی دارد. در مقابل نسبت قیمت به سود (P/E) بازار سرمایه وارد محدوده‌های جذابی شده است و گزارش‌های دی ماه مطلوب به نظر می‌رسد که اثر مثبت آزادسازی نرخ ارز هم در بهمن ماه بیشتر نمایان خواهد شد. این فاکتور را می‌توان سیگنال مثبتی برای شرایط بنیادی بازار در نظر گرفت اما بی‌اعتمادی، تردید و ترس مانع رشد پرقدرت شده‌اند. بازار سرمایه منتظر اخبار قابل‌اتکا و یک‌جانبه برای پیش‌بینی کارشناسان و ادامه روند است. از نظر ارزندگی، تردیدی برای جذابیت بورس وجود ندارد اما اخبار ضد و نقیضی که تجربه شده و اتفاقات تلخی که در اوج خوش‌بینی‌های رسانه‌ای و همزمان با مذاکرات رخ داد، باعث شده‌اند اطمینان پس از قطعی شدن نتایج و اخبار مثبت حاصل شود. از سوی دیگر اصلاحات ارزی و خروج برخی کالاها و محصولات اساسی از قیمت‌گذاری دستوری، پالس‌های مثبتی برای بورس به حساب می‌آیند. آثار مثبت این اتفاقات و اخبار در گزارش‌های بهمن ماه و زمستان شرکت‌ها نمود پیدا خواهند کرد. بحث تسعیر ارز شرکت‌ها به خصوص صنعت بانکداری مورد توجه قرار خواهد گرفت که پشتوانه قوی برای جذابیت بخشیدن به بازار بورس هستند. بازار به دلیل وجود پالس‌های مثبت گوناگون، پتانسیل زیادی برای رشد دارد و با رسیدن اخبار خوشایند می‌تواند رالی صعودی بزرگی را آغاز کند. باید خاطرنشان کرد بازار تا زمانی که ریسک‌ها کاهش پیدا نکنند، با احتیاط و تردید همراه خواهد بود.

***کارشناس بازار سرمایه**

دیده‌بان

۱۰ صنعت بزرگ بازار سرمایه در دی‌ماه

سنا– آمارهای مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس حاکی از آن است که ۸۶/۵۷درصد از مجموع ارزش بازار سهام در بورس تهران و فرابورس در دی امسال در اختیار ۱۰صنعت بزرگ بازار بوده است. طبق داده‌های مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار مجموع کل ارزش بازار سهام در بورس و فرابورس، در دی امسال ۱۵۸۵۷۸۲۰۹میلیارد ریال بوده است. پیشتر مجموع ارزش بازار سهام در آذر امسال معادل ۱۳۹۸۶۶۴۳۰میلیارد ریال برآورد شده بود. داده‌های آماری مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد که از میان صنایع فعال در بازار سرمایه، صنعت محصولات شیمیایی با در اختیار گرفتن ۲۶/۷۹درصد از سهم کل بازار و ارزش بازاری معادل ۴۲۴۷۷۸۵۳میلیارد ریال، بیشترین ارزش بازار سهام را در میان صنایع فعال بورس تهران و فرابورس، در دی امسال به خود اختصاص داد. پس از این صنعت، گروه فلزات اساسی با در اختیار گرفتن ۱۸/۷۸درصد از مجموع کل ارزش بازار سهام و ارزش بازاری معادل ۹۷۷۳۹۱۵میلیارد ریال در جایگاه دوم قرار دارد. افزون بر این در پایان دی امسال فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای با ۸/۹۶درصد و ارزش بازاری معادل ۴۲۱۱۶۷۷میلیارد ریال، شرکت‌های چند رشته‌ای صنعتی با ۷/۴۴درصد و ارزش بازاری معادل ۱۱۷۹۶۸۵۱میلیارد ریال، بانک‌ها و موسسات اعتباری با ۷/۴۱درصد و ارزش بازاری معادل ۱۱۷۴۳۳۸۴میلیارد ریال به ترتیب در جایگاه‌های سوم، چهارم و پنجم در جدول صنایع بزرگ بازار سهام قرار گرفتند

طی هفته گذشته رقم خورد

بورس کالا میزبان ۴هزار و ۵۹۰ خریدار سیمان

کالاخبر– در هفته گذشته ۴هزار و ۵۹۰خریدار از ۳۰استان کشور بیش از یک‌میلیون و ۲۶۲هزار و ۵۱تن سیمان را از طریق بورس کالای ایران تامین کردند. طبق آمار در هفته منتهی به ۲۴بهمن ماه استان‌های تهران با ۱۱۲هزار و ۷۷۰تن، اصفهان با ۱۰۴هزار و ۲۵تن، استان فارس با ۸۳هزار و ۱۲۵تن و استان مرکزی با ۷۷هزار و ۹۷۰تن در صدر جدول حجم خرید سیمان از بورس کالا قرار گرفتند. بالاترین تعداد مشتریان نیز به ترتیب به استان‌های آذربایجان غربی با ۴۵۷ خریدار، استان فارس با ۴۲۳خریدار، استان خوزستان با ۳۹۹خریدار و استان کرمانشاه با ۳۲۵خریدار اختصاص داشت. ورود سیمان به بورس کالا ساختار توزیع این محصول را متحول کرده و دسترسی عادلانه و شفاف‌تری را برای مصرف‌کنندگان فراهم آورده است. این تحول نه‌تنها موجب شده است که مصرف‌کنندگان به صورت عادلانه‌تر به سیمان دسترسی پیدا کنند بلکه باعث افزایش شفافیت و رقابت سالم در این بازار نیز شده است. این روند موجب شده که عرضه و تقاضا به‌طور بهینه‌تری تنظیم شود و دسترسی به این کالای اساسی برای تمامی مصرف‌کنندگان، چه در مناطق دورافتاده و چه در مناطق صنعتی، تسهیل شود. به این ترتیب می‌توان گفت بورس کالا به کانال اصلی تامین سیمان برای طیف گسترده‌ای از مصرف‌کنندگان بزرگ و کوچک در سراسر کشور تبدیل شده و این فرآیند به‌صورت مستمر و هفتگی در حال انجام است.

ثبت ۵۰۹هزار کد فعال بورسی در هفته گذشته

سنا– گزارش‌های آماری مدیریت نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار از معاملات بازار سهام نشان می‌دهد تعداد سهامداران فعال بورس در هفته گذشته از مرز ۵۰۹هزار کد فراتر رفته است. گزارش‌های آماری مدیریت نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار از معاملات بازار سهام حاکی از آن است که در هفته کاری منتهی به ۲۱بهمن۱۴۰۴، سهم حقیقی‌ها، حقوقی‌ها و صندوق توسعه و تثبیت بازار به ترتیب ۴۱۲۴۸۴میلیارد ریال (۶۷/۲درصد)، ۶۵۵۷۳میلیارد ریال (۱۰/۷درصد) و ۴۰۰۳۹میلیارد ریال (۶/۵ درصد) بود.در هفته یادشده تعداد سهامداران فعال در بازار اعم از حقیقی و حقوقی (بدون احتساب کدهای دارای معامله در عرضه‌های اولیه) ۵۰۸هزار و ۷۶۹ نفر بود که به تفکیک ۵۰۷هزار و ۳۱۹ نفر، شامل سهامداران حقیقی و یک‌هزار و ۴۵۰ نفر مربوط به حقوقی‌ها می‌شود.در این بازه زمانی سه صنعت محصولات شیمیایی، فلزات اساسی و فرآورده‌های نفتی جزو سه صنعت پرگردش در معاملات بازار سهام بودند. آمارها حاکی از آن است که در هفته گذشته این سه صنعت ۴۵درصد ارزش کل معاملات بازار را به خود اختصاص داده‌اند.

از نهادهای فراگیر تا ظرفیت‌های فناورانه

خوانشی نو از توسعه اقتصادی

محسن راجی‌اسدآبادی*

این یادداشت با اتکا به دستاوردهای ادبیات اقتصاد توسعه به‌ویژه مقاله اخیر دارون عجم‌اوغلو با عنوان «فناوری و توسعه اقتصادی» تنظیم شده است؛ مقاله‌ای که می‌کوشد با ارائه چارچوبی منسجم، نقش فناوری، ظرفیت یادگیری و نهادها را در تبیین تفاوت‌های پایدار توسعه میان کشورها بازخوانی کند. این متن در امتداد و تکمیل آثار پیشین عجم‌اوغلو از جمله چرا ملت‌ها شکست می‌خورند و دالان باریک آزادی، بر این ایده محوری تاکید دارد که توسعه اقتصادی نه محصول انباشت صرف سرمایه و نیروی کار بلکه نتیجه برهم‌کنش پیچیده میان نهادهای اقتصادی و سیاسی، سازوکارهای انگیزشی و توان جوامع در جذب، انطباق و به‌کارگیری فناوری است.

در این چارچوب فناوری نه به‌عنوان کالایی قابل واردات بلکه به‌مثابه یک فرآیند نهادی و یادگیرنده فهم می‌شود؛ فرآیندی که موفقیت آن به کیفیت نهادها، سرمایه انسانی، ثبات سیاستی و رابطه دولت و بازار وابسته است. یادداشت حاضر با تلفیق تحلیل‌های ارائه‌شده در مقاله اخیر عجم‌اوغلو و مبانی نظری آثار پیشین وی، می‌کوشد تصویری یکپارچه از منطق توسعه در جهان امروز ارائه و نشان دهد که چرا بسیاری از کشورهای در حال توسعه باوجود دسترسی فزاینده به فناوری و سرمایه، همچنان در دام رشد ناپایدار و بهره‌وری پایین گرفتار مانده‌اند. هدف فراتر از بازگویی نظریه‌ها، استخراج دلالت‌های تحلیلی و سیاستی برای فهم قواعد بازی اقتصاد جهانی و امکان‌سنجی مسیرهای واقع‌بینانه توسعه است.

مساله توسعه اقتصادی در قرن بیست‌ویکم بیش از هر زمان دیگر به مساله فناوری، یادگیری و نهادها گره خورده است. تجربه ۷۰سال اخیر نشان می‌دهد که شکاف درآمدی میان کشورها نه‌تنها کاهش نیافته بلکه در بسیاری موارد پایدار یا حتی تشدید شده است. براساس داده‌های بانک جهانی، نسبت درآمد سرانه (بر حسب برابری قدرت خرید) میان دهک بالای کشورهای جهان و دهک پایین، از حدود ۱۵به‌یک در دهه ۱۹۶۰ به بیش از ۳۰به‌یک در دهه ۲۰۱۰ رسیده است. این شکاف را نمی‌توان صرفا با تفاوت در منابع طبیعی، سرمایه فیزیکی یا حتی نرخ پس‌انداز توضیح داد. آنچه در قلب این شکاف قرار دارد، تفاوت در ظرفیت‌های نهادی، فناورانه و یادگیری جمعی است؛ موضوعی که هم در مقاله «فناوری و توسعه اقتصادی» و هم در آثار دارون عجم‌اوغلو به‌عنوان محور اصلی تحلیل توسعه برجسته شده است.

ادبیات کلاسیک رشد نقش فناوری را عمدتا به‌صورت یک عامل برون‌زا یا پیامد خودبه‌خودی سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه توضیح می‌داد اما شواهد تجربی جدیدتر نشان داده‌اند که فناوری نه یک متغیر مستقل و قابل تزریق بلکه بخشی از یک نظام پیچیده اجتماعی، نهادی و سازمانی است. مقاله اخیر عجم‌اوغلو دقیقا از همین نقطه آغاز می‌کند و نشان می‌دهد که فناوری تنها در صورتی به رشد اقتصادی منجر می‌شود که اقتصاد ملی از توان جذب، انطباق و یادگیری برخوردار باشد. این توان به کیفیت نهادها، ساختار انگیزشی بنگاه‌ها، سطح مهارت نیروی کار و میزان پیش‌بینی‌پذیری سیاست‌ها وابسته است.

حسابداری رشد در کشورهای توسعه‌یافته نشان می‌دهد که بین ۵۰تا۷۰درصد رشد بلندمدت تولید سرانه ناشی از رشد بهره‌وری کل عوامل بوده در حالی که این سهم در بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه کمتر از ۳۰درصد باقی‌مانده است. این شکاف بهره‌وری نشان می‌دهد که مساله اصلی توسعه‌نیافتگی نه کمبود نهاده‌ها بلکه ناتوانی در تبدیل آنها به ارزش‌افزوده از طریق فناوری و سازماندهی کارآمد است. مقاله مورد بحث با استفاده از داده‌های تاریخی و مقطعی نشان می‌دهد کشورهایی که سهم کالاهای با فناوری متوسط و بالا در صادرات آنها بیش از ۴۰درصد است به‌طور متوسط درآمد سرانه‌ای بیش از دو برابر کشورهایی دارند که این سهم در آنها کمتر از ۱۵درصد است. با این حال این رابطه به‌هیچ‌وجه مکانیکی یا خودکار نیست و به‌شدت به زمینه نهادی وابسته است.

در این نقطه پیوند مقاله با نظریه نهادی عجم‌اوغلو آشکار می‌شود. در چرا ملت‌ها شکست می‌خورند، استدلال مرکزی آن است که نهادهای اقتصادی و سیاسی فراگیر با ایجاد امنیت حقوق مالکیت، رقابت و امکان ورود بازیگران جدید، زمینه سرمایه‌گذاری، نوآوری و رشد پایدار را فراهم می‌کنند. در مقابل نهادهای استخراج‌گر حتی اگر در کوتاه‌مدت رشد ایجاد کنند، در بلندمدت به دلیل سرکوب نوآوری و تمرکز قدرت، مسیر توسعه را مسدود می‌کنند. مقاله «فناوری و توسعه اقتصادی» این منطق را در سطح بنگاه و فناوری به‌روشنی نشان می‌دهد: بنگاه‌هایی که در محیط‌های نهادی با نااطمینانی سیاستی، دسترسی محدود به تامین مالی و بوروکراسی سنگین فعالیت می‌کنند، نه انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری فناورانه دارند و نه توان جذب فناوری‌های جدید را می‌یابند.

داده‌های پیمایش بنگاه‌های بانک جهانی نشان می‌دهد احتمال انجام فعالیت تحقیق و توسعه در بنگاه‌هایی که دسترسی پایدار به اعتبار بانکی دارند، بیش از دو برابر بنگاه‌هایی است که با محدودیت اعتباری مواجه هستند. در سطح کلان نیز کشورهایی با نسبت اعتبار به تولید ناخالص داخلی بالاتر از ۸۰درصد، به‌طور متوسط بهره‌وری و پیچیدگی فناورانه بالاتری دارند در حالی که این نسبت در بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه زیر ۴۰درصد باقی‌مانده است. این شواهد به‌خوبی نشان می‌دهد که نهادهای مالی و حقوقی، بخشی جدایی‌ناپذیر از زیربنای فناورانه توسعه هستند.

نکته محوری دیگر در مقاله، تمایز میان نوآوری در مرز فناوری و جذب و انطباق فناوری است. برخلاف رویکردهای سیاستی رایج که بر جهش سریع به فناوری‌های پیشرفته تاکید می‌کنند، شواهد تاریخی شرق آسیا نشان می‌دهد که مسیر توسعه موفق، اغلب با یادگیری تدریجی، مهندسی معکوس و انباشت قابلیت‌های صنعتی آغاز شده است. کره‌جنوبی و تایوان در دهه‌های اولیه توسعه خود سهمی کمتر از یک‌درصد از تولید ناخالص داخلی را به تحقیق و توسعه اختصاص می‌دادند اما با تمرکز بر یادگیری صنعتی و صادرات، رشدهای پایدار ۶تا۸درصدی را تجربه کردند. تنها پس از رسیدن به سطحی از بلوغ نهادی و صنعتی بود که سهم R&D در این کشورها به بیش از ۲تا۳درصد GDP افزایش یافت.

در دالان باریک آزادی، عجم‌اوغلو بُعد دیگری به این تحلیل می‌افزاید و نشان می‌دهد توسعه پایدار تنها در شرایطی ممکن است که دولت و جامعه در تعادلی پویا قرار گیرند؛ تعادلی که هم ظرفیت حکمرانی دولت را حفظ و هم از تمرکز قدرت و رانت جلوگیری کند. این چارچوب برای فهم نقش فناوری نیز حیاتی است زیرا فناوری‌های جدید به‌ویژه فناوری‌های دیجیتال و داده‌محور، بدون نظارت نهادی و پاسخگویی اجتماعی می‌توانند به تمرکز قدرت و نابرابری‌های جدید منجر شوند. از این منظر، فناوری نه‌تنها ابزار رشد بلکه آزمونی برای کیفیت نهادها و میزان بلوغ سیاسی- اجتماعی کشورهاست.

ترکیب این دو ادبیات به این نتیجه می‌رسد که توسعه فناورانه نه با آزادسازی افراطی بازار محقق می‌شود و نه با مداخله‌گری گسترده و غیرهدفمند دولت. آنچه مورد نیاز بوده، دولتی توانمندساز است که بتواند شکست‌های بازار در حوزه یادگیری، آموزش و فناوری را اصلاح کند، بدون آنکه خود به منبع رانت و ناکارآمدی تبدیل شود. تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که حجم مخارج عمومی مرتبط با آموزش، فناوری و زیرساخت‌های دانشی معمولا در بازه ۱/۵تا۳درصد تولید ناخالص داخلی بوده اما کیفیت تخصیص، ثبات سیاستی و نظام ارزیابی عملکرد اهمیت بیشتری از صرف حجم منابع داشته است.

برآیند تحلیل حاضر نشان می‌دهد که توسعه اقتصادی در جهان معاصر نه از مسیر تقلید شتاب‌زده الگوهای فناورانه کشورهای پیشرو حاصل می‌شود و نه از طریق اصلاحات نهادی منفک از واقعیت‌های تولید و یادگیری. فناوری آنگونه که در مقاله اخیر دارون عجم‌اوغلو و آثار پیشین وی برجسته شده است، صرفا مجموعه‌ای از ابزارها یا دانش فنی نیست بلکه فرآیندی نهادی، تدریجی و به‌شدت وابسته به ظرفیت‌های اجتماعی و سیاسی هر جامعه است. کشورهایی که نتوانسته‌اند این پیوند میان نهادهای فراگیر، مشوق‌های اقتصادی و سازوکارهای یادگیری فناورانه را برقرار کنند، حتی در شرایط وفور سرمایه یا دسترسی به فناوری‌های پیشرفته، با رشد ناپایدار، بهره‌وری پایین و تداوم شکاف توسعه مواجه بوده‌اند. در مقابل تجربه‌های موفق توسعه نشان می‌دهد که تمرکز بر ارتقای تدریجی توان جذب فناوری، تقویت سرمایه انسانی و ایجاد نهادهای قابل پیش‌بینی و پاسخگو، شرط لازم برای تبدیل فناوری به موتور پایدار رشد اقتصادی است.

از این منظر مساله اصلی پیش‌روی کشورهای درحال‌توسعه نه انتخاب میان دولت یا بازار و نه حتی انتخاب میان نوآوری یا تقلید فناورانه بلکه طراحی یک مسیر نهادی- فناورانه واقع‌بینانه در چارچوب قواعد بازی اقتصاد جهانی است؛ مسیری که در آن دولت نقشی توانمندساز و هماهنگ‌کننده ایفا کند، بازارها بستر رقابت و یادگیری را فراهم آورند و جامعه از حداقلی از آزادی و مشارکت برخوردار باشد تا اصلاحات نهادی و فناورانه قابلیت تداوم پیدا کند. در نهایت توسعه را باید پروژه‌ای بلندمدت از یادگیری جمعی دانست که تنها در سایه اجماع حداقلی، ثبات سیاستی و انباشت تدریجی توانمندی‌های نهادی و فناورانه به ثمر می‌نشیند؛ پروژه‌ای که موفقیت یا شکست آن، بیش از هر چیز، به کیفیت نهادها و ظرفیت جوامع در فهم و به‌کارگیری فناوری وابسته است.

*** مدرس دانشگاه و پژوهشگر اقتصاد بخش عمومی**

نمایه

تغییرات بزرگ در جهان در سیطره هوش مصنوعی

«**جهان‌صنعت**»- الکس سندی پنت‌لند پژوهشگر مرکز HAI و مسوول راهبری حوزه جامعه دیجیتال در Stanford HAI و Stanford Digital Economy Lab است. ریدهافمن (هم‌بنیانگذار لینکدین) کتاب جدید خود را به نام Shared Wisdom: Cultural Evolution in the Age of AI «کتابی ضروری برای هر کسی که می‌خواهد هوش‌مصنوعی بینش انسانی را تقویت کند، نه اینکه آن را نادیده بگیرد یا جایگزین کند» توصیف کرده است.

در پایان جنگ جهانی دوم، آمریکا قدرت اقتصادی و نظامی بلامنازع بود و ایده نظم جهانی مبتنی بر قوانین را از طریق سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد تحمیل کرد اما همانطور که کارنی، نخست‌وزیر کانادا گفت، همه می‌دانستیم که این حداقل تا حدی یک دروغ بود و قدرت‌های بزرگ همیشه می‌توانستند وقتی به نفع‌شان بود، خود را معاف کنند. سپس دونالد ترامپ آمد و بیشتر این نظم جهانی را کلاهبرداری اعلام کرد. به‌طور خصوصی و با هماهنگی شگفت‌انگیزی، رهبران ارشد سیاسی (وزرای امور خارجه و...) که با آنها صحبت کرده‌ام، می‌گویند هرچند ترامپ غیرقابل‌پیش‌بینی است (و بیشتر از آن) اما اقداماتش باعث شده آنها متوجه شوند که حاکمیت ملی‌شان را از دست داده‌اند. دیگر کنترل زیرساخت‌های دیجیتال، دارایی‌های مالی یا دفاع نظامی‌شان را در دست ندارند. به همین دلیل، پیشنهاد کارنی برای ایجاد یک اتحاد جدید جهانی از کشورهای متوسط که بتوانند مستقیما با آمریکا و چین رقابت کنند، برای بسیاری از رهبران جذاب شده است. نمونه بارز این نظم جهانی نوظهور، توافق تجارت آزاد بین اتحادیه اروپا و هند است. این توافق که ۱۷سال خوابیده بود، ناگهان احیا شد و بازاری باز با تقریبا ۲میلیارد نفر و نزدیک به یک‌چهارم تولید ناخالص جهانی ایجاد کرد. به‌طور اتفاقی شایعه شده که هند امسال ۱۰۰میلیون دلار برای نشست داووس هزینه کرده، بخشی از آن برای تبلیغ زیرساخت دیجیتال عمومی منبع‌باز خود به نام Citizens Stack که از India Stack بسیار موفق الگوبرداری شده است. ادعا می‌شود Citizens Stack تاکنون بیش از یک دوجین کشور دیگر را به عضویت درآورده و پروتکل استانداردی برای هویت دیجیتال، پرداخت‌ها، خدمات پزشکی و قراردادها فراهم می‌کند. هوش‌مصنوعی که از این داده‌ها استفاده کند، بسیار قدرتمند خواهد بود و به‌عنوان شتاب‌دهنده عمومی بهره‌وری عمل می‌کند.

■ کشورها چگونه به هوش مصنوعی و تمرکززدایی سیاسی پاسخ می‌دهند؟

بیشتر کشورهای کوچک‌تر امیدوارند هوش‌مصنوعی به آنها کمک کند با تمام این تغییرات سیاسی کنار بیایند و اقتصادهای شکوفا بسازند اما دیگر به مدل‌های مرزی بزرگ شرکت‌های‌پیرسکیل آمریکایی تکیه نمی‌کنند. حالا که ساخت عامل‌های هوش‌مصنوعی تخصصی بسیار ارزان‌تر و آسان‌تر شده، به دنبال ایجاد عامل‌های هوش‌مصنوعی «حاکمیتی»(sovereign) متمرکزتر برای تجارت، بانکداری، فرآیندهای دولتی و خدمات شهروندی خود هستند. آنها داده را به‌عنوان یک عامل بهره‌وری می‌بینند و آگاه هستند که برای محدود کردن قدرت هوش‌مصنوعی باید دسترسی آن به داده‌های اختصاصی را محدود کرد. برای پاسخ به این نگرانی‌ها، Citizens Stack هند طوری طراحی شده که هر کشور شرکت‌کننده بتواند آن را براساس نیازهای خاص خود سفارشی کند و یک منطقه تجارت دیجیتال قابل‌تعامل برای عامل‌های هوش‌مصنوعی ایجاد شود. به‌طور مشابه چین سرمایه‌گذاری خود در اتحاد تجاری «کمربند و جاده» را به شدت افزایش داده و ابزارهای هوش‌مصنوعی را برای هر کاربرد خاص‌سازی و بدین ترتیب منطقه تجارت قابل‌تعامل دیگری برای عامل‌های هوش مصنوعی می‌کند. بسیاری از شرکت‌ها (از جمله در حوزه‌های مالی، سلامت و تجارت) نیز همین مسیر را دنبال می‌کنند. به جای ارائه خدمات یکسان در سراسر جهان، سیستم‌های سفارشی‌شده برای شرایط محلی مستقر می‌کنند که به کاربران اجازه می‌دهد از داده‌های اختصاصی خود بهره ببرند اما همزمان قابل‌تعامل برای حمایت از تجارت بین‌المللی هستند.

■ ساختار اقتصادی در عصر هوش‌مصنوعی: کسب‌وکارهای در مقیاس ملی

بسیاری از کشورها به دنبال چشم‌انداز عملی هستند که چگونه هوش‌مصنوعی می‌تواند به آنها کمک کند تا با این تغییرات کنار بیایند و به اقتصاد شکوفا برسند. آنها می‌دانند که توانایی اصلی فناوری هوش مصنوعی، هماهنگی حجم عظیمی از اطلاعات و امکان انجام تعداد زیادی تراکنش پیچیده است و امیدوارند قابلیت‌های هوش‌مصنوعی سیستم‌هایشان را بسیار پیچیده‌تر و کارآمدتر کند. همانطور که در کتاب اخیر Stanford HAI به نام Flash Teams یا کتاب خودم Shared Wisdom توصیف شده، ابزارهای هوش‌مصنوعی همین حالا هم به تیم‌های کوچک انسانی اجازه می‌دهند سازمان‌های بزرگ و پیچیده را راه‌اندازی و اداره کنند بنابراین مدیرعامل‌ها و مدیران سطح C که با آنها صحبت می‌کنم، انتظار دارند تیم‌های هسته‌ای داخلی کوچک‌تری داشته باشند اما (شاید تعجب‌آور باشد) تعداد بسیار بیشتری از پرسنل را برای انجام پروژه‌های محلی در سراسر جهان خواهند داشت؛شبیه آنچه بسیاری از شرکت‌های بزرگ نرم‌افزاری هندی امروز انجام می‌دهند. این نشان می‌دهد که ممکن است به سمت جهانی حرکت کنیم که در آن داده‌ها به‌صورت منطقه‌ای بسیار محافظت‌شده باشند و شرکت‌ها و استارتاپ‌ها غیرمتمرکزتر، خدمات تخصصی و محلی بسازند و بفروشند. این جهان چه شکلی خواهد بود؟ شاید شبیه محیط کارآفرینانه و پرجنب‌وجوش سان‌فرانسیسکو امروز. آمار دولتی می‌گوید جمعیت در سن کار سان‌فرانسیسکو ۶۰۰هزار نفر است، ۱۵هزار استارتاپ تامین مالی‌شده توسط سرمایه‌گذاری خطرپذیر و ۹۰هزار کسب‌وکار کوچک و متوسط (شامل استارتاپ‌ها، رستوران‌ها، فروشگاه‌ها، خدمات و...). بیشتر شهروندان بخشی از یک کسب‌وکار کوچک، تخصصی و محلی هستند.

■ برابری درآمد در عصر هوش‌مصنوعی: صندوق‌های ثروت حاکمیتی هوش‌مصنوعی

جهانی از سازمان‌های کوچک، توزیع‌شده و دائما در حال تغییر ممکن است شبکه‌های ایمنی اجتماعی را به خطر بیندازد که امروز عمدتا از طریق روابط استخدامی تامین مالی می‌شوند. برخی پیشنهاد می‌کنند شاید به درآمد پایه همگانی (UBI) نیاز داشته باشیم تا به اقتصاد همیشه در حال چرخش که هوش‌مصنوعی به نظر می‌رسد نوید می‌دهد، منتقل شویم اما افزایش مالیات برای پرداخت چنین درآمدی بعید به نظر می‌رسد. جایگزین جالب، سرمایه‌گذاری همگانی است: هر شرکتی که تاسیس می‌شود، ۱۰درصد از سهام اولیه خود را در یک صندوق ثروت حاکمیتی (مانند آنچه آلاسکا از ثروت نفتی‌اش برای توزیع بین شهروندان استفاده می‌کند) واریز کند. وقتی شرکت‌ها ایجاد می‌شوند، ارزشی ندارند، بنابراین واگذاری ۱۰درصد از سهام بی‌ارزش، ارزش پرداخت هزینه وکیل و لابی‌گری برای اجتناب از آن را ندارد به‌خصوص اگر این اشتراک سهام اولیه، اطمینان مالیاتی آینده را فراهم کند. اگر این طرح در ۳۰سال گذشته اجرا می‌شد، ۱۰درصد سهام همه شرکت‌های جدید آمریکایی بیش از ۹ تریلیون دلار ارزش داشت و می‌توانست سالانه به هر شهروند حدود ۳۰۰۰ دلار پرداخت کند ؛ مشابه بهترین سال صندوق آلاسکا. اگر هوش‌مصنوعی بهره‌وری را طبق انتظار افزایش دهد، این پرداخت سالانه می‌تواند خیلی سریع به یک دستمزد زندگی بسیار مناسب برای هر شهروند برسد.

نوبت اول

شرکت ملی نفت ایران
شرکت پایانه‌های نفتی ایران

آگهی فراخوان عمومی مناقصه یک‌مرحله‌ای همزمان با ارزیابی ساده شماره ۱۴۰۴/۳۲/SK شماره سامانه دولت (ستاد) ۲۰۰۴۰۹۱۶۴۵۰۰۰۱۲۲

موضوع: خرید دستگاه‌های کارخانه بازیافت

شرکت پایانه‌های نفتی ایران (سهامی خاص) در نظر دارد تامین کالای ذیل را با در نظر گرفتن شرایط کلی مشروحه زیر و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)، به صورت فراخوان عمومی ارزیابی کیفی به مناقصه گران واجد شرایط واگذار نماید:

الف) کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا تهیه فهرست مناقصه‌گران دارای صلاحیت، ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند. خاطرنشان می‌سازد به موجب بخشنامه وزارت صمت امکان ثبت‌نام بر خط رایگان در این سامانه جهت کلیه مناقصه‌گران فراهم می‌باشد.

شماره تماس سامانه ستاد در تهران جهت انجام مراحل عضویت در سامانه ۰۲۱۱٤٥٦ و اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام در سایر استان‌ها، در سایت سامانه (WWW.SETADIRAN.IR) بخش «ثبت‌نام/ پروفایل تامین‌کننده/ مناقصه‌گر» موجود است.

ب) شرح مختصر کالا: خرید دستگاه‌های کارخانه بازیافت مطابق با مشخصات اعلام شده در اسناد مناقصه و به صورت یک‌مرحله‌ای

ج) محل و مدت زمان تامین کالا: زمان تامین کالا (از آغاز قرارداد تا تحویل کالا) حداکثر ۶ ماه و محل تحویل کالا جزیره خارگ می‌باشد.

د) برآورد تقریبی کارفرما: ۱۹۳٫٤۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ (یکصد و نود و سه میلیارد و چهارصد میلیون) ریال

هـ) معیارهای ارزیابی کیفی مناقصه‌گران با لحاظ آخرین ویرایش ابلاغی طی تصویب‌نامه شماره ۹۳۸۷۲/ت۵۷۸۶۰ مورخ ۱٤۰۰/۸/۲٤ هیات محترم وزیران به شرح جدول ذیل می‌باشد:

۱- توان مالی: ۳۰ امتیاز (حسب ماده ۲۵ آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات)	**۴- استانداردهای تولید: ۱۵ امتیاز**
۲- ارزیابی مشتریان قبلی و حسن شهرت: ۱۵ امتیاز (حسب ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات)	**۵- داشتن تجربه و دانش در زمینه مورد نظر: ۱۵ امتیاز**
۳- تضمین کیفیت خدمات و محصولات: ۱۰ امتیاز	**۶- حسن سابقه: ۱۵ امتیاز**

کلیه مناقصه گران مکلفند آگهی حاضر و جداول مرتبط با ارزیابی کیفی که در سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) و سایت شرکت پایانه‌های نفتی ایران به نشانی WWW.IOTCO.IR موجود می‌باشد را از سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) دریافت و ضمن تکمیل، مهر و امضای آنها (با در نظر گرفتن توضیحات بند ز-۱ آگهی حاضر) و الصاق مستندات مربوطه به همراه سایر اسناد و مدارک ذکر شده در این آگهی، در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) تغذیه نمایند.

تذکر ۱: حداقل امتیاز کیفی قابل قبول برابر با ۶۰ می‌باشد.

تذکر ۲: به منظور بررسی معیار تجربه جهت معادل‌سازی مبالغ قراردادی، با استفاده از نرخ تورم اعلامی از مراجع قانونی، مبالغ قراردادی به‌روزرسانی گردیده و ملاک سنجش قرار خواهد گرفت.

تذکر ۳: کلیه مناقصه‌گران موظفند تمامی اسناد و مدارک کیفی را با امضاء الکترونیکی و در موعد مقرر در سامانه ستاد بارگذاری نمایند.

و) شرایط مناقصه‌گران متقاضی:

۱- داشتن تجربه در انجام خدمات مورد نیاز، داشتن تجهیزات، امکانات، تخصص لازم، توانایی فنی و مالی انجام کار مطابق با استانداردهای رایج صنعت نفت.

۲- توانایی ارایه **تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۹٫۶۷۰٫۰۰۰٫۰۰۰ (نه میلیارد و ششصد و هفتاد میلیون) ریال** حسب آیین‌نامه شماره ۱۲۳٤۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹٤/۰۹/۲۲ هیأت محترم وزیران و همچنین **تضمین انجام تعهدات در صورت برنده شدن به میزان ۱۰ درصد نرخ پیشنهادی برنده مناقصه.** در ضمن تضامین صادره می‌بایست مطابق فرمت‌های نمونه پیوست آیین‌نامه مذکور ارایه گردد؛ لذا این شرکت از پذیرش تضامینی که فاقد شرایط فوق باشد، معذور بوده و هیچ‌گونه مسئولیت و تعهدی در این خصوص نخواهد داشت. همچنین از هر صورت وضعیت مناقصه‌گر برنده، ده درصد تحت عنوان تضمین حسن انجام کار کسر می‌گردد

۳- داشتن سابقه کار مفید و مرتبط با خدمات مورد نظر

٤- داشتن نیروهای متخصص در حوزه‌های اجرایی، برنامه‌ریزی، اداری، مدیریتی و همچنین تجهیزات مناسب مطابق با استانداردهای رایج در صنعت نفت

۵- دارا بودن شخصیت حقوقی

۶- ارایه شناسه ملی حسب ماده ۱۶ آیین‌نامه اختصاص شناسه ملی به کلیه اشخاص حقوقی ایرانی

۷- ارایه تصویر مصدق کد اقتصادی شرکت و کدملی صاحبان مجاز امضا

ز) مدت اعتبار پیشنهاد: مدت اعتبار پیشنهاد از تاریخ ارایه پیشنهاد مالی به مدت **۹۰ روز** می‌باشد.

ح) زمان، مهلت و نشانی دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

۱- با عنایت به ابلاغیه شماره ۱/۱٤۰۹۳۵ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۱ دبیر محترم کارگروه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) و تأکید مؤکد بر الزام بکارگیری امضای الکترونیکی اسناد ارزیابی کیفی و پاکت‌های (ب) و (ج) و عدم پذیرش نسخ فیزیکی و اسناد فاقد امضای الکترونیکی (دارای مهر گرم)، کلیه مناقصه‌گران موظف می‌باشند تمامی اسناد ارزیابی کیفی و پاکت‌های (ب) و (ج) را با امضای الکترونیکی به همراه کپی ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار، در موعد مقرر در اسناد مناقصه، از طریق سیستم سامانه ستاد بارگذاری نمایند. در غیر اینصورت مناقصه‌گزار از پذیرش نسخه فیزیکی اسناد پیش‌گفته (به جز اصل ضمانتنامه) معذور خواهد بود.

۲- کلیه مناقصه‌گران واجد شرایط می‌توانند به مدت **۷ روز** از زمان درج آگهی نوبت دوم نسبت به دریافت اسناد و معیارها و جداول ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام و حداکثر ظرف مهلت **۱٤ روز** پس از انقضای مهلت دریافت اسناد، ضمن تکمیل، مهر و امضای آنها (با رعایت مفاد بند فوق) و الصاق مستندات مربوطه به همراه سایر اسناد، مدارک و گواهینامه‌های ذکر شده در آگهی، نسبت به تغذیه اسناد پیش‌گفته در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت اقدام نمایند.

همچنین مناقصه‌گران می‌توانند جهت رؤیت آگهی به سایت‌های WWW.SHANA.IR، HTTP://IETS.MPORG.IR و WWW.IOTCO.IR مراجعه نمایند.

تذکر: مناقصه‌گزار در قبول یا رد مدارک مناقصه‌گران در تمام مراحل مطابق با قانون برگزاری مناقصات و آیین‌نامه‌های اجرایی آن مختار خواهد بود.

روابط عمومی

شناسه آگهی: ۲۱۲۷۱۱۲

«جهان‌صنعت» از سهم ۶هزارمیلیاردتومانی بخش فضایی از لایحه بودجه۱۴۰۵ گزارش می‌دهد

هدررفت منابع پشت دیوارهای شیشه‌ای غیرشفاف

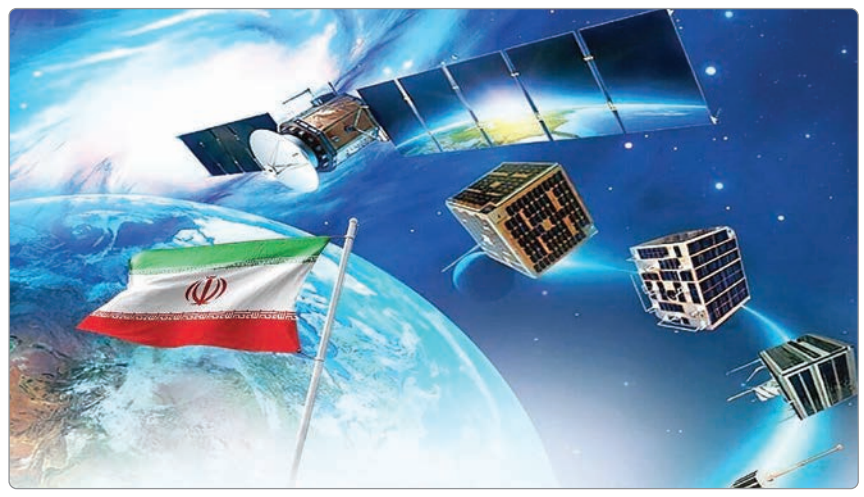

«جهان‌صنعت»– لایحه بودجه۱۴۰۵ مثل هر سال با عددهایی آغاز می‌شود که در نگاه اول شاید امیدوارکننده به‌نظر برسند. رشد ۹درصدی اعتبارات بخش فضایی غیردفاعی و رسیدن آن به۶هزارو۳۰میلیاردتومان اما کافی است کمی مکث کنیم و از خود بپرسیم این‌عددها دقیقا چه چیزی را روشن می‌کنند؟ آیا واقعا تصویری شفاف از آینده صنعت فضا ارائه می‌دهند یا فقط مجموعه‌ای از ارقام هستند که پشت آنها دست‌هایی بی‌پاسخ در جیب مردم فرو رفته است؟ سهم این‌حوزه راهبردی از بودجه عمومی کشور همچنان در سطح یک‌دهم‌درصد باقی مانده است؛ سهمی ناچیز که نشان می‌دهد باوجود همه شعارها درباره اهمیت فناوری‌های فضایی جایگاه این‌بخش در اولویت‌های واقعی سیاستگذاری چندان تغییر نکرده است. ازسوی دیگر ۸۰درصد این‌منابع یعنی ۴هزارو۸۲۱میلیاردتومان به‌تملک دارایی‌های سرمایه‌ای اختصاص یافته است. اصطلاحی رسمی و فنی که درعمل می‌تواند طیف وسیعی از هزینه‌ها را دربر بگیرد؛ از خرید تجهیزات تا پروژه‌های عمرانی. پرسش اصلی اما اینجاست که گزارش دقیق و قابل‌دسترس از این‌هزینه‌کردها کجاست؟

بخش عمده این‌بودجه حدود ۵هزارو۸۵۵میلیاردتومان در اختیار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات قرار گرفته و سهم سازمان فضایی ایران ۳۸۰میلیاردتومان تعیین شده است. این‌تمرکز منابع در یک‌وزارتخانه به‌خودی خود ایرادی ندارد اما وقتی سازوکار نظارتی شفاف و عمومی وجود نداشته باشد همین تمرکز می‌تواند به‌نقطه آسیب تبدیل شود. مردم حق دارند بدانند که این‌منابع چگونه تخصیص می‌یابد، چه قراردادهایی منعقد می‌شود، چه شرکت‌هایی طرف قرارداد هستند و خروجی واقعی هرپروژه چیست. درآمد پیش‌بینی‌شده از حوزه فضا برای سال آینده حدود ۳۲۰میلیاردتومان برآورد شده؛ رقمی که تقریبا بدون تغییر نسبت‌به سال قبل باقی مانده و این‌یعنی فاصله‌ای معنادار میان هزینه‌ها و درآمدها. اگر قرار است‌هزاران‌میلیاردتومان هزینه شود اما درآمد مستقیم این‌حوزه در همین سطح ثابت بماند باید توضیح داده شود که بازگشت سرمایه در چه بازه‌ای و با چه سازوکاری اتفاق می‌افتد. آیا این‌هزینه‌ها سرمایه‌گذاری بلندمدت با چشم‌انداز روشن هستند یا صرفا خرج‌کردهایی که در پایان سال درقالب گزارش‌های کلی و غیرقابل‌راستی‌آزمایی بسته می‌شوند؟

در متن لایحه همسویی اهداف با قانون برنامه هفتم پیشرفت مورد تاکید قرار گرفته است: ساخت ماهواره‌های مخابراتی، توسعه پایگاه‌های اطلاعاتی و استقرار منظومه‌های ماهواره‌ای اما تجربه سال‌های گذشته نشان داده که فاصله میان «هدف‌گذاری» و «تحقق» می‌تواند بسیار عمیق باشد. چند پروژه نیمه‌تمام در حوزه فناوری‌های پیشرفته داریم که سال‌هاست در بودجه‌ها تکرار می‌شوند اما خروجی ملموسی برای شهروندان نداشتند؟ چندبار وعده دستیابی به‌مدار ژئو یا تکمیل پایگاه ملی پرتاب فضایی مطرح شده بی‌آنکه جدول زمان‌بندی دقیق و گزارش پیشرفت مرحله‌به‌مرحله دراختیار افکار عمومی قرار گیرد؟ ابهام در نحوه اجرای پروژه‌ها و تامین مالی آنها به‌ویژه در موضوعاتی مانند تکمیل پایگاه ملی پرتاب فضایی یا مشارکت بخش غیردولتی نشانه‌ای از فقدان شفافیت ساختاری است. وقتی مشخص نیست سهم بخش‌خصوصی دقیقا چگونه تعریف می‌شود، چه مشوق‌هایی در نظر گرفته شده و چه ریسک‌هایی بر عهده دولت یا سرمایه‌گذار است نتیجه چیزی جز بلاتکلیفی و اتلاف منابع نخواهد بود. در چنین شرایطی بودجه‌ها تصویب می‌شوند، هزینه‌ها انجام می‌شود اما مسوولیت‌پذیری درقبال نتیجه نهایی در هاله‌ای از ابهام باقی می‌ماند.

مساله فقط این‌نیست که رقم ۶هزارمیلیاردتومان کم یا زیاد است. حتی اگر این‌عدد درمقایسه با سایر بخش‌ها ناچیز به‌نظر برسد بازهم از جیب مردم تامین می‌شود. هر ریال آن بخشی از مالیات، عوارض یا منابع عمومی است که می‌توانست در حوزه‌های دیگری مانند آموزش، بهداشت یا زیرساخت‌های حیاتی هزینه شود. بنابراین پرسش از سرنوشت این‌منابع نه یک‌موضع‌گیری سیاسی بلکه مطالبه‌ای بدیهی و عقلانی است. شفافیت حلقه مفقوده این‌ماجراست. در بسیاری از کشورها پروژه‌های بزرگ فناوری با داشبوردهای عمومی، گزارش‌های دوره‌ای، انتشار قراردادها و حتی امکان دسترسی رسانه‌ها و نهادهای مستقل به‌اطلاعات مالی همراه است اما در اینجا آنچه در دسترس افکار عمومی قرار می‌گیرد اغلب به‌چند عدد کلی در لایحه بودجه محدود می‌شود. نه جزئیات هزینه‌کرد مشخص است، نه شاخص‌های ارزیابی عملکرد و نه حتی توضیحی روشن درباره دلایل تاخیر یا تغییر در پروژه‌ها. وقتی درآمد پیش‌بینی‌شده این‌حوزه تقریبا ثابت مانده و در عین حال هزینه‌ها افزایش یافته باید پرسید برنامه تجاری‌سازی فناوری‌های فضایی کجاست؟ آیا ماهواره‌های مخابراتی قرار است خدماتی ارائه دهند که منجر به‌درآمد پایدار شوند؟ اگر چنین است قراردادهای مربوطه با چه شرکت‌هایی منعقد شده و سهم دولت و بخش‌خصوصی چگونه تقسیم می‌شود؟ اگر هم هدف صرفا توسعه دانش فنی است این‌دانش چگونه به‌بهبود زندگی شهروندان منجر خواهد شد؟

نگرانی اصلی آنجاست که بودجه‌های فضایی به‌جای آنکه موتور محرک نوآوری و رشد اقتصادی باشند به‌ردیف‌هایی تکراری در اسناد مالی سالانه تبدیل شوند؛ ردیف‌هایی که هر سال اندکی رشد می‌کنند اما خروجی آنها در زندگی روزمره مردم قابل لمس نیست. در چنین وضعیتی احساس عمومی شکل می‌گیرد که «دست در جیب مردم» است بی‌آنکه حساب‌وکتابی روشن ارائه شود. از سوی دیگر تاکید بر همسویی با برنامه هفتم پیشرفت اگرچه در ظاهر نشانه نظم و برنامه‌ریزی است اما بدون سازوکار نظارتی مستقل می‌تواند صرفا به‌تکرار اهداف کلی بینجامد. برنامه‌ریزی زمانی معنا دارد که شاخص‌های کمی، زمان‌بندی دقیق و گزارش‌های قابل‌راستی‌آزمایی داشته باشد. در غیر این‌صورت همسویی با برنامه‌های کلان بیشتر به‌یک عبارت تزئینی شباهت خواهد داشت تا یک‌تعهد اجرایی. ابهام درباره دستیابی به‌مدار ژئو نیز نمونه‌ای روشن از همین وضعیت است. دستیابی به‌چنین مداری نیازمند سرمایه‌گذاری سنگین، همکاری‌های بین‌المللی و زیرساخت‌های فنی پیشرفته است. اگر منابع آن به‌طور دقیق مشخص نشده و مدل تامین مالی آن شفاف نیست چگونه می‌توان به‌تحقق آن امیدوار بود؟ آیا قرار است سال آینده نیز همین هدف در بودجه تکرار شود بی‌آنکه گزارشی دقیق از پیشرفت واقعی ارائه شود؟

مشارکت بخش غیردولتی در صنعت فضایی اگر به‌درستی طراحی شود می‌تواند فرصتی بزرگ باشد اما مشارکت واقعی با واگذاری شفاف پروژه‌ها، تضمین رقابت سالم و انتشار عمومی اطلاعات همراه است.

در غیاب این‌عناصر خطر آن وجود دارد که عنوان «بخش‌خصوصی» تنها پوششی برای انتقال منابع به‌مجموعه‌هایی خاص باشد بدون آنکه رقابت و کارایی واقعی شکل گیرد. بنابراین مساله اصلی اعتماد عمومی است. بودجه سند مالی یک‌سال نبوده بلکه آینه‌ای از اولویت‌ها و میزان پاسخگویی دولت به‌شهروندان است؛ وقتی عددها بزرگ‌تر می‌شوند اما توضیح‌ها کوچک‌تر، شکاف میان مردم و تصمیم‌گیران عمیق‌تر می‌شود. اگر قرار است ۶هزارمیلیاردتومان در حوزه‌ای راهبردی هزینه شود باید هر مرحله از این‌هزینه‌کرد در معرض دید و نقد قرار گیرد. صنعت فضایی می‌تواند نماد پیشرفت و غرور ملی باشد اما تنها درصورتی که شفافیت، پاسخگویی و ارزیابی مستقل در کنار آن قرار گیرد. در غیر این‌صورت حتی درخشان‌ترین اهداف هم زیر سایه ابهام رنگ می‌بازند. مردم حق دارند بدانند پولی که از جیبشان خرج می‌شود دقیقا چه سرنوشتی دارد و چه دستاوردی برای آینده کشور به‌ارمغان می‌آورد.

رمزارز

افت ۵۰درصدی قیمت بیت‌کوین نشان‌دهنده بلوغ است

«جهان‌صنعت»– تحلیلگران صرافی باینانس سقوط ۵۰درصدی قیمت بیت‌کوین به۶۰هزاردلار را «متوسط» ارزیابی و اظهار کردند که ورود جریان‌های سرمایه‌گذاری نهادی به‌این‌بخش نشان‌دهنده بلوغ بازار رمزارزهاست. بیت‌کوین ۵فوریه(۱۶بهمن) پس‌از سقوط حدود ۵۰درصدی از رکورد ۱۲۶هزاردلار در اکتبر گذشته به‌محدوده ۶۰هزاردلار رسید. بخش تحقیقاتی صرافی باینانس اعلام کرد که این‌کاهش در مقایسه با چرخه‌های گذشته بازار به‌جای سفته‌بازی‌های خرد بیشتر تحت تاثیر سرمایه‌های نهادی و عوامل کلان شکل گرفته است. به‌گفته تحلیلگران باینانس، عقب‌نشینی ۵۰درصدی فعلی اصلاحی «متوسط» نسبت‌به چرخه‌های قبلی محسوب می‌شود و تاکنون بیت‌کوین۹ افت قیمت جداگانه با این‌بزرگی یا بزرگتر را ثبت کرده ازجمله نمونه‌های تاریخی می‌توان به‌دوسقوط ۹۴درصدی در سال‌های۲۰۱۰و۲۰۱۱ افت ۷۸درصدی بین نوامبر۲۰۲۱ تا نوامبر۲۰۲۲ و ریزش ۸۴درصدی در بازار نزولی۲۰۱۷تا۲۰۱۸ اشاره کرد. این‌صرافی در گزارش خود تاکید کرد که افت اخیر بیشتر تحت تاثیر شرایط کلان اقتصادی و نه بحران بازار رمزارزها رخ داده است. داده‌های مطلوب بازار کار آمریکا و ابهام درباره سیاست‌های فدرال‌رزرو موجب محدودماندن نقدینگی و کاهش تمایل به‌دارایی‌های پرریسک شده است. بخشی از سرمایه‌ها به‌سمت سهام مرتبط با هوش مصنوعی و صنایع دفاعی حرکت کرده و دارایی‌های دیجیتال را در رقابت برای جذب سرمایه قرار داده است. بر اساس داده‌های کوین‌گکو، بیت‌کوین طی یک‌هفته حدود ۳درصد رشد کرده است. با این‌حال طی دو هفته نزدیک به۱۹درصد و در یک‌ماه حدود ۳۰درصد افت قیمت داشته است. در همین حال آلت‌کوین‌ها عملکرد ضعیف‌تری داشتند و سرمایه بیشتر به‌سمت دارایی‌های بزرگ متمرکز شده است. به‌گفته تحلیلگران عرضه بیش از ۱۱میلیون توکن جدید در سال۲۰۲۵ موجب اشباع بازار شده و اکنون بسیاری از آنها غیرفعال هستند. سایت کریپتو گزارش کرد که تحلیلگران باینانس معتقدند حضور سرمایه‌گذاران نهادی، ثبات دارایی‌های تحت مدیریت صندوق‌های قابل معامله در بورس بیت‌کوین و رشد دارایی‌های واقعی توکنیزه‌شده نشان می‌دهد که ساختار بازار نسبت‌به چرخه‌های گذشته عمیق‌تر و بالغ‌تر شده است.

■ برزیل یک‌میلیون‌بیت‌کوین می‌خرد؟

ازسوی دیگر قیمت بیت‌کوین پس از گزارش تورم پایین‌تر از حد انتظار در آمریکا دوباره به‌کانال ۷۰هزاردلار بازگشت؛ اتفاقی که ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران را افزایش داد و جان تازه‌ای به‌بازار کریپتو بخشید. همزمان طرح ایجاد «ذخیره استراتژیک بیت‌کوین» در برزیل به‌عنوان یک‌محرک بالقوه بزرگ مطرح شده است. طبق این‌پیشنهاد دولت برزیل قصد دارد طی پنج‌سال آینده یک‌میلیون‌بیت‌کوین خریداری کند؛ رقمی که می‌تواند این‌کشور را به‌یکی از بزرگ‌ترین دارندگان بیت‌کوین در جهان تبدیل کند.

در آمریکا نیز ورود سرمایه به‌ETFهای اسپات بیت‌کوین و اتریوم شدت گرفته و این‌موضوع سیگنال روشنی از انباشت نهادی‌هاست. شاخص قدرت نسبی (RSI) حوالی۵۷ قرار دارد و هنوز وارد ناحیه اشباع خرید نشده؛ وضعیتی که فضای کافی برای ادامه رشد فراهم می‌کند. از طرفی محدوده ۶۵هزاردلار یک‌حمایت ساختاری مهم محسوب می‌شود. از دست رفتن آن می‌تواند فشار فروش کوتاه‌مدت ایجاد کند اما حفظ آن سناریوی تداوم روند صعودی را تقویت خواهد کرد. در صورت تصویب ذخیره استراتژیک بیت‌کوین در برزیل بازار با یک‌محرک قدرتمند روبه‌رو خواهد شد. چنین خبری می‌تواند مقاومت‌های ۷۰هزارو۷۵هزاردلار را در معرض شکست قرار دهد و مسیر قیمت را به‌سمت سطوح بالاتر هموار کند.

■ آلت‌سیزن جدیدی در پیش است؟

بازار آلت‌کوین‌ها بعد از سقوط سنگین بیت‌کوین به‌کانال ۶۰هزاردلار حالا نفس تازه کرده و شاخص ایمپالس آلت‌کوین‌ها (Alts Impulse) از «منفی» به«خنثی» تغییر وضعیت داده است. این‌تغییر احتمال شروع یک‌آلت‌سیزن کوتاه‌مدت را افزایش داده و معامله‌گران منتظر حرکت مثبت بعدی هستند. اگر این‌شاخص به‌ناحیه مثبت برسد می‌توان انتظار رالی صعودی سریع‌تری در بازار آلت‌کوین‌ها داشت. ورود سرمایه به‌بازار هم چشمگیر بوده است. جریان خرید استیبل‌کوین‌ها از اوایل سال رشد کرده و حتی با افت اخیر به۳/۷میلیاردلار همچنان حمایت کافی برای بازگشت قیمت‌ها فراهم می‌کند. در همین راستا برخی از آلت‌کوین‌های بزرگ در ۲۴ساعت گذشته با رشد قابل‌توجهی همراه بودند که در این‌میان پای نتورک و پیه به‌ترتیب با ۳۰و۲۸درصد رشد پیشتاز هستند. با این‌حال هرگونه کاهش دوباره قیمت بیت کوین یا افت جریان سرمایه می‌تواند امید به‌شروع آلت‌سیزن را تضعیف کند. بنابراین معامله‌گران باید وضعیت بیت‌کوین و حجم ورود سرمایه را زیر نظر داشته باشند.

■ جهش ۲۰درصدی دوج‌کوین در یک‌روز

از طرفی میم‌کوین‌ها هم تحت‌تاثیر تحرکات صعودی بازار کریپتو قرار گرفتند و دراین‌میان قیمت دوج‌کوین با جهش دورقمی ۲۰درصدی به‌بالای ۰/۱۱دلار رسیده است. بسیاری از فعالان بازار معتقدند علت اصلی این‌رالی دوج‌کوین دوباره ایلان ماسک است. هرچند این‌میلیارد خبر جدید و مستقیمی درباره دوج‌کوین منتشر نکرده اما وعده‌ای کلی برای توسعه صنعت کریپتو داده است. ماسک به‌تازگی در یک‌پست ویدئویی اعلام کرده که شبکه ایکس به‌زودی به‌کاربران اجازه خواهد داد تا مستقیما از تایم‌لاین خود سهام و ارزهای دیجیتال را معامله کنند. باتوجه به‌سابقه ماسک در حمایت از دوج‌کوین رشد اخیر این‌میم‌کوین چندان غیرمنتظره نبوده است. در همین راستا قیمت دوج کوین طی ۲۴ساعت اخیر از ۰/۰۹۶دلار به‌بیش از ۰/۱۱۶دلار رسیده که بالاترین سطح آن در دوهفته اخیر محسوب می‌شود. این‌روند نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران خرد و حرفه‌ای همچنان تمایل دارند از موج میم‌کوین‌ها برای سود کوتاه‌مدت استفاده کنند.

خبر

۸۰درصد دغدغه ایرانیان «اعتراضات»، «جنگ» و «اینترنت» است

زومیت– در هفته‌هایی که ایران یکی از پرتنش‌ترین دوره‌های خود را پشت‌سر گذاشت شبکه‌های اجتماعی آینه نگرانی‌ها، خشم‌ها، امیدها و پرسش‌های جمعی بودند. داده‌های تحلیلی شرکت لایفوب از سه‌بستر اصلی یعنی ایکس(توئیتر سابق)، اینستاگرام و تلگرام نشان می‌دهد سه‌موضوع «اعتراضات»، «قطعی اینترنت» و «جنگ» موضوعاتی بودند که بیشترین محتوا درخصوص آنها توسط کاربران منتشر شده است. در میان تمام موضوع‌های بررسی‌شده «اعتراضات دی‌ماه» با اختلاف قابل‌توجهی در صدر موضوعات مورد توجه کاربران قرار گرفته است. این‌موضوع در کنار قطعی اینترنت ۸۰درصد سهم محتواها در فضای مجازی را به‌خود اختصاص داده و فاصله معناداری با سایر محورهای گفت‌وگوی مردم و تولید محتوای آنها در شبکه‌های اجتماعی را داشته است. روند زمانی نشان می‌دهد موج نخست توجه در تاریخ ۱۰دی‌ماه آغاز شده و در ۱۹دی به‌اوج خود رسیده؛ جایی که حجم محتوا زیاد شده و به‌میلیون‌ها پست در شبکه‌های اجتماعی رسید. پس از آن افتی نسبی رخ داده که قاعدتا متاثر از قطعی گسترده اینترنت و دسترسی‌نداشتن کاربران ایرانی به‌اینترنت جهانی بوده است. «قطعی اینترنت» دومین محور پررنگ در این‌بازه زمانی بوده و از روز شنبه ۲۰دی‌ماه تا اوایل بهمن بخشی از محتوایی بوده که کاربران در اینترنت منتشر کرده یا درباره‌اش گفت‌وگو کردند. بیشترین واکنش‌ها نسبت‌به موضوع قطع اینترنت در شبکه اجتماعی ایکس رخ داده و نزدیک به۶۰درصد محورهای گفت‌وگوی کاربران به‌این‌موضوع مربوط بوده است. حضور پررنگ این‌موضوعات در محتوای آنلاین کاربران ایرانی نشان می‌دهد زیرساخت ارتباطی در شرایط بحران خود می‌تواند به‌یک بحران اجتماعی تبدیل شود و به‌صورت مستقیم در کانون توجه عمومی قرار می‌گیرد. بیم جنگ ایران و آمریکا نیز در بین کاربران داخلی و خارجی به‌شدت حس شده است. به‌صورت کلی بیش از ۸۰درصد محتواهای فضای آنلاین از آغاز زمستان۱۴۰۴ تا به‌امروز «اعتراضات»، «قطعی اینترنت» و «جنگ» بوده است. در این‌میان این‌داده‌ها نشان می‌دهد اعتراضات محور اصلی را تشکیل داده، قطعی اینترنت به‌مساله‌ای اجتماعی تبدیل شده و جنگ به‌عنوان عامل اضطراب ژئوپلیتیک موج‌های شدید اما نوسانی به‌راه انداخته است. آنچه در این‌میان برجسته است تداوم گفت‌وگو و تولید محتوا درباره موضوع‌هایی بوده که به‌شکل مستقیم با امنیت، ارتباط و آینده سیاسی کشور گره خوردند؛ گفت‌وگوهایی که حتی با محدودیت‌های شدید اینترنتی و نظارت‌های دوچندان از فضای آنلاین حذف نشدند.

کارشناس بازار موبایل:

مصوبه اخیر مجلس قیمت تلفن‌همراه را تغییر نمی‌دهد

دیجیاتو– نمایندگان مجلس روز شنبه میانگین نرخ ارز در بهمن‌ماه امسال را به‌عنوان معیار محاسبه گمرکی کالاهای غیراساسی برای سال بعد تعیین کردند. این‌مصوبه باعث شده برخی گمانه‌زنی کنند که قیمت تلفن‌همراه افزایش پیدا می‌کند زیرا هزینه رجیستری قرار است با نرخ دلار بالاتری محاسبه شود. محمدرضا عالیان، کارشناس بازار موبایل می‌گوید این‌موضوع تاثیری بر قیمت تلفن‌همراه نخواهد داشت. به‌گفته عالیان چندماهی است که نرخ گمرکی واردات تلفن‌همراه بر اساس ارز تالار مرکز مبادله یعنی همان دلار ۱۳۳هزارتومانی بوده و تغییری نداشته است: «به‌صورت‌کلی واردات تلفن‌همراه با ارز حاصل از صادرات یا همان ارز تالار مرکز مبادله انجام می‌شد و الان هم به‌همان شکل انجام می‌شود.» از همین رو او پیش‌بینی کرد که مصوبه اخیر در راستای بودجه سال۱۴۰۵ اثری بر تغییر قیمت موبایل در سال آینده نخواهد داشت مگر اینکه دولت تصمیم بگیرد در اواسط سال آینده تغییراتی در این‌نرخ ایجاد کند. یادآور می‌شود نمایندگان مجلس در بررسی بودجه سال۱۴۰۵ اعلام کردند که رجیستری گوشی‌های۶۰۰تا۹۰۰یورو تعرفه ۱۵درصد و برای گوشی‌های بالای۹۰۰یورو تعرفه ۳۰درصد در نظر گرفته شده است

آگهی مفقودی

برگ سبز و کارت خودرو تاکسی پژو روامدل ۱۳۸۸ به شماره پلاک ۳۳۱ت۳۲ ایران ۵۹ به شماره موتور ۱۱۶۸۸۰۲۵۵۳۴ و شماره شاسی NAAB۳۱AA۵AH۰۹۱۹۶۱ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط می‌باشد.

شاهرود

آگهی مفقودی

سند کمپانی و کارت و برگ سبز خودرو سواری پیکان مدل ۱۳۷۶ به شماره پلاک ۹۹۵ج۳۲ ایران۹۶ به شماره موتور ۱۱۱۲۷۶۳۳۵۵۲ و شماره شاسی ۷۶۴۳۶۳۶۲ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط می‌باشد.

شاهرود

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۳۱۰۵۵۰۱۳۶۴۷ مورخه ۱۴۰۴/۱۰/۲۵ هیات اول موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم کبری اصل‌زعیم فرزند ایوب به شماره شناسنامه ۱۴۴۵ صادره از کرج مبنی بر صدور سند مالکیت نسبت به شش‌دانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۱۳۰ مترمربع از پلاک ثبتی ۳۶ اصلی از مالکیت آقای ابراهیم علی‌فلاح‌کیش ذیل صفحه ۳۴۹ دفتر ۱۱۹۶ واقع در صالح‌آباد بخش حوزه ثبت ملک نظرآباد محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۱۱/۱۲

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۱۱/۲۷

مهدی خان‌آشنا– رئیس ثبت اسناد و املاک

شناسه آگهی: ۲۱۰۹۲۲۵ – م‌الف ۲۴۱۸

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۳۱۰۵۵۰۱۲۷۳۵ مورخه ۱۴۰۴/۱۰/۰۴ هیات اول موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مجتبی سپهری‌امراله فرزند غلامرضا به شماره شناسنامه ۱۴ مبنی بر صدور سند مالکیت نسبت به شش‌دانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۲۰۰ مترمربع پلاک ثبتی ۳۶ اصلی از مالکیت نیازعلی کوهدار ذیل صفحه ۵۰ و دفتر ۹۰ نظرآباد محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۱۱/۱۲

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۱۱/۲۷

مهدی خان‌آشنا– رئیس ثبت اسناد و املاک

شناسه آگهی: ۲۱۰۹۲۶۲ – م‌الف ۲۴۱۹

آگهی ماده ۳ قانون تعیین و تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی آستانه اشرفیه

نظر به اینکه در اجرای ماده ۳ و غیره قانون تعیین و تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه اجرایی آن متقاضی ذیل با ارائه اسناد و مدارک عادی و اسناد مشاعی درخواست صدور سند مالکیت نموده‌اند و پرونده مورد نظر در هیئت موضوع قانون مذکور مطرح و نهایتا منجر به صدور رای جهت اخذ سند مالکیت گردیده است. لذا به استناد ماده ۳ قانون مذکور در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز جهت اطلاع عموم آگهی میگردد

کیاشهر سنگ اصلی ۱۰۷ بخش ۱۴ گیلان به شماره‌های ذیل

رای هیئت بشماره ۱۴۰۴۶۰۳۱۸۰۰۶۰۲۷۷۰۰ مورخه ۱۴۰۴/۱۱/۴ تصرفات مالکانه و بلامعارض سیدابوطالب مدنی‌حسن‌کیاده فرزند سیدحسین در ششدانگ یکقطعه زمین باغ با کاربری زراعی باغ بمساحت ششدانگ ۳۸۵/۹۲ مترمربع به شماره پلاک ۱۶۰۶۵ فرعی از ۱۰۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱و۴و۱۴و۱۹- ۲- رای هیئت بشماره ۱۴۰۴۶۰۳۱۸۰۰۶۰۲۷۷۰۹ مورخه ۱۴۰۴/۱۱/۴ تصرفات مالکانه و بلامعارض سیدابوطالب مدنی‌حسن‌کیاده فرزند سیدحسین در ششدانگ یکقطعه زمین باغ با کاربری زراعی باغ بمساحت ششدانگ ۴۵۳/۸۶ مترمربع به شماره پلاک ۱۶۰۶۶ فرعی از ۱۰۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱و۴و۱۴و۱۹ ۳- رای هیئت بشماره ۱۴۰۴۶۰۳۱۸۰۰۶۰۲۷۷۰۱ مورخه ۱۴۰۴/۱۱/۴ تصرفات مالکانه و بلامعارض سیدابوطالب مدنی‌حسن‌کیاده فرزند سیدحسین در ششدانگ یکقطعه زمین باغ با کاربری زراعی باغ بمساحت ششدانگ ۳۲۹/۵۷ مترمربع به شماره پلاک ۱۶۰۶۷ فرعی از ۱۰۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱و۴و۱۴و۱۹ ۴- رای هیئت بشماره ۱۴۰۴۶۰۳۱۸۰۰۶۰۲۷۶۹۲ مورخه ۱۴۰۴/۱۱/۴ تصرفات مالکانه و بلامعارض سیدابوطالب مدنی‌حسن‌کیاده فرزند سیدحسین در ششدانگ یکقطعه زمین باغ با کاربری زراعی باغ بمساحت ششدانگ ۳۴۳/۶۳ مترمربع به شماره پلاک ۱۶۰۶۸ فرعی از ۱۰۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱و۴و۱۴و۱۹ ۵- رای هیئت بشماره ۱۴۰۴۶۰۳۱۸۰۰۶۰۲۴۱۴۱ مورخه ۱۴۰۴/۹/۲۰ تصرفات مالکانه و بلامعارض سیدابوطالب مدنی‌حسن‌کیاده فرزند سیدحسین در ششدانگ یکقطعه زمین باغ با کاربری زراعی باغ بمساحت ششدانگ ۱۶۵۰/۶۲ مترمربع به شماره پلاک ۱۶۰۶۹ فرعی از ۱۰۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱و۴و۱۴و۱۹ ۶- رای هیئت بشماره ۱۴۰۴۶۰۳۱۸۰۰۶۰۲۵۷۳۳ مورخه ۱۴۰۴/۱۰/۱۰ تصرفات مالکانه و بلامعارض سیدابوطالب مدنی‌حسن‌کیاده فرزند سیدحسین در ششدانگ یکقطعه زمین باغ با کاربری زراعی باغ بمساحت ششدانگ ۴۹۹/۳۱ مترمربع به شماره پلاک ۱۶۰۷۰ فرعی از ۱۰۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱و۴و۱۴و۱۹ لذا هر کس اعم از مجاورین و صاحبان حقوق و مالکین مشاع نسبت به اصل و حدود مفروزی اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا ۲ ماه اعتراض خود را به ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف ۱ ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقویم دادخواست دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد در اینصورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت محل باید مبادرت به صدور سند مالکیت نماید صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۱۱/۲۷

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۱۲/۱۲

رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان آستانه اشرفیه– مهدی مرادی

م‌الف ۷۱۰ – شناسه آگهی: ۲۱۲۶۶۵۷

جهان صنعت
سازمان آگهی های روزنامه جهان صنعت
۸۸۶۱۰۰۱۹-۲۱
۰۹۱۲۳۹۷۶۶۰۴
www.jahanesanat.ir

سال بیست ودوم ■ دوشنبه ۲۷ بهمن ۱۴۰۴ ■ شماره ۶۰۲۱
جهان صنعت

خبر

با تعرفه بالا نمی‌توان به‌تسهیل واردات خودرو خوش‌بین بود

ایسنا- نمایندگان مجلس میزان عوارض گمرکی خودرو در سال آینده را تصویب کردند. دبیر انجمن واردکنندگان عنوان کرد که دولت در سال۱۴۰۵ بر روی واردات خودرو حسابی باز نمی‌کند و شواهد حاکی از آن است که با این‌مدل تعرفه تنظیم بازار صورت نخواهد گرفت و برخلاف بسیاری از گفته‌ها مبنی بر تسهیل واردات خودرو مصرف‌کننده نیز نمی‌تواند انتظار رقابت قیمتی و تنوع محصول برای سال آینده را داشته باشد. ۲۵بهمن‌ماه نمایندگان مجلس در جلسه علنی نوبت عصر خود عوارض گمرکی برای همه خودروها را در ردیف(۳) جداول الزامات منابع لایحه بودجه۱۴۰۵ به‌میزان ۴درصد تعیین کردند. نمایندگان مجلس در این‌جلسه توافق کردند که میزان تخفیف حقوق ورودی تبدیل پلاک خودروهای مناطق آزاد به‌پلاک ملی برای سال۱۴۰۵ معادل ۲۰درصد باشد. بااین‌حال در برخی از اخبار موضوع «عوارض گمرکی» خودرو با حقوق گمرکی یکسان تلقی شده که تعریف این‌دو با یکدیگر تفاوت دارد. عوارض گمرکی واردات خودرو در سال‌های گذشته ۴درصد بوده و درحال‌حاضر و برای سال آینده نیز ثابت و ۴درصد است. در این‌رابطه مهدی دادفر، دبیر انجمن واردکنندگان خودروی ایران می‌گوید: به‌مجموع تعرفه گمرکی و عوارض گمرکی «حقوق گمرکی» گفته می‌شود. دادفر افزود: تعرفه واردات خودرو و تعرفه گمرکی خودرو با عوارض گمرکی و با حقوق گمرکی تفاوت دارد. حقوق گمرکی آن چیزی است که دولت به‌عنوان مالیات برای حمایت از صنایع داخلی و افزایش درآمد دولتی دریافت می‌کند و «عوارض گمرکی» هزینه‌هایی است که در فرآیند واردات یا صادرات دریافت می‌شود و شامل مواردی از جمله مالیات بر ارزش‌افزوده، هزینه خدمات و بازرسی و این‌دسته از موارد است. وی در ادامه گفت: تعرفه گمرکی نیز آن چیزی است که دولت برای هر کالا و محصول به‌صورت مجزا و تفکیکی شده که‌درصدی از ارزش اصلی آن کالا و محصول است را تعیین می‌کند و خبری که روز گذشته منتشر شده در رابطه با عوارض گمرکی است و نباید با تعرفه واردات و حقوق گمرکی یکسان برداشت شود. دبیر انجمن واردکنندگان خودروی ایران افزود: با این‌مدل بودجه که دولت در رابطه با واردات خودرو مشخص کرده در سال۱۴۰۵ روی واردات خودرو حسابی باز نمی‌کند و شواهد حاکی از آن است که با این‌مدل تعرفه تنظیم بازار در بازار خودرو صورت نخواهد گرفت و برخلاف بسیاری از گفته‌ها مبنی بر تسهیل واردات خودرو مصرف‌کننده نیز نمی‌تواند انتظار رقابت قیمتی و تنوع محصول برای سال آینده داشته باشد. دادفر خاطرنشان کرد: امسال قرار بود ۲میلیاردیورو سرمایه برای واردات خودرو اختصاص پیدا کند که محقق نشد و این‌رقم برای سال۱۴۰۵ به۴۰۰میلیون‌یورو تنزل پیدا کرده و درآمدی که دولت انتظار داشته تا از این‌اقدام برای آن ایجاد شود در سال۱۴۰۴ نزدیک به۱۴۰همت پیش بینی شده که برای سال۱۴۰۵ به۳۰همت تنزل پیدا کرده و بیانگر ۷۸درصد کاهش برای سال آینده است. وی در پایان گفت: به‌صورت جمع‌بندی می‌توان گفت که در سال۱۴۰۵ واردات خودرو وجود دارد اما یک‌واردات بسیار جزئی است و حتی از میزان واردات در سال‌جاری نیز به‌مراتب کمتر خواهد بود و عملا خودرو در سال آینده به‌یک محصول و کالای لوکس(و بیشتر سرمایه‌ای) تبدیل خواهد شد و اثرگذاری واردات خودرو با توجه به‌نوع بودجه‌بندی فعلی بر بازار خودرو تقریبا نزدیک به‌صفردرصد خواهد بود. گفتنی است که براساس لایحه بودجه۱۴۰۵ تعرفه واردات خودرو به‌تفکیک خودروها به‌شرح زیر است

تعرفه خودروهای وارداتی برقی و بردافزار ۴درصد، تعرفه خودروهای پلاگین هیبرید ۱۵درصد، تعرفه خودروهای هیبریدی ۴۰درصد، تعرفه خودروهای بنزینی تا حجم ۱۵۰۰سی‌سی ۴۰درصد، تعرفه خودروهای بنزینی ۱۵۰۰تا۲۰۰۰سی‌سی ۷۰درصد، تعرفه خودروهای بنزینی ۲۰۰۰تا۲۵۰۰سی‌سی ۱۳۰درصد، تعرفه خودروهای بنزینی ۲۵۰۰تا۳۰۰۰سی‌سی ۱۴۵درصد و تعرفه خودروهای بنزینی بالاتر از ۳۰۰۰سی‌سی ۱۶۵درصد است.

آخرین بحث‌ها درمورد افزایش مزد و مستمری

ایلنا- عضو کارگری شورای‌عالی کار گفت که در نشست دیروز از دولت خواستیم برنامه‌ای جامع برای مهار تورم و حفظ قدرت خرید جامعه کارگری ارائه دهد. عصر ۲۵بهمن نشست مزدی شورای‌عالی کار با حضور نمایندگان هرسه‌گروه دولت، کارگری و کارفرمایی برگزار شد. آیت اسدی در ارتباط با مباحث نشست دیروز که تا ساعت۲۳ به‌طول انجامید، گفت: در این‌جلسه بیشتر بحث سر گفتمان‌سازی روی دستمزد گذشت. در این‌جلسه، وزیر صمت، وزیر کار، معاونان وزیر اقتصاد، مدیران سازمان مدیریت و چند کارفرمای بزرگ کشور حضور داشتند. در این‌نشست مباحث مختلف مطرح و وضعیت معیشتی جامعه مزدبگیر بررسی شد. «مزد کفاف زندگی جامعه کارگری را نمی‌دهد» به‌گفته اسدی، در نشست روز گذشته حتی گروه کارفرمایی هم با این‌گزاره موافق بودند ولی مواردی را مطرح می کردند مثل ناترازی انرژی که تاب‌آوری بنگاه‌های اقتصادی را پایین آورده است. عضو کارگری شورای‌عالی کار ادامه داد: با این‌حال کارفرمایان هم موافق بودند که با این‌حقوق‌ها کارگران حاضر به‌کار نیستند شاغلان هم روحیه مناسبی برای کار ندارند و بهره‌وری در بنگاه‌ها وجود ندارد. از قضا نمایندگان دولت نیز با این‌حقیقت مسلم موافق بودند اما سازمان مدیریت نظرش این‌بود که باید ببینیم نتیجه افزایش مزد کارکنان دولت در مجلس چه می‌شود و سپس برای مزد کارگران تصمیم‌سازی شود. اسدی درمورد نظرات گروه کارگری گفت: گروه کارگری مطرح کرد که امسال افزایش‌درصدی دیگر تاثیری ندارد باید سبد معیشت پوشش داده شود. درمورد آسیب‌های ناشی از آزادسازی قیمت‌ها بر زندگی کارگران شاغل و بازنشسته صحبت کردیم و اینکه این‌گرانی‌ها روح امید را از جامعه گرفته است. جوانان انگیزه‌ای برای ورود به‌بازار کار و حتی قدرت ازدواج ندارند. او افزود: اعلام کردیم سودجویان از گرانی دلار و تصمیمات اقتصادی دولت منتفع شدند و نیروی کار و تولیدکنندگان واقعی به‌راستی زمین خوردند. به‌گفته اسدی، انتظار گروه کارگری این‌است که دولت برنامه‌ای مدون برای برگرداندن امید به‌نیروی کار ارائه دهد. باید تورم مهار شود. عضو کارگری شورای‌عالی کار با بیان اینکه «این روزها زمزمه‌های آزادسازی قیمت دارو و نان شنیده می‌شود و اگر این‌اتفاقات بیفتد سفره کارگران بازهم کوچک‌تر می‌شود» تصریح کرد: منتظر برنامه‌های دولت هستیم. اگر تورم مهار نشود افزایش حقوق فایده‌ای ندارد. شما لبنیات را به‌عنوان یک‌قلم کالای اساسی در نظر بگیرید که قیمت آن هفتگی و روزبه‌روز گران‌تر می‌شود. این‌فعال کارگری گفت: دولت کالابرگ یک‌میلیون‌تومانی را تصویب و اجرا کرد اما از همان زمان تا امروز ارزش کالابرگ ۲۰تا۳۰درصد کاهش یافته است. سه‌ماه پیش قیمت هر کیلو برنج حدود ۲۵۰هزارتومان بود حالا به‌بیش از ۴۰۰هزارتومان رسیده و درنتیجه در همین مدت کم اثربخشی کالابرگ ۳۰درصد کمتر شده است. او ادامه داد: در این‌نشست سه‌جانبه بحث معیشت بازنشستگان تامین اجتماعی نیز مطرح شد. بازنشستگان شرایط اسفباری دارند و نتایج مذاکرات مزدی روی تصمیم برای افزایش مستمری آنها نیز تاثیر می‌گذارد. اسدی در ارتباط با ادامه مذاکرات مزدی گفت: زمان جلسه بعدی هنوز معلوم نیست اما ما تقاضا کردیم نشست‌ها به‌سرعت برگزار شود و در نشست بعدی وزرا و مدیران اقتصادی بیایند و برنامه‌های راهبردی و اجرایی خود را اعلام کنند. او در پایان در مورد زمان محاسبه نهایی و تصویب رقم سبد معیشت خانوارهای کارگری گفت: تورم هفتگی افزایش می‌یابد بنابراین احتمالا محاسبه سبد معیشت با داده‌های تورمی بهمن که از سوی مرکز آمار اعلام می‌شود انجام خواهد شد. امیدواریم در نشست‌های بعدی شورای‌عالی کار نرخ سبد معیشت نهایی و حداقل دستمزد براساس این‌نرخ تعیین شود. روسیه، تایلند و مکان‌های گرم به‌جای ژاپن برای سفرهای دوران تعطیلات سال نو چینی‌ها مورد توجه قرار گرفتند. به گزارش ایسنا، براساس گزارش آژانس‌های مسافرتی در چین انتظار می‌رود تعطیلات طولانی سال نوی قمری با افزایش سفرهای خارجی گردشگران چینی همراه باشد و در این‌میان روسیه، استرالیا، تایلند و کره‌جنوبی مقاصد برتر هستند هرچند بخشی از محبوبیت سابق خود را نزد مسافران چینی از دست دادند

رویداد

سهم ۲/۸۲درصدی دانش‌بنیان‌ها از تولید ناخالص داخلی

تازه‌ترین ارزیابی‌ها از زیست‌بوم دانش‌بنیان کشور نشان می‌دهد باوجود ثبت درآمد ۱۷۶۱همتی دانش‌بنیان‌ها در سال۱۴۰۳ سهم این‌شرکت‌ها از تولید ناخالص داخلی حدود ۲/۸۲درصد و سهم فروش محصولات دانش‌بنیان تنها ۰/۵۵درصد برآورد می‌شود. این‌ارقام در عین رشد اسمی فاصله قابل‌توجهی با هدف‌گذاری ۷درصدی برنامه هفتم توسعه دارد. به گزارش ایسنا، در پایان سال۱۴۰۳ بررسی داده‌های رسمی از عملکرد شرکت‌های دانش‌بنیان در بورس سهم آنها از تولید ناخالص داخلی، میزان بهره‌مندی از تسهیلات مالی و جایگاهشان در میان رشته‌فعالیت‌های اقتصادی تصویری دقیق‌تر از وزن واقعی اقتصاد دانش‌بنیان در ساختار کلان کشور ارائه می‌دهد؛ تصویری که هم نشانه‌هایی از رشد و تثبیت را نشان می‌دهد و هم چالش‌هایی درباره مقیاس اثرگذاری، جذابیت سرمایه‌گذاری و تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه را پیش‌روی سیاستگذاران قرار می‌دهد. این‌ارزیابی ازسوی یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان انجام شده است. براساس نتایج به‌دست‌آمده از ارزیابی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان حدود ۱۳درصد از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار را شرکت‌های دانش‌بنیان تشکیل می‌دهند که ارزش بازار این‌شرکت‌ها حدود ۵درصد از ارزش کل این‌بازار است. در انتهای سال۱۴۰۳ تعداد شرکت‌های بورسی دانش‌بنیان به ۱۱۷شرکت رسیده که نشان از رشدی ۷درصدی دارد. نیمی از این‌شرکت‌ها در بازار بورس هستند و ۹شرکت نیز در بازار نوآفرین فرابورس حضور دارند. براساس آمارها از میان ۹۰۹شرکت حاضر در بازار سرمایه ۱۱۷شرکت دانش‌بنیان در بورس به‌ثبت رسیده که ارزش بازار این‌شرکت‌ها افزون بر ۵۵۹۲۴۸میلیاردتومان است. مجموع درآمد عملیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در بورس اوراق بهادار حدود ۳۶۰همت بوده که عمده آن به‌شرکت‌های فعال در دودسته مواد شیمیایی و پلیمری و نرم‌افزار مربوط می‌شود. بررسی وضعیت فروش مجموع این‌شرکت‌ها حاکی از آن بوده که حدود ۱۳درصد از درآمد این‌شرکت‌ها ناشی از محصولات دانش‌بنیان آنها بوده است. حدود ۶۴درصد از شرکت‌های دانش‌بنیان پس‌از تصویب قانون حمایت و شکل‌گیری کارگروه ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان در سال۹۲ تاسیس شدند. این‌شرکت‌ها با کسب ۱۸/۵درصد(معادل ۳۰۶هزارمیلیاردتومان) از درآمد کل هنوز نقش بالایی در اقتصاد دانش‌بنیان ایفا نمی‌کنند. با بررسی وضعیت احراز صلاحیت شرکت‌های دانش‌بنیان مشخص می‌شود حدود ۱۰درصد از شرکت‌های پذیرفته شده درهمان سال تاسیس شدند. حدود ۳۵درصد از این‌شرکت‌ها عمری بین یک‌تاسه‌سال دارند. این‌ارقام نشان می‌دهد که حدود نیمی از شرکت‌ها در زمان اولین ارزیابی برای احراز صلاحیت دانش‌بنیان عمری بیش از چهارسال داشتند. براساس اظهارنامه‌های مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان درآمد این‌شرکت‌ها در سال۱۴۰۳ حدود ۱۷۶۱هزارمیلیاردتومان(معادل ۲۵میلیارد دلار) بوده است. از این‌مقدار حدود ۱۴۱۹هزارمیلیاردتومان از محصولات غیردانش‌بنیان این‌شرکت‌ها حاصل شده است. درمقایسه با سال۱۴۰۲ درآمد این‌شرکت‌ها رشد ۴۲درصدی داشته اما با درنظرگرفتن نرخ تورم رشد واقعی تقریبا هم پای تورم بوده است. در همین سال تولید ناخالص داخلی با احتساب نفت ۲۰۸۰۳هزارمیلیاردتومان بوده است. با درنظرگرفتن سهم ۳۳درصدی ارزش‌افزوده از درآمد شرکت‌ها سهم ارزش‌افزوده درآمد شرکت‌های دانش‌بنیان حدود ۲/۸درصد و سهم فروش محصولات دانش‌بنیان حدود ۰/۵۵درصد از تولید ناخالص داخلی برآورد می‌شود. به‌علت تغییر در مبنای محاسبه تولید ناخالص داخلی کشور در گزارش شاخص‌های اقتصادی بانک مرکزی مقایسه این‌آمار با سال۱۴۰۲ صحیح نیست. با این‌وجود به‌نظر می‌رسد این‌شاخص تفاوت چندانی نداشته است. باتوجه به‌هدف‌گذاری قانون برنامه هفتم توسعه مبتنی بر تحقق سهم ۷درصدی محصولات با فناوری بالا از تولید ناخالص داخلی رسیدن به‌معیار مناسب جهت سنجش سهم واقعی دانش‌بنیان از اقتصاد کشور دارای اهمیت است.

«جهان‌صنعت» از تداوم رکود ۲۲ماهه شامخ گزارش می‌دهد

سقوط انتظارات تولید به‌کف تاریخی

سارا اصغری- گزارش جدید شاخص مدیران خرید(شامخ) مربوط به‌دی‌ماه۱۴۰۴ که توسط مرکز پژوهش‌های اتاق ایران منتشر شده تصویری نگران‌کننده از وضعیت اقتصاد کشور ترسیم می‌کند. اعدادوارقام این‌گزارش از تعمیق رکود درکنار تورم افسارگسیخته تولیدکنندگان خبر می‌دهد.

به‌گزارش «جهان‌صنعت» از اتاق ایران شامخ کل اقتصاد در دی‌ماه به۴۳/۴ و در بخش صنعت به۴۳ رسید. بر این‌اساس شامخ کل اقتصاد و بخش صنعت کشور در دی‌ماه سال جاری روندی کاهشی داشته و وضعیت رکودی را نشان می‌دهد. مرکز پژوهش‌های اتاق ایران گزارش شاخص مدیران خرید(شامخ) مربوط به‌دی‌ماه۱۴۰۴ را منتشر کرد. طبق این‌گزارش شامخ کل اقتصاد در دی‌ماه برابر با ۴۳/۴ برآورد شده و کمترین میزان هفت‌ماهه خود را از خردادماه به‌ثبت رسانده و حاکی از آن است که وضعیت کل کسب‌وکارهای کشور در این‌ماه برای بیست‌ودومین‌ماه متوالی روندی رکودی و کاهشی داشته است.

شاخص مقدار تولید محصول یا ارائه خدمات در دی‌ماه کمترین مقدار پنج‌ماهه را به‌ثبت رسانده و برای بیست‌ودومین‌ماه متوالی کمتر از محدوده خنثی(۵۰) باقی مانده است. شاخص میزان سفارش‌های جدید مشتریان در دی‌ماه کمترین مقدار ۷۰ماهه خود را از فروردین‌ماه سال۱۳۹۹ ثبت کرده است.

ازسویی شاخص میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی کمترین مقدار سه‌ماهه خود را ثبت کرده و برای هشتمین‌ماه متوالی کمتر از محدوده خنثی(۵۰) قرار گرفته است. شاخص قیمت مواداولیه یا لوازم خریداری شده نیز به‌بالاترین سطح خود در ۴۴ماهه اخیر از خردادماه سال۱۴۰۱ رسیده است. شاخص قیمت محصولات تولیدشده و خدمات ارائه‌شده بیشترین مقدار ۳۳ماهه از اردیبهشت۱۴۰۲ را به‌ثبت رسانده است.

براساس این‌گزارش شامخ کل اقتصاد در دی‌ماه به‌عدد ۴۳/۴ رسیده که نسبت‌به ماه‌های اخیر کاهش داشته و کمترین میزان در هفت‌ماه گذشته(از خردادماه) محسوب می‌شود. این‌شاخص که هر عددی بالای ۵۰ را نشان دهد نشانه رونق و اگر زیر ۵۰ باشد نشانه رکود است که این‌شاخص در دی‌ماه سال‌جاری نیز برای بیست‌ودومین‌ماه متوالی در منطقه رکود قرار گرفته که در بخش صنعت نیز وضعیت به‌مراتب بدتر است. شامخ این‌بخش با ثبت عدد۴۳ به‌کمترین سطح هفت‌ماهه خود سقوط کرده است .

افت همزمان هرپنج‌مولفه اصلی تشکیل‌دهنده شامخ کل اقتصاد شامل میزان تولید محصول یا ارائه خدمت، میزان سفارشات جدید مشتریان، سرعت انجام و تحویل سفارش، موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده و میزان استخدام و به‌کارگیری نیرو نشان از وضعیت نابسامان اقتصاد و به‌دنبال آن تولید و صنعت در کشور دارد.

■ افول تقاضا؛ سفارش‌ها در پایین‌ترین سطح

یکی از مهم‌ترین زنگ‌های خطر این‌گزارش سقوط آزاد شاخص سفارش‌های جدید مشتریان است. این‌شاخص که روند کاهشی در پیش گرفته بود در دی‌ماه۱۴۰۴ به‌کمترین مقدار ۷۰ماهه خود از فروردین سال۱۳۹۹ رسیده است. این‌موضوع نشان می‌دهد که تقاضای واقعی در بازار داخلی به‌شدت تحلیل رفته و قدرت خرید مردم به‌دلیل تورم بالا و بی‌ثباتی اقتصادی روزبه‌روز درحال کاهش یافتن است.

در همین راستا شاخص مقدار تولید محصولات یا ارائه خدمات نیز به‌کمترین میزان پنج‌ماهه خود رسیده و برای بیست‌ودومین‌ماه متوالی کمتر از ۵۰ باقی مانده است. شاخص میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی کمترین مقدار سه‌ماهه خود را به‌ثبت رسانده و برای هشتمین‌ماه متوالی کمتر از محدود خنثی(۵۰) قرار گرفته است. این‌موضوع نشان از کاهش به‌کارگیری نیروی انسانی ازسوی کارفرمایان در سال جاری دارد.

■ فشار طاقت‌فرسای هزینه‌های تولید

درسوی دیگر معادله هزینه‌های تولید با شتابی بی‌سابقه درحال افزایش است. شاخص قیمت مواداولیه یا لوازم خریداری‌شده به‌بالاترین سطح خود در ۴۴ماه اخیر(از خرداد۱۴۰۱) رسیده است. جهش نرخ ارز، نوسانات شدید و مشکلات تامین ارز فشار هنگفتی را بر تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها وارد می‌کند که آنها را با وقفه و کندی تولید همراه کرده است. این‌افزایش هزینه‌ها درنهایت به‌مصرف‌کننده نهایی منتقل می‌شود به‌طوری که شاخص قیمت محصولات تولیدشده و خدمات ارائه‌شده بیشترین مقدار ۳۳ماهه اخیر را به‌ثبت رسانده است.

■ آینده مبهم؛ بدبینی بی‌سابقه فعالان اقتصادی

شاید نگران‌کننده‌ترین بخش گزارش دی‌ماه وضعیت «انتظارات درمورد میزان فعالیت‌های اقتصادی در ماه‌آینده» باشد. این‌شاخص نشان‌دهنده دیدگاه مدیران نسبت‌به آینده کسب‌وکارشان است. این‌شاخص در دی‌ماه کمترین میزان سه‌ماه خود را به‌ثبت رسانده و درمقایسه با دی‌ماه در سال‌های گذشته(باوجود نزدیک‌شدن به‌پایان سال و انتظارات مثبت براساس روال سال‌های گذشته در افزایش فعالیت‌ها) کمترین مقدار خود را به‌ثبت رسانده است. فعالان صنعتی حتی در دوران جنگ۱۲روزه خردادماه یا در روزهای سخت همه‌گیری کرونا نیز تا این‌حد نسبت‌به تداوم تولید بدبین نبودند. این‌ناامیدی عمیق نشانه‌ای از مشکلات ساختاری و انباشته شده‌ای بوده که چشم‌انداز را برای فعالان اقتصادی تیره‌وتار کرده است. به‌دنبال افزایش شدید نرخ ارز و بی‌ثباتی قیمت‌ها درشرایطی‌که نقدینگی شرکت‌ها بسیار محدود و رکود تورمی فضای کسب‌وکار شدت گرفته بسیاری از کسب‌وکارها با شرایط بحرانی و احتمال تعطیلی روبه‌رو هستند که درنتیجه انتظارات بدبینانه را افزایش داده که نیازمند تدابیر جدید ازسوی دولت است.

■ بازار کار و صادرات؛ سایر قربانیان رکود

رکود بلندمدت اشتغال کشور را نیز نشانه گرفته است. شاخص استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی برای هشتمین‌ماه متوالی کمتر از مرز۵۰ قرار دارد و در دی‌ماه کمترین مقدار سه‌ماهه خود را ثبت کرده است. محدودیت شدید مالی بنگاه‌ها برای حفظ اشتغال موجود و حتی احتمال تعدیل نیرو در ماه‌های آینده از پیامدهای این‌وضعیت است. بنگاه‌های اقتصادی درچنین‌شرایطی نه‌تنها نیروی انسانی جدید جذب نمی‌کنند بلکه اقدام به‌تعدیل نیرو نیز خواهند کرد. بخش تجارت خارجی نیز از قافله رکود عقب نمانده است. شاخص میزان صادرات کالا برای پانزدهمین‌ماه متوالی کاهشی بوده و به‌کمترین مقدار هفت‌ماهه خود رسیده است. مشکلات رفع تعهد ارزی، قطعی اینترنت در نیمه‌دوم دی‌ماه و اختلال در ارتباط با مشتریان خارجی از عوامل اصلی این‌افت عنوان شده است

■ اقتصاد ایران در سراشیبی رکود تورمی

گزارش شامخ دی‌ماه۱۴۰۴ به‌روشنی نشان می‌دهد که اقتصاد ایران با پدیده خطرناک و عمیق«رکود تورمی» دست‌وپنجه نرم می‌کند. ازیک‌سو شاخص‌های تولید، فروش، سفارشات و اشتغال همگی سقوط کردند و ازسوی‌دیگر قیمت مواد اولیه و محصولات نهایی با جهشی بی‌سابقه روبه‌رو شدند.

این‌وضعیت هنگامی تراژیک‌تر می‌شود که بدانیم در سطح جهانی شاخص مدیران خرید (PMI) بسیاری از کشورها در محدوده رونق قرار دارد. شکاف عمیق میان صنعت ایران و روندهای جهانی نشان از بی‌ثباتی سیاست‌ها، نوسانات ارزی، اختلالات زیرساختی و محدودیت‌های تامین مالی دارد. بدون ایجاد ثبات در سیاست‌های ارزی و مالی و تامین سرمایه در گردش مورد نیاز بنگاه‌ها خطر تبدیل این‌رکود به‌یک فرسایش بلندمدت و غیرقابل‌جبران صنعتی کاملا جدی است؛ خطری که می‌تواند صنعت ایران را با چالش جدی مواجه کند.

■ کلام آخر

آنچه از دل شامخ در دی‌ماه۱۴۰۴ برمی‌آید تصویری هشداردهنده از وضعیت بنگاه‌های تولیدی و تجاری کشور است؛ تصویری که در آن «بی‌ثباتی» به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی محیط کسب‌وکار خودنمایی می‌کند. نوسانات شدید و جهش‌های مکرر نرخ ارز برنامه‌ریزی برای تامین مواد اولیه را غیرممکن می‌کند و شرکت‌های صادراتی و واردکنندگانی که براساس یک‌نرخ خاص برنامه‌ریزی کرده بودند را با زیان هنگفتی مواجه کرده است. هرچند یکسان‌سازی نرخ ارز مورد استقبال تولیدکنندگان قرار گرفت اما افزایش قیمت ارز همچنان می‌توانند تولیدکنندگان را با سردرگمی و بی‌برنامگی روبه‌رو کند. درکنار این مشکلات زیرساختی همچون قطعی اینترنت مراودات بین‌المللی را مختل کرده و اعتبار شرکت‌هایی که سال‌ها با شرکای خارجی خود تجارت می‌کردند را نشانه رفته است. کمبود مواد اولیه در بازار ناشی از عرضه انحصاری و موانع ثبت سفارش زنجیره تامین را با اختلال جدی مواجه کرده و در ماه‌های آینده بنگاه‌ها را ناگزیر از تعدیل نیروی سنگین خواهد کرد. درنهایت آنچه بیش از همه نگران‌کننده بوده «فرسایش اعتماد» فعالان اقتصادی است. شرکت‌هایی که سال‌ها بدون دریافت تسهیلات و تنها با تکیه بر توان خود چرخ تولید را می‌چرخاندند امروز به‌دلیل تداوم رکود، انباشت بی‌ثباتی و مقررات خلق‌الساعه حتی برای تامین هزینه‌های جاری و پرداخت حقوق کارکنان خود با بن‌بست نقدینگی مواجه شده و در آستانه ورشکستگی و تعطیلی ناخواسته قرار گرفتند. این‌وضعیت ضرورت اتخاذ تدابیر فوری و موثر برای ثبات‌بخشی به‌بازار ارز، رفع موانع زیرساختی و تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها را بیش‌ازپیش آشکار می‌کند چراکه درغیراین‌صورت رکود ۲۲ماهه کنونی به‌یک چالش جدی در زنجیره‌وار تولید و اشتغال در کشور منجر خواهد شد.

گزارش ۲

هزینه انرژی صنعت ۳برابر رقم اعلامی است

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه تاب‌آوری واحدهای کوچک و متوسط به‌حداقل رسیده، گفت که طی سه‌سال اخیر تورم تولیدکننده حدود ۱۷۰درصد شده و هزینه انرژی پرداختی صنعت نیز سه‌برابر ارقام اعلامی است.

به گزارش مهر، سعید شجاعی در تشریح آخرین وضعیت ناترازی انرژی و آثار آن بر بخش تولید اظهار کرد: مجموع عدم‌النفع ناشی از محدودیت‌های انرژی رقم قابل‌توجهی بوده به‌گونه‌ای که سال گذشته۱۷۳همت از محل برق و ۱۵۰همت از محل گاز برآورد شده و تنها در شش‌ماهه‌نخست امسال حدود ۲۰۰همت عدم‌النفع از هردوناحیه به‌بخش صنعت تحمیل شده است. البته مشکل صرفا محدود به‌برق نبوده و در حوزه گاز نیز با چالش جدی مواجه بودیم و پیش‌بینی ما این‌است که عدد عدم‌النفع در حوزه گاز به‌حدود ۱۵۷همت برسد.

وی افزود: درصنعت فولاد امکان سوییچ سوخت وجود ندارد یعنی نمی‌توان به‌جای گاز از مازوت استفاده کرد و این‌صنعت الزاما باید گاز دریافت کند اما در صنعت سیمان به‌جز چند واحد که به‌دلیل فناوری تولید یا استقرار در کلان‌شهرها اجازه استفاده از مازوت ندارند امکان تغییر سوخت وجود دارد. از مجموع حدود ۲۶میلیون‌مترمکعب نیاز روزانه گاز صنعت سیمان حدود ۶میلیون‌مترمکعب را تحت هیچ شرایطی نمی‌توان جایگزین کرد اما برای حدود ۲۰میلیون‌مترمکعب امکان سوییچ به‌مازوت وجود دارد. شجاعی ادامه داد: باتوجه به‌تجربه سال گذشته که ذخایر گازوئیل نیروگاهی به‌شدت کاهش یافته بود و همزمان با محدودیت بیش‌از ۴۰درصدی برق و بیش از ۵۰درصدی گاز در فصل سرد مواجه بودیم امسال برنامه‌ریزی شد که سوییچ سوخت زودتر انجام شود. بر این‌اساس گاز صرفه‌جویی‌شده در صنعت سیمان به‌نیروگاه‌ها تخصیص یافت و درمقابل گازوئیل تحویلی به‌نیروگاه‌ها در ذخایر انباشته شد. خوشبختانه اکنون وضعیت ذخایر گازوئیل مناسب است.

وی با بیان اینکه درحال‌حاضر حدود ۲۰درصد محدودیت برق در صنایع انرژی‌بر اعمال می‌شود، تصریح کرد: این‌محدودیت از حدود ۱۰تا۱۲درصد آغاز شد و به‌بیش از ۲۵درصد رسید اما میانگین آن حدود ۲۰درصد است. این‌محدودیت‌ها شامل صنایع بزرگی مانند فولاد، سیمان و آلومینیوم می‌شود.

■ محدودیت گاز نداریم

معاون برنامه‌ریزی وزیر صمت گفت: در واحدهای کوچک و متوسط مستقر در شهرک‌های صنعتی به‌جز یک‌مقطع ۴۸ساعته که ابتدا قرار بود در ۲۲استان شمالی محدودیت کامل اعمال شود و درنهایت در ۱۵استان اجرا شد درحال‌حاضر محدودیت گاز نداریم. آن مقطع به‌دلیل افت شدید دما و آسیب به‌شبکه گاز رخ داد و پس از آن شرایط به‌حالت عادی بازگشت و محدودیت‌های گازی از ۲۵بهمن امسال مرتفع شد.

وی گفت: در جنوب کشور مشکل برق و در شمال مشکل گاز داریم. به‌عنوان نمونه فولاد خوزستان با محدودیت حدود ۴۰درصدی برق در ساعات شب مواجه است. این درحالی است که صنعت فولاد حدود ۵۰درصد برق مورد نیاز خود را ازطریق نیروگاه‌های اختصاصی تامین می‌کند و راندمان این‌نیروگاه‌ها بیش‌از ۱۰درصد بالاتر از متوسط راندمان نیروگاهی کشور است. با این‌وجود در مقاطعی گاز نیروگاه‌های صنعتی قطع می‌شود که این‌مساله موجب بی‌اعتمادی نسبت‌به سرمایه‌گذاری‌های بعدی در حوزه انرژی شده است.

■ صنعت تنها بخشی است که خط قرمز محسوب نمی‌شود

شجاعی افزود: سال گذشته بسته‌ای برای جبران تولید ناشی از ناترازی انرژی تدوین شد و امسال نیز قرار بود مشابه آن اجرا شود. حتی در اواسط اسفند۱۴۰۳ به‌صنایع ابلاغ شد که با حداکثر ظرفیت تولید کنند و برنامه‌ای تحت عنوان «برنامه جبرانی تولید» تعریف شد که براساس آن سه‌ماه بدون محدودیت انرژی در اختیار صنعت قرار گیرد تا عقب‌ماندگی‌ها جبران شود اما این‌برنامه عملا کمتر از یک‌ماه دوام آورد و از ۱۶اردیبهشت مجددا محدودیت برق اعمال شد یعنی یک‌ماه زودتر از زمان توافق‌شده.

او تاکید کرد: مهم‌ترین چالش ما در حوزه انرژی عدم انسجام در سیاستگذاری و نبود قطعیت برای تولیدکننده است. تولیدکننده نمی‌تواند براساس یک‌عدد مشخص و قابل اتکا برنامه‌ریزی کند. درعمل هرجا محدودیتی ایجاد می‌شود بار آن بر دوش صنعت گذاشته شده و صنعت تنها بخشی است که خط قرمز محسوب نمی‌شود. شجاعی گفت: در جلسات مختلف دولت و کارگروه‌ها تاکید کردیم که خط قرمز واقعی باید تولید باشد زیرا زمین خوردن تولید به‌معنای آسیب به‌ساختارهای اقتصادی کشور است. درحال پیگیری توافقی هستیم تا حداقل از نیمه‌اسفند تا پایان بهار بازه‌ای بدون محدودیت برای صنعت فراهم شود. اگر بارندگی‌ها مناسب باشد و بتوانیم از ظرفیت حدود ۱۲هزارمگاوات برق‌آبی کشور استفاده کنیم امکان کاهش فشار بر صنعت وجود دارد. سال گذشته تولید برق‌آبی حتی به‌یک‌سوم یا یک‌چهارم ظرفیت رسید که فشار مضاعفی ایجاد کرد.

■ تاب‌آوری واحدهای کوچک‌ومتوسط به‌حداقل رسیده

شجاعی با بیان اینکه فشار بر صنعت صرفا ناشی از محدودیت انرژی نیست، گفت: محدودیت‌های ناشی از فضای سیاسی کشور حداقل ۲۰تا۲۵درصد هزینه تولید را افزایش داده است. طی سه‌سال اخیر تورم تولیدکننده به‌حدود ۱۷۰درصد رسیده و هزینه انرژی پرداختی صنعت نیز به‌طور متوسط سه‌برابر ارقام اعلامی است. عددی که بر مبنای مصوبات و شاخص‌ها اعلام می‌شود با رقمی که در قبوض پرداخت می‌شود تفاوت معناداری دارد.

وی هشدار داد: تاب‌آوری واحدهای کوچک‌ومتوسط به‌حداقل رسیده و بسیاری از آنها در مرز تعطیلی قرار دارند. گزارش‌های نگران‌کننده‌ای از تعدیل نیرو در کارگاه‌های بالای ۱۰نفر در شش‌ماهه‌نخست سال دریافت کردیم. اگر این‌روند ادامه یابد سال آینده با موج تعطیلی واحدهای کوچک و سونامی بیکاری مواجه خواهیم شد که زنگ خطر جدی برای اقتصاد کشور است و می‌تواند به‌پدیده صنعت‌زدایی دامن بزند.

معاون برنامه‌ریزی وزیر صمت در پایان با اشاره به‌بسته ۷۰۰همتی حمایت از تولید گفت: دوبسته قبلی یکی در حوزه جبران تولید ناشی از ناترازی انرژی و دیگری در دوره جنگ به‌دلیل اجرانشدن کامل عملکرد مطلوبی نداشتند. اکنون باتوجه به‌اهتمام رییس‌جمهور اگر بسته ۷۰۰همتی نیز به‌طور کامل اجرایی نشود تبعات آن غیرقابل جبران خواهد بود. مهم‌ترین اولویت امروز این‌است که همه دستگاه‌ها با جدیت برای اجرای این‌بسته هماهنگ شوند زیرا تمرکز واقعی و عملی بر تولید تنها راه عبور از شرایط فعلی است.

«جهان‌صنعت» از تلاش ترامپ برای محدودسازی تعرفه‌ها گزارش می‌دهد

فولاد و آلومینیوم در پیچ سیاست

آیا آمریکا از تعرفه‌های فلزات عقب‌نشینی می‌کند؟

«جهان‌صنعت»– دولت آمریکا در حال بررسی کاهش دامنه تعرفه‌های گسترده بر فولاد و آلومینیوم است؛ عوارضی که هم برای شرکت‌های آمریکایی محاسبه‌پذیری دشواری دارد و هم به یکی از گره‌های اصلی در مذاکرات تجاری با اتحادیه اروپا تبدیل شده است. همزمان بازارهای فلزات و سهام تولیدکنندگان آمریکایی به گمانه‌زنی درباره این تغییرات واکنش منفی نشان داده‌اند.

در واقع گفته می‌شـــود که دفتر نماینده تجاری ایالات‌متحده در تلاش اســـت تا پیچیدگی‌هایی را که ســـال گذشته به دلیل تلاش‌های وزارت بازرگانی برای تســـریع در اجرای دســـتور کار تعرفه‌ای دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا ایجاد شده بود، حل کند. در این خصوص کاخ سفید به شرکت‌ها اطلاع داده است که اصلاحاتی در حال انجام اســـت اما جزئیات و زمان‌بندی آن هنوز مشخص نشده است. چنین برنامه‌هایی درخصوص عقب‌نشینی آمریکا پیش از این در فایننشال‌تایمز منتشر شده بود. پس از این گزارش، آلومینیوم و سایر فلزات روند کاهشی گرفتند اما از طرفی گفته شد که هرگونه گزارش در مورد تغییرات در رژیم تعرفه فعلی ایالات متحده، گمانه‌زنی بی‌اساس است مگر اینکه توسط دولت اعلام شود. گفته شده که دونالد ترامپ هرگز در مورد تقویت تولید داخلی فولاد، آلومینیوم و سایر محصولات کلیدی مصالحه نخواهد کـــرد. این تلاش در حالی صـــورت می‌گیرد که ترامپ با کاهش محبوبیت اقتصادی از سوی آمریکایی‌هایی که نگران هزینه‌های زندگی هستند، دست‌وپنجه نرم می‌کند؛ وضعیتی که خطر سیاسی بزرگی را برای جمهوریخواهـــان در انتخابات میان‌دوره‌ای نوامبر ایجاد خواهد کرد.

■ اصلاحاتی در راه است

دفتر نماینده تجاری ایالات‌متحده در تلاش است پیچیدگی‌هایی را برطرف کند که ســـال گذشته در پی اجرای شتابزده دستورکار تعرفه‌ای رییس‌جمهور از ســـوی وزارت بازرگانی ایجاد شد. کاخ سفید به شرکت‌ها اعلام کرده اصلاحاتی در راه است اما جزئیات و زمان‌بندی آن هنوز مشـــخص نیست. این گزارش نخستین‌بار توسط Financial Times منتشر شد. پس از انتشار این خبر، قیمت آلومینیوم و دیگر فلزات کاهش یافت و سهام شرکت‌های فولادساز و تولیدکنندگان آلومینیوم آمریکا نیز افت کرد. یک مقام کاخ سفید که نخواست نامش فاش شود، هرگونه گزارشی درباره تغییر در رژیم فعلی تعرفه‌ای آمریکا را گمانه‌زنی بی‌اســـاس خواند مگر آنکه رسما از سوی دولت اعلام شود. به گفته او، ترامپ هرگز در مسیر احیای تولید داخلی فولاد، آلومینیوم و سایر محصولات کلیدی مصالحه نخواهد کرد.

■ فشارهای سیاسی و اقتصادی

این بازنگری احتمالی در شرایطی مطرح می‌شود که ترامپ با کاهش محبوبیت اقتصادی و نگرانی رای‌دهندگان از هزینه‌های زندگی مواجه است؛ وضعیتی که می‌تواند برای جمهوریخواهان در انتخابات میان‌دوره‌ای نوامبر ریسک سیاسی قابل‌توجهی ایجاد کند

ترامپ سال گذشته با هدف مقابله با مازاد تولید چین، تعرفه‌ای ۵۰درصـــدی بر واردات فـــولاد و آلومینیوم وضع کرد؛ اقدامی که شـــرکای تجاری مهمی چون کانادا، اتحادیـــه اروپا، مکزیک و کره‌جنوبی را نیز به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داد. در ادامه، فهرست موسوم به محصولات مشتق شده نیز به دامنه تعرفه‌ها افزوده شد؛ کالاهایی که حاوی فولاد یا آلومینیوم هســـتند. این تصمیم، شرکت‌ها را با چالش دشوار تعیین سهم دقیق فلزات در کالاهای وارداتی مواجه کرد. Jamieson Greer، نماینده تجاری آمریکا، دو ماه پیش اذعان کرد که در مورد تعرفه‌های مربوط به مشتقات پیچیدگی‌هایی وجود دارد و از فعالان اقتصادی بازخوردهای متعددی دریافت کرده است. او گفت این موضوع را با اداره گمرک و حفاظت مرزی در میان گذاشته و نسبت به دریافت نظرات کاملا گشوده است.

گریر در نشستی در اندیشـــکده Atlantic Council در ۱۰دسامبر اظهار داشت: وقتی سیاست تجاری که حدود ۷۰سال تقریبا ثابت بوده به‌طور اساسی تغییر می‌کند، طبیعی است که در اجرای عملیاتی آن چالش‌هایی به‌وجود آید.

■ مخالفت کنگره و چالش‌های حقوقی

تعرفه‌هـــای وارداتی ترامپ این هفته در کنگره نیز با فشـــار بیشتری روبه‌رو شد؛ جایی که مجلس نمایندگان به لغو عوارض اعمال شده بر کالاهای کانادایی رای داد. گزارش‌های جداگانه‌ای از دفتر بودجه کنگره و بانک فدرال‌رزرو نیویورک نشـــان می‌دهد مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارهای آمریکایی بخش عمده هزینه این تعرفه‌ها را متحمل شده‌اند؛ نتیجه‌ای که با ادعای مکرر ترامپ مبنی بر پرداخت این هزینه‌ها توسط صادرکنندگان خارجی در تضاد است. همچنین انتظار می‌رود به‌زودی درباره قانونی بودن تعرفه‌های جهانی ترامپ رای صادر شود.

■ گره در توافق تجاری با اتحادیه اروپا

گفته می‌شـــود حذف یا محدودســـازی تعرفه‌های مربوط به محصولات مشتق شده می‌تواند گامی مثبت برای پیشبرد توافق تجاری آمریکا و اتحادیه اروپا باشد. چارچوب این توافق سال گذشته مذاکره شـــد اما هنوز به‌طور کامل اجرایی نشده است اما در حال حاضر، اتحادیه اروپا همچنان با تعرفه ۵۰درصدی آمریکا بر صادرات فولاد و آلومینیوم و نیز بسیاری از محصولات مشتق شده مواجه است. در این خصوص باید گفت که واشنگتن چندین‌بار در سال فهرست این کالاهای مشمول تعرفه بالا را بازبینی می‌کند. به هر حال، اتحادیه اروپا نگران است که گستردگی کالاهای مشمول نرخ ۵۰درصدی که صدها قلم را دربرمی‌گیرد و احتمال اعمال تعرفه‌های جدید و بالاتر بر صنایع دیگر، سقف تعرفه ۱۵درصدی مورد توافق در چارچوب معامله دوجانبه را عملا بی‌اثر کند.

اینها در حالی است که پیشرفت در هوش‌مصنوعی، زیرساخت دیجیتال و فناوری‌های انرژی پاک می‌تواند موتورهای جدید رشد باشند اما منافع آن عمدتا در اقتصادهایی متمرکز مانده که سرمایه و تخصص لازم برای بهره‌گیری از این فناوری‌ها را دارند. مساله اما اینجاست که بسیاری از کشورها از نظر مالی و ظرفیت اجرایی توان ورود موثر به این میدان را ندارند. به هرحال امروز، رقابت بر سر موادمعدنی حیاتی از لیتیوم و کبالت تا عناصر نادر خاکی شدت گرفته و به تغییر در سیاست تجاری و صنعتی دامن زده است. لازم به ذکر است که این رقابت فقط یک موضوع تکنولوژیک نیست به‌طور مستقیم به ریسک‌های ژئواقتصادی، جهت‌گیری سرمایه‌گذاری و شکل‌گیری بلوک‌بندی‌های اقتصادی گره می‌خورد و می‌تواند بر مسیر تجارت جهانی اثر بگذارد.

بازارهای جهانی

تغییر جغرافیای تقاضای قراضه فولاد در جهان

ایراسین– گزارش دفتر بازیافت بین‌المللی نشـــان می‌دهد که مصرف قراضه فولاد در ۹ماهه نخســـت سال۲۰۲۵ در اکثر اقتصادهای بزرگ جهان به رهبری چین کاهش یافته اســـت، در حالی که کشورهایی مانند هند و ترکیه با افزایش چشمگیر مصرف، به‌عنوان مراکز جدید تقاضا ظهور کرده‌اند و جغرافیای این بازار را تغییر داده‌اند. براســـاس گزارش دفتر بازیافت بین‌المللی (BIR)، مصـــرف قراضه فولاد در اکثر مناطق کلیـــدی جهان در ۹ماهه نخست سال۲۰۲۵ کاهش یافت که این امر تغییراتی در جغرافیای تقاضـــا را منعکس می‌کند. در همین حال، تولید جهانی فولاد به ۱/۳۷۴میلیاردتن رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱/۶درصد کاهش نشان می‌دهد. بزرگ‌ترین مصرف‌کننده جهان، چین استفاده خود از قراضه را ۱۳/۳درصد نســـبت به سال قبل کاهش داد و به ۱۴۲/۲میلیون‌تن رساند؛ این کاهش همزمان با افت ۳درصدی تولید فولاد در این کشور رخ داد. مصرف در اتحادیه اروپا نیز ۴درصد نسبت به ســـال قبل کاهش یافت و به ۵۶/۳میلیون‌تن رسید. در آمریکا ۵/۵درصد (۴۰/۹میلیون‌تن)، در ژاپن ۵/۷درصد (۲۱/۹میلیون‌تن) و در کره‌جنوبی ۷/۱درصد (۱۵/۶میلیون‌تن) کاهش مصرف ثبت شد در مقابل مراکز رشـــد جدید روند معکوسی را نشان می‌دهند.

در هند اســـتفاده از قراضه ۱۶درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت و به ۲۹میلیون‌تن رسید که از رشد تولید فولاد در این کشور پیشی گرفت. ترکیه نیز مصرف خود را ۴/۳درصد افزایش داد و به ۲۴/۵میلیون‌تن رساند.

اتحادیه اروپا همچنان بزرگ‌ترین صادرکننده قراضه باقی ماند (۱۱/۹۴میلیون‌تن؛ رشد ۴درصدی نسبت به سال قبل) و ترکیه با وجود کاهش ۶/۸درصدی خریدها به ۱۳/۹۹میلیون‌تن، همچنان اصلی‌ترین واردکننده باقی ماند. اصلی‌ترین تامین‌کنندگان برای فولادســـازان ترکیه عبارتند از: آمریکا (کاهـــش ۲۰/۷درصدی؛ ۲/۷۱میلیون‌تن)، هلند (رشد ۳/۵درصدی؛ ۲/۱میلیون‌تن)، بریتانیا (رشد ۱/۱درصدی؛ ۱/۶۳میلیون‌تن) و بلژیک (رشد ۱۳/۶درصدی؛ ۱/۰۸میلیون‌تن). در مجموع ســـالانه حدود ۶۳۰میلیون‌تن فولاد بازیافتی در سراسر جهان استفاده می‌شود که از انتشار نزدیک به ۹۵۰میلیون تن دی‌اکسید کربن جلوگیری کرده و مصرف انرژی را کاهش می‌دهد. تحلیلگران خاطرنشان می‌کنند که کاهش مصرف قراضه در اقتصادهای توسعه‌یافته و رشد آن در هند و ترکیه بازتوزیع تولید فولاد و شتاب‌گیری گذار به تکنولوژی‌های تولید فولاد برقی در کشورهای در حال توسعه را بازتاب می‌دهد.

کشورهای غربی برای تامین مواد معدنی به آمریکای‌جنوبی روی می‌آورند

جایگاه جدید آمریکای‌جنوبی در بازار مواد معدنی

ایراسین– براســـاس پژوهشی جدید از موسســـه «وریسک مپلکرافت»، آمریکای‌جنوبی به‌عنوان پایدارترین و مناسب‌ترین گزینه برای کشورهای غربی در جهت بازتعادل زنجیره تامین مواد معدنی حیاتی و کاهش وابستگی به چین شناخته شده است؛ تحلیلی که نشان می‌دهد ترکیب ذخایر عظیم، ریسک سیاسی قابل‌مدیریت و همسویی ژئوپلیتیک، این منطقه را به محور اصلی استراتژی‌های تنوع‌بخشی غرب تبدیل کرده است. براساس پژوهشی جدید از موسسه «وریسک مپلکرافت» (Verisk Maplecroft)، آمریکای‌جنوبی به‌عنوان پایدارترین و از نظر سیاسی مناسب‌ترین گزینه برای کشورهای غربی در تلاش بـــرای بازتعادل زنجیره تامین مواد معدنی حیاتی و کاهش وابســـتگی به چین ظهور کرده اســـت. این مطالعه در حالی منتشر می‌شـــود که ایالات‌متحده و متحـــدان آن تلاش‌های خود را برای تامین ذخایر لیتیوم، مس، کبالت، نیکل، گرافیت و عناصر خاکی نادر (Rare Earth Elements) تشدید کرده‌اند. این تحرکات ناشی از نگرانی‌هایی در مورد وابستگی تکنولوژیک، تاب‌آوری زنجیره تامین و ملاحظات ژئوپلیتیک است. در میان اقدامات اخیر می‌توان به برنامه‌های ایالات‌متحده برای گسترش ذخایر استراتژیک و تلاش ۵۵کشور برای تاسیس یک بلوک تجاری ترجیحی برای مواد معدنی حیاتی اشاره کرد

■ ارزیابی ۱۰ بازار نوظهور با ذخایر کلیدی موسسه «وریسک مپلکرافت»

(Verisk Maplecroft) ۱۰ بـــازار نوظهـــور دارای ذخایـــر عمده را بـــا اســـتفاده از «شـــاخص ملی‌گـــرایی منابع» (Resource Nationalism Index) و داده‌های ریســـک سیاسی ارزیابی کرد. نتایج این پژوهش نشـــان می‌دهد که آرژانتین، برزیل، شیلی و پرو به دلیل ترکیب داشـــتن ذخایر عظیم منابعی با سطوح نسبتا متوسط مداخله دولت و ریسک سیاسی، متمایز هستند. سایر کشورهای مورد بررسی در این تحلیل شامل جمهوری دموکراتیک کنگو، هند، اندونزی، ماداگاســـکار، فیلیپین و تانزانیا بود. بیشـــترین تولیدکنندگان آمریکای‌جنوبی در میان پرخطرترین حوزه‌های قضایی جهان از نظر ملی‌گرایی منابع رتبه‌بندی نمی‌شوند. پرو، شیلی و آرژانتین در میان قوی‌ترین عملکردهای جهانی قرار دارند، در حالی که جمهوری دموکراتیک کنگو، اندونزی و تانزانیا در میان ۲۰کشور اول در معرض خطر (از مجموع ۱۹۸کشور ارزیابی شده) قرار دارند.

■ اهمیت ترکیب ذخایر معدنی

«خیمنا بلانکو» (Jimena Blanco)، تحلیلگر ارشد موسسه «وریسک مپلکرافت»، گفت: «آنچه آمریکای‌جنوبی را متمایز می‌کند، مقیاس ذخایر نیست بلکه توزیع ریسک است. تولیدکنندگان به‌طور مـــداوم ذخایر عظیم مواد معدنی حیاتی برای فناوری را با ســـطوح نســـبتا متوسط ملی‌گرایی منابع و ریسک سیاسی ترکیب می‌کنند.» ایـــن شـــرکت فرصت کلی منطقـــه را با در نظر گرفتن ریســـک (Risk–adjusted opportunity) به‌عنوان کاملا مطلوب ارزیابی می‌کند، هرچند هشدار می‌دهد که مواجهه با حوزه‌های قضایی پرخطر برای برخی مواد معدنی اجتناب‌ناپذیر باقی می‌ماند. این امر اکنون در ابتکارات اخیر غربی منعکس شده است؛ از جمله توافقنامه تجارت آزاد اتحادیه اروپا با هند که تا حدی به آرمان‌های مربوط به عناصر خاکی نادر گره خورده است و چارچوب همکاری مواد معدنی استراتژیک ایالات متحده با جمهوری دموکراتیک کنگو که در دسامبر۲۰۲۵ راه‌اندازی شد

■ تمایز میان ثبات نسبی و مداخله‌گری دولت‌ها

هنگامی که بی‌ثباتی سیاسی در کنار مداخله دولت قرار می‌گیرد، بسیاری از کشورهای دارای ذخایر عمده مواد معدنی حیاتی همچنان در دسته ریسک متوسط قرار می‌گیرند که نشان‌دهنده شرایط نسبتا حمایتی برای سرمایه‌گذاری بلندمدت است. با این حال برخی تولیدکنندگان نوسان سیاسی بالا را با کنترل قاطعانه دولت ترکیب کرده‌اند که احتمال محدودیت‌های صادراتی، مالکیت دولتی یا الزامات ارزش‌افزوده داخلی را افزایش می‌دهد. سیاســـت‌های عناصر خاکی نادر هند و همچنین شرایط در جمهوری دموکراتیک کنگو و اندونزی، این پویایی را برجسته می‌کنند. یافته‌ها نشان می‌دهد که اگرچه دولت‌های غربی نمی‌توانند کاملا از تامین‌کننـــدگان پرخطر اجتناب کنند اما آمریکای‌جنوبی در میان محدودیت‌های چشم‌انداز جهانی لنگری نسبتا پایدار ارائه می‌دهد

■ تمایلات ژئوپلیتیک نزدیک به غرب

ایـــن پژوهش همچنین فرضیه‌های موجود در مورد همســـویی ژئوپلیتیک را به چالش می‌کشد. موسسه وریسک مپلکرافت با استفاده از «بزار همسویی ژئوپلیتیک» خود که عواملی نظیر رای‌گیری در سازمان ملل، توافق‌های تجاری و روابط امنیتی را رصد می‌کند، دریافت که اکثر ۱۰کشور تحلیل شده در طیف موافق غرب یا خنثی قرار دارند. آرژانتین و فیلیپین به‌عنوان متحدان نزدیک ایالات‌متحده رتبه‌بندی شده‌اند، در حالی که شیلی، ماداگاسکار و هند همسویی استراتژیک نشان می‌دهند. پرو و اندونزی به طور گسترده‌ای خنثی هستند. تنها برزیل، تانزانیا و جمهوری دموکراتیک کنگو به دلیل روابط قوی‌تر با رقبای ایالات‌متحده، متمایل به دور شدن از واشنگتن هستند.

■ آمریکای‌جنوبی؛ محوریت استراتژیک در تنوع‌بخشی زنجیره تامین غرب

طبق این گزارش، تلاقی میان ذخایر قابل‌توجه ریسک سیاسی قابل‌مدیریت و همسویی ژئوپلیتیک مطلوب، آمریکای‌جنوبی را به مرکز استراتژی‌های تنوع‌بخشی (Diversification) کشورهای غربی تبدیل کرده است. «خیمنا بلانکو» (Jimena Blanco)، تحلیلگر ارشد موسسه وریسک مپلکرافت در این خصوص گفت: «تامین مواد معدنی حیاتی برای فناوری دیگر صرفا یک چالش اقتصادی نیست. در این مسابقه برنده کسی نخواهد بود که ریسک را حذف کند بلکه کسی پیروز می‌شود که آن را بهتر از رقبای خود مدیریت کند.»

آگهی مناقصه عمومی

شرکت صنعتی نیرو محرکه در نظر دارد روغنهای صنعتی مـــورد مصرف در خطـــوط تولید خود که شـــامل روغنهای ((هیدرولیـــک و آب صابون و برش)) می‌باشـــند را از طریق برگزاری مناقصه عمومی از شـــرکتهای معتبر و فعال در این زمینه تهیه نماید.

زمان شروع تحویل اسناد مناقصه: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۷
زمان پایان تحویل اسناد مناقصه: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۴
آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت: سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۵
مبلغ تضمین شـــرکت در مناقصه: سیصد میلیون تومان معادل سه میلیارد ریال بصورت چک تضمینی و یا ضمانت‌نامه بانکی در وجه شـــرکت صنعتی نیرو محرکه با شناســـه ملی ۱۰۱۰۱۰۱۱۷۵۰.

محل دریافت و تحویل اســـناد مناقصـــه: قزوین بلوار خلیج‌فـــارس شـــرکت صنعتی نیـــرو محرکه شـــماره تماس ۰۲۸۳۲۲۳۳۸۱۵ و یا تهران بلوار اشرفی اصفهانی ضلع جنوب بلوار مرزداران شماره ۲۱۶ شماره تماس ۰۲۱۴۹۱۰۱۴۲۱

هزینه چاپ آگهی از برنده مناقصه اخذ خواهد شد.

مزایده‌های شماره: ۴۰۴/۱۲ و ۴۰۴/۱۳
نوبت دوم
موضوع: فروش لاینر ضایعاتی و چانک مجتمع صنعتی

بدینوسیله به اطلاع می‌رســـاند شـــرکت معدنی و صنعتی چادرملـــو در نظر دارد لاینرهـــای ضایعاتی و چانک مجتمع صنعتی خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش برساند، متقاضیان برای دریافت اسناد شرکت در مزایده و اطلاع از سایر شرایط حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۹ با در دست داشـــتن فیش واریزی به مبلغ پنج میلیون ریال به حساب جاری ۱۸۵۴۸۰۰۰۰۰۱۳۳ نزد بانک سپه شعبه بلوار اسفندیار (کد ۱۸۵۴) به نام شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، برای دریافت اسناد مزایده به آدرس تهران- خیابان نلسون ماندلا (جردن)- خیابان عاطفی شرقی- کوچه رفیع- بن‌بست شبنم پ ۲۸ طبقه همکف واحد دبیرخانه مراجعه و اسناد مزایده را دریافت نمایند.

محـــل بازدید از مجتمع صنعـــتی چادرملو به آدرس: یزد- اردکان- کیلومتر ۲۵ جاده اردکان- نائین می‌باشد.

(لازم به توضیح است تحویل پاکات پیشنهاد قیمت به منزله برگزاری یا برنده شدن در مزایده‌های مذکور نمی‌باشد.)

تلفن تماس واحد فروش: ۲-۷۹۴۶۳۲۰۰-۰۲۱
پست الکترونیکی: Sales@chadormalu.com

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت زیرساخت فراگیر پالایشی سیراف

بدینوسیله از سهامداران محترم دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت زیرساخت فراگیر پالایشی سیراف که در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۰ از ساعت ۱۴ لغایت ۱۶ در محل شرکت به آدرس تهران، میدان آرژانتین، خیابان احمد قصیر، خیابان بهزاد شفق (هفدهم)، پلاک ۱۶ طبقه دوم تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانید.

دستور جلسه به شرح زیر می‌باشد:
۱) انتخاب هیئت تصفیه و مدیر اجرایی هیئت تصفیه
۲) ســـایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمـــومی فوق‌العاده صاحبان سهام می‌باشد.

هیئت تصفیه

جهان صنعت
سازمان آگهی های روزنامه جهان صنعت
۸۸۶۱۰۰۱۹-۲۱
۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴
www.jahanesanat.ir

خبر

افتتاح کمربندی بهاباد-معدن چادرملو گام‌تازه توسعه منطقه

«جهان صنعت»–شـــرکت معدنی و صنعتی چادرملو در راستای توسعه زیرســـاخت‌های منطقه‌ای و ارتقای ایمـــنی تردد در محورهای مواصلاتی، جاده کمربندی بهاباد و مسیر ارتباطی معدن این شـــرکت را همزمان با دهه مبارک فجر به بهره‌برداری رساند.

این پروژه با حضور اسماعیل دهستانی، معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی اســـتاندار یزد، نمایندگان مجلس، مدیرعامـــل چادرملو و جمعی از مدیران ارشد اســـتان یزد و شهرستان بهاباد افتتاح شد.

مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در مراسم بهره‌برداری از این پروژه گفت: این پروژه با اعتباری بالغ بر ۴۰۰میلیارد تومان و با همیاری و همراهی مســـوولان استانی به بهره‌برداری رسیده است.

فریـــد دهقـــانی با اشـــاره بـــه اقدامات انجام شـــده برای توســـعه زیرســـاخت‌های شهرســـتان بهاباد، افتتاح این کمربندی را از نمونه‌های بارز در این راستا دانست.

مدیرعامل چادرملو با قدردانی از همراهی مدیران ارشـــد اســـتان یزد و مسوولان شهرستان بهاباد بر ضرورت نگاه همه‌جانبه به مقوله توسعه تاکید کرد و گفت: توســـعه بایـــد به‌صورت همه‌جانبه اتفاق بیفتد. توســـعه معدن و صنعت بدون توجه به زیرســـاخت‌های محلی امکان‌پذیر نیســـت و بدون توسعه زیرساخت‌های شهرســـتان، توسعه‌ای پایدار شکل نخواهد گرفت.

براساس این گزارش، جاده ۱۶کیلومتری بهاباد به معدن چادرملو به‌طور کامل توســـط این شرکت اجرا شـــده و با احداث ۳۰پل آب‌رو و یک تقاطع غیرهمســـطح، ضمن حذف ترافیک عبوری از روستاهای مسیر، ایمنی تردد را به‌صورت معناداری افزایش داده است.

لازم به ذکر است، اجرای این طرح زیرساختی علاوه‌بر تسهیل حمل‌ونقل صنعتی، نقش موثری در کاهش خطرات جاده‌ای، بهبود دسترسی و ارتقای کیفیت رفت و آمد ســـاکنان منطقه بهاباد ایفا می‌کند.

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت معدن و تجارت مطرح کرد

شتاب توسعه صنایع معدنی با بخش‌خصوصی

ایراسین– مدیـــرکل دفتر صنایع معـــدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت از اجرایی شـــدن روند واگذاری برخی معـــادن و صنایع معدنی دولتی به بخش‌خصوصی خبر داد و گفت که این اقدام با هدف افزایش بهره‌وری و تســـریع در توسعه انجام شده است.

محمدرضا کریمی با اشـــاره به مهم‌ترین دستاوردهای کشور در حوزه خودکفایی صنعتی و معدنی اظهار کـــرد: خودکفایی مفهومی چندبعدی است که تنها به تولید داخلی محدود نمی‌شود بلکه توسعه زیرساخت‌ها، اصلاح رویکردهـــا و تکمیل زنجیره‌های تولید را نیز در بر می‌گیرد.

وی با بیان اینکه در ســـال‌های اخیر اقدامات گســـترده‌ای در حوزه صنایع معدنی و فولاد انجام شده است، افزود: یکی از طرح‌های راهبردی بـــه بهره‌برداری رسیده در ایام دهـــه فجر، راه‌اندازی خط تولید الکترود گرافیـــتی در اردکان یـــزد بوده؛ محصولی که پیش از این در فهرســـت اقلام تحریمی قرار داشـــت و وارداتی محسوب می‌شد.

مدیـــرکل دفتر صنایـــع معـــدنی وزارت صمت همچنیـــن از افتتاح طرح‌هایی با ظرفیت ایجاد نزدیک به ۸۰هزار شـــغل مســـتقیم در حوزه صنعـــت و معـــدن همزمان با دهه فجـــر خبر داد و بیـــان کرد: بخش قابل‌توجهی از این طرح‌ها مربوط به صنایع معدنی و تکمیل زنجیره‌های ارزش بوده است.

کریمی با اشـــاره به شـــرایط تحریم اظهار داشـــت: تحریم‌ها عمدتا فناوری‌هـــا و تجهیزات کلیدی خطـــوط تولید را هدف قرار می‌دهند اما متخصصـــان داخلی با تکیه بر دانش فنی بومی توانســـته‌اند بسیاری از نیازهای راهبردی را در داخل کشـــور تامین کنند.

به گفته وی، طراحی و ســـاخت ترانسفورماتور کوره قوس الکتریکی به‌عنـــوان تجهیزی حیاتی در صنایع ذوب‌آهـــن و فولاد همچنین تولید فروآلیاژهایی نظیر سیلیکو منگنز که پیشـــتر عمدتا وارداتی بود از جمله این دستاوردها به‌شمار می‌رود.

مدیـــرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمـــت افزود: در بخش معدن نیز دســـترسی به برخی عناصر نادر خاکی بـــا همکاری بخش‌خصوصی و ســـازمان‌های توسعه‌ای فراهم شـــده که می‌تواند زمینه توسعه صنایع پایین‌دستی و پیشرفته را مهیا کند.

کریمی تصریح کرد: خودکفایی در اقتصاد جهانی امروز به معنای انزوا نیســـت بلکه افزایش تاب‌آوری اقتصادی، کاهش آسیب‌پذیری در برابر فشـــارهای خارجی و حرکت به سمت استقلال صنعتی را دنبال می‌کند

وی تاکیـــد کرد: مسیـــر خودکفایی در حوزه صنایـــع معدنی و فولاد مسیری تدریجی اما مســـتمر اســـت که با اتکا به توان داخلی، توســـعه فناوری و مشـــارکت بخش‌خصوصی با جدیت در حال پیگیری است.

۱۳ معدن ناایمن در مازندران تعطیل شد

بازار– سرپرست اداره‌کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی مازندران از تعطیلی ۱۳کارگاه معـــدنی مازندران که به دلیل رعایت نکردن ایمنی خبر داد.

سیدعلی‌اصغر حسینی‌شیروانی روز شنبه در حاشیه بازدید از معادن آمل اعلام کرد: در ۱۳۰بازدید از معادن استان مازندران وضعیت ایمنی این نقاط مورد بررسی قرار گرفته است.

وی ادامـــه داد : از ایـــن تعداد، ۳۶مـــورد بازدید به‌صورت مشـــترک و کارشـــناسی توســـط گروه بازرسی ویژه متشـــکل از اداره‌کل کار، صنعت، معدن و تجارت و نظام مهندسی معدن اســـتان انجام شده است تا علاوه بر بررسی وضعیت عملکرد معادن، نقاط ضعف و مخاطرات احتمالی شناســـایی و اصلاح شود.

سرپرســـت اداره‌کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی مازندران درباره وضعیت ایمـــنی معادن گفت: ۱۳کارگاه معدنی که شـــرایط ایمـــنی لازم را ندارند، همچنان تعطیل هســـتند و تـــا رفع نواقص ایمنی و تامین اســـتانداردهای حفاظتی امکان بازگشایی آنها وجود ندارد.

حسینی‌شیروانی با اشـــاره به اهمیت آموزش ایمنی برای کاهش حوادث در معـــادن، گفت: برنامه‌ریزی برای دوره‌های آموزش ایمنی ویژه کارگران معادن با همکاری اســـاتید مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار کشـــور در شهرستان‌های معدنی استان با شدت بیشتری دنبال خواهد شد تا سطح آگاهی و مهارت کارگران در زمینه ایمنی و بهداشت حرفه‌ای ارتقا یابد

خبر

از امروز آغاز می‌شود

پیش‌فروش بلیت قطارهای اسفندماه

«جهان‌صنعت»– پیش‌فروش بلیت قطارهای مسافری اسفند ۱۴۰۴ برای بازه زمانی یکم تا ۱۹ اسفندماه از امروز دوشنبه ۲۷ بهمن‌ماه آغاز می‌شود. پیش‌فروش بلیت در کلیه محورها (مسیرهای رفت تا تاریخ ۱۹اسفندماه و مسیرهای برگشت تا ۲۰اسفندماه) از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۱ صبح امروز دوشنبه ۲۷بهمن‌ماه از طریق سکوهای مجاز فروش اینترنتی بلیت آغاز می‌شود. پیش‌فروش حضوری بلیت‌های این بازه زمانی نیز از ساعت ۱۱ تا ۱۳:۳۰ امروز دوشنبه ۲۷بهمن ماه از طریق مراکز مجاز فروش حضوری انجام می‌شود. لازم به ذکر است از ساعت ۱۳:۳۰ امروز دوشنبه به بعد به صورت همزمان پیش‌فروش ادامه خواهد داشت. متقاضیان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به صورت شبانه‌روزی با سامانه اطلاع‌رسانی راه‌آهن با شماره ۰۲۱۵۱۴۹ تماس بگیرند.

نماینده مجلس:

زمان‌بندی اجرای نهضت ملی مسکن تا حد زیادی شفاف شد

«جهان‌صنعت»– یک عضو کمیسیون عمران مجلس گفت که وزارت راه‌وشهرسازی گزارش روشنی از تامین زمین و تحویل واحدهای نهضت ملی مسکن ارائه داده و جدول زمانی مشخص شده است. غلامرضا شریعتی‌اندراتی با اشاره به چالش‌های یک‌ساله در اجرای نهضت ملی مسکن تاکید کرد: زمین‌های واگذار شده باید همراه با زیرساخت‌های کامل در اختیار متقاضیان قرار گیرند تا روند ساخت مسکن متوقف نشود و مردم از پرداخت هزینه‌های اضافی معاف شوند. جلسه هفته گذشته با حضور وزیر راه و معاونانش به جمع‌بندی مناسبی رسید و زمان‌بندی مشخص برای اجرای طرح تعیین شد. وی درباره روند اجرای نهضت ملی مسکن گفت: متاسفانه در یک سال گذشته چالش‌های متعددی میان مجلس و وزارت راه‌وشهرسازی در خصوص تامین زمین وجود داشت. هفته گذشته جلسه‌ای با حضور وزیر و معاونان برگزار شد که موضوع مسکن به‌ویژه بحث تامین زمین مورد بررسی قرار گرفت. در نهایت قرار شد شهرهایی که سایت‌های آنها مسدود یا متوقف شده، مجددا فعال شوند و تامین زمین با سرعت بیشتری انجام گیرد. تاکید وزیر بر این بود که زمین باید آماده و همراه با زیرساخت‌های کامل مانند آب، برق و گاز به متقاضیان تحویل شود تا مردم مجبور به پرداخت هزینه‌های سنگین نباشند. شریعتی‌اندراتی ادامه داد: باوجود برگزاری جلسات متعدد در طول سال، جلسه هفته گذشته به جمع‌بندی مناسبی رسید و برای اجرای تصمیمات، زمان‌بندی مشخصی تعریف شد. گزارش شفافی از عملکرد وزارت راه‌وشهرسازی به مجلس ارائه شد که شامل وضعیت تحویل زمین، مراحل ساخت مسکن و نحوه پرداخت تسهیلات بود. بیش از دو ساعت، جزئیات مورد بررسی قرار گرفت. وی درباره ارائه جدول زمان‌بندی تحول واحدهای نهضت ملی گفت: در جلسه هفته گذشته جدول‌های زمانی تا حد زیادی شفاف شد. سازمان ملی زمین و مسکن و معاون مسکن وزارتخانه گزارش مفصلی ارائه کردند تا مشخص شود چه تعداد واحد مسکونی در چه بازه‌های زمانی تحویل داده خواهد شد. این زمان‌بندی‌ها در چارچوب برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه تعریف شده است. شریعتی‌اندراتی درباره تاخیر شورای عالی شهرسازی در صدور مجوزهای واگذاری زمین اظهار داشت: متولی مستقیم زمین، وزارت راه‌وشهرسازی است؛ به‌ویژه معاونت مسکن و سازمان ملی زمین و مسکن. اگر مسوول مشخصی بخواهد معرفی شود، وزارت راه‌وشهرسازی مسوول مستقیم است. هدف وزارتخانه این است که زمین با تمامی زیرساخت‌های لازم آماده و فرآیند واگذاری جامع و کامل انجام شود.

مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی اعلام کرد

انجام ۲۷۴هزار پرواز در ۱۰ ماهه امسال

«جهان‌صنعت»–طی ۱۰ ماهه امسال ۲۷۴هزار پرواز در فرودگاه‌های کشور انجام و مهرآباد با ۹/۴میلیون مسافر صدرنشین شد. مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران اظهار کرد: از ابتدای امسال تا پایان دی‌ماه ۲۷۴هزارو ۶۹۶ پرواز در فرودگاه‌های کشور نشست و برخاست داشته و بیش از ۲۹۴هزارو ۶۲۸تُن بار و محموله‌های پستی جابه‌جا شده است. محمد امیرانی افزود: در ۵۰ فرودگاه تحت مالکیت شرکت فرودگاه‌ها، ۲۶میلیون‌و ۶۶۹هزارو ۱۴۶ مسافر جابه‌جا و ۲۳۹هزارو ۸۷۴ پرواز انجام شده است. همچنین در ۱۲فرودگاه اختصاصی، ۳میلیون‌و ۷۵۲هزارو ۸۳۵مسافر اعزام و پذیرش شده و ۳۴هزارو ۸۲۲ هواپیما نشست و برخاست داشته‌اند. او ادامه داد: فرودگاه بین‌المللی مهرآباد تهران با ۸۵هزارو ۹۰۲نشست و برخاست و جابه‌جایی ۹میلیون و ۴۱۹هزارو ۱۴۸مسافر، در رتبه نخست قرار دارد. فرودگاه بین‌المللی شهیدهاشمی‌نژاد مشهد با ۵۱هزارو ۹۰۸پرواز و ۶میلیون و ۷۹۵هزارو ۷۹۰مسافر در رتبه دوم و فرودگاه شهید دستغیب شیراز با ۱۸هزارو ۳۷۶پروازو یک‌میلیون و ۹۴۱هزارو ۵۸۰ مسافر در رتبه سوم قرار گرفته‌اند. مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران بیان کرد: در رتبه‌های بعدی فرودگاه‌های اهواز، اصفهان، تبریز و بندرعباس جایگاه چهارم تا هفتم را به خود اختصاص داده‌اند. امیرانی تصریح کرد: تمام تلاش همکاران ما در فرودگاه‌های کشور ارائه خدمات مطلوب به مسافران با رعایت کامل مسائل ایمنی و راحتی آنهاست. هدف ما این است که تمامی پروازهای مسافری با برنامه منظم، ایمنی بالا و رضایتمندی بیشتر مردم انجام شود.

«جهان‌صنعت» از آخرین وضعیت بازار مسکن گزارش می‌دهد

کاهش پروانه‌ها و تورم نهاده‌ها

احسان نیازمند– بازار مسکن در حالی وارد ماه‌های پایانی سال شده که تازه‌ترین داده‌های رسمی منتشر شده از سوی مرکز آمار ایران تصویری دوگانه و نگران‌کننده از این بخش کلیدی اقتصاد ارائه می‌دهند؛ از یک‌سو افت چشمگیر سرمایه‌گذاری و کاهش شدید صدور پروانه‌های ساختمانی و از سوی دیگر جهش کم‌سابقه قیمت نهاده‌های ساختمانی در شهر تهران. ترکیب این دو روند، به‌ویژه در شرایطی که مسکن بالاترین سهم را در سبد هزینه‌ای خانوارهای ایرانی دارد و در کلانشهرها سهم هزینه مسکن و اجاره‌بها گاه به بیش از ۵۰درصد هزینه ماهانه خانوار می‌رسد می‌تواند به تعمیق شکاف عرضه و تقاضا و تشدید فشار بر مستاجران منجر شود.

■ خطر افت چشمگیر سرمایه‌گذاری در مسکن

براساس آخرین گزارش‌های رسمی، روند سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید در فصل بهار سال جاری نسبت به فصل قبل با کاهش مواجه شده است. مطابق آمار اعلام شده، در زمستان ۱۴۰۳ معادل ۳۴۱۲/۸هزارمیلیارد ریال سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید انجام شده بود اما این رقم در بهار امسال به ۳۲۴۲/۹هزارمیلیارد ریال رسیده است. به این ترتیب، سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان با کاهش حدود ۲۰همت نسبت به فصل قبل مواجه شده است. این کاهش هرچند در ظاهر ممکن است در مقایسه با حجم کل سرمایه‌گذاری عددی محدود به نظر برسد اما در واقع نشانه‌ای از تغییر انتظارات و افزایش احتیاط در میان سازندگان و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی است.

سرمایه‌گذاری در ساختمان همواره یکی از پیشران‌های مهم رشد اقتصادی در ایران بوده است. این بخش علاوه بر ایجاد اشتغال مستقیم برای کارگران ساختمانی، استادکاران، مهندسان و فعالان خدمات فنی، تقاضای گسترده‌ای برای محصولات صنایع بالادستی همچون فولاد، سیمان، شیشه، چوب و تجهیزات تاسیساتی ایجاد می‌کند. بنابراین هرگونه افت در سرمایه‌گذاری ساختمانی، نه‌تنها به کاهش عرضه واحدهای جدید در سال‌های آینده می‌انجامد بلکه به افت تولید در زنجیره‌ای از صنایع وابسته و کاهش اشتغال در سطوح مختلف مهارتی منجر خواهد شد.

■ سقوط ۳۱/۸درصدی پروانه‌های ساختمانی

کاهش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را می‌توان از چند زاویه تحلیل کرد؛ نخست، رشد قابل‌توجه هزینه‌های ساخت شامل افزایش قیمت مصالح ساختمانی، دستمزدها و خدمات مهندسی که حاشیه سود سازندگان را به شدت تحت فشار قرار داده است.

دوم، نااطمینانی‌های اقتصادی و نوسانات بازارهای موازی که باعث شده سرمایه‌گذاران در تخصیص منابع خود با احتیاط بیشتری عمل کنند.

سوم، افت قدرت خرید متقاضیان مصرفی که ریسک فروش واحدهای تکمیل‌شده را افزایش داده و دوره بازگشت سرمایه را طولانی‌تر کرده است. در چنین فضایی طبیعی است که بخشی از سرمایه‌ها به جای ورود به پروژه‌های بلندمدت ساختمانی، به بازارهای کوتاه‌مدت‌تر یا کم‌ریسک‌تر منتقل شوند.

همزمان با افت سرمایه‌گذاری، آمار صدور پروانه‌های ساختمانی نیز تصویر نگران‌کننده‌ای از آینده بازار مسکن ترسیم می‌کند. صدور پروانه ساخت به‌عنوان یک شاخص پیش‌نگر، بازتاب‌دهنده انتظارات سازندگان از شرایط آتی بازار است.

براساس گزارش مرکز آمار ایران، در تابستان امسال ۲۳هزارو ۱۱۱ فقره پروانه ساختمانی صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۷/۸درصد کاهش داشته است. این کاهش ۳۱/۸درصدی که می‌توان آن را افتی در حدود ۳۲درصد نیز توصیف کرد، یکی از شدیدترین کاهش‌ها در سال‌های اخیر به‌شمار می‌رود و نشانه‌ای از تعمیق رکود در بخش ساخت‌وساز است

علاوه بر این، در بهار امسال ۳۰هزارو ۷۱ فقره پروانه ساختمانی در مناطق شهری صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۲/۶درصد کاهش یافته است. افت همزمان سرمایه‌گذاری و صدور پروانه، نشان می‌دهد که سازندگان نه‌تنها پروژه‌های در دست اجرا را با احتیاط بیشتری پیش می‌برند بلکه تمایل کمتری برای آغاز پروژه‌های جدید دارند. این رفتار محتاطانه در صورت تداوم به معنای کاهش عرضه واحدهای مسکونی در سال‌های آینده خواهد بود زیرا فاصله زمانی میان صدور پروانه تا تکمیل و عرضه واحدها معمولا بین یک تا سه سال است.

کاهش ۳۷/۸درصدی صدور پروانه‌های ساختمانی از منظر اقتصادی حامل پیام روشنی است: بخش خصوصی نسبت به سودآوری پروژه‌های ساختمانی در شرایط فعلی تردید دارد. هنگامی که هزینه‌های ساخت با شتابی بالا افزایش می‌یابد و در مقابل توان خرید تقاضای مصرفی رشد متناسبی ندارد، سازنده با ریسک فشرده شدن حاشیه سود یا حتی زیان مواجه می‌شود. در چنین شرایطی بسیاری از فعالان این حوزه ترجیح می‌دهند پروژه‌های جدید را به تعویق بیندازند تا چشم‌انداز بازار شفاف‌تر شود.

■ تورم سالانه ۴۴/۹درصدی نهاده‌های ساختمانی

جهش قیمت نهاده‌های ساختمانی در شهر تهران نقش تعیین‌کننده‌ای در تغییر محاسبات اقتصادی سازندگان داشته است. طبق اعلام مرکز آمار، در فصل پاییز امسال قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران نسبت به فصل قبل ۱۸/۴درصد، نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶۱/۳درصد و در چهار فصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۴۴/۹درصد افزایش یافته است. تورم سالانه ۴۴/۹درصدی که می‌توان آن را در حدود ۴۵درصد نیز بیان کرد، به‌خوبی نشان می‌دهد که هزینه ساخت با شتابی به مراتب بالاتر از بسیاری از بخش‌های دیگر اقتصاد در حال افزایش است.

در فصل پاییز ۱۴۰۴درصد تغییرات شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱۸/۴درصد بوده که در مقایسه با همین اطلاع در فصل قبل یعنی ۶/۳درصد، معادل ۱۲/۱واحددرصد افزایش داشته است. چنین جهشی در تورم فصلی به معنای آن است که فشار هزینه‌ای بر سازندگان در یک بازه زمانی کوتاه به شکل محسوسی تشدید شده است. در شرایطی که پروژه‌های ساختمانی معمولا چندین ماه یا حتی چند سال به طول می‌انجامد، افزایش ناگهانی هزینه‌ها می‌تواند کل برآوردهای مالی اولیه را بر هم بزند.

■ ناهمگنی در رشد قیمتی گروه‌های اجرایی

جزئیات تورم نهاده‌ها نیز بیانگر ناهمگنی قابل‌توجه در رشد قیمت‌هاست. در فصل پاییز ۱۴۰۴ در بین گروه‌های اجرایی، بیشترین تورم فصلی با ۳۶/۴درصد مربوط به گروه اجرایی «تاسیسات مکانیکی و انواع عایق حرارتی» بوده است، در حالی که گروه «سیمان، بتن و انواع شن و ماسه» با ۱/۸درصد کاهش نسبت به فصل قبل مواجه شده است. این تفاوت‌ها نشان می‌دهد که فشار هزینه‌ای در برخی بخش‌های تخصصی و فنی ساختمان بسیار شدیدتر از سایر بخش‌هاست و همین موضوع می‌تواند ترکیب هزینه‌ای پروژه‌ها را تغییر دهد.

از منظر تورم نقطه‌به‌نقطه نیز وضعیت نگران‌کننده است. در فصل پاییز ۱۴۰۴درصد تغییرات شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران نسبت به فصل مشابه سال قبل ۶۱/۳درصد بوده که در مقایسه با رقم ۴۳/۶درصد در فصل قبل ۱۷/۷واحددرصد افزایش داشته است. در این فصل در بین گروه‌های اجرایی، بیشترین تورم نقطه‌به‌نقطه با ۹۶/۶درصد مربوط به گروه اجرایی «چوب» و کمترین تورم نقطه‌به‌نقطه با ۲۸/۲درصد مربوط به گروه اجرایی «شیشه» بوده است. رشد ۹۶/۶درصدی در گروه چوب، تقریبا دو برابر شدن هزینه این نهاده طی یک سال را نشان می‌دهد و طبیعتا بر قیمت تمام شده واحدهای مسکونی اثر مستقیم دارد.

تورم سالانه نهاده‌ها نیز روندی صعودی داشته است. در فصل پاییز ۱۴۰۴درصد تغییرات شاخص قیمت نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران در چهار فصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل ۴۴/۹درصد بوده که در مقایسه با رقم ۳۶/۷درصد در فصل قبل، ۸/۲واحددرصد افزایش یافته است. در این فصل در بین گروه‌های اجرایی بیشترین تورم سالانه با ۷۰/۷درصد مربوط به گروه اجرایی «چوب» و کمترین تورم با ۲۲/۹درصد مربوط به گروه «شیشه» بوده است. استمرار چنین نرخ‌هایی از تورم نهاده‌ها به معنای افزایش پایدار هزینه ساخت در افق میان‌مدت است.

■ چرخه معیوب عرضه و قیمت‌گذاری

پیامد مستقیم تورم ۴۴/۹درصدی نهاده‌های ساختمانی در کنار کاهش ۳۱/۸درصدی صدور پروانه‌ها شکل‌گیری یک چرخه معیوب در بازار مسکن است. افزایش هزینه ساخت، انگیزه سازندگان برای آغاز پروژه‌های جدید را کاهش می‌دهد و افت صدور پروانه‌ها نیز عرضه آتی را محدود می‌کند.

در نتیجه در صورت ثبات یا افزایش تقاضا، بازار با کمبود نسبی عرضه روبه‌رو خواهد شد که خود می‌تواند به رشد بیشتر قیمت مسکن و اجاره‌بها منجر شود.

از منظر کلان اقتصادی، رکود در بخش ساختمان می‌تواند اثرات ضربه‌گیر این بخش در برابر بیکاری را تضعیف کند. بخش ساختمان یکی از مهم‌ترین محل‌های جذب نیروی کار نیمه‌ماهر و غیررسمی است. کاهش پروژه‌های ساختمانی به معنای کاهش فرصت‌های شغلی برای این گروه‌هاست؛ گروه‌هایی که عمدتا در دهک‌های متوسط و پایین درآمدی قرار دارند و در برابر تکانه‌های اقتصادی آسیب‌پذیرتر هستند. بنابراین رکود ساختمانی، علاوه بر پیامدهای قیمتی، تبعات اجتماعی نیز به همراه خواهد داشت.

■ سخن پایانی

ترکیب افت سرمایه‌گذاری از ۳۴۱۲/۸هزارمیلیارد ریال در زمستان ۱۴۰۳ به ۳۲۴۲/۹هزارمیلیارد ریال در بهار امسال، کاهش ۳۱/۸درصدی صدور پروانه‌های ساختمانی در تابستان و ثبت تورم سالانه ۴۴/۹درصدی نهاده‌های ساختمانی در پاییز ۱۴۰۴، تصویری روشن از چالش‌های پیش‌روی بازار مسکن ترسیم می‌کند. اگر سیاستگذاری اقتصادی نتواند از طریق کنترل تورم، کاهش نااطمینانی و بهبود دسترسی سازندگان به منابع مالی، انگیزه‌های سرمایه‌گذاری را تقویت کند، خطر تعمیق شکاف عرضه و تقاضا و افزایش سهم مسکن در سبد هزینه‌ای خانوارها بیش از پیش جدی خواهد شد. در چنین شرایطی، سیاست مسکن دیگر صرفا یک موضوع بخشی نخواهد بود بلکه به یکی از محورهای اصلی حفظ رفاه عمومی و ثبات اقتصادی تبدیل می‌شود.

زاویه

خروج جریان نقدینگی از صنعت ساختمان

«جهان‌صنعت»– بازار مسکن در عمیق‌ترین رکود سال‌های اخیر، شرکت‌های انبوه‌سازی را به دو گروه متفاوت تقسیم کرده است؛ بخشی با اتکا به پروژه‌های آماده، سودآور و برخی زیربار هزینه‌ها، زیان‌ساز شدند. بازار مسکن ماه‌هاست در یکی از سنگین‌ترین دوره‌های رکودی خود گرفتار شده که نه‌فقط معاملات را خشک کرده بلکه جریان نقدینگی را از این صنعت بیرون رانده و پروژه‌های ساختمانی را با کندی و توقف مواجه کرده است. افزایش هزینه ساخت، کاهش قدرت خرید مردم، سخت‌تر شدن تامین مالی و نبود سیاست‌های حمایتی موثر، باعث شده بسیاری از شرکت‌های ساختمانی با فشار مضاعف روبه‌رو شوند. در چنین فضایی، تنها شرکت‌هایی توانسته‌اند عملکرد قابل قبولی ثبت کنند که یا پروژه‌های آماده بهره‌برداری داشته‌اند، یا از دارایی‌های قبلی سود گرفته‌اند، یا توانسته‌اند هزینه‌ها را کنترل کنند. در مقابل شرکت‌هایی که وابسته به فروش واحدهای جدید یا پروژه‌های نیمه‌تمام بوده‌اند، بیشترین آسیب را دیده‌اند و این تفاوت، شکاف عمیقی در عملکرد ۹ماهه شرکت‌های انبوه‌سازی ایجاد کرده است. در چنین شرایطی، عملکرد شرکت‌ها بیش از هر زمان دیگری به کیفیت مدیریت، نوع پروژه‌ها، میزان دارایی‌های قابل بهره‌برداری و توان کنترل هزینه‌ها وابسته شده است. همین تفاوت‌ها باعث شده برخی نمادها رشد قابل‌توجهی ثبت کنند و برخی دیگر در مسیر زیان باقی بمانند. در میان شرکت‌های سودده، ثشاهد با ثبت ۳۱۵میلیارد تومان سود و رشد ۹۱درصدی، یکی از بازیگران باثبات صنعت بوده است. کیسون نیز با ۳۳۲میلیارد تومان سود و رشد ۸۹درصدی عملکردی مشابه داشته و نشان داده پروژه‌های عمرانی و قراردادهای خارجی این شرکت همچنان موتور محرک سودآوری آن هستند. ثفارس با ۱۰۱میلیارد تومان سود و رشد ۲۴درصدی و ثرود با ۸۳میلیارد تومان سود و رشد ۱۳۳درصدی از جمله نمادهایی هستند که توانسته‌اند در فضای رکودی، سودآوری خود را حفظ و حتی تقویت کنند. در این میان برخی نمادها جهش‌های چشمگیر داشته‌اند. ثقزوی با ۶میلیارد تومان سود و رشد ۱۰۰۰درصدی، ثنوسا با ۳۶میلیارد تومان سود و رشد ۵۸۷درصدی و ثجوان با ۲۳۰میلیارد تومان سود و رشد ۶۰۶درصدی نشان می‌دهند که بخشی از صنعت از فاز رکود عبور کرده و وارد دوره بهره‌برداری از پروژه‌ها یا فروش دارایی‌های مهم شده است. ثغرب نیز با رشد ۱۰۰۰درصدی سود یکی از شگفتی‌های این دوره بوده و نشان داده که برخی شرکت‌ها توانسته‌اند از فرصت‌های محدود بازار بیشترین بهره را ببرند. همه نمادها وضعیتی سودآور ندارند. برخی شرکت‌ها با افت شدید سود مواجه شده‌اند. ثزاگرس تنها با ۸میلیارد تومان سود و افت ۵۷درصدی، ثامان با ۱۵میلیارد تومان سود و افت ۶۴درصدی، ثشرق با ۱۱۷میلیارد تومان سود و افت ۶۲درصدی و آس‌پ با ۳۲میلیارد تومان سود و افت ۵۷درصدی نشان می‌دهند که بخشی از صنعت هنوز نتوانسته خود را با شرایط جدید بازار وفق دهد. کاهش فروش، افزایش هزینه ساخت، مشکلات نقدینگی و پروژه‌های نیمه‌تمام از دلایل اصلی این افت‌هاست. در بخش زیان‌ده‌ها، وضعیت نگران‌کننده‌تر است. ثنظام با ۵میلیارد تومان زیان و رشد ۳۵درصدی زیان و ثنام با یک‌میلیارد تومان زیان و رشد منفی ۱۰۱درصدی نشان می‌دهند که برخی شرکت‌ها نه‌تنها از رکود عبور نکرده‌اند بلکه در مسیر نزولی عمیق‌تری قرار

گرفته‌اند. این نمادها معمولا با مشکلات ساختاری، بدهی‌های سنگین، توقف پروژه‌ها و ضعف مدیریت مالی روبه‌رو هستند و هنوز نشانه‌ای از بازگشت در آنها دیده نمی‌شود. در مجموع، کل گروه انبوه‌سازی با ثبت ۱۸۶۸میلیارد تومان سود و افت ۶درصدی نسبت به دوره مشابه، تصویری دوگانه ارائه می‌دهد: بخشی از صنعت در مسیر رشد و بازگشت قرار دارد اما بخش دیگری همچنان درگیر چالش‌های مزمن است و فاصله میان این دو گروه هر روز بیشتر می‌شود. در بررسی نمادهای منفی، شرکت‌هایی مانند ثزاگرس، ثامان، ثشرق، آس‌پ، ثپردیس، ثالوند، ثجنوب، ثنظام و ثنام نشان می‌دهند که رکود بازار مسکن برای برخی شرکت‌ها نه یک چالش موقت بلکه یک بحران ساختاری است. افت شدید سود یا ورود به زیان در این نمادها معمولا ناشی از پروژه‌های نیمه‌تمام و طولانی شده است، نبود نقدینگی و وابستگی به فروش دارایی، مدیریت ناکارآمد و عدم کنترل هزینه‌ها، ناتوانی در تطبیق با شرایط جدید بازار و ضعف در جذب سرمایه یا مشارکت‌های جدید است. اگر این شرکت‌ها اصلاح ساختار مالی، تغییر مدیریت، خروج از پروژه‌های کم‌بازده و شفافیت بیشتر را در دستور کار قرار ندهند، فاصله‌شان با نمادهای موفق صنعت هر روز بیشتر خواهد شد. در بازاری که حتی در رکود هم برخی شرکت‌ها توانسته‌اند رشد چندصددرصدی ثبت کنند، ادامه زیان در این نمادها زنگ خطری جدی برای سهامداران است. با توجه به تداوم رکود سنگین در بازار مسکن، انتظار نمی‌رود شرایط مالی شرکت‌های انبوه‌سازی در کوتاه‌مدت دستخوش تغییرات چشمگیر شود. اگرچه بخشی از شرکت‌ها توانسته‌اند با اتکا به پروژه‌های آماده، فروش دارایی‌ها یا مدیریت هزینه‌ها سودآوری خود را حفظ کنند اما بخش بزرگی از صنعت همچنان درگیر کمبود نقدینگی، افزایش هزینه ساخت و توقف پروژه‌هاست.

در صورت ادامه این وضعیت، شکاف میان نمادهای سودده و زیان‌ده عمیق‌تر خواهد شد و احتمالا شاهد تثبیت روند دوگانه‌ای خواهیم بود که در گزارش ۹ماهه نیز دیده شد. در ماه‌های آینده، شرکت‌هایی که دارایی‌های قابل بهره‌برداری دارند یا توانسته‌اند منابع مالی جدید جذب کنند، همچنان در مسیر رشد باقی می‌مانند اما شرکت‌هایی که وابسته به فروش واحدهای جدید یا پروژه‌های نیمه‌تمام هستند، با فشار بیشتری مواجه خواهند شد و احتمال افزایش زیان در آنها وجود دارد. در مجموع تا زمانی که سیاست‌های حمایتی موثر، تسهیل تامین مالی و تحریک تقاضا در بازار مسکن اتفاق نیفتد، صنعت انبوه‌سازی در وضعیت شکننده باقی می‌ماند و تنها شرکت‌های چابک و دارای مدیریت کارآمد قادر خواهند بود از این دوره عبور کنند.

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

اصلاحیه آگهی فراخوان پیش‌ارزیابی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای شناسایی پیمانکار «احداث مجموعه تولید بریکت گرم (HBI) در دو واحد مگامدول احیای مستقیم سایت بردسیر» شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

(مناقصه شماره ۲۹-TC-۴۰۴)

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین در نظر دارد پیمانکار واجد شرایط و صلاحیت به منظور **«احداث مجموعه تولید بریکت گرم (HBI) در دو واحد مگامدول احیای مستقیم سایت بردسیر هر یک با ظرفیت ۱٫۷۲ میلیون تن در سال به صورت EPC، شامل کلیه خدمات مهندسی، خرید، ساخت، حمل، نصب و راه‌اندازی، آموزش و گارانتی و تامین مالی، مطابق شرایط اسناد»** را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای به همراه انجام فرآیند ارزیابی کیفی، شناسایی و انتخاب نماید. متقاضیان جهت شرکت در مناقصه می‌بایست ابتدا نامه اعلام آمادگی و فیش واریزی را از طریق آدرس ایمیل ذیل به دبیرخانه کمیسیون معاملات ارسال نمایند.

توضیح: اسناد مناقصه برای مناقصه‌گرانی که حائز امتیاز کافی در ارزیابی کیفی باشند، ارسال خواهد شد.

متقاضیان واجد صلاحیت پس از دریافت پاکت‌های خالی مناقصه از دبیرخانه کمیسیون معاملات واقع در مجتمع سیرجان یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران، پیشنهادات خود را تا قبل از مهلت مقرر به آدرس تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، شماره ۱۲، طبقه همکف تحویل دهند

شرایط لازم مناقصه‌گران برای شرکت در مناقصه:

- پیمانکار باید دارای تجربه اجرای پروژه‌های مشابه باشد.
- پیمانکار باید دارای گواهینامه معتبر طرح و ساخت صنعتی (EPC) پایه یک در رسته صنعت، یا صنعت و معدن باشد.
- پیمانکار باید دارای گواهینامه معتبر صلاحیت پیمانکاری «پایه یک در رشته صنعت و معدن» یا «پایه یک صنعت به همراه شرکت مشاور دارای گواهینامه صلاحیت خدمات مشاور پایه ۱ در گروه صنعت با تخصص فلزات اساسی»
- پیمانکار باید دارای گواهی صلاحیت ایمنی معتبر باشد.
- معرفی شرکت همکار و ارائه توافقنامه محضری در صورت تمایل به شرکت در مناقصه به صورت مشارکتی

ارائه معرفی‌نامه و تسلیم فیش واریزی به مبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۰۰۷۵-۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰ نزد بانک سپه و یا حساب شماره ۵۰۷۷۹۵۵۷۲۱ و شماره شبا ۲۷۰۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۵۰۷۷۹۵۵۷۲۱ نزد بانک ملت به نام شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین جهت شرکت در مناقصه عمومی انتخاب پیمانکار «احداث مجموعه تولید بریکت گرم (HBI) در دو واحد مگامدول احیای مستقیم سایت بردسیر» شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

مهلت تسلیم درخواست خرید اسناد: **از ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۲**

متقاضیان باید پاکت در بسته و مهر و امضا شده، حاوی مدارک کاغذی و CD (شامل کلیه مدارک اسکن شده) که نام و نشانی درخواست‌کننده و موضوع مناقصه به وضوح روی آن درج شده را **حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۹** به دبیرخانه کمیسیون معاملات کارفرما تحویل داده و رسید دریافت کنند.

دستگاه مناقصه‌گزار در انتخاب شرکت‌ها جهت دعوت به مناقصه و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد مناقصه‌گران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و لذا شرکت در مناقصه، حقی برای ایشان در خصوص تصمیمات مناقصه‌گزار در بر نخواهد داشت.

جهت کسب اطلاعات بیشتر، متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن‌های ۴۱۵۲۷۱۱۶-۰۳۴ و ۴۱۵۲۷۱۱۵-۰۳۴ و آدرس الکترونیکی (Tc@Goharzamin.com) مکاتبه نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

اصلاحیه آگهی مناقصه عمومی احداث کارخانه تصفیه پساب صنعتی (RO) واحدهای احیاء سایت بردسیر شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

(مناقصه شماره ۲۷-TC-۴۰۴)

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین در نظر دارد پیمانکار واجد شرایط و صلاحیت به منظور **«احداث کارخانه تصفیه پساب صنعتی (RO) واحدهای احیاء مجتمع صنعتی بردسیر»** این شرکت را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای به همراه انجام فرآیند ارزیابی کیفی و فنی، شناسایی و انتخاب نماید. متقاضیان جهت شرکت در مناقصه می‌بایست ابتدا نامه اعلام آمادگی و فیش واریزی را از طریق آدرس ایمیل ذیل به دبیرخانه کمیسیون معاملات ارسال نمایند.

متقاضیان واجد صلاحیت پس از دریافت پاکت‌های خالی مناقصه از دبیرخانه کمیسیون معاملات واقع در مجتمع سیرجان یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران، پیشنهادات خود را تا قبل از مهلت مقرر به آدرس تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، شماره ۱۲، طبقه همکف تحویل دهند.

شرایط لازم مناقصه‌گران برای شرکت در مناقصه:

- گواهینامه معتبر صلاحیت پیمانکاری «پایه ۳ در رشته «آب»» به همراه گواهینامه صلاحیت پیمانکاری «پایه ۳ در رشته تأسیسات و تجهیزات یا صنعت» از سازمان برنامه و بودجه کشور
- پیمانکار باید سابقه کار مشابه داشته باشد.
- گواهی صلاحیت پیمانکاری و ایمنی از وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی با تاریخ معتبر
- ارائه معرفی‌نامه و تسلیم فیش واریزی به مبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۰۰۷۵-۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰ نزد بانک سپه و یا حساب شماره ۵۰۷۷۹۵۵۷۲۱ و شماره شبا ۲۷۰۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۵۰۷۷۹۵۵۷۲۱ نزد بانک ملت به نام شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین جهت شرکت در مناقصه عمومی انتخاب پیمانکار «احداث کارخانه تصفیه پساب صنعتی (RO) واحدهای احیاءِ سایت بردسیر» شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
- مهلت تسلیم درخواست خرید اسناد: **تا تاریخ شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۲ ساعت ۱۴:۰۰**
- متقاضیان باید پاکت در بسته و مهر و امضا شده، حاوی مدارک کاغذی و CD (شامل کلیه مدارک اسکن شده) که نام و نشانی درخواست‌کننده و موضوع مناقصه به وضوح روی آن درج شده را **حداکثر تا ساعت ۱۰:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۹** به دبیرخانه کمیسیون معاملات کارفرما تحویل داده و رسید دریافت کنند.
- کارفرما در انتخاب شرکت‌ها جهت دعوت به مناقصه و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد پیمانکاران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و لذا شرکت در مناقصه، حقی برای ایشان درخصوص تصمیمات کارفرما در بر نخواهد داشت
- جهت اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن‌های ۴۱۵۲۷۱۱۶-۰۳۴ و ۴۱۵۲۷۱۱۵-۰۳۴ و آدرس الکترونیکی (TC@GoharZamin.com) مکاتبه نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

«جهان‌صنعت» از مسیر بازارسرمایه گزارش می‌دهد

رنگ رکود در بازار سهام

«جهان صنعت»- روز یکشنبه بورس با ریزش دوباره قیمت در اکثر قریب‌به‌اتفاق گروه‌ها و کاهش شدید ارزش معاملات روزی سراسر منفی را برای فعالان بازار رقم زد. عدم اعتماد به‌بازگشت شاخص کل به‌روند صعودی در کوتاه‌مدت و سنگینی فشار انواع ریسک‌ها بر شانه بازار باعث شده بورس در این‌روزها از رونق گذشته برخوردار نباشد و بسیاری از سرمایه‌ها از بخش سهام راهی صندوق‌های طلا و درآمد ثابت شوند.

بازارسرمایه در روز گذشته با فشار سنگین فروشندگان همراه بود که گرچه درمقایسه با روزهای آغازین ریزش از حجم و ارزش به‌مراتب پایین تری برخوردار بود اما جای خالی سرمایه‌ها در سمت خرید باعث شد تا بازار توانی برای کاهش فشار فروش و بازگشت به‌کانال ۴میلیون‌واحدی نداشته باشد.

■ ریزش ۱۰۴هزارواحدی شاخص کل بورس

روز یکشنبه شاخص کل بورس با ثبت افتی معادل ۱۰۴هزارو۲۰۰واحد به‌تراز ۳میلیون‌و۸۸۸هزارواحدی سقوط کرد. چهارنماد فملی، فارس، خودرو و فولاد بیشترین تاثیر را بر شاخص کل داشتند. چهارسهم فملی، خساپا، وبملت و شپنا نیز بیشترین حمایت حقوقی‌های بازار را دریافت کردند. روز گذشته شاخص هم‌وزن نیز با افت ۱/۹۳درصدی به‌تراز ۹۸۱هزارواحد رسید و کانال یک‌میلیون‌واحد را از دست داد.

■ کاهش معنادار ارزش معاملات بازارسهام

روز یکشنبه ارزش معاملات بورس با کاهشی معنادار به‌رقم ۸هزارو۳۷۱میلیاردتومان رسید اما در همین روز و با وجود منفی‌بودن تمامی شاخص‌ها بازار شاهد ورود سرمایه‌های حقیقی به‌ارزش ۷۰۰میلیاردتومان بود. چهارنماد وپاسار، ورنا، شفا و وساپا نیز بیشترین میزان ورود سرمایه‌های حقیقی را ثبت کردند. صندوق‌های اهرمی نیز در روز یکشنبه معاملاتی سراسر منفی را پشت‌سر گذاشتند و ارزش معاملات آنها به‌رقم ۳۸۳میلیاردتومان رسید.

■ بازگشایی مثبت صندوق‌های طلا

روز یکشنبه تحت تاثیر افزایش نسبی نرخ ارز در بازار آزاد، صندوق‌های طلای بورسی نیز با بازگشایی مثبت همراه بودند و در ادامه روند بازار نیز نرخ معاملاتی آنها در محدوده مثبت و متعادل دنبال شد. برخی پیش‌بینی‌ها درخصوص بازگشایی مثبت اونس جهانی در ابتدای هفته باعث استقبال دوباره خریداران از صندوق‌های طلا شد.

■ حقوقی‌ها بازیگران اصلی بازار

باتوجه به‌ریزش قیمت‌ها در بورس طی بیش‌از یک‌ماه گذشته و تثبیت روند نزولی در بازار باتوجه به‌وقوع انواع ریسک‌های اجتماعی، سیاسی و نظامی غالب سرمایه‌گذاران حقیقی ترجیح دادند که همه یا دست‌کم بخش مهمی از سرمایه‌های خود را از روند معاملات سهام خارج کرده و با حفظ سودهای کسب‌شده در پاییز و یا جلوگیری از زیان درخصوص سرمایه‌های تازه‌وارد نظاره‌گر بازار بوده و در بخشی دیگر سرمایه‌های خود را نگهداری کنند.

همزمان با اصلاح قیمتی سنگین در بورس رشد قیمت‌ها در بازار طلا به‌تسریع روند خروج سرمایه‌ها کمک کرد و بازارسرمایه با کاهش شدید در ارزش معاملات روزانه مواجه شد. تاجایی‌که نسبت ارزش معاملات حقوقی‌ها در بازار بیشتر شده و جایگاهی کاملا تعیین‌کننده پیدا کرد. به‌اعتقاد برخی فعالان بورسی حتی چینش صفوف فروش روز گذشته بازار محصول جهت‌گیری معاملاتی حقوقی‌ها بوده که باعث شد نماگر شاخص کل سطوح مهم تکنیکالی را از دست بدهد.طی دوروز ابتدایی هفته و با تعدیل جهت‌گیری سیاسیون آمریکایی علیه منافع ایران و ورود به‌دوره‌ای تازه از مذاکرات سایه جنگ تا حدودی از سر کشور برداشته شد و طبیعتا تعبیر تحلیلگران به‌سمت کاهش ریسک‌ها بود اما بورس ایران در واکنشی کاملا منفی دوروز معاملاتی نزولی ر پشت سر گذاشت.

این درحالی بود که حتی قیمت دلار نیز در بازار آزاد کرد و معاملات طلا نیز از روندی متعادل‌تر برخوردار بود. همین موضوع باعث تقویت این‌نظریه در میان اهالی بازار شد که بازار عملا تحت کنترل معاملاتی برخی شرکت‌های حقوقی است و با سوءاستفاده از حضور غیرفعال بازارساز و صندوق تثبیت درحال تزریق جو منفی بیشتر به‌بازار هستند و هدف آنها کسب منافع حاصل از خرید ارزان‌تر در قیمت‌های پایین‌تر در نمادهای مهم بازار است زیرا باوجود ارزندگی بنیادین برخی گروه‌ها و افق سودآوری روشن در آنها سهامداران روزانه شاهد تشکیل صفوف فروش بر روی تابلو این‌نمادها هستند.

■ ورود سرمایه حقیقی در روز کاملا منفی بازار

معاملات روز یکشنبه درحالی به‌پایان رسید که بررسی آمار و ارقام نشان از ورود سرمایه‌های حقیقی به‌بازار داشت آن‌هم درحالی‌که نماگر شاخص کل بیش‌از ۱۰۴هزارواحد ریزش کرده و اکثر قریب به‌اتفاق نمادها روز خود را با باقی ماندن صفوف فروش به‌پایان بردند.

به‌اعتقاد کارشناسان، این‌موضوع نشان می‌دهد باتوجه به‌ارزنده‌شدن برخی نمادها از لحاظ قیمتی، وجود گزارش‌های مناسب و آینده سودآوری مثبت در برخی گروه‌ها برخی از سرمایه‌های حقیقی فرصت را مناسب دانسته و با دیدگاه بلندمدت تری دست به‌خرید سهام زدند.

این موضوع درکنار حفظ سرانه خریداران در محدوده ۶۰میلیون‌تومانی می‌تواند درصورت کاهش ریسک‌ها و کنترل معاملات حقوقی‌ها توسط نهادهای ناظر به‌خروج بازار از روند نزولی و بازگشت آن در مسیر رشد کمک کند. توجه فعالان بازار به‌گزارش‌های ماهانه شرکت‌ها نیز در تشخیص مسیر حرکتی سرمایه‌ها امری تعیین‌کننده خواهد بود چراکه یکی از فاکتورهای اصلی در تضمین سودآوری صنایع در شرایط رکودی فعلی توجه به‌میزان تولید و فروش شرکت‌ها در آینده است. از این‌رو، می‌توان گفت برخی سرمایه‌های حقیقی در این‌روزها همراه با برخی حقوقی‌ها دست به‌خریدهای روزانه در برخی نمادها با تکیه بر ارزش‌های بنیادین شرکتی آنها می‌زنند.

نمایه

نایب‌رییس هیات‌مدیره سازمان بورس باوجود افت‌های اخیر بازار تاکید کرد که خروج معناداری از سرمایه رخ نداده و سرمایه‌گذاران بیشتر درحال جابه‌جایی منابع ازجمله انتقال به‌ابزارهایی مانند صندوق‌های طلا هستند.

از روزهای پایانی دی‌ماه و روزهای ابتدایی بهمن‌ماه درحالی‌که شاخص کل بورس از تراز ۴/۵میلیون‌واحد عبور کرده بود و با حذف ارز ترجیحی و نیمایی نرخ ارز حاصل از صادرات ازسوی شرکت‌های بورسی جهش سنگینی داشته و امیدها نسبت‌به تداوم این‌رشد ادامه داشت اما برخی اتفاقات و ریسک‌های سیاسی و توقف روند رشد نرخ ارز مبادله‌ای برای رسیدن به‌نرخ ارز آزاد سبب شد تا رکوردشکنی‌های بازارسهام متوقف و شاخص کل بورس با افت ۷۰۰هزارواحدی در کانال ۳/۸میلیون‌واحد قرار گیرد.

البته برخی کارشناسان بازارسرمایه نسبت‌به احتمال ریزش سنگین بازار پس از رشد جهشی شاخص که با قدرت خرید سهامداران و سرمایه‌گذاران هماهنگ نبود از زمانی که شاخص وارد کانال ۴/۳میلیون‌واحد شد هشدار داده بودند. ولی برخی اتفاقات سبب شد تا ریزش شاخص بورس سرعت بیشتری بگیرد

■ رشدهای اخیر بازارسهام درپی حذف ارز نیمایی بود

درهمین‌ارتباط رضا عیوضلو، معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان‌بورس و اوراق‌بهادار در گفت‌وگو با ایرنا درباره ریزش‌های اخیر بازارسهام گفت: تا پیش از اینکه بازار وارد فاز ریزش شود رشدها هم پیش‌بینی شده بود اما موضوع از زمانی آغاز شد که نرخ ارز در مرکز مبادله یکسان و نرخ نیمایی حذف شد و همه صادرکنندگان توانستند ارز حاصل از صادرات خود را با نرخ ارز نزدیک به‌آزاد به‌فروش برسانند این‌اتفاق جنب‌وجوش در بازار ایجاد کرد و صادرکنندگان توانستند ارز خود را با قیمت‌های بالاتری به‌فروش برسانند که در سوددهی آنها و درنتیجه در معاملات بازار بسیار موثر بود و رشدهای خوبی را شاهد بودیم.

وی ادامه داد: این‌رشدها تا زمان انتشار صورت‌های مالی ۹ماهه شرکت‌های بورسی ادامه داشت ولی با انتشار این‌صورت‌ها نظر سرمایه‌گذار در بازار تعدیل شد که اثر حذف ارز نیمایی و فاصله کم‌شدن نرخ ارز مرکز مبادله با نرخ ارز آزاد احتمالا با یک‌فاصله زمانی در بازار اثرگذار است ولی به‌هر حال این‌اتفاق اثرگذاری خود را نشان می‌دهد که احتمالا به‌صورت‌های مالی پایان سال منتقل شود. این‌اتفاقات با مسائل سیاسی اخیر منطقه همراه شده که سبب شد تا بازار با تردید مواجه و خریدها در بازار با احتیاط همراه باشد البته در این‌میان بازار یک‌برگشت کوتاه‌مدت به‌سمت رشد به‌کانال بالای ۴میلیون‌واحد هم داشت که مجددا به‌سمت منفی برگشت ولی پیش‌بینی‌ها این‌است که بازار به‌زودی به‌تعادل برسد.

معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس:

پولی از بازارسرمایه خارج نشده است

■ حذف حجم مبنا به‌تعادل بخشی بازار کمک کرد

نایب‌رییس هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به‌حذف حجم مبنا گفت: با این‌اقدام به‌نظر می‌رسد حرکت‌های بازار روان‌تر شده و بازار سریع‌تر و راحت‌تر به‌تعادل می‌رسد چه در دوره‌های ریزش و چه در دوره‌های رشد بازار. اثر حذف حجم مبنا را در هفته‌های اخیر دیدیم که به‌جای اینکه بازار وارد فرآیند فرسایشی شود به‌سرعت تعدیل خورد. در این‌چند هفته که بازار افت داشته حجم معاملات کاهش نیافت و نویدبخش این‌مساله بوده که سرمایه‌گذار هنوز باقی مانده است.

عیوضلو ادامه داد: هنوز انتظارات مثبت در ابزار سهام وجود دارد. در این‌هفته‌ها به‌طور سرجمع نه خروج سرمایه رقم خورد و نه سرمایه‌گذار بلکه سرمایه‌گذاران منابع خود را جابه جا می‌کنند. البته ممکن است برخی حقیقی‌ها منابع خود را به‌سایر ابزارهای بورسی مانند صندوق‌های طلا تبدیل کرده باشند ولی در مجموع پولی از بازار خارج نشده است.

■ ورود ۲ صندوق حمایتی بازارسرمایه

عیوضلو درباره حمایت دوصندوق حمایت از بازارسرمایه خاطرنشان کرد: هم صندوق تثبیت بازارسرمایه و هم صندوق توسعه بازارسرمایه به‌مثابه بازارگردان عمل کرده و در روزهایی که فشار فروش زیاد است نسبت‌به خرید سهام اقدام می‌کند و در روزهایی که تقاضا بالاست تلاش می‌کند تا به‌تقاضاها به‌صورت بلوکی پاسخ بدهد و نه به‌صورت فروش خُرد. مثلا اگر یک‌شرکت سرمایه‌گذاری تقاضای خرید داشت بلوک سهام به‌این شرکت‌ها می‌فروخت. در طول زمان صندوق توسعه بازار توانسته منابعی که جمع‌آوری کند را در اختیار روان‌شدن بازار قرار دهد.

■ سازمان بورس هیچ‌مداخله‌ای در بازار نمی‌کند

نایب‌رییس هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار درباره مداخله سازمان بورس در روزهای تعدیل و اصلاح بازار گفت: سازمان بورس هیچ‌مداخله یا مذاکره‌ای با حقوقی‌ها برای خرید سهام ندارد و خود آنها تصمیم به‌خرید سهام در اختیار حقیقی‌ها در ایام افزایش عرضه می‌گیرند. صندوق توسعه بازار و نهادهای مالی کار همیشگی خود را انجام می‌دهند. اینکه سازمان نشستی با حقوقی‌ها برگزار و تشویق به‌خرید کند صحت ندارد.

■ سال آینده نرخ بهره اوراق بدهی تعدیل می‌شود

عیوضلو درباره تاثیر نرخ بهره بالای اوراق بدهی بر بازارسهام بیان کرد: باتوجه به‌تقاضایی که در بازار اوراق دولتی بود امسال پیش‌بینی می‌کردیم که در این‌بازار به‌یک سقفی از نرخ بهره برسیم.وی خاطرنشان کرد: در قانون بودجه۱۴۰۴ نیز انتشار اوراق بدهی افزایش قابل ملاحظه‌ای نسبت‌به سال قبل داشت ولی به‌نظر می‌رسد باتوجه به‌بودجه۱۴۰۵ و تعهد دولت به‌نفروختن اوراق بیش‌از سقف مندرج در بودجه برای سال آینده نرخ بهره اوراق بدهی بازار آرامی داشته باشیم و تقاضا کاهش می‌یابد که احتمالا تقاضا به‌سمت بازارسهام برود

جدول بورس

پایان بازار یکشنبه ۲۶ بهمن ۱۴۰۴

	مقدار تغییر	درصد تغییر	مقدار پایانی
شاخص کل بورس	-۱۰۴۲۳۶	-۲/۶۲	۳۸۸۱۸۶۷
شاخص هم وزن	-۱۹۳۲۴	-۱/۹۳	۹۸۱۱۵۲
حجم معاملات خرد	۲۷/۱میلیارد برگه سهم		
ارزش معاملات خرد	۸۳۷۲میلیارد تومان		
تراز پول حقیقی	+۷۰۰ میلیارد تومان		

بیشترین‌های بازار سهام در یکشنبه ۲۶ بهمن ۱۴۰۴

ارزش معاملات نماد	وپاسار T ۲۳/۲
حجم معاملات نماد	خودرو B ۵/۸۳
ارزش بازار نماد	فملی T ۱۴۷۲۱
خرید حقیقی در نماد	وپاسار T ۲۲/۳
فشار تقاضا در نماد	وپاسار
بیشترین تاثیر نماد بر شاخص کل	فملی ۱۵۱۰۷- واحد

خبر

کارشناس بازارسرمایه عنوان کرد

۲صنعت بورسی پیشتاز کسب سود عملیاتی

سنا- زهرا چوبی‌پری، کارشناس بازارسرمایه با مطلوب ارزیابی‌کردن شرایط بنیادین اغلب صنایع بورس اعلام کرد بررسی شاخص‌هایی مانند درآمد، حاشیه سود، نسبت قیمت به‌درآمد(P/E) و بازده یک‌ساله نشان می‌دهد پالایشگاه‌ها از نظر کسب درآمد در صدر بازار قرار دارند و درمقابل تولیدکنندگان اوره و سیمان از منظر کسب سود عملیاتی و بازده عملکرد درخشانی را به‌ثبت رساندند.

زهرا چوبی‌پری ضمن ارزیابی شرایط بنیادین و فاندامنتالی صنایع بورس به‌مقایسه بازده صنایع مختلف از منظر عوامل ذاتی و بنیادی پرداخت و گفت: در نمودار بالا مجموعه‌ای از صنایع بازارسهام را مشاهده می‌کنید که برخی از مهم‌ترین مقیاس‌های تحلیلی آنها مورد بررسی قرار گرفته است؛ مقیاس‌هایی مانند میزان درآمد و حاشیه سود سال۱۴۰۳، حاشیه سود ۹ماه سال۱۴۰۴، نسبتTTM P/E، بازده یک‌ساله هر صنعت و مقایسه آن با شاخص کل. این‌بررسی‌ها به‌ما کمک می‌کند هم بزرگی هر صنعت را بسنجیم و هم کیفیت سود، وضعیت قیمت‌گذاری و رفتار بازار را بهتر ارزیابی کنیم.

چوبی‌پری در ادامه به‌وضعیت درآمدی صنایع اشاره کرد و گفت: درمقیاس درآمدی صنعت فرآورده‌های نفتی یا همان گروه پالایش با حدود ۲۳همت درآمد پردرآمدترین صنعت بازار محسوب می‌شود. پس از آن صنایع پتروشیمی و آهن و فولاد به‌ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند.

او افزود: «اما زمانی که به‌کیفیت رشد و سودآوری عملیاتی توجه می‌کنیم تصویر متفاوتی مشاهده می‌شود. در این‌بخش تولیدکنندگان اوره با حاشیه سود ۹ماهه حدود ۴۳درصد و صنعت سیمان با حاشیه سود ۴۵درصدی جزو بهترین صنایع از منظر سودآوری عملیاتی هستند. گروه بانک نیز حاشیه سود به‌نسبت مناسبی را به‌ثبت رسانده است.»

این کارشناس بازارسرمایه در تشریح نسبت‌های ارزش‌گذاری اعلام کرد: «نسبتTTM P/E در گروه بانک در سطح بسیار پایینی قرار دارد. درمقابل نسبت P/E گروه اوره‌سازها که حدود ۹/۳واحد است هنوز به‌طور کامل اثر نرخ‌های بالاتر ارز را منعکس نمی‌کند. در این‌جا لازم است به P/E فوروارد توجه کنیم چون P/E فوروارد این‌گروه عدد به‌مراتب پایین‌تری را نشان می‌دهد و همچنان اوره‌سازها در محدوده ارزنده قرار دارند.»

چوبی‌پری در پایان به‌بررسی بازده صنایع پرداخت و گفت:«در بخش دیگری از جدول بازده یک‌ساله صنایع نمایش داده شده است. همانطور که مشاهده می‌شود صنایع تولیدکننده اوره و فرآورده‌های نفتی بازده درخشان بیش‌از ۱۰۰درصد را ثبت کردند. دلیل اصلی این‌رشد خروج این‌صنایع از شمول قیمت‌گذاری دستوری بوده که درنهایت به‌افزایش حاشیه سود و بهبود عملکرد مالی آنها منجر شده است.»

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه
صاحبان سهام شرکت توسعه ساختمانی بهمن (سهامی عام)
به شماره ثبت ۲۳۹۵۳۴ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۸۰۳۲۲۴

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم، وکیل یا نماینده قانونی صاحب سهم شرکت توسعه ساختمانی بهمن (سهامی عام) دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام که رأس ساعت ۹ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۹ در محل سالن همایش شرکت گروه بهمن واقع در تهران، بزرگراه شهید لشگری (جاده مخصوص کرج) کیلومتر ۱۳، پلاک ۲۷۹ تشکیل می‌گردد، حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:
۱- استماع گزارش هیأت‌مدیره، بازرس قانونی و حسابرس مستقل شرکت و تصویب صورتهای مالی مربوط به عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۰۹/۳۰
۲- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی و علی‌البدل و تعیین حق‌الزحمه برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۵/۰۹/۳۰
۳- تصویب و تنفیذ معاملات مشمول ماده ۱۲۹ لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت
٤- اتخاذ تصمیم در خصوص تقسیم سود
۵- تعیین میزان حق حضور اعضای غیرموظف هیأت‌مدیره
۶- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار به منظور درج آگهی‌های شرکت
۷- تعیین مبلغ پاداش هیأت‌مدیره
۸- سایر مواردی که تصمیم‌گیری راجع به آن در صلاحیت مجمع عمومی عادی می‌باشد.

توجه:
• برگه ورود به جلسه مجمع از تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۵ در محل اداره امور سهام و مجامع شرکت واقع در نشانی فوق توزیع می‌گردد.

هیأت‌مدیره شرکت توسعه ساختمانی بهمن (سهامی عام)

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده
شرکت بصیر پردازش قشم به شماره ثبت ۱۷۸۴

بدینوسیله از کلیه اعضا و سهامداران دعوت می‌شود در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت بصیر پردازش قشم به شماره ثبت ۱۷۸٤ در روز یکشنبه مورخ ۱٤۰٤/۱۲/۱۰ در محل شرکت واقع در جزیره قشم، مجتمع پردیس، پلاک C7 راس ساعت ۱۰ صبح حضور بهم رسانند

دستور جلسه: نقل و انتقال سهام، انتخاب هیئت‌مدیره و بازرسین می‌باشد

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده
شرکت آهن و فولاد ارفع (سهامی عام)
ثبت شده به شماره ۲۴۲۲۹۵ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۸۳۰۰۸۸

شرکت آهن و فولاد ارفع (سهامی عام)

با عنایت به مجوز افزایش سرمایه با شماره مجوز DPM-IOP-04A-163 مورخ ۱٤۰٤/۱۰/۰۳ بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت آهن و فولاد ارفع (سهامی عام) دعوت می‌گردد تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت که راس ساعت ۹:۰۰ روز پنجشنبه مورخ ۱٤۰٤/۱۲/۰۷ در محل مجموعه فرهنگی ورزشی وزارت کار و امور اجتماعی، سالن تلاش به نشانی: تهران خیابان ولیعصر، بالاتر از جام‌جم، نرسیده به چهارراه پارک‌وی تشکیل می‌گردد، حضور به هم رسانند.
سهامداران حقیقی می‌توانند شخصا یا از طریق وکیل با ارائه کارت ملی و وکالت‌نامه رسمی و یا قائم‌مقام قانونی شخص حقیقی صاحب سهم و در خصوص سهامداران حقوقی نیز نماینده یا نمایندگان شخص حقوقی صاحب سهم به شرط ارائه کارت ملی و مدارک وکالت (اعم از عادی یا رسمی) یا معرفی‌نامه نماینده با امضای صاحبان امضای مجاز شخص حقوقی، حضور به هم رسانند.
لازم به ذکر است برگه ورود به جلسه از ساعت ۸:۳۰ روز پنجشنبه مورخ ۱٤۰٤/۱۲/۰۷ در محل برگزاری مجمع توزیع می‌گردد. (نکته ضروری: درج شناسه ملی، شماره ثبت و کدپستی سهامدار حقوقی، نام و نام‌خانوادگی، کدملی، شماره شناسنامه، نام پدر و تاریخ تولد نماینده معرفی شده در نامه الزامی می‌باشد.)
سهامداران محترمی که امکان حضور در مجمع را ندارند، می‌توانند از طریق سایت دیما سازمان بورس به آدرس dima.csdiran.ir به صورت مجازی با مجمع ارتباط برقرار نموده و سوالات خود را مطرح نمایند.

دستور جلسه:
۱. استماع گزارش هیأت‌مدیره و بازرس قانونی شرکت در خصوص افزایش سرمایه
۲. بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص افزایش سرمایه از محل سود انباشته، آورده نقدی و مطالبات حال شده سهامداران و اصلاح ماده ۵ اساسنامه
۳. بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص تغییر سال مالی و اصلاح ماده ٤۸ اساسنامه
٤. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

هیأت‌مدیره شرکت آهن و فولاد ارفع (سهامی عام)

نوبت‌دوم

آگهی مناقصات عمومی یک‌مرحله‌ای
شرکت آب و فاضلاب استان مازندران

شرکت آب و فاضلاب استان مازندران به شماره ثبت ۱۳۱۱ و شناسه ملی ۱۰۷۶۰۱۷۷۸۰۸ در نظر دارد مطابق قانون برگزاری مناقصات (مناقصات ردیف یک و دو) و آیین‌نامه معاملات شرکتهای ابفا (مناقصه ردیف ۳) پروژه‌ای با اطلاعات مشروحه جدول ذیل را به شرکتهای واجد شرایط واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکتها، آگاهی از نتیجه مناقصات و عقد قرارداد از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد.

ردیف	موضوع پروژه	شماره فراخوان	مبلغ برآورد (ریال)	مدت پروژه	مبلغ تضمین (ریال)	محل تامین اعتبار	مهلت دریافت اسناد	مهلت ثبت پیشنهاد در سامانه و تحویل پاکت به دبیرخانه	تاریخ بازگشایی
۱	تجدید مناقصه احداث مخزن بتنی ۵۰۰ مترمکعبی روستای سوچلما نکاء با ارزیابی کیفی فشرده (یکپارچه)	۲۰۰۴۰۰۵۱۶۸۰۰۰۱۹۱	۵۰/۸۲۰/۶۲۳/۶۲۵	۸ ماه	۲/۵۴۲/۰۰۰/۰۰۰	عمرانی	از ساعت ۱۲ تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۵ تا ساعت ۹ تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۲	تا ساعت ۹ تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۶	ساعت ۱۰ تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۶
۲	تجدید مناقصه احداث مخزن ۵۰۰ مترمکعبی اسرم شهرستان میاندورود با ارزیابی کیفی فشرده (یکپارچه)	۲۰۰۴۰۰۵۱۶۸۰۰۰۱۹۰	۵۱/۳۷۶/۴۲۹/۱۳۱	۱۰ ماه	۲/۵۶۹/۰۰۰/۰۰۰	عمرانی			

محل تحویل پاکتهای الف: ساری- بلوار آزادی- خیابان رفاه- دبیرخانه شرکت- کدپستی: ٤۸۱٤۸۹۶۵۶٤- پست الکترونیک ECESARI@ABFA-MAZANDARAN.IR - تلفن:۰۱۱۳۳۳۵۶۵۱۱ - نمابر: ۰۱۱۳۳۲۶۰۲۹۰
محل بازگشایی پاکتهای مناقصات: ساری- بلوار آزادی- خیابان رفاه- طبقه چهارم- سالن اجتماعات شرکت آب و فاضلاب مازندران- شماره تماس پشتیبانی سامانه ستاد: ۱٤۵۶
سایر شرایط:
۱- مدت اعتبار پیشنهادها تا سه ماه پس از بازگشایی اسناد مناقصه می‌باشد. و این مدت برای یکبار قابل تمدید می‌باشد.
۲- سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه مندرج است. و حضور یک نماینده جهت شرکت در جلسه بازگشایی اسناد مناقصه با ارائه معرفی‌نامه معتبر آزاد است.

روابط‌عمومی شرکت آب و فاضلاب استان مازندران

خبر

کاهش ۱۰۰درصدی صادرات زعفران

باشگاه خبرنگاران جوان – نایب‌رییس شورای ملی زعفران گفت که میزان صادرات زعفران کشور در آبان‌ماه سال‌جاری نسبت‌به مدت مشابه سال قبل حدود ۸۰درصد و در آذرماه نسبت‌به مدت مشابه ۹ماهه سال گذشته ۱۰۰درصد کاهش داشته است.

غلامرضا میری درباره صادارت زعفران تا پایان آذرماه سال‌جاری اظهار کرد: از ابتدای سال‌جاری تا پایان مهرماه صادرات زعفران از کشور حدود ۷۰درصد رشد داشته است. وی افزود: این درحالی است که میزان صادرات زعفران در آبان و آذرماه سال‌جاری کاهشی بوده و رشد صادارت چندان بالا نبود است. میزان رشد صادارت از ابتدای سال تا پایان آذرماه امسال به ۱۵درصد رسیده است. میری درخصوص دلایل کاهش صادرات زعفران طی آبان و آذرماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته ادامه داد: تا قبل از برداشت محصول در سال جاری یعنی در پایان مهرماه زعفران از کیلویی ۶۳میلیون‌تومان تا حداکثر ۸۷میلیون‌تومان در بازار فروخته می‌شد اما در آبان‌ماه امسال ناگهان قیمت زعفران ۱۰۰درصد افزایش پیدا کرد و شوک ناگهانی به بازار و خریدارن خارجی وارد شد. بنابراین خرید کمی با توجه به افزایش قیمت کاهش یافت. از طرفی میزان تولید زعفران نیز طی سال‌جاری کاهش یافته است. رییس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی با تاکید بر اینکه اکنون بازار دچار ثبات شده است و خریداران خارجی به‌دنبال خرید زعفران ایران هستند، گفت: قیمت زعفران در ایران برای خریداران خارجی از ۱۱۰۰دلار شروع و تا ۱۵۰۰دلار افزایش می‌یابد که بسته به نوع زعفران است

مرغداران مجبورند جوجه‌ها را در چاه بریزند!

تحلیل بازار– عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی در نشست علنی یکشنبه ۲۶بهمن‌ماه به وزیر جهاد کشاورزی تذکر داد. رضا حاجی‌پور با اشاره به اینکه اگر وزارت جهاد تلاشی نداشته باشد وضعیت تولید مرغ بسیار شرایط بدی خواهد داشت، اظهار کرد: به شما در مورد تولید و وضعیت نهاده گزارش‌ها دروغ می‌دهند و کسی نیست از فعالان حوزه دام و طیور حمایت کند. امروز مرغداران به‌دلیل کمبود نهاده جوجه‌ها را در چاه می‌ریزند و به‌علت عدم تخصیص امکانات و نهاده در ایام عید و ماه مبارک رمضان با مشکل مواجه هستند. حاجی‌پور گفت: این اخطار را به وزیر جهاد کشاورزی می‌دهم که همه مشکلات در حوزه زنجیره مرغ به‌دلیل عدم مدیریت درست در این حوزه است و می‌طلبد برخی اختیارات در حوزه تولید به استان‌ها واگذار شود

آخرین وضعیت از اصلاح قیمت گندم

تجارت‌نیوز– پس از حذف ارز ترجیحی قیمت برخی محصولاتی نظیر جو، ذرت و کنجاله سویا افزایش یافت به‌طوری‌که قیمت آن از گندم پیشی گرفت که براین اساس ضرورت اصلاح نرخ از سوی بخش دولتی و خصوصی و مقامات کشور مورد تاکید قرار گرفت. نرخ خرید تضمینی گندم برای سال زراعی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ در شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات کشاورزی ۲۹۵۰۰تومان تعیین شد اما این نرخ‌گذاری پیش از حذف ارز ۲۸هزار و ۵۰۰تومانی بود و با آزادسازی نرخ ارز، قیمت این محصول استراتژیک و اساسی به‌منظور جلوگیری از خروج چرخه خرید تضمینی باید اصلاح شود تا خودکفایی و پایداری تولید تحقق یابد. براساس اظهار نظر برخی اعضای شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی، با توجه به قیمت نهاده‌های دامی و هزینه‌های تولید، قیمت خرید تضمینی گندم نباید از ۵۰هزارتومان کمتر باشد، در غیر این صورت شاهد خروج گندم از چرخه خرید تضمینی خواهیم بود.

پیمان عالمی، رییس اتاق اصناف کشاورزی و عضو شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی گفت: در جلسه شورای قیمت‌گذاری مباحثی پیرامون اصلاح قیمت گندم مطرح شد که موضوع به جمع‌بندی نرسید اما بحث اصلی این بود که قیمت گندم باید از نرخ ذرت و جو بیشتر باشد تا کشاورزان نسبت‌به تحویل گندم به مراکز خرید رغبت کنند.

به گفته وی، با توجه به آنکه پروتئین گندم از جو و ذرت بیشتر است، قیمت آن باید به‌گونه‌ای باشد که به سمت واحدهای دامداری و مرغداری نرود یا صرف مصارف دیگر نشود تا انبارهای استراتژیک از گندم تولیدی برای طبخ نان پر کنیم.

عالمی با بیان اینکه امسال کمیت و کیفیت گندم نسبت‌به مدت مشابه سال قبل بهتر خواهد بود، افزود: با اتخاذ تمهیدات مناسب درخصوص قیمت‌گذاری گندم باید کاری کنیم تا این محصول تولیدی از چرخه مصرف انسان خارج نشود.

رییس اتاق اصناف کشاورزی با بیان اینکه نرخ قیمت گندم با نظر مرکز پژوهش‌های وزارت جهاد ملاک عمل قرار دادند، افزود: با تغییر نرخ ارز، افزایش قیمت جو و ذرت و سایر هزینه‌های تولید، نرخ گندم مجدد باید بازنگری شود که امیدواریم در جلسه هفته آتی مصوب شود تا کشاورزان از بلاتکلیفی خارج شوند تا با آغاز برداشت، قیمت گندم مشخص شده باشد. وی گفت: با توجه به آنکه پایان اسفند برداشت گندم آغاز می‌شود، از این‌رو قیمت گندم باید قبل از این تاریخ اعلام شود و از طرفی گندم محور اصلی قیمت است و مابقی محصولات برمبنای آن نرخ‌گذاری شود.

عطاالله هاشمی، رییس بنیاد ملی گندمکاران گفت: بعد از جریان حذف ارز ترجیحی که ارز به‌صورت آزاد در نظر گرفته است، از این‌رو کلیه هزینه‌های کود، سموم، کارگری و سایر خدمات که انجام می‌گیرد، کشاورزان با ارز آزاد پرداخت می‌کنند.

به‌گفته وی، بنیاد ملی گندمکاران خواستار کمیسیون تخصصی و جلسه شورا شد که درنهایت پس از بررسی، پیشنهاد بخش‌خصوصی برای خرید هرکیلو گندم ۱هزار و ۵۰۰تومان هزینه تمام شده و قیمت محصول مشابه خارجی بود و نظر بخش دولتی کمتر بود، توافقی حاصل نشد. هاشمی ادامه داد: در حال حاضر دولت هرکیلو جو را در سامانه بازارگاه ۴۸هزارتومان عرضه می‌کند که برای جلوگیری از برهم خوردن الگوی کشت و برمبنای استاندارد جهانی ۱۵درصد قیمت گندم باید بالاتر باشد، از این رو قیمت گندم به هیچ عنوان نباید کمتر از ۵۰هزارتومان باشد. رییس بنیاد ملی گندمکاران گفت: در جلسه هفته آتی شورا امیدواریم قیمت گندم تعیین تکلیف شود و برای جلوگیری از ضرر و زیان کشاورزان و پایداری تولید نباید قیمت کمتر از ۵۰هزارتومان باشد، در غیراین صورت گندم تولیدی هرز می‌رود، کمااینکه در شرایط فعلی سلف‌خران وارد میدان شده و اقدام به پیش‌خرید گندم از کشاورزان می‌کنند. با توجه به آنکه در جلسه اخیر شورای قیمت‌گذاری، اعضا به توافق درخصوص اصلاح نرخ خرید گندم نرسیدند، امیدواریم که طی این هفته قیمت گندم تعیین‌تکلیف و اعلام شود تا نگرانی کشاورزان کاهش یابد.

در سی‌امین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران در دوره دهم چه گذشت؟

ضرورت اصلاح ساختار حکمرانی اقتصادی

گروه بازرگانی– سی‌امین نشست هیات‌نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برگزار شد. اعضای هیات‌نمایندگان اتاق ایران در این نشست که جلسه پایانی در سال ۱۴۰۴ هم بود، بیانیه‌ای با تاکید بر لزوم اصلاح ساختار حکمرانی اقتصادی کشور با رای ۸۵درصدی تصویب کردند.

این بیانیه تاکید دارد که از منظر بخش‌خصوصی، ثبات اقتصادی پیش‌شرط هر مسیر توسعه‌ای محسوب می‌شود و تحقق آن در گرو ثبات سیاست‌ها، کاهش ریسک‌های سیاسی و مقرراتی، استقرار حاکمیت قانون و ارتقای پیش‌بینی‌پذیری محیط اقتصاد کلان قرار می‌گیرد

هیات نمایندگان اتاق ایران در این بیانیه خاطرنشان کردند که اصلاح پایدار حکمرانی اقتصادی بدون استقرار سازوکارهای شفاف پاسخگویی در فرآیند تصمیم‌سازی و اجرا به نتیجه مطلوب نمی‌رسد. آنها درباره اهمیت اصلاح ساختار حکمرانی اقتصادی کشور صحبت کردند و یادآور شدند اصلاح نظام حکمرانی اقتصادی ایران فرآیندی فرانهادی، تدریجی و مبتنی‌بر اجماع ملی است که تنها از مسیر هم‌افزایی دولت و بخش‌خصوصی به ثبات پایدار و رشد آینده‌ساز دست می‌یابد.

به اعتقاد فعالان بخش‌خصوصی این بیانیه پیام مشترک بخش‌خصوصی به دولت و جامعه را برای عبور مسوولانه از چالش‌ها و ساختن اقتصادی باثبات، رقابت‌پذیر و امیدآفرین برای ایران فردا منتقل می‌کند.

■ اقتصاد دیجیتال در تنگنای سیاستگذاری

افشین کلاهی، رییس کمیسیون کسب‌وکارهای نوین و دانش‌بنیان اتاق ایران در نشست هیات نمایندگان با مروری بر وضعیت اقتصاد دیجیتال کشور گفت: حق رقابت در اقتصاد ایران به‌درستی شکل نگرفته و این وضعیت هم در حوزه تولید و هم در بخش فروش مشهود است.

او افزود: نرخ‌گذاری‌های دستوری و بی‌توجهی به حق مالکیت خصوصی و عمومی به‌ویژه در حوزه‌هایی مانند نفت و انرژی، از جمله موانع اصلی شکل‌گیری یک اقتصاد رقابتی است.

به گفته رییس کمیسیون کسب‌وکارهای نوین و دانش‌بنیان اتاق ایران، در چنین فضایی سرمایه‌گذاری خطرپذیر که لازمه رشد استارتاپ‌هاست شکل نمی‌گیرد؛ نه در داخل کشور کسی حاضر به پذیرش ریسک است و نه امکان جذب سرمایه‌گذار خارجی فراهم شده است

کلاهی با اشاره به افزایش ریسک در حوزه تجارت تصریح کرد: تصمیم‌سازی‌های سیاسی هزینه فعالیت اقتصادی را بالا برده و در عین حال سازوکار مشخصی برای جبران خسارت فعالان اقتصادی وجود ندارد.

او ادامه داد: حتی در موضوع صادرات نیز صادرکنندگان با چالش نرخ‌های دستوری برای بازگشت ارز مواجه هستند و این مساله عملا حق مالکیت فردی را زیر سوال می‌برد.

رییس کمیسیون کسب‌وکارهای نوین و دانش‌بنیان اتاق ایران تاکید کرد: قوانین و مقررات خلق‌الساعه نیز امنیت اقتصادی را سلب کرده و امکان برنامه‌ریزی بلندمدت را از فعالان اقتصادی گرفته است.

به گفته او، نتیجه چنین شرایطی از دست رفتن سرمایه انسانی است چرا که نیروی انسانی متخصص برای دستیابی به حق انتخاب سبک زندگی و آینده شغلی مهاجرت را برمی‌گزینند.

او همچنین فیلترینگ و کیفیت پایین اینترنت را از دیگر موانع جدی فعالیت در اقتصاد دیجیتال دانست و گفت: اینترنت امروز کف هرم نیازهای مردم و یک زیرساخت حیاتی همچون جاده است

به گفته کلاهی، ابزار کار صدهاهزار نفر اینترنت است و با قطعی آن، هزاران بازار آنلاین تعطیل می‌شود، در حالی که به‌دلیل نگرانی‌های امنیتی حتی یک بازار فیزیکی نیز به این سادگی تعطیل نمی‌شود زیرا کسب‌وکارهای اینترنتی به دلیل ماهیت غیرمتمرکز آسیب‌پذیری بیشتری دارند.

رییس کمیسیون کسب‌وکارهای نوین و دانش‌بنیان اتاق ایران با اشاره به آمارهای کلان اقتصادی اظهار کرد: در سال‌های گذشته تولید ناخالص داخلی ایران نسبت به کشورهای همسایه کاهش یافته و شاخص اقتصاد دیجیتال کشور نیز با وجود شعارهای توسعه دانش‌بنیان، از اغلب رقبای منطقه‌ای پایین‌تر است. او افزود: سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی ایران حدود نصف متوسط جهانی است. به گفته او، بررسی‌ها نشان می‌دهد هوش‌مصنوعی می‌تواند ده‌ها مورد از سیاست‌های نادرست اقتصادی را که برای کارآفرینان مشکل ایجاد کرده شناسایی کند و دست‌کم ۴۰عنوان سیاست به‌طور مستقیم بر حوزه اقتصاد اثرگذار است.

کلاهی در پایان تاکید کرد: مشکل اصلی در نحوه سیاستگذاری اقتصادی است و اگر تغییر پارادایم در این حوزه صورت نگیرد، اقتصاد کشور با خطر مواجه خواهد شد.

■ اتاق، پرچمدار اقتصاد در کنار سیاست

محمدرضا بهرامن، نایب‌رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران دیروز (یکشنبه ۲۶بهمن‌ماه) در نشست هیات‌نمایندگان اتاق ایران افزود: اتاق بازرگانی ایران می‌تواند در کنار دولت قرار بگیرد و با ارائه مشورت‌های فنی اقتصادی، در تحقق هرچه بیشتر منافع ملی اقتصادی تاثیرگذار باشد.

او با اشاره به مذاکرات ایران و آمریکا ابراز امیدواری کرد که زمینه نقش‌آفرینی اتاق ایران و بخش‌خصوصی به‌منظور پررنگ شدن جنبه اقتصادی در مذاکرات فراهم شود و بیان داشت: باید بخش اقتصادی مذاکرات را پررنگ کنیم و اتاق ایران است که باید پرچمدار این بخش باشد. هرکدام از ما در هر گوشه از ایران عزیز قرار گرفته‌ایم باید بتوانیم در این زمینه نقش‌آفرینی داشته باشیم.

نایب‌رییس اتاق ایران با بیان اینکه فرهنگ و تمدن ایرانی هیچ‌وقت جنگ‌طلب نبوده است، گفت: باید بپذیریم که تنش و بروز هر نوع جنگ در کشور ما یا در منطقه، جز تغییر روندهای توسعه جهانی و اختلال در منطقه هیچ دستاوردی ندارد

بهرامن تاکید کرد: هرکسی که در بخش تولید حضور دارد، اعتقاد دارد از مرزهایی که کالا رد می‌شود، گلوله رد نمی‌شود چون در درون آن کشورها آرامش و رفاه عمومی وجود دارد.

او ریشه اعتراضات اخیر در جامعه را اقتصادی و ناظر بر مسائل معیشتی دانست و تاکید کرد: انتظار می‌رود دیدگاه و مشاوره‌های اتاق ایران به‌عنوان مشاور سه‌قوه در تمامی تصمیم‌گیری‌های اقتصادی مورد توجه قرار گیرد.

نایب‌رییس اتاق ایران با بیان اینکه «جامعه امروز نیاز دارد تا حاشیه‌های بازدارنده فکر و تولید و تغییر در نگرش‌ها را از مسیرمان برداریم» تاکید کرد: مشکلاتی که در حوزه اقتصادی و معیشت مردم وجود دارد، عمدتا دارای ریشه‌های غیراقتصادی و ناشی از سایه سیاست بر اقتصاد است.

بهرامن به حوزه اجتماعی به‌عنوان یکی از اولویت‌های مهم امروز کشور اشاره کرد و اظهار داشت: اجتماع ما امروز نیازمند یک بازنگری روحی در درونمان است. اگر این بازنگری را نادیده بگیریم، ضرر می‌کنیم. شعار رییس‌جمهور «وفاق ملی» است بنابراین همه باید در داخل کشور تلاش کنند که شرایط دوقطبی نشود. اگر شرایط کشور را دوقطبی کنیم درواقع همان وضعی می‌شود که از بیرون نقشه کشیده‌اند.

نایب‌رییس اتاق ایران به مشکلات ساختاری اقتصاد ایران اشاره کرد و بیان داشت: حذف ارز ترجیحی که در سیاست‌های دولت قرار گرفت و از سوی دولت برای انجام آن اتخاذ تصمیم شد، پیشنهاد اتاق بازرگانی بود و این پیشنهاد یک قدم رو به جلو برای توسعه اقتصادی کشور است

او نظام ارز چند نرخی را زمینه‌ساز سودجویی دانست و گفت: اتاق ایران از تک‌نرخی شدن ارز حمایت کرد چراکه حذف ارز چندنرخی موجب حذف رانت، ایجاد شفافیت اقتصادی و بهبود تخصیص منابع و افزایش انگیزه صادراتی می‌شود

بهرامن با بیان اینکه حضور بخش‌خصوصی باید در تصمیم‌سازی‌های صادراتی برجسته‌تر باشد، گفت: امروز زمان این است که بتوانیم اصل(۴۴) را به معنای واقعی اجرا کنیم.

رییس کمیسیون کسب‌وکارهای نوین و دانش‌بنیان اتاق ایران همچنین در آغاز سخنانش با اشاره به انعقاد تفاهمنامه اتاق ایران و سازمان بازرسی کل کشور گفت: براساس این تفاهمنامه مسائل و مبانی مشکلاتی که بخش تولید و تجارت با آن روبه‌رو است را برای رفع مسائل با سازمان بازرسی کل کشور در میان می‌گذاریم تا با یک نگاه آینده‌نگرانه، شاید بتوانیم آن مسائل و مشکلات را از پیش پا برداریم.

او به نشست شب گذشته اعضای هیات‌رییسه اتاق ایران و جمعی از روسای اتاق‌های بازرگانی استانی با رییس سازمان بازرسی کل کشور اشاره کرد و بیان داشت: در مورد برخی چالش‌های اقتصادی کشور ازجمله موضوع کارت‌های بازرگانی با رییس سازمان بازرسی کل کشور گفت‌وگو کردیم.

■ عدم درک شورای امنیت ملی از مفهوم تحول دیجیتال

سادینا آبایی، عضو هیات‌نمایندگان اتاق ایران در تذکر یک دقیقه‌ای خود گفت: شورای عالی امنیت ملی که حافظ امنیت کشور است از تحول دیجیتال فهم درستی ندارد و از این حیث امنیت کشور دچار چالش خواهد شد و لازم است اتاق این موضوع را پیگیری کند.

او افزود: یکی از اصلی‌ترین پایه‌های تجارت خارجی ما سازمان توسعه تجارت است و اگر این سازمان نتوانسته برای برقراری ارتباطات تجاری ما اقدامی انجام دهد، ترک فعل است و اتاق باید موضوع را دنبال کند. همچنین ارزیابی مرکز آمار از تبعات و آسیب‌های قطع اینترنت به اقتصاد کشور باید در اختیار اتاق ایران قرار بگیرد.

حجازی، عضو دیگر هیات نمایندگان اتاق ایران هم در تذکر یک‌دقیقه‌ای خود با بیان اینکه ماجرای چای دبش در حال تکرار است، گفت: با آئین‌نامه واردات خودرو شرکت‌های واردکننده خودرو تا سه‌برابر قیمت خودروها را وارد کرده و با تاخیرهای بیش از شش‌ماه به فروش می‌رسانند و سودهای کلان کسب می‌کنند.

■ ضرورت اصلاح حکمرانی اقتصادی و کوچک‌سازی دولت

فرج‌الله معماری، رییس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران در ارائه گزارشی درباره حکمرانی اقتصادی ایران گفت: ما در برابر ملت کشور مسوول هستیم و هر آنچه در اتاق ایران مطرح می‌شود از سر دلسوزی و مسوولیت‌پذیری است، نه مرزبندی و تقابل با دولت. اگر نقدی مطرح می‌کنیم، به معنای رویارویی با دولت نیست بلکه از جایگاه شریک حکمرانی سخن می‌گوییم چراکه حداقل مسوولیتی که قانون برای اتاق تعریف کرده، ایفای نقش مشورتی در فرآیند تصمیم‌سازی است.

او افزود: حکمرانی اقتصادی را می‌توان از دو منظر مورد توجه قرار داد و یکی از صادقانه‌ترین روایت‌های آن در لایحه بودجه سالانه دولت دیده می‌شود.

لایحه بودجه تصویر روشنی از نحوه اداره اقتصاد کشور ارائه داده و نشان می‌دهد با ناترازی جدی مواجه هستیم به‌گونه‌ای‌که درحدود ۶۰۱هزارمیلیاردتومان اعتبار عمرانی پیش‌بینی‌شده، نزدیک به ۵۹۰هزارمیلیاردتومان از صندوق توسعه ملی که یک صندوق بین‌نسلی است استقراض شده است.

به گفته معماری، معنای این وضعیت آن است که درآمدهای حاصل از مالیات، نفت و استقراض عمدتا صرف اداره جاری کشور می‌شود.

رییس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران ادامه داد: امروز ۸۶درصد مالیات اشخاص حقوقی را بخش‌های غیردولتی پرداخت می‌کنند و این در حالی است که در سال‌های گذشته سهم شرکت‌های دولتی از مالیات بیشتر بود اما اکنون این نسبت معکوس شده و بار اصلی مالیاتی بر دوش بخش‌خصوصی قرار گرفته است.

او با اشاره به موفق نبودن مولدسازی دارایی‌های دولت افزود: کاهش قابل‌توجه منابع حاصل از مولدسازی نیز به بی‌اعتمادی مردم نسبت به دولت بازمی‌گردد.

معماری با اشاره به ساختار بودجه افزود: حدود یک‌سوم بودجه مبتنی‌بر استقراض است و بیشترین سهم هزینه‌ای نیز به مصارف جاری به‌ویژه پرداخت حقوق اختصاص دارد. در حوزه یارانه‌ها نیز با حدود ۱۰۰هزارمیلیاردتومان ناترازی مواجه هستیم و متوسط عمر اجرای طرح‌های عمرانی به ۱۸سال رسیده که خود نشانه‌ای از ناکارآمدی در تخصیص منابع است.

■ خروج دولت از اقتصاد، ضرورت ناگزیر

رییس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران گفت: در شرایطی که دولت همزمان سیاستگذار و مصرف‌کننده است، خروج دولت از اقتصاد به یک ضرورت تبدیل می‌شود اما بودجه فعلی عملا به ابزاری برای بقای دولت بزرگ تبدیل شده است

معماری اظهار کرد: شاخص‌های کلان اقتصادی نیز موید این وضعیت است؛ رشد اقتصادی روندی نزولی دارد، برخی شاخص‌ها در پایین‌ترین سطوح قرار گرفته، تورم به سقف رسیده و کسری بودجه تشدید شده است. تنها شاخصی که بهبود ظاهری نشان می‌دهد، ضریب جینی است که آن‌هم ناشی از توزیع فقر است، نه افزایش رفاه.

رییس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران تاکید کرد: هدف از طرح این موارد سیاه‌نمایی نیست بلکه هشدار نسبت‌به ضرورت اصلاح است. شیوه حکمرانی اقتصادی دیگر یک انتخاب نیست بلکه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است و حتی می‌توان گفت در این زمینه تاخیر هم داشته‌ایم.

معماری گفت: اقتصاد ایران اکنون در وضعیت تعادل ناپایدار قرار دارد و باید اصلاحات ساختاری در آن صورت گیرد. دولت در اقتصاد ایران همه‌کاره است؛ هم سیاستگذار است، هم تنظیم‌گر، هم مالک، هم مجری و هم داور و چنین تمرکزی مانع شکل‌گیری یک اقتصاد پویا می‌شود.

به گفته او، تجربه نشان داده دولت کوچک‌تر می‌تواند اقتصاد بزرگ‌تری بسازد.

رییس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران با اشاره به اصل(۴۴) قانون اساسی گفت: اجرای واقعی این اصل می‌تواند نقطه آغاز اصلاح باشد، هرچند شتاب آن تاکنون کافی نبوده است.

معماری در پایان تاکید کرد اولویت کشور باید اصلاح حکمرانی اقتصادی با مشارکت واقعی بخش‌خصوصی باشد و اگر فعالان اقتصادی نتوانند نقش نمایندگی خود را به‌درستی ایفا کنند، در برابر آیندگان مسوول و پاسخگو خواهند بود.

■ پیامی برای نظام سلامت

عباس کبریایی‌زاده، رییس فدراسیون اقتصاد سلامت و عضو هیات نمایندگان اتاق ایران در سخنان پیش از دستور خود با ارائه گزارشی از اقتصاد سلامت گفت: ۷۷/۵درصد جمعیت ایران بین ۱۵ تا ۶۶سال دارند و به‌زودی سالمند خواهند شد. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۰ حدود ۱۳درصد جمعیت ایران سالمند شوند و این پیامی برای نظام سلامت دارد.

او افزود: نابرابری در استان‌های مختلف از نظر برخورداری از خدمات نظام سلامت فاحش است و این نقش اتاق‌های سراسر کشور در مشارکت برای توزیع برابر این خدمات را پررنگ می‌کند.

کبریایی با بیان اینکه بیماری‌های غیرواگیر و تنفسی و دیابت و سرطان در ایران شیوع بیشتری دارند، اظهار کرد: ترند جهانی در بسیاری از بیماری‌ها با ایران شبیه است. همچنین از آنجا که جی‌دی‌پی ایران در سال‌های اخیر روند نزولی داشته آثار آن را بر نظام سلامت می‌بینیم.

او ادامه داد: بازار دارویی ایران رشد متوسط بیشتر از دنیا دارد و در حالی که رشد آن در دنیا ۴درصد است در ایران ۵/۱درصد رشد را شاهد هستیم. با ظرفیت‌سازی در ایران ۹۸درصد دارو در داخل تولید می‌شود که ۸۴درصد بازار دارو را تشکیل می‌دهد. سهم دلاری دارو در ایران نیز روند نزولی داشته است.

کبریایی گفت: به‌نظر می‌رسد اهداف در نظر گرفته‌شده در برنامه هفتم در بخش سلامت دست‌نیافتنی باشند. به‌عنوان مثال پرداخت از جیب بیماران الان ۵۶درصد بوده و قرار است در پایان برنامه به کمتر از ۳۰درصد برسد که به نظر امری بعید است.

او با بیان اینکه دولت بزرگ‌ترین بدهکار شرکت‌های دارویی است، گفت: چالش نقدینگی، قیمت‌گذاری دستوری، تامین ارز پایدار شرکت‌های تولیدی، تامین تسهیلات برای تامین نقدینگی، چالش سرمایه‌گذاری و توسعه مهم‌ترین چالش‌های نظام سلامت در حال حاضر است.

کبریایی خواستار تشکیل دپارتمان اقتصاد سلامت در مرکز پژوهش‌های اتاق ایران شد و گفت: اقدام عاجل برای بازسازی و نوسازی تجهیزات و ماشین‌آلات صنعت داروسازی از مهم‌ترین نیازهای امروز این صنعت است.

■ ارائه بودجه پیشنهادی سال۱۴۰۵ اتاق ایران

در ادامه این نشست ابوالفضل روغنی، دبیرکل اتاق ایران احکام و جداول بودجه پیشنهادی سال۱۴۰۵ اتاق ایران را ارائه کرد.

او گفت: کمیته مشورتی تشکیل شده به پیشنهاد هیات نمایندگان اتاق، بعد از سه ماه کار روی این بودجه، بودجه‌ای شفاف و دقیق ارائه کرده است. بودجه اتاق ایران در شرف پوست‌اندازی و حرکت به‌سمت روش‌های جدید بودجه‌ریزی است. بودجه سال آینده نیز عملیاتی بوده و براساس پیشرفت کار و ماموریت‌های محوله توزیع خواهد شد.

عبدالله مهاجردارابی، خزانه‌دار و عضو هیات‌رییسه اتاق ایران هم با اشاره به عملیاتی بودن بودجه اتاق ایران گفت: همه‌چیز در این بودجه شفاف و قابل‌رویت است.

پس از آن مخالفان به ارائه نظرات خود درباره بودجه پیشنهادی سال آینده اتاق ایران پرداخته و هیات نمایندگان وارد رای‌گیری شد که در نهایت ۹۳درصد هیات نمایندگان اتاق ایران موافقت خود را با آن اعلام کردند.

عمق بازار

قیمت به‌تومان

چیپس ۶۵ گرمی	پفک ۱۰۰گرمی	نوشابه ۱/۵لیتری	کالباس ۶۰درصد گوشت ۲۵۰ گرمی	سوسیس ۵۵درصد گوشت ۲۵۰گرمی	شکلات‌تلخ ۱۰۰گرمی	کیک	آب‌میوه پاکتی
۳۶۰۰۰	۳۶۰۰۰	۵۸۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۳۸۰۰۰

«جهان‌صنعت» اثرات تغییرات بودجه بر پتروشیمی‌ها را بررسی می‌کند

سودآوری در مسلخ

هستی عبادی- در سال‌های اخیر صنعت پتروشیمی ایران به یکی از مهم‌ترین ستون‌های اقتصاد ملی تبدیل شده اما در عمل با چالش‌های ساختاری و سیاستگذاری مواجه است که سرمایه‌گذاری و رقابت‌پذیری آن را به شدت تحت‌تاثیر قرار داده‌اند. این چالش‌ها بیش از هرچیز در نحوه تدوین و اجرای قوانین و مقررات بودجه‌ای بروز یافته‌اند و باعث شده‌اند که مسیر توسعه این صنعت به‌ویژه در جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی با اختلال مواجه شود.

یکی از موضوعات کلیدی که هم فعالان صنعت و هم تحلیلگران به آن اشاره می‌کنند، بی‌ثباتی در تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها، مالیات و عوارض است. نرخ خوراک به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل هزینه‌ای در زنجیره تولید پتروشیمی اگر به‌صورت سالانه یا با تغییرات نامشخص تعیین شود، پیش‌بینی هزینه‌های آتی واحدها را دشوار و سرمایه‌گذاران را نسبت‌به چشم‌انداز بلندمدت این صنعت بدبین می‌کند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که تعیین نرخ خوراک بدون فرمول مشخص، یکی از موانع جدی برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی است که به‌دنبال بازدهی قابل‌اتکا در بلندمدت هستند.

مثال بارز این چالش را می‌توان در تغییر سیاست‌های نرخ خوراک مشاهده کرد؛ جایی که بازگشت به فرمول نرخ خوراک مورد توجه قرار گرفت تا جذابیت سرمایه‌گذاری افزایش یابد و سرمایه‌گذار قادر باشد با نگاه بلندمدت‌تری نسبت‌به ورود منابع مالی اقدام کند. دیده شده که عدم شفافیت و ثبات در قیمت‌گذاری خوراک، سرمایه‌گذاری در پروژه‌های توسعه‌ای را به تاخیر انداخته یا ریسک آن را افزایش داده است.

علاوه بر نرخ خوراک، بی‌ثباتی در مقررات مالیاتی و عوارض نیز از دیگر عوامل موثر بر تصمیم سرمایه‌گذاران است. شرایطی که در آن نرخ‌های مالیاتی سالانه تغییر می‌کنند یا بسته‌های مالیاتی به‌صورت ناگهانی بازتعریف می‌شوند، باعث افزایش عدم قطعیت در محاسبه بازده سرمایه‌گذاری می‌شود. این موضوع در صنایع بزرگ و سرمایه‌بر مانند پتروشیمی که دوره بازگشت سرمایه طولانی دارند، نقشی تعیین‌کننده در ارزیابی‌پذیری پروژه‌ها دارد. تحلیلگران بر این باورند که هرگونه عدم پیش‌بینی‌پذیری در قوانین، سرمایه‌گذاران را به‌سمت پروژه‌های کوتاه‌مدت یا کم‌ریسک سوق می‌دهد و سرمایه‌گذاری در زنجیره‌های ارزش بالادست و پایین‌دست را کاهش می‌دهد

■ ترمزهای سرمایه‌گذاری

عرفان افاضلی، دبیرکل فدراسیون صنعت نفت در این رابطه به «جهان‌صنعت» می‌گوید: درخصوص موضوع تاثیر تغییرات قوانین و مقررات بودجه‌ای بر تصمیم سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی درباره افزایش نرخ خوراک باید گفت آنچه مسلم بوده این است که افزایش قیمت خوراک پتروشیمی‌ها مستقیما بر هزینه تولید آنها اثر می‌گذارد و موجب افزایش هزینه‌های تولید می‌شود. قاعدتا هرچه اوپکس یا هزینه‌های تولید افزایش یابد، سودآوری کاهش پیدا می‌کند و در نتیجه جذابیت جریان سرمایه‌گذاری نیز کمتر می‌شود. پژوهش‌ها و مطالعات صنعتی نیز نشان می‌دهد که تغییرات نامنظم یا سالانه نرخ خوراک، یکی از چالش‌های جدی صنعت پتروشیمی در ایران است که باعث می‌شود سرمایه‌گذاران، چه داخلی و چه خارجی، برای ورود یا توسعه فعالیت در این حوزه با تردیدهای جدی مواجه شوند.وی در ادامه با بیان اینکه بی‌ثباتی سیاست‌های مالیاتی و عوارض مرتبط نیز موجب افزایش عدم قطعیت برای سرمایه‌گذاران می‌شود، تاکید کرد: هرچه این عدم قطعیت افزایش یابد، به‌طور کلی شاهد کاهش‌های جدی در میزان سرمایه‌گذاری خواهیم بود. بنابراین در پاسخ به این سوال باید عرض کنم که قاعدتا تمامی این عوامل، میل به سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی را کاهش داده و سرمایه‌گذاران را به‌سمت گزینه‌های جایگزین هدایت می‌کند.افاضلی درباره تاثیر بی‌ثباتی یا پیش‌بینی‌ناپذیری مقررات گفت: عدم هم‌راستایی میان قوانین بودجه سالانه و برنامه‌های توسعه‌ای یا بلندمدت، یکی از چالش‌های اصلی در تصمیم‌گیری‌های بلندمدت به‌شمار می‌رود. یکی از مصادیق آن، تغییرات سالانه و غیرشفاف نرخ خوراک است که قاعدتا اثر خود را بر زمان‌بندی پروژه‌ها و زنجیره ارزش نشان می‌دهد. هرچه شرایط ناپایدارتر، غیرشفاف‌تر و نامشخص‌تر باشد، تمایل سرمایه‌گذاران به سمت پروژه‌هایی با دوره بازگشت سرمایه کوتاه‌تر افزایش می‌یابد و درنتیجه با کمبود سرمایه‌گذاری در بخش‌های بالادستی و پایین‌دستی زنجیره ارزش مواجه خواهیم شد.دبیرکل فدراسیون صنعت نفت با اشاره به اینکه قوانین بودجه ذاتا متمرکز بر تامین منابع درآمدی کوتاه‌مدت هستند، توضیح داد: این تمرکز اما می‌تواند با نیازهای سرمایه‌گذاری بلندمدت در تعارض قرار گیرد؛ نیازی که معمولا تلاش می‌شود از طریق برنامه‌های بلندمدت مانند برنامه‌های توسعه یا پیشرفت جبران شود. متاسفانه در ایران مشاهده می‌کنیم که بخش قابل‌توجهی از برنامه‌های توسعه محقق نمی‌شود و در شرایط فعلی نیز شرکت‌ها بیشتر بر برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت و صرفه‌جویی در هزینه‌ها تمرکز می‌کنند. درنتیجه توجه کمتری به توسعه فناوری‌های نوین یا گسترش زنجیره ارزش معطوف می‌شود. خروجی این روند پس از مدتی می‌تواند به تضعیف رقابت‌پذیری صادراتی به‌ویژه در حوزه پتروشیمی منجر شود.وی در پایان افزود: در جمع‌بندی قاعدتا تحولات و عدم پیش‌بینی‌پذیری در قوانین و مقررات بودجه‌ای، نرخ خوراک، مالیات و عوارض، خود را در کاهش تمایل به سرمایه‌گذاری، سوق دادن سرمایه‌گذاران به‌سمت سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت، افزایش توقف پروژه‌ها و تضعیف رقابت‌پذیری و توسعه فناوری نشان می‌دهد. درنهایت پیشنهادی که مطرح می‌شود این است که باید یک استراتژی توسعه صنعتی مشخص داشته باشیم و بودجه کشور متناسب با برنامه‌های توسعه تنظیم شود و در همان راستا حرکت کند تا بتوانیم برنامه‌های توسعه‌ای تدوین‌شده را با درصد بالاتری محقق کنیم.

گزارش ۲

نگاهی به عملکرد بزرگ‌ترین کشورهای تولیدکننده برق جهان

یکه‌تازی چین

بازار چین در تولید برق که از سال ۲۰۱۴، افزایش ۷۴درصدی یافته، بزرگ‌ترین کشور تولیدکننده در جهان به‌شمار می‌رود.

تقاضای جهانی برای برق تحت‌تاثیر برقی‌سازی، رشد صنعتی و گسترش انفجاری مراکز داده هوش‌مصنوعی در حال افزایش است. چین در این زمینه اما به‌طرز چشمگیری از هر کشور دیگری پیشی گرفته است و اکنون بیش از دو برابر هر کشور دیگری در کره زمین برق تولید می‌کند.

وب‌سایت ویژوال کپیتالیست در نموداری که براساس داده‌های گزارش بررسی آماری انرژی جهان توسط «موسسه انرژی» تهیه شده، پنج کشور برتر در تولید برق را از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۴ بررسی کرده است.

■ چین در جمع تولیدکنندگان برتر جلوتر ماند

چین در سال ۲۰۱۴، تقریبا ۵۷۹۵ تراوات ساعت برق تولید کرد که از تولید آمریکا در سال ۲۰۲۴ بیشتر است. میزان تولید چین تا سال ۲۰۲۴، به ۱۰۰۸۷تراوات ساعت رسید که افزایشی ۷۴درصدی در مدت ۱۰سال را نشان داد. در همین مدت تولید برق آمریکا از ۴۳۶۳تراوات ساعت، به ۴۶۳۵تراوات ساعت افزایش یافت که افزایشی نسبتا ناچیز ۶درصدی را نشان می‌دهد.در سال ۲۰۲۴، چین بیش از دو برابر آمریکا و تقریبا پنج‌برابر هند برق تولید کرد. این گسترش سریع، نشان‌دهنده مقیاس صنعتی، شهرنشینی و پیشتازی چین در تولید است. عرضه فراوان و نسبتا کم‌هزینه برق چین به‌ویژه از آنجایی که مدل‌های هوش‌مصنوعی و مراکز داده به مقادیر عظیمی از برق نیاز دارند، به‌طور فزاینده‌ای به‌عنوان یک مزیت استراتژیک تلقی می‌شود.

ایلان ماسک، میلیاردر فناوری آمریکایی در سخنرانی اخیر خود در مجمع جهانی اقتصاد در داووس سوئیس اظهار کرد: جهان به‌زودی می‌تواند تراشه‌های نیمه‌رسانای بیشتری نسبت‌به توان مصرفی خود تولید کند که این موضوع شامل چین نمی‌شود. او با برجسته کردن ظرفیت رو به رشد انرژی این کشور به‌عنوان یک مزیت استراتژیک گفت: «رشد چین در تولید برق فوق‌العاده است.»

■ صعود پایدار هند

هند تنها اقتصاد بزرگ دیگری است که رشد پایدار و بالایی را نشان می‌دهد. تولید برق این کشور از ۱۲۵۹تراوات‌ساعت در سال ۲۰۱۴، به بیش از ۲۰۳۰تراوات ساعت در سال ۲۰۲۴ افزایش یافت که رشد بیش از ۶۰درصدی داشته است.

در حالی که تولید برق هند هنوز بسیار پایین‌تر از سطح چین است، مسیر هند منعکس‌کننده گسترش اقتصادی و افزایش تقاضای انرژی از سوی طبقه متوسط رو به رشد است.

روسیه و ژاپن در فهرست چهار کشور برتر در تولید برق قرار دارند اما داستان رشد آنها بسیار متفاوت از چین و هند است. تولید برق روسیه به طور متوسط از ۱۰۶۴تراوات ساعت در سال ۲۰۱۴، به ۱۲۰۹تراوات‌ساعت در سال ۲۰۲۴ افزایش یافت که نشان‌دهنده تقاضای تدریجی صنعتی و صادرات محور است.

در مقابل، ژاپن در دهه گذشته شاهد تولید تقریبا ثابتی بوده است. تولید برق در سال ۲۰۱۴ در ۱۰۶۳تراوات‌ساعت و در سال ۲۰۲۴ در ۱۰۱۶تراوات‌ساعت بود و نوساناتی بین آنها وجود داشت. رشد اقتصادی کندتر، موانع جمعیتی و تغییرات در سبد انرژی این کشور، همگی در تقاضای نسبتا راکد برق نقش داشته‌اند.

کشور	۲۰۱۴ (تراوات‌ساعت)	۲۰۱۶	۲۰۱۸	۲۰۲۰	۲۰۲۲	۲۰۲۴
چین	۵۷۹۴/۵	۶۱۳۳	۷۱۶۶/۰	۷۷۷۹/۱	۸۸۴۸/۷	۱۰۰۸۶/۹
آمریکا	۴۳۶۳/۳	۴۳۴۸/۹	۴۴۶۴/۵	۴۲۸۷/۶	۴۵۳۷/۷	۴۶۳۴/۸
هند	۱۲۵۸/۷	۱۳۹۴/۹	۱۵۷۲/۰	۱۵۷۱/۰	۱۸۰۶/۱	۲۰۳۰/۲
روسیه	۱۰۶۴/۲	۱۰۹۱/۰	۱۱۰۹/۲	۱۰۸۵/۴	۱۱۶۶/۹	۱۲۰۹/۳
ژاپن	۱۰۶۲/۷	۱۰۶۳/۷	۱۰۸۲/۹	۱۰۱۱/۰	۱۰۴۰/۶	۱۰۱۶/۴

نخست

پتروشیمی‌ها در آستانه خروج از فشار کمبود گاز

بحران خوراک همچنان باقی است

گروه انرژی- «با گرم‌شدن هوا اوضاع پتروشیمی‌ها هم رو به بهبود می‌رود چراکه فشار کمبود گاز از روی این صنعت برداشته شده و محدودیت‌های گازی واحدهای پتروشیمی در حال رفع شدن است» این را حسن عباس‌زاده، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی می‌گوید. با این حال او همزمان هشدار می‌دهد که کمبود خوراک اصلی‌ترین مشکل صنعت پتروشیمی کشور است؛ صنعتی که علاوه‌بر گاز، هر سال با چالش‌های تازه‌ای روبه‌رو می‌شود و حالا حتی پای تراستی‌ها نیز به آن باز شده است.

آنطورکه معاون وزیر نفت می‌گوید محدودیت گاز واحدهای پتروشیمی از پایان هفته گذشته برداشته شده و اغلب مجتمع‌ها در حال بازگشت به ظرفیت کامل تولید هستند. به گفته او، براساس اعلام شرکت ملی گاز حدود ۹۸درصد ظرفیت تولید پتروشیمی‌ها یا به مدار بازگشته یا در آستانه بازگشت کامل قرار دارد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به وضعیت تامین گاز در ماه‌های اخیر توضیح داد که در برخی مقاطع به‌ویژه در اوج سرمای زمستان، برداشت گاز پتروشیمی‌ها از حدود ۹۰میلیون مترمکعب در روز به ۵۰ تا ۷۵میلیون مترمکعب کاهش یافته بود. این کاهش برخی واحدها را ناچار به کاهش تولید یا ورود به دوره تعمیرات کرد.

به‌گفته عباس‌زاده، با بهبود شرایط شبکه گاز و کاهش مصرف خانگی، میزان برداشت گاز افزایش یافته و حتی در روزهایی به بیش از ۱۰۰میلیون مترمکعب در روز رسیده است. او تاکید کرد: واحدهایی که به دلیل پیش‌بینی تداوم محدودیت‌ها وارد تعمیرات شده بودند، اکنون در حال بازگشت به مدار هستند و تا پایان هفته جاری به شرایط عادی می‌رسند.

معاون وزیر نفت در ادامه به وضعیت صادرات محصولات پتروشیمی اشاره کرد و گفت: با وجود محدودیت‌های گاز، صادرات پتروشیمی‌ها نسبت به سال گذشته حدود ۲درصد افزایش داشته است. او افزود: با رفع محدودیت‌های اخیر انتظار می‌رود روند صادرات و تولید در ماه‌های آینده تقویت شود.

عباس‌زاده همچنین درباره بازگشت ارز صادراتی گفت: براساس آمار موجود حدود ۹۸درصد ارز حاصل از صادرات پتروشیمی‌ها به چرخه اقتصادی کشور بازگشته یا در حال بازگشت بوده و تنها تعداد محدودی پرونده در حال بررسی است.

با وجود وعده رفع محدودیت گاز عباس‌زاده تاکید می‌کند که مشکل اصلی صنعت پتروشیمی کمبود خوراک پایدار است. او پیشتر اعلام کرده بود که با وجود عبور ظرفیت اسمی صنعت پتروشیمی از ۱۰۰میلیون تن در سال، حدود ۲۰ تا ۲۵میلیون تن ظرفیت خالی به دلیل نبود خوراک در این صنعت وجود دارد.

به گفته مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، اگر این مشکل حل نشود، با بهره‌برداری از طرح‌های جدید در سال‌های آینده، میزان ظرفیت بلااستفاده افزایش خواهد یافت و توسعه صنعت صرفا به آمار و ارقام روی کاغذ محدود می‌شود.

عباس‌زاده با اشاره به اهداف برنامه هفتم توسعه اظهار کرد: افزایش ظرفیت پتروشیمی تا حدود ۱۳۰میلیون تن هدف‌گذاری شده اما تحقق این هدف بدون اصلاح ساختار تامین خوراک امکان‌پذیر نیست. او تاکید کرده است: توسعه‌ای که خوراک نداشته باشد، توسعه واقعی نیست و تنها منجربه انباشت سرمایه‌های راکد می‌شود.

وی همچنین بر تفاوت ارزش مصرف گاز در صنعت پتروشیمی با سایر بخش‌ها تاکید کرده و گفته است هر مترمکعب گاز در این صنعت چندین برابر مصرف آن در بخش‌های غیرمولد ارزش‌افزوده و ارزآوری ایجاد می‌کند.

در کنار چالش خوراک و انرژی، عباس‌زاده به موضوع ورود تراستی‌ها به صنعت پتروشیمی نیز اشاره کرده است؛ مساله‌ای که به گفته او، ناشی از پیچیده‌تر شدن ساختار مالکیت، صادرات و بازگشت ارز در این صنعت است. او از ایجاد سازوکار داوری و حکمیت در شرکت ملی صنایع پتروشیمی خبر داده تا اختلافات میان شرکت‌ها پیش از ورود به مراجع قضایی حل‌وفصل شود

براساس اظهارات معاون وزیر نفت، اگرچه با گرم‌شدن هوا و رفع محدودیت‌های گاز نفس تولید پتروشیمی‌ها کمی تازه شده اما مساله اصلی این صنعت همچنان پابرجاست. کمبود خوراک، ناترازی انرژی و چالش‌های ساختاری، آینده توسعه پتروشیمی را با ابهام مواجه کرده و به نظر می‌رسد بدون اصلاح سیاست‌های انرژی و سرمایه‌گذاری در زنجیره تامین خوراک، وعده بازگشت به ظرفیت کامل تولید، بیش از آنکه یک راه‌حل پایدار باشد، مسکنی موقت خواهد بود.

خبر

اما و اگرهای دریافت سهمیه سوخت خودرو

ایسنا- با گذشت دوماه و نیم از اجرای طرح جدید اصلاح قیمت بنزین، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران اعلام کرده است که در مرحله دوم اجرای مصوبه سفرخی شدن بنزین، مالکان چند خودرویی باید تا ۲۷بهمن۱۴۰۴ خودروی مشمول دریافت سهمیه را در سامانه معرفی کنند.

سامانه اینترنتی خوداظهاری مالکان چندخودرو به‌نشانی FCS.NIOPDC.IR و با هدف اجرای طرح جدید بنزین، از ۱۸آذر در دسترس عموم قرار گرفت. در این راستا متقاضیان با ورود به سامانه ابتدا با استفاده از پنجره ملی خدمات دولت هوشمند(دولت من) باید وارد سامانه شوند و سپس با وارد کردن سریال برگ سبز خودرو(سند مالکیت) و پلاک خودرو، نسبت به تعریف خودروهای خود اقدام کنند.

حال با گذشت تقریبا دو ماه از مهلت اعلام‌شده و طبق اعلام برخی شهروندان، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با ارسال پیامک به مالکان خودروها اعلام کرده که در چارچوب مرحله دوم اجرای مصوبه سفرخی شدن بنزین، سهمیه سوخت تنها به یک خودرو از میان خودروهای متعلق به هر مالک اختصاص خواهد یافت.

طبق این پیامک، مالکان دارای چند خودرو موظفند حداکثر تا ۲۷ بهمن با مراجعه به تارنمای فوق نسبت‌به انتخاب خودروی دارای سهمیه خود اقدام کنند.

براساس اعلام رسمی، تعریف چندخودرویی صرفا شامل خودروهای سواری شخصی شده و سایر وسایل نقلیه موتوری یک شخص از جمله موتورسیکلت یا خودروهای عمومی متعلق به اشخاص حقیقی، مشمول تعریف گروه چندخودرویی نمی‌شود. بر این اساس، مالک باید فقط یکی از خودروهای سواری شخصی را انتخاب کند.

خودروهای مناطق آزاد، وارداتی/خارجی، خودروهای عمومی(اعم از موتورسیکلت، وانت‌بارها، تاکسی، آمبولانس و...) شامل این بخش نمی‌شود و مالکان چند خودرو باید از اضافه کردن و انتخاب این نوع کاربری‌ها در سامانه خودداری کنند.

عبور ظرفیت تجدیدپذیرها از ۵هزار مگاوات

توانیر- معاون وزیر نیرو و رییس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق(ساتبا) اعلام کرد که ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور به حدود ۴هزار و ۲۰۰مگاوات افزایش یافته است. محسن طرزطلب گفت: ۷۵۰مگاوات نیروگاه خورشیدی با سرمایه‌گذاری بخش‌خصوصی و صندوق توسعه ملی با بهره‌گیری از روش‌های متنوع نصب و متناسب با اقلیم و شرایط جغرافیایی مناطق مختلف کشور اجرا شده و گامی عملی در مسیر گذار به سبد انرژی پایدار محسوب می‌شود. وی با اشاره به ابعاد فنی این پروژه ملی افزود: در اجرای این طرح بیش از یک‌میلیون و ۷۰هزار پنل خورشیدی روی حدود ۴۹۵هزار پایه سازه‌ای نصب و راه‌اندازی شده است. همچنین برای اتصال پایدار این ظرفیت به شبکه سراسری، ۲۵۰ پست برق احداث و بیش از ۳۵۰۰دستگاه اینورتر به کار گرفته شده است. طبق اعلام ساتبا، او ادامه داد: در بخش زیرساخت انتقال و پشتیبانی نیز حدود ۷هزار کیلومتر کابل مورد استفاده قرار گرفته و ۵هزار کانتینر تجهیزات، کنترل و بهره‌برداری در سایت‌های نیروگاهی مستقر شده است.

طرزطلب با تاکید بر آثار اقتصادی اجرای این پروژه‌ها تصریح کرد: عملیات اجرایی این ظرفیت جدید، زمینه اشتغال مستقیم بیش از ۴هزار نفر را در مراحل طراحی، نصب، اجرا و بهره‌برداری فراهم کرده و نقش موثری در رونق اقتصادی مناطق محل اجرا داشته است

وی در تشریح دستاوردهای زیست‌محیطی این طرح گفت: بهره‌برداری از ۷۵۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی سالانه موجب صرفه‌جویی حدود ۴۲۳میلیون مترمکعب گاز طبیعی خواهد شد و از انتشار حدود یک‌میلیون تن گاز دی‌اکسیدکربن جلوگیری می‌کند. علاوه‌بر ۷۵۰ مگاواتی که امروز به بهره‌برداری رسید، در ۴۵روز باقیمانده تا پایان بهمن و اسفندماه، ظرفیت پیش‌بینی‌شده دیگری معادل یک‌هزار و ۱۷مگاوات در برنامه بهره‌برداری قرار دارد که با تحقق آن، ظرفیت تجدیدپذیر کشور تا پایان سال به حدود ۵هزار و ۲۱۷ مگاوات خواهد رسید.

روزنامه جهان صنعت — تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۱/۲۷

آگهی تجدید مناقصه عمومی
شماره: ۱۴۰۳/۸۲۰
نوبت اول

شرکت پتروشیمی مارون
MARUNPetrochemical Co.

• کارفرما: شرکت پتروشیمی مارون
موضوع مناقصه: طراحی و اصلاح سیستم حفاظت کاتدیک.
• محل اجرا: شرکت پتروشیمی مارون به نشانی خوزستان- بندر ماهشهر- منطقه ویژه اقتصادی- سایت ۲
• میزان سپرده شرکت در مناقصه: ۲۸/۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به صورت ضمانت‌نامه بانکی یا چک تضمین شده بانکی
مهلت و نحوه دریافت اسناد: از تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۲ لغایت پایان وقت اداری ۱۴۰۴/۱۲/۰۹ (به جزء ایام تعطیل)، برای دریافت غیرحضوری اسناد، مدارک مربوطه (نامه اعلام آمادگی، فیش واریزی و آدرس پست الکترونیکی جهت ارسال اسناد) را به آدرس پست الکترونیکی tenders@mpc.ir ارسال نمایند.
تلفن هماهنگی: ۰۶۱-۵۲۲۹۵۱۴۰ و ۰۶۱-۵۲۲۹۵۷۰۴
• حداقل شرایط حضور در مناقصه:
داشتن شخصیت حقوقی- داشتن تجربه و حسن سابقه در انجام حداقل سه کار مشابه- ارائه مدارک مثبته دال بر داشتن توان مالی و تجهیزاتی و فنی و...
• قیمت اسناد و نحوه واریز: ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال واریز به حساب شماره ۶۰۱۷۰۳۲۲۸۱ بانک تجارت شعبه مجتمع پتروشیمی مارون با شناسه بانکی ۳۱۱۵۰۱۵.
سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه درج گردیده است
روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت پتروشیمی مارون
www.mpc.ir

جهان صنعت
سازمان آگهی همه روزنامه جهان صنعت
۸۸۶۱۰۰۱۹-۲۱
۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴
www.jahanesanat.ir

فراخوان مناقصه عمومی
(نوبت دوم)
مشعل پویا
شرکت مشعل پویا اسپادانا (زیر مجموعه هلدینگ پتروپالایش اصفهان) در نظر دارد جهت خرید یک دستگاه جرثقیل سقفی ۱۵ تن، مناقصه‌ای را به روش عمومی به فروشندگان واجد صلاحیت واگذار نماید.
آخرین مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه: تا ساعت ۱۲:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۹
آخرین مهلت زمانی ارائه پیشنهاد و ارسال پاکات مناقصه: تا ساعت ۱۲:۰۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۲
هزینه درج آگهی روزنامه به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
مبلغ ضمانت‌نامه شرکت در قرارداد: ۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
مدت قرارداد: ۱ ماه
شرایط تحویل اسناد مناقصه: مناقصه‌گران می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه درخواست کتبی خود را به شماره موبایل ۰۹۱۳۳۱۶۸۱۶۵ در شبکه اجتماعی ایتا ارسال نمایند.
در صورت نیاز همه روزه به غیر از ایام تعطیل از ساعت ۸ لغایت ۱۷ به منظور دریافت اطلاعات تکمیلی و فنی با آقای مهندس نصر با شماره ۰۹۱۳۳۸۶۵۲۱۰ تماس حاصل نمایید.

فراخوان مناقصه عمومی
(نوبت دوم)
مشعل پویا
شرکت مشعل پویا اسپادانا (زیر مجموعه هلدینگ پتروپالایش اصفهان) در نظر دارد جهت خرید یک دستگاه رول ورق ۴ غلطک، مناقصه‌ای را به روش عمومی به فروشندگان واجد صلاحیت واگذار نماید.
آخرین مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه: تا ساعت ۱۲:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۹
آخرین مهلت زمانی ارائه پیشنهاد و ارسال پاکات مناقصه: تا ساعت ۱۲:۰۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۲
هزینه درج آگهی روزنامه به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
مبلغ ضمانت‌نامه شرکت در قرارداد: ۲/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
مدت قرارداد: ۱ ماه
شرایط تحویل اسناد مناقصه: مناقصه‌گران می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه درخواست کتبی خود را به شماره موبایل ۰۹۱۳۳۱۶۸۱۶۵ در شبکه اجتماعی ایتا ارسال نمایند.
در صورت نیاز همه روزه به غیر از ایام تعطیل از ساعت ۸ لغایت ۱۷ به منظور دریافت اطلاعات تکمیلی و فنی با آقای مهندس نقدعلی با شماره ۰۹۱۳۴۱۲۴۸۰۳ تماس حاصل نمایید.

خبر

خروج تمام استان‌ها از موج آنفلوآنزا

ایسنا– در هفته سوم بهمن‌ماه، یافته‌های حاصل از نظام مراقبت حاکی از آن است که تمام استان‌های کشور از موج آنفلوآنزا خارج شده‌اند؛ البته آنفلوآنزا با ۲/۳درصد همچنان در راس ویروس‌های تنفسی در گردش کشور قرار دارد.

براساس داده‌های نظام مراقبت دیده‌وری و بنابر اعلام مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت نسبت موارد دارای علائم عفونت‌های تنفسی«ILI» و «SARI» طی هفته سوم بهمن ماه در مراجعان سرپایی و بستری افزایش یافته به طوری که ۱۰/۳درصد از مراجعان سرپایی، دارای علائم شبه آنفلوآنزا «ILI» و ۸درصد از مراجعان بستری نیز دارای علائم تنفسی شدید «SARI» بودند.

در این نظام مراقبت دیده‌وری از میان ۲۱۰ نمونه تنفسی اخذ شده از مراجعان با تظاهرات «ILI» یا «SARI»، درصد مثبت آزمایش PCR کووید–۱۹، کمتر از یک (صفر درصد) و درصد مثبت آزمایش PCR آنفلوآنزا نیز ۲/۳درصد بود. نسبت نمونه‌های مثبت از نظر آنفلوآنزا در این هفته در بیماران سرپایی اندکی کاهش و در بیماران بستری نیز اندکی افزایش یافته و وضعیت برای بیماران سرپایی و بستری از محدوده آستانه هشدار بالا، پایین‌تر قرار دارد. همچنین نسبت نمونه‌های تنفسی مثبت از نظر کووید–۱۹ همچنان در سطح پایینی قرار دارد.

یافته‌های حاصل از نظام مراقبت غیردیده‌وری حاکی از این است که در هفته سوم بهمن‌ماه تمام استان‌های کشور از موج خارج شدند.

هفته میلادی گذشته (۱۳ تا ۱۹بهمن) که یک هفته از گزارش دیده‌وری عقب‌تر است، یافته‌های هفتگی نظام مراقبت روتین آزمایشگاهی غیردیده‌وری نشان می‌دهد از میان ۲۱۴۲ نمونه آزمایش شده به روش PCR در آزمایشگاه مرجع ملی آنفلوآنزا و ۱۷ قطب منطقه‌ای تابعه، ۵درصد موارد از نظر آنفلوآنزا مثبت بوده‌اند. همچنین ساب‌تایپ H۳N۲، حدود ۶۲/۹درصد موارد آنفلوآنزای تایپ A را تشکیل داده است.

امکان امتحان مجدد برای دانشجویان بازداشتی

ایسنا– وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد که وضعیت دانشجویانی که به دلیل بازداشت در امتحانات غایب بوده‌اند، در حال بررسی است و برای آنها امکان برگزاری آزمون مجدد فراهم شده است. شرایط به گونه‌ای است که غیبت آنها چون به اختیار خودشان نبوده؛ بنابراین می‌توانند دوباره آزمون بدهند.

وی با بیان اینکه پیگیری‌ها برای آزادی دانشجویان ادامه دارد، افزود: ما مرتب پیگیر هستیم. به جز افرادی که جرم آنها ثابت شده باشد، سایر دانشجویان آزاد خواهند شد. این مقام مسوول در پاسخ به پرسشی درباره زمان دقیق آزادی دانشجویان گفت: تلاش‌ها ادامه دارد تا هر چه سریع‌تر این موضوع حل شود.

آخرین وضعیت آب‌وهوا در استان‌ها

ایسنا– رییس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا از بارش باران و گاهی رعد و برق و وزش باد شدید در نقاط مختلف کشور خبر داد

صادق ضیاییان افزود: براساس تحلیل آخرین نقشه‌های پیش‌یابی هواشناسی دوشنبه (۲۷بهمن‌ماه) در برخی مناطق واقع در نوار شرقی خراسان‌شمالی، گلستان، ارتفاعات در مرکز و جنوب کرمان ابرناکی و بارش باران، وزش باد شدید موقت و گاهی رعد و برق با احتمال بارش تگرگ و در ارتفاعات بارش برف پیش‌بینی می‌شود.

وی اضافه کرد: سه‌شنبه و چهارشنبه (۲۸ و ۲۹بهمن‌ماه) تنها در غرب استان آذربایجان‌غربی، پنجشنبه (۳۰بهمن‌ماه) در اردبیل، گیلان و مازندران افزایش ابر و رگبار باران و وزش باد رخ می‌دهد و در سایر مناطق کشور جوی آرام خواهیم داشت که طی این مدت با توجه به سکون نسبی جو در شهرهای صنعتی و پرجمعیت افزایش غلظت آلاینده‌ها و کاهش کیفیت هوا دور از انتظار نیست.

رییس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا ادامه داد: دوشنبه در شرق و جنوب‌شرق، سه‌شنبه در جنوب‌شرق، چهارشنبه و پنجشنبه در شمال‌غرب در بعضی از ساعت‌ها وزش باد شدید در برخی مناطق خیزش گردوخاک و کاهش کیفیت هوا پیش‌بینی می‌شود.

وی افزود: توده گردوخاکی روی کشور عراق شکل گرفته است که با حرکت شرق‌سوی خود طی امروز غرب و جنوب‌غرب کشور را تحت‌تاثیر خود قرار خواهد داد

ضیاییان اضافه کرد: طی یک روز آینده در نیمه‌شمالی، دوشنبه و سه‌شنبه در شرق کشور کاهش دما و از سه‌شنبه تا پایان هفته روند افزایش دما در این مناطق رخ می‌دهد.

وی افزود: طی دو روز آینده دریای خزر، خلیج‌فارس، تنگه هرمز و دریای عمان و سه‌شنبه دریای عمان مواج است.

رییس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا درباره وضعیت جوی تهران طی دو روز آینده اظهار کرد: آسمان تهران امروز (۲۷بهمن‌ماه) صاف، گاهی وزش باد ملایم به‌تدریج غبار رقیق با حداقل دمای ۸درجه و حداکثر دمای ۱۸درجه سانتیگراد و طی سه‌شنبه (۲۸بهمن‌ماه) صاف در بعضی ساعت‌ها غبار محلی، گاهی وزش باد ملایم به‌تدریج غبار رقیق با حداقل دمای ۸درجه و حداکثر دمای ۲۰درجه سانتیگراد پیش‌بینی می‌شود.

ضیاییان در پایان گفت: طی امروز و فردا بندرعباس با دمای ۳۰ و ۲۹درجه سانتیگراد گرم‌ترین و شهرکرد با دمای ۴– و ۳– درجه سانتیگراد سردترین مراکز استان کشور هستند.

«جهان‌صنعت» ادامه خشونت علیه زنان را به بهانه قتل ملیکای ۲۲ ساله بررسی کرد

تکرار یک سناریوی تلخ

پویا اصل‌باغ– چند روز پیش در حادثه‌ای تلخ، زندگی دختر جوانی به شکل خشونت‌آمیزی به پایان رسید؛ اتفاقی که یادآور پرونده الهه حسین‌نژاد بود.

هفتم بهمن‌ماه جاری «ملیکا»، دختر ۲۲ ساله‌ای که پس از خروج از محل کار به طرز مشکوکی ناپدید و تلفن همراهش خاموش شد، چند روز بعد توسط راننده مسافرکش به قتل رسید. این حادثه بار دیگر یاد الهه حسین‌نژاد را در ذهن جامعه زنده کرد. قتل زنان در سال گذشته براساس برآوردها آمار بالایی داشته و نگرانی‌هایی درباره امنیت زنان در جامعه ایجاد کرده است.

■ ابعاد پرونده ملیکا

پدر دختر ۲۲ساله‌ای که اخیرا همانند الهه حسین‌نژاد توسط راننده مسافربر یک خودرو به قتل رسیده است، جزئیات ربودن، ناپدید شدن و به قتل رسیدن دخترش را تشریح کرد. ملیکا ۲۲ساله عصر هفتم بهمن امسال از متروی جوانمرد قصاب خارج و با سوار شدن به پرایدی راهی خانه‌شان در قرچک شد اما راننده ۳۸ساله تغییر مسیر داد و با ربودن دختر جوان، او را به قتل رساند و اموالش را سرقت کرد. جسد او چند روز بعد کنار کانال آب در حوالی جاده حسن‌آباد فشافویه کشف شد. قاتل بعد از ۱۳ روز فرار بازداشت شد اما منکر قتل بود. متهم که ۳ فرزند دارد با همسرش درگیری و اختلاف داشت. او در تحقیقات مدعی بود دختر جوان را اشتباهی سوار کرده اما بعد از مشاجره او را پیاده کرده و از سرنوشت آن دختر خبری ندارد اما آثار خون داخل خودرویش و دیگر شواهد موجود در پرونده نشان از قاتل بودن او دارد. ماموران در بررسی سوابق کیفری متهم پی‌بردند او دارای سوابقی در زمینه سرقت است. پلیس که احتمال می‌داد او مرتکب سرقت از زنان و دختران مسافر دیگری هم شده باشد، تحقیقات از وی را ادامه داد. بیش از دو هفته است که ملیکای ۲۲ ساله در خاک سرد آرمیده و والدین، دو برادر و تنها خواهرش داغ سنگینی بر دل‌شان مانده است.

پدر داغدیده او در این باره گفت: «ملیکا فرزند چهارم و آخرین فرزندم بود. او گرافیست و درگیر پایان‌نامه‌اش بود. چند ماهی بود که به‌عنوان طراح و گرافیست در یک شرکت مواد غذایی در حوالی میدان آرژانتین تهران کار می‌کرد. بیشتر مواقع خودم او را به خانه می‌بردم و گاهی نیز خودش می‌آمد. روز حادثه با مترو در ایستگاه جوانمرد قصاب پیاده شد. مسیر خانه ما طوری است که اتوبوس و تاکسی از ساعت ۱۸ عصر به بعد دیگر خدمات ندارد و مردم برای بازگشت مجبور به استفاده از خودروهای شخصی هستند. بارها مردم شهرمان به مسوولان گفته بودند که زمان حضور اتوبوس و تاکسی و سرویس‌دهی را بیشتر کنند اما این موضوع تاکنون به نتیجه نرسیده است. دخترم آن روز مجبور شده بود سوار خودروی شخصی شود.

ملیکا در مسیر پی برده بود راننده در مسیر اصلی به سمت قرچک نمی‌رود و به اعتراض او هم توجهی نمی‌کند. او به دوستش زنگ می‌زند و حتی برایش لوکیشن می‌فرستد و می‌گوید راننده رفتارهای عجیبی دارد. او سپس سعی می‌کند خودرو را متوقف کند و پیاده شود. دوستش در تماس دوباره با دخترم صدای مشاجره او و راننده را می‌شنود و بعد دیگر تلفن را جواب نمی‌دهد. او سپس تلفنی موضوع را به ما اطلاع داد. چند مرتبه به تلفن دخترم زنگ زدم اما جواب نداد و بعد گوشی‌اش خاموش شد.

خودم را به اداره پلیس شهرستان ری رساندم. ماجرا را اطلاع دادم و برای نجات دخترم کمک خواستم.

دولوکیشن آخر را که دخترم با گوشی‌اش ارسال کرده بود بررسی کردیم که یکی به سمت یک روستا در اطراف شهر ری بود و دیگری لوکیشن سمت قوچ حصار را نشان می‌داد. تا صبح آنجا را جست‌وجو کردیم اما دخترم پیدا نشد. بعد هم پلیس تهران در جریان قرار گرفت و تحقیقات را ادامه دادند. تصور کردیم شاید راننده اموال دخترم را سرقت کرده و او را در جایی رها می‌کند. امید داشتیم او زنده باشد تا اینکه روز سوم دایی ملیکا به من زنگ زد و گفت در کانال آب حوالی جاده حسن‌آباد فشافویه یکی از اهالی روستا جسدی را یافته و به پلیس اطلاع داده و جسد در پزشکی قانونی است

چون مقتول جثه‌ریزی دارد پلیس گمان برده بود مقتول یک نوجوان است. پس پرونده‌های نوجوانان گمشده را بررسی کرده بودند و سپس با استعلام از پلیس تهران پی‌بردند دختری ۲۲ ساله گم شده است. به پزشکی قانونی رفتیم و دخترم را شناسایی کردم. به ما گفتند بر اثر خفگی به قتل رسیده است. آثار خراش با کاتر هم‌زیر گلویش مشخص بود. گویی قاتل قبل از جنایت با کاتر او را تهدید و زخمی کرده بود. قاتل کیف دخترم را شامل کارت‌های بانکی، گوشی و مدارک او به همراه زنجیر طلای دور گردنش به سرقت برده بود. هنوز قاتل را ندیده‌ام. ما از مرجع قضایی می‌خواهیم قاتل زودتر مجازات و حکمش در ملاعام اجرا شود تا والدین دیگر داغدار فرزندان‌شان نشوند.»

■ اعتراف قاتل ملیکا

آثار خراش با کاتر زیر گلویش به چشم می‌خورد و بر اثر خفگی به قتل رسیده بود. تحقیقات ماموران اداره دهم پلیس آگاهی تهران برای یافتن ردی از راننده قاتل ادامه داشت تا اینکه چند روز پیش او بازداشت و منکر ربودن و قتل دختر جوان شد اما شواهد علیه او بود تا اینکه روز گذشته، متهم لب به اعتراف گشود و گفت: «این دختر جوان را به‌عنوان مسافر سوار کردم اما به جای مقصد اصلی قرچک او را به سمت باقرشهر بردم. او وقتی متوجه شد مسیر را تغییر دادم با من جروبحث کرد و خواست توقف کنم. حتی وقتی داشت لوکیشن به فردی می‌فرستاد. درگیر شدیم و با کاتر خراشی روی گردنش انداختم تا بترسد. سپس او را خفه کردم. بعد اموالش را برداشتم و جسد را صندوق عقب اتومبیل انداختم و در خیابان به راه افتادم تا سر از جاده حسن‌آباد درآوردم. آنجا جسد را کنار کانال آب انداختم و به خانه‌ام بازگشتم. چند روزی به شهرستان رفتم و بعد دستگیر شدم. با اعتراف‌های اولیه متهم، تحقیقات از او همچنان ادامه دارد.»

■ آمار بالای قتل زنان

شش‌ماه نخست امسال قتل و خشونت علیه زنان رشد چشمگیری پیدا کرده است. براساس آمار موجود، دست‌کم ۱۳۲زن در کشور به قتل رسیدند. اگر بخواهیم به‌صورت ماهانه آنها را تفکیک کنیم، باید گفت در فروردین‌ماه سال‌جاری، ۱۷اردیبهشت‌ماه، ۳۱خردادماه ۲۳تیرماه، ۲۳مردادماه و ۲۳ شهریورماه امسال ۱۵زن توسط افراد مختلف و به دلایل گوناگون به قتل رسیدند. در تقسیم‌بندی استانی، شهرهای تهران، سیستان‌وبلوچستان، خراسان‌رضوی، لرستان، مازندران، فارس، خوزستان و اصفهان به نسبت استان‌های دیگر موارد بالایی از قتل و خشونت علیه زنان را ثبت کردند. از سوی دیگر آمار خشونت(به‌خصوص خشونت خانگی) نیز به‌نسبت سال‌های گذشته افزایش نسبی داشته است. بنابر یک گزارش غیررسمی حدود ۴۰درصد زنان کشور در شش‌ماه ابتدایی امسال انواع خشونت‌ها اعم‌از برخورد فیزیکی، جنسی و کلامی را شاهد بودند. از نگاه کارشناسان و مطالعات انجام شده، شکل‌گیری چنین پدیده‌ای نشان از بحران عمیقی در بطن جامعه است. طبق باور آنان در مجموع یک‌سری از عوامل ریشه‌ای، شخصی و اقتصادی این مسائل را شامل می‌شود.

■ ضعف قانونی در برابر حمایت از زنان

در حالی که خشونت علیه زنان در کشور به‌عنوان یک معضل اجتماعی جدی مطرح بوده، حمایت‌های قانونی موجود در این زمینه با چالش‌های متعددی مواجه است. اگرچه قوانین مختلفی برای مقابله با خشونت علیه زنان تدوین شده اما اجرای دقیق و جامع این قوانین همچنان با مشکلات زیادی روبه‌رو است. برای فهم این موضوع چندین قوانین حمایتی از زنان و مشکلات آن را تشریح خواهیم کرد.

قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ به‌عنوان یکی از مهم‌ترین قوانین در این حوزه، اقداماتی مانند تشکیل دادگاه‌های ویژه خانواده و صدور دستور موقت جهت منع تماس یا نزدیک شدن همسر خشن را پیش‌بینی کرده است. همچنین در قانون مجازات اسلامی به ضرب و جرح، توهین و تهدید علیه زنان اشاره شده که می‌تواند منجر به مجازات‌هایی مانند حبس، شلاق یا جریمه نقدی شود. با این حال بسیاری از زنان به‌خاطر ترس از انتقام، خشونت دوباره و حتی حفظ جان خود ناچارا از شکایت خود صرف‌نظر می‌کنند.

یکی دیگر از قوانین حمایتی مهم در این زمینه، لایحه منع خشونت علیه زنان بوده که بیش از ۱۰سال است که همچنان به تصویب مجلس نرسیده است. هدف اصلی این لایحه پیشگیری از خشونت علیه زنان، تحکیم مبانی خانواده و حفاظت از آن و ارتقای سطح آگاهی عمومی در زمینه حقوق زنان و مقابله با خشونت است. از جمله اقدامات پیش‌بینی شده در این لایحه تشکیل کارگروه ملی حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت، تاسیس صندوق حمایت از زنان خشونت‌دیده و پیش‌بینی ضمانت‌های اجرایی برای مقابله با خشونت علیه زنان است. اگر به مفاد این لایحه دقت کنیم؛ متوجه خواهیم شد که پیشنهاد مطرح شده موارد بسیار خوبی را داراست اما در به تصویب رسیدن آن تعلل زیادی انجام شده که شرایط را برای زنان خشونت‌دیده دشوار کرده است.

یکی از چالش‌های بیان شده در این سازوکار، بحث عفاف و حجاب است. شنیده‌ها حاکی از آن بوده که این لایحه به‌خاطر تندروی‌ها همچنان پشت درهای بهارستان معطل مانده و دچار چالش شده است.

هفته گذشته برخی رسانه‌ها عنوان کردند یک‌سری از نمایندگان مجلس به علت عدم وجود قوانین مربوط به پوشش و حجاب در این لایحه از به تصویب رساندن آن خودداری می‌کنند. در واقع موضع‌گیری تندرویان در بحث پوشش باعث شده که چنین لایحه‌ای در کشور شکل نگیرد. باید گفت گرمزدن هر مساله‌ای از جمله «حمایت از زنان در برابر خشونت» به مقوله حجاب، عمل اشتباهی است که صورت گرفته است. چنین اقداماتی سبب می‌شود که برخی افراد با سوءاستفاده از ضعف‌های قانونی به‌راحتی دست به خشونت بزنند و همین امر موجب شده که امنیت زنان خدشه‌دار شود.

انعکاس

محیط‌زیست، قربانی همیشگی بودجه و بی‌توجهی

سارا پوردلجو– محیط‌زیست در تمام دولت‌های برآمده از بهمن ۵۷ تا به امروز، همواره در زمره مغفول مانده‌ترین حوزه‌ها قرار داشته و در قیاس با سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها کمترین سهم از اعتبارات و بودجه سالانه را به خود اختصاص داده است؛ این در حالی است که حتی در دوره‌هایی با شرایط اقتصادی به‌مراتب مطلوب‌تر از وضعیت نابسامان کنونی نیز این کم‌توجهی ادامه داشته است. حال آنکه لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ عملا رکورد تازه‌ای از تنگنای مالی در حوزه محیط‌زیست ثبت کرده و این روند نگران‌کننده را با شیبی تأسف‌بار تشدید کرده است. بررسی دقیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ نشان می‌دهد با وجود افزایش ظاهری برخی اعتبارات عمرانی مرتبط با محیط‌زیست، جایگاه این بخش همچنان در میان ۱۰حوزه اصلی هزینه‌ای دولت در پایین‌ترین رتبه باقی مانده است. افزون بر این، ردیف‌های مهمی همچون مدیریت پسماند و اجرای قوانین کلیدی محیط‌زیستی از جمله احیای دریاچه ارومیه و قانون هوای پاک با کاهش اعتبار یا حتی حذف بودجه مواجه شده‌اند.

به بیان روشن‌تر هرچند مجموع اعتبارات سازمان حفاظت محیط‌زیست در لایحه بودجه ۱۴۰۵ از نظر عددی نسبت به سال ۱۴۰۴ افزایش یافته اما با درنظر گرفتن نرخ تورم، سهم واقعی آن از بودجه عمومی کشور کاهش پیدا کرده است. طی سال‌ها، همواره کمترین توجه و اهمیت متوجه محیط‌زیست بوده است. از طرفی کارشناسان علاوه بر بودجه کم، بر این باورند که تخریب طبیعت اغلب به کمبود بودجه نسبت داده می‌شود واقعیت عمیق‌تر از اعداد و ردیف‌های مالی است. مساله بیش از هر چیز به نوع نگاه ما برمی‌گردد؛ نگاهی که مسوولیت حفاظت از طبیعت را از یک وظیفه همگانی به یک ماموریت اداری تقلیل داده است. حفاظت از محیط‌زیست پیش از آنکه به بودجه وابسته باشد به آگاهی، مشارکت مردمی و شکل‌گیری یک ذهنیت مسوولانه از کودکی نیاز دارد. بر همین اساس گفت‌وگویی با بهروز دهزاد، کارشناس ارشد حوزه محیط‌زیست داشتی که در ادامه می‌خوانیم .

■ چالش‌های حفاظت از محیط‌زیست فراتر از تخصیص بودجه است

دهزاد می‌گوید: نکته‌ای که واقعا باید از ذهن خودمان خارج کنیم، ارتباط مستقیم بودجه با نگهداری و حفاظت از محیط‌زیست است. در حالی که در بسیاری از موارد این موضوع الزاما ارتباطی با بودجه ندارد بلکه به مشارکت مردمی مربوط می‌شود؛ مشارکتی که خود مردم به‌صورت داوطلبانه برعهده می‌گیرند و انجام می‌دهند. نمونه آن حفاظت از جنگل‌ها، دریاچه‌ها و تالاب‌هاست. اینکه ما خودمان را عادت بدهیم هر موضوعی را صرفا با پول و بودجه بسنجیم و تصور کنیم هرچه بودجه بیشتر باشد کار بهتر انجام می‌شود، به نظر من یک ذهنیت اشتباه است. اکنون شرایط به‌گونه‌ای فراهم شده که می‌توانیم از مردم کمک بگیریم، به‌ویژه از دانشجویان و دانش‌آموزان که علاقه‌مند به این حوزه هستند. می‌شود بدون اتکا به بودجه اما با استفاده از هوشیاری، توان و انگیزه‌ای که در جوانان وجود دارد از آنها در مسیر حفاظت و نگهداری از محیط‌زیست استفاده کرد.

■ حفاظت از محیط‌زیست یک باور جمعی و مسوولیت اجتماعی است

این کارشناس ارشد محیط‌زیست افزود: این تصور که اگر بودجه کم شود همه‌چیز از بین می‌رود درست نیست. محیط‌زیست ارتباط مستقیمی با این نگاه ندارد. محیط‌زیست یک مساله ذهنی است؛ موضوعی که باید در ذهن کودکان کاشته شود تا هر فردی خود را مسوول نگهداری از آن بداند. در رابطه با اداره محیط‌زیست شاید در ظاهر این‌طور به نظر برسد که نقش پررنگی ندارد، در حالی که واقعیت این‌گونه نیست. با این حال مسوولان و سیاستگذاران معمولا ذهن‌شان درگیر موضوعاتی است که به نظرشان مهم‌تر و دارای اولویت بیشتری است و انرژی خود را صرف آنها می‌کنند. در چنین نگاهی اگر دریاچه‌ای آلوده یا خشک شود، تصور می‌شود که بعدا می‌توان آن را اصلاح کرد اما اگر یک اتفاق ناگوار اجتماعی برای جامعه رخ دهد جبران آن بسیار دشوار خواهد بود. به همین دلیل مسائل محیط‌زیستی معمولا در اولویت نخست قرار نمی‌گیرند.

■ ظرفیت‌های سرزمین ما فرصتی برای آموزش است

دهزاد اضافه کرد: این ذهنیت، همان‌طور که اشاره شد باید از کودکی در ذهن افراد شکل بگیرد تا وقتی بزرگ می‌شوند و در موقعیت‌های تصمیم‌گیری قرار می‌گیرند بتواند به آنها کمک کند که مسائل محیط‌زیست را در اولویت قرار دهند؛ وضعیتی که در حال حاضر کمتر شاهد آن هستیم. واقعیت این است که ما در حوزه محیط‌زیست خیلی کم کار کرده‌ایم. خود من هم به‌عنوان یک شهروند می‌توانستم کارهای بیشتری انجام بدهم اما به هر حال شرایط به این شکل پیش رفته است. به نظر من باید از دوره سنی دبستان شروع کنیم و بچه‌ها را با مسائل محیط‌زیست آشنا کنیم. می‌توان آنها را به سفرهای علمی برد. ما کشور پرظرفیتی داریم و مناطق دیدنی فراوانی وجود دارد که می‌تواند برای کودکان، آموزشی و اثرگذار باشد. اگر بتوانیم از کودکی برنامه‌ریزی درستی انجام دهیم، بسیاری از مسائل دیگر به‌صورت طبیعی حل خواهد شد.

■ محیط‌زیست در گرو آگاهی مردم، نه بودجه

در نهایت واضح است که حفاظت از محیط‌زیست صرفا مساله‌ای بودجه‌ای یا اداری نیست؛ این یک مسوولیت اجتماعی و فرهنگی است که باید از کودکی در ذهن افراد نهادینه شود. آموزش، آگاهی و مشارکت فعال مردم، به‌ویژه نسل جوان می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در حفظ منابع طبیعی کشور داشته باشد. هرچقدر دولت‌ها در بودجه کوتاهی کنند نمی‌توانند جایگزین آگاهی و تعهد فردی و جمعی شوند. تنها با شکل‌گیری یک باور جمعی و ایجاد فرهنگ احترام به طبیعت، می‌توان از سرزمین و محیط‌زیست‌مان حفاظت و آینده‌ای پایدار برای نسل‌های بعدی تضمین کرد.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده شرکت توسعه سهام نوین (سهامی عام) به شماره ثبت ۲۵۲۱۸۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۹۲۶۳۰۰

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم، وکیل یا نماینده قانونی صاحب سهم شرکت توسعه سهام نوین (سهامی عام) دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده شرکت که راس ساعت ۹ صبح روز شنبه مورخ ۹ اسفند ۱۴۰۴ در محل قانونی شرکت به آدرس جنت‌آباد جنوبی، خیابان ۳۵ متری کبیرزاده (لاله غربی)، پلاک ۵۸ تشکیل می‌شود حضور به هم رسانند.

سهامداران محترم یا نمایندگان قانونی ایشان که مایل به حضور در جلسه مجمع می‌باشند می‌توانند یک ساعت قبل از شروع مجمع با در دست داشتن مدارک قانونی معتبر به محل برگزاری مجمع مراجعه و برگه ورود به جلسه را دریافت نمایند. ضمناً سهامدارانی که دارای وکالت‌نامه رسمی می‌باشند می‌توانند در روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه مورخ ۵ و ۶ اسفندماه سال جاری به اداره امور سهام شرکت واقع در جنت‌آباد جنوبی، خیابان ۳۵ متری کبیرزاده (لاله غربی)، پلاک ۵۸ مراجعه و نسبت به دریافت برگه ورود به جلسه اقدام نمایند.

ضمناً با عنایت به مفاد ماده ۹۹ اصلاحیه قانون تجارت، فقط سهامدارانی حق حضور در جلسه مجمع را دارند که برگه ورود به مجمع را دریافت کرده باشند.

دستور جلسه:

- انتخاب اعضای هیأت‌مدیره شرکت
- سایر مواردی که در صلاحیت تصمیم‌گیری در مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده باشد.

هیأت‌مدیره شرکت توسعه سهام نوین (سهامی عام)

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت صنایع کاغذی کتیبه گستر صدرا (سهامی خاص) سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۰۹/۳۰ شماره ثبت: ۱۰۸ شناسه ملی: ۱۴۰۰۷۱۹۴۹۷۰

با رعایت ماده ۹۷ لایحه اصلاحی قانون تجارت، بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم یا نمایندگان قانونی صاحبان سهام و همچنین نمایندگان اشخاص حقوقی دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۰۹/۳۰ شرکت صنایع کاغذی کتیبه گستر صدرا (سهامی خاص) که راس ساعت ۱۰:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۱۲ به آدرس: تهران، خیابان سئول، نمایشگاه بین‌المللی، درب جنوب غربی، سوله شماره ۲ برگزار می‌شود، حضور بهم برسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش فعالیت هیات‌مدیره برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۰۹/۳۰
۲- استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۰۹/۳۰
۳- بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۰۹/۳۰
۴- تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیات‌مدیره
۵- تقسیم سود و تعیین پاداش هیات‌مدیره
۶- تعیین روزنامه کثیرالانتشار به منظور درج آگهی‌های شرکت
۷- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی (بازرسین اصلی و علی‌البدل) و تعیین حق‌الزحمه ایشان
۸- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد.
۹- انتخاب اعضای هیات‌مدیره

هیات‌مدیره
شرکت صنایع کاغذی کتیبه گستر صدرا (سهامی خاص)

فرم اشتراک روزنامه جهان صنعت

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را براساس مبلغ مندرج در جدول ذیل:
به شماره شبا IR۳۴۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۱۶۷۹۸۶۶۴۸ بانک رفاه به‌نام محمدرضا سعدی (مدیر مسئول)
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه «جهان‌صنعت» یا به شماره ۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴ (تلگرام، واتس‌آپ، ایتا) و یا به آدرس ایمیل jahan1383@yahoo.com ارسال نمائید.
آدرس: خیابان شیخ‌بهایی شمالی، کوچه معصومی، پلاک۴
تلفن: ۲۱-۸۸۶۱۰۰۱۹ نمابر: ۸۸۰۳۹۷۰۷

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یک‌ساله
هزینه اشتراک (ریال)	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۰/۰۰۰/۰۰۰

شرایط اشتراک:
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد.
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید.
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز اعلام فرمائید.

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
ایمیل : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ■ یک ساله ■
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

«جهان‌صنعت» از چالش‌های ساختاری، قانونی و زیرساختی گردشگری معلولان گزارش می‌دهد

تبعیض پنهان

نادر نینوایی– گردشگری، ویترین توسعه‌یافتگی هر کشور است؛ جایی که کیفیت زیرساخت‌ها، میزان احترام به کرامت انسانی و سطح برنامه‌ریزی ملی خود را بی‌پرده نشان می‌دهد. وقتی اما پای افراد دارای معلولیت و سالمندان به میان می‌آید، این ویترین ترک برمی‌دارد. آنچه در سال‌های اخیر در استان فارس و دیگر نقاط کشور درباره وضعیت دسترس‌پذیری اماکن تاریخی، حمل‌ونقل و تاسیسات گردشگری آشکار شده، نه یک نقص موردی بلکه نشانه‌ای از یک بحران مزمن است؛ بحرانی که قانون دارد اما اجرا ندارد، آمار دارد اما دقت ندارد و وعده دارد اما ضمانت ندارد. استان فارس با بیش از ۳هزار و ۲۰۰ اثر ثبت ملی، یکی از مهم‌ترین قطب‌های گردشگری تاریخی ایران است. اما همین استان که نامش با شکوه تمدنی گره خورده، برای بخشی از شهروندانش عملا «دور از دسترس» است. بازدید از مجموعه‌هایی مانند حافظیه، سعدیه، تخت‌جمشید، پاسارگاد و ارگ کریمخانی برای بسیاری از سالمندان، نابینایان، ناشنوایان و افراد دارای معلولیت حرکتی، بیشتر شبیه به آرزوست تا یک امکان واقعی. ریشه‌های این وضعیت نامناسب در حوزه دسترسی افراد دارای معلولیت به سفر و گردشگری، مساله‌ای بوده که نیازمند بررسی، رسیدگی و برطرف‌شدن، کمبود زیرساخت‌ها و ضعف‌های نظارتی است.

■ ضعف زیرساختی مانع بهره‌مندی معلولان از گردشگری

«پله‌های بلند، کف‌پوش‌های ناهموار، ورودی‌های تنگ و مسیرهای ماسه‌پوش» اینها برای اغلب بازدیدکنندگان شاید جزئی از «اصالت تاریخی» به حساب آیند اما برای فردی که روی ویلچر نشسته یا سالمندی که توان بالا رفتن از چند ده پله را ندارد، به معنای حذف تجربه گردشگری است. در مجموعه تخت‌جمشید فضای بیرونی با ماسه پوشانده شده؛ سطحی که حرکت ویلچر روی آن عملا ناممکن است. در ارگ کریمخانی پله‌های مرتفع و پاخورهای سنگی تاریخی، تردد را برای افراد کم‌توان غیرممکن می‌کند. حتی در سعدیه که رمپ‌هایی تعبیه شده، شیب‌های غیراستاندارد عملا ایمنی را زیر سوال برده است. مسوولان میراث فرهنگی بارها به «محدودیت‌های ناشی از حفظ اصالت اثر» اشاره کرده‌اند. بی‌تردید حفاظت از منظر و اصالت بنا اهمیت دارد اما پرسش اساسی این است که آیا اصالت تاریخی باید به قیمت حذف بخشی از شهروندان تمام شود؟ در بسیاری از کشورهای صاحب میراث کهن، از جمله یونان و ایتالیا، راهکارهای تلفیقی مانند کف‌سازی چوبی موقت، بالابرهای هیدرولیک و سازه‌های سبک بدون آسیب به بافت تاریخی اجرا شده است. حتی در برخی کشورهای حوزه خلیج‌فارس، امکانات ساحلی ویژه افراد دارای معلولیت فراهم و به یک مزیت رقابتی گردشگری بدل شده است. در ایران اما همچنان بحث مناسب‌سازی در اماکن تاریخی میان «ضرورت» و «امکان» معلق مانده است. نتیجه آنکه نه اصالت به‌شکل کامل و موثر حفظ شده و نه دسترس‌پذیری تحقق یافته بلکه تنها صورت‌مساله به تعویق افتاده است.

■ قوانین کاغذی و ضعف‌های نظارتی

ماده(۲) قانون جامع حمایت از افراد دارای معلولیت صراحت دارد که تمامی اماکن و ساختمان‌های عمومی باید مطابق استانداردها مناسب‌سازی شوند. با این حال به‌گفته فعالان این حوزه، در استان فارس و بسیاری از استان‌های دیگر حتی یک مجموعه گردشگری به‌طور کامل برای حضور افراد دارای معلولیت حرکتی، نابینایان و ناشنوایان مناسب‌سازی نشده است. مشکل اصلی نه در نبود قانون بلکه در فقدان نظارت است. در هتل‌ها طبق ضابطه باید در هر طبقه یک اتاق مناسب‌سازی‌شده وجود داشته باشد. اقامتگاه‌های بین‌راهی ملزم به تامین سرویس بهداشتی قابل استفاده برای معلولان هستند. پارکینگ ویژه باید در اختیار خودروهای این افراد باشد. در عمل اما سرویس‌های بهداشتی اقامتگاه‌های بین‌راهی قفل است، فضای ویژه به انبار تبدیل شده و پارکینگ مخصوص با خودروهای عادی اشغال می‌شود. ضعف نظارت چند پیامد جدی دارد؛ نخست آنکه قانون بی‌اعتبار می‌شود. دوم آنکه سرمایه‌گذار متعهد نیز انگیزه‌ای برای رعایت استاندارد نمی‌یابد و سوم آنکه جامعه هدف به این نتیجه می‌رسد که حقوقش ضمانت اجرایی ندارد. ایجاد «میز گردشگری دسترس‌پذیر افراد دارای معلولیت و سالمندان» در وزارت میراث فرهنگی گامی مثبت ارزیابی شده است اما تا زمانی که صدور و تمدید مجوزها به رعایت واقعی شاخص‌های دسترس‌پذیری گره نخورد، این اقدامات در حد توصیه باقی خواهد ماند.

■ ضرورت آمادگی برای مواجهه با بحران‌ها

جنگ ۱۲روزه اخیر و ضرورت جابه‌جایی سریع شهروندان به پناهگاه‌ها و مناطق امن‌تر، ضعف زیرساخت‌های دسترس‌پذیری را عریان‌تر از همیشه نشان داد. در حالی که بسیاری از خانواده‌ها به‌سرعت به پارکینگ‌ها یا شهرهای امن‌تر رفتند، افراد دارای معلولیت اما برای سفر به مناطق امن و جابه‌جایی با چالش‌های مضاعف روبه‌رو شدند، از نبود مسیرهای مناسب برای خروج اضطراری تا فقدان وسایل حمل‌ونقل استاندارد. این تجربه بحرانی نشان داد که دسترس‌پذیری صرفا یک مطالبه رفاهی نیست بلکه مساله‌ای مرتبط با امنیت و مدیریت بحران است. آموزش نیروهای هلال‌احمر، آتش‌نشانی و ستاد بحران درباره نحوه کمک به افراد دارای معلولیت اقدامی ضروری بود اما آموزش بدون زیرساخت کافی راه به جایی نمی‌برد. در حوزه حمل‌ونقل، نبود بالابر در قطارها و اتوبوس‌ها همچنان کرامت افراد را مخدوش می‌کند. وقتی فردی برای سوار شدن به اتوبوس ناچار است در آغوش دیگران جابه‌جا شود، مساله تنها دشواری فیزیکی نیست؛ شأن انسانی نیز آسیب می‌بیند. خرید بالابر برای ناوگان خصوصی هزینه‌بر است و راننده‌ای که میلیاردها تومان برای خودرو هزینه کرده، انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری چندمیلیاردی دیگر ندارد. اینجاست که نقش دولت در ارائه تسهیلات، یارانه یا تجهیزات پرتابل در پایانه‌ها معنا پیدا می‌کند. بحران جنگ نشان داد که دسترس‌پذیری، موضوعی حاشیه‌ای نیست بلکه بخشی از تاب‌آوری ملی است.

■ بازار پنهان و فرصت‌های مغفول

برآورد رسمی سال۱۳۹۸ از سوی سازمان بهزیستی، تعداد افراد معلول دارای کارت را حدود یک‌میلیون و ۷۰۰هزار نفر اعلام کرده است؛ آماری که به گفته کارشناسان دقیق نیست و با فقر آماری جدی مواجهیم. اگر خانواده هر فرد دارای معلولیت را نیز در نظر بگیریم، دامنه تاثیر این موضوع به چندین میلیون نفر می‌رسد. یک واقعیت کمتر دیده‌شده آن است که گردشگری برای بسیاری از افراد دارای معلولیت در اولویت بالاتری نسبت‌به خانوارهای عادی قرار دارد چراکه سفر می‌تواند امید به زندگی را افزایش دهد. با این حال ضعف زیرساختی سبب می‌شود همین گروه که عطش بیشتری برای سفر دارد، کمتر سفر کند. از منظر اقتصادی، مناسب‌سازی نه هزینه بلکه سرمایه‌گذاری است. اگر یک سینما یا هتل امکان استفاده برای فرد دارای معلولیت را فراهم کند، تنها یک مشتری جذب نکرده بلکه یک خانواده را وارد چرخه مصرف کرده است. هر مناسب‌سازی موفق می‌تواند ضریب اشغال و فروش را افزایش دهد. این منطق ساده اقتصادی هنوز به گفتمان غالب در میان بخش‌خصوصی بدل نشده است. سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های دسترس‌پذیر علاوه‌بر سودآوری داخلی می‌تواند ایران را به مقصدی جذاب برای گردشگران خارجی دارای نیازهای ویژه نیز تبدیل کند؛ بازاری که در جهان رو به رشد است.

■ دسترس‌پذیری از رمپ تا فرهنگ

یکی از خطاهای رایج در نگاه به مناسب‌سازی، تقلیل آن به ساخت یک رمپ است. حال آنکه دسترس‌پذیری مفهومی چندبعدی است و از تابلوهای بریل برای نابینایان تا مترجم زبان اشاره برای ناشنوایان، از آموزش کارکنان تا اصلاح نگرش عمومی را شامل می‌شود. وقتی کارمند یک استراحتگاه بین‌راهی تصور می‌کند مراجعه‌کننده معلول کم است و سرویس بهداشتی را به انبار تبدیل می‌کند، مشکل تنها فنی نیست، بحث فرهنگی مطرح است. تا زمانی که جامعه به این درک نرسد که هر فرد در دوره‌ای از زندگی ممکن است به شکل موقت یا دائم نیازمند دسترسی ویژه باشد، این چرخه بی‌توجهی ادامه خواهد داشت. مناسب‌سازی واقعی از تفکر آغاز و به زیرساخت ختم می‌شود. اگر نگرش تغییر نکند، بهترین قوانین نیز روی کاغذ می‌ماند.

■ توسعه نیم‌بند، توسعه نیست

گردشگری پایدار و فراگیر، شعاری تکرارشده در اسناد رسمی است. پایداری اما زمانی معنا دارد که همه اقشار جامعه امکان بهره‌مندی داشته باشند. حذف افراد دارای معلولیت و سالمندان از تجربه گردشگری نه‌تنها نقض حقوق شهروندی است بلکه به معنای از دست دادن بخشی از ظرفیت اقتصادی کشور نیز هست. فارس با میراث بی‌نظیرش می‌تواند الگوی ملی در گردشگری دسترس‌پذیر باشد؛ به شرط آنکه اراده‌ای فراتر از وعده شکل گیرد. ارزیابی دقیق، تخصیص بودجه مشخص، گره زدن مجوزها به شاخص‌های اجرایی و مشارکت دادن انجمن‌های تخصصی در فرآیند تصمیم‌گیری، گام‌هایی است که می‌تواند این مسیر را از شعار به عمل برساند. امروز پرسش اصلی این نیست که آیا مناسب‌سازی ممکن است یا نه؛ پرسش این است که تا چه زمانی قرار است بخشی از شهروندان پشت پله‌های بلند تاریخ بمانند و نظاره‌گر توسعه‌ای باشند که سهمی از آن ندارند

زاویه

به خانه «نصرت‌الممالک» تعرض شد!

یکی از دوستداران میراث فرهنگی استان کرمان با هشدار نسبت‌به ساخت یک سازه جدید و ناهماهنگ در بافت تاریخی مصوب شهر اختیارآباد، از خدشه‌دار شدن حریم و منظر خانه تاریخی ثبت ملی «نصرت‌الممالک» خبر داد و تاکید کرد: تداوم این‌گونه مداخلات، اصالت و هویت بافت‌های تاریخی را با تهدیدی جدی مواجه می‌کند.

امید ابراهیمی، دوستدار میراث فرهنگی استان کرمان و رییس انجمن دیده‌بان میراث کارمانیا از شکسته شدن حریم و منظر بافت تاریخی مصوب و خانه تاریخی نصرت‌الممالک شهر اختیارآباد در کرمان خبر داد و به ایسنا گفت: در اطراف شهر کرمان، در بخش مرکزی شهرستان کرمان، شهری به نام «اختیارآباد» قرار دارد. یکی از بناهای شاخص این شهر «باغ فتح‌آباد» است. همچنین در بافت تاریخی مصوب شهر اختیارآباد یک خانه تاریخی ثبت ملی به نام «خانه نصرت‌الممالک» وجود دارد. این خانه متعلق به یکی از اربابان دوره قاجار در منطقه بوده و از نظر معماری و تزئینات، بنایی بسیار ارزشمند محسوب می‌شود. از ویژگی‌های منحصربه‌فرد این بنا، تزئینات گچی خاص و نقش‌برجسته‌هایی است که روی ستون‌ها دیده می‌شود، از جمله نقش یک بز با شاخ‌های طبیعی که جلوه‌ای کم‌نظیر به بنا بخشیده است.

او ادامه داد: در حال حاضر این خانه تاریخی توسط بخش‌خصوصی و با سرمایه‌گذاری آقای مهندس حسنی در حال مرمت است. در مجاورت این بنا حمام تاریخی عامری قرار دارد که آن نیز ثبت ملی شده است. متاسفانه دقیقا در فضای میان این دو بنای تاریخی و روبه‌روی آنها، سازه‌ای جدید در حال احداث است. مشخص نیست این پروژه توسط چه نهادی اجرا می‌شود اما احتمالا شهرداری یا شورای شهر اختیارآباد متولی آن باشد. این سازه از نظر فرم و کارکرد شباهتی به میدان امیرچخماق یزد دارد.

ابراهیمی اظهار کرد: مساله نگران‌کننده این است که احداث چنین سازه‌ای هیچ‌گونه تناسبی با بافت تاریخی، اصالت فضا، حریم مصوب و منظر بصری بناهای ثبت ملی اطراف خود ندارد. حتی اگر قرار باشد بنایی با کاربری مذهبی یا یادمانی مانند حسینیه یا گلزار شهدا در این محل ساخته شود، بدیهی است باید طبق ضوابط

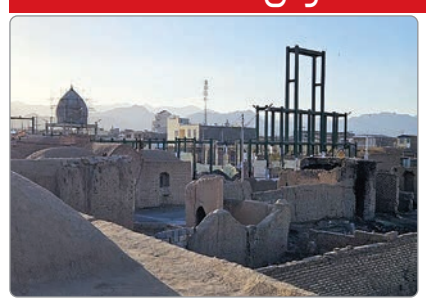

میراث فرهنگی کاملا متناسب با بافت تاریخی و ارزش‌های اصیل محیط پیرامونی طراحی و اجرا شود درحالی‌که آنچه اکنون در حال ساخت است، فاقد چنین ملاحظاتی است.

این دوستدار میراث فرهنگی گفت: متاسفانه مشکل اساسی در این منطقه و بسیاری از بافت‌های تاریخی مصوب، نبود نظارت موثر و انجام ساخت‌وساز در عرصه، حریم و منظر بناهای تاریخی است. این همان آسیبی است که پیشتر بر خانه تاریخی کاظمی در شهر کرمان وارد شده و بیم آن می‌رود در صورت تداوم این روند، برای سایر بناهای تاریخی نیز تکرار شود. از مسوولان میراث فرهنگی، اعم از اداره‌کل میراث فرهنگی استان کرمان و همچنین وزارت میراث فرهنگی انتظار می‌رود هرچه سریع‌تر نسبت‌به تعیین عرصه و حریم بناهای ثبت ملی اقدام کرده و نظارت جدی‌تری بر ساخت‌وسازها اعمال کنند. بافت‌های تاریخی که به تصویب رسیده‌اند، ذاتا نیازمند کنترل و پایش دقیق فعالیت‌های عمرانی هستند. همچنین انتظار می‌رود شهرداری‌ها و شوراهای شهر همکاری موثرتری با میراث فرهنگی داشته باشند؛ موضوعی که متاسفانه در حال حاضر به‌درستی محقق نمی‌شود.

او افزود: نبود حریم مصوب و بی‌توجهی به ضوابط بافت تاریخی، همان فاجعه‌ای را رقم زده که امروز درباره خانه تاریخی کاظمی شاهد آن هستیم؛ خانه‌ای که در دل بافت تاریخی شهر کرمان قرار دارد اما در مجاورت آن ساختمان‌های جدید احداث شده و از هر سو در محاصره ساخت‌وساز قرار گرفته است به‌طوری که تمامی حریم‌ها و مناظر بصری آن از بین رفته‌اند.

خبر

مدیر مجموعه نقش رستم مطرح کرد

زنگ خطر فرونشست در قلب تاریخ ایران

ایسنا– کارشناس حفاظت و مرمت آثار تاریخی و مدیر مجموعه نقش رستم با هشدار نسبت به تبعات فرونشست زمین در این محوطه تاریخی، بر لزوم پایش مستمر، اقدامات پیشگیرانه و انتخاب این مجموعه به‌عنوان پایلوت ملی مدیریت فرونشست در عرصه‌های گردشگرپذیر تاکید کرد. مصطفی رخشنده‌خو اظهار کرد: فرونشست زمین به‌عنوان یکی از جدی‌ترین مخاطرات زیست‌محیطی سال‌های اخیر، امروز به تهدیدی مستقیم برای میراث فرهنگی ایران تبدیل شده است؛ پدیده‌ای تدریجی اما مخرب که آثار آن به‌ویژه در محوطه‌های تاریخی واقع بر بسترهای حساس زمین‌شناختی به‌وضوح قابل مشاهده است. وی افزود: در این میان محوطه تاریخی نقش رستم به‌عنوان یکی از ارزشمندترین و در عین حال گردشگرپذیرترین مجموعه‌های تاریخی کشور نیازمند توجهی دوچندان است. رخشنده‌خو در ادامه با بیان اینکه برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی، افت شدید سطح آب‌های زیرسطحی، خشکسالی‌های مداوم و تغییر الگوی مصرف آب از مهم‌ترین عوامل بروز فرونشست زمین به‌شمار می‌روند، افزود: دامنه این بحران از دشت‌های کشاورزی فراتر رفته و اکنون به عرصه آثار تاریخی و محوطه‌های بازدید عمومی رسیده است. این کارشناس حفاظت و مرمت آثار تاریخی ادامه داد: بررسی‌های میدانی و پایش‌های انجام‌شده در محدوده نقش رستم نشان می‌دهد ایجاد ترک‌های سطحی، تغییر در شیب زمین و هدایت ناخواسته روان‌آب‌ها به سمت شکاف‌ها، زنگ خطر جدی برای پایداری این محوطه تاریخی را به صدا درآورده است. وی اضافه کرد: این شرایط زمانی نگران‌کننده‌تر می‌شود که نقش رستم به‌دلیل باز بودن محوطه و حضور مستمر گردشگران داخلی و خارجی، همواره در معرض بارگذاری انسانی و تردد گسترده قرار دارد. مدیر مجموعه نقش رستم با اشاره به ماهیت صخره‌ای آرامگاه‌های هخامنشی، نقش‌برجسته‌های ساسانی و بنای کعبه زرتشت تصریح کرد: هرگونه ناپایداری در بستر زمین می‌تواند تاثیری مستقیم و بعضا جبران‌ناپذیر بر ساختار این آثار برجای بگذارد. رخشنده‌خو بیان کرد: نفوذ آب‌های سطحی به درون ترک‌های ناشی از فرونشست به‌ویژه در فصل بارندگی، روند تخریب صخره‌ها و بدنه آثار تاریخی را تشدید می‌کند؛ موضوعی که در یک محوطه گردشگرپذیر علاوه‌بر تهدید میراث فرهنگی می‌تواند ایمنی بازدیدکنندگان را نیز تحت‌تاثیر قرار دهد. رخشنده‌خو خاطرنشان کرد: به اعتقاد متخصصان، نقش رستم باید به‌عنوان پایلوت ملی مدیریت و پایش فرونشست در محوطه‌های تاریخی گردشگرپذیر انتخاب شود.

تصویب اخذ عوارض از گردشگران خارجی

«**جهان‌صنعت**»– مجلس شورای اسلامی تصویب کرد که از سال آینده هر گردشگر خارجی واردشده از مبادی هوایی، ۵ یورو عوارض پرداخت کند تا بخشی از هزینه‌های گردشگری کشور تامین شود. نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان جلسه علنی نوبت صبح دیروز(یکشنبه۲۶بهمن) مجلس و بررسی جداول منابع لایحه بودجه۱۴۰۵ کل کشور با پیشنهاد الحاق به کل محسن زنگنه نماینده مردم تربت حیدریه به جدول منابع لایحه بودجه موافقت کردند. براساس این پیشنهاد الحاقی عوارض دریافتی از هر گردشگر خارجی از مبادی هوایی معادل ۵یورو با نرخ بازار مبادله‌ای خواهد بود.

موج سفر گردشگران چینی به روسیه

رویترز– روسیه، تایلند و مکان‌های گرم به جای ژاپن برای سفرهای دوران تعطیلات سال نو چینی‌ها مورد توجه قرار گرفته‌اند. براساس گزارش آژانس‌های مسافرتی در چین، انتظار می‌رود تعطیلات طولانی سال نوی قمری با افزایش سفرهای خارجی گردشگران چینی همراه باشد و در این میان روسیه، استرالیا، تایلند و کره‌جنوبی مقاصد برتر هستند، هرچند بخشی از محبوبیت سابق خود را نزد مسافران چینی از دست داده‌اند. سال نو چینی یا جشن بهاره، یکی از طولانی‌ترین تعطیلات چین است که امسال به مدت ۹روز از ۱۵فوریه(یک‌روز بیشتر از حد معمول) برای استقبال از سال اسب در تقویم چینی ادامه دارد. میلیون‌ها نفر در چین این مدت برای دیدار خانوادگی به خانه می‌روند و در پی آن هزینه‌ها در فروشگاه‌ها، سینماها و رستوران‌ها افزایش پیدا می‌کند چراکه خانواده‌ها در سراسر کشور و خارج از کشور باهم جشن می‌گیرند. چین انتظار دارد در طول دوره ۴۰روزه حوالی این تعطیلات، رکورد ۹/۵میلیارد سفر را ثبت کند که نسبت به آمار ۹/۰۲میلیاردی سال گذشته با افزایش همراه است. ژو وی‌هونگ از یک شرکت تورهای مستقر در شانگهای گفت: «تایلند به لطف آب و هوایش در زمانی که بیشتر نقاط چین سرد است، به یک مقصد برتر تبدیل شده است.» ژو از شرکت «اسپرینگ تور» اظهار کرد که تقاضای اوقات فراغت داخلی امسال نیز بین مقاصد گرم و برفی تقسیم شده است به‌طوری که سفر به جزیره گرمسیری «هاینان» و کوه «چانگبای» در شمال شرقی محبوب هستند. رزروها به روسیه و همچنین سفرها به اروپای شمالی در پلتفرم این شرکت نسبت به سال گذشته نیز بیش از دو برابر شده است.

ج د و ل ۳۲۱۲

افقی:
۱– نصیحت‌کننده – توان و نیرو – از کلمات ندا و خطاب
۲– نوعی طلاق – نام قدیم شهرستان نقده در استان آذربایجان‌غربی – از احادیث نبوی
۳– رودی در روسیه – کمان پنبه‌زنی – علامت اعداد اعشاری
۴– پرچم برآن استوار شود – پارچه استریل جراحان – دارای شک و تردید
۵– مقر سازمان بین‌المللی فائو در این شهر قرار دارد – خبر پاکتی – زنجبیل شامی – حرف اظهار شگفتی
۱– سیال زندگی‌بخش – نوعی شیرینی – میوه آبدار مخروطی‌شکل
۲– کشتی مجهز نیروی دریایی – پوشیده و پنهان داشتن – دوکمانک نگارشی
۳– اهرم آهنی و نام بندری در استان بوشهر – ضمیر اجتماعی – سوغات نصف جهان – پوسته بسیار نازک
۴– ماده پرتو پلاسمی هسته یاخته – جهت و روشنایی اندک – دیوارکوتاه و کوچک
۵– کلمه شرط – کارمند آموزش‌وپرورش – ستون بدن آدمی
۶– طعم میوه نارس – نسبت زن و شوهر به یکدیگر – نظرانتخاباتی – دگرگونی چهره و انتقال روح
۷– تکان و حرکت حشرات – چوب سوزاندنی – دلتنگ و آزرده خاطر شدن
۸– ضربه‌ای در ورزش تنیس روی میز – نوعی میمون بزرگ و دراز دست – رشد و بالندگی
۹– شکرگزار و ممنون – مادر حضرت اسماعیل(ع) – سخن غیرجدی
۱۰– وسیله دستی نخ‌ریسی – نوک مثلث – موی سر بلند و بافته شده – واحد پولی درخاور دور
۱۱– باغ انگور – پیرو دین اسلام – قوم آریایی ایران زمین
۱۲– بخش اصلی یک نوشته – ناله درد – محفظه احتراق خودرو
۱۳– قسمتی از ستون فقرات – علامت جمع در زبان عربی – نشانه اسم مصدر – از ساخته‌های رسول ملاقلی‌پور سینماگر فقید کشورمان
۱۴– نوعی بیماری کلیوی – قبله مسلمانان – ضمیر اشاره به نزدیک
۱۵– تعداد بازیکنان حاضر در یک تیم فوتبال – فهرست اعلام پایان کتاب و نمایه – حرف صلیب
۶– سردابه – موج رادیویی – نشانه مفعولی با واسطه
۷– پایداری در دوستی – دانشمند ایتالیایی که راکتور اتمی اورانیوم را کشف کرد – از ادعیه مفاتیح الجنان
۸– تکرارحرف آخر الفبای فارسی – بخش فوقانی بدن انسان – بخشش بی‌چشمداشت – نماد سرما – ویتامین جلوگیری از خونریزی
۹– هر یک از سنگ‌های گرانبها – اتاقک چرخدار قطار – همگانی و جماعت بسیار
۱۰– افاده و فخرفروشی – رنگ شاد مرکباتی – نوعی گلوله تفنگ
۱۱– لهیب آتش – سنگ انگشتری – به صورت جدی و برابر با مقررات و تشریفات – بخار دهان
۱۲– نحیفی و باریک اندامی – موجود نادیدنی – حیران و دلباخته
۱۳– درس موضوعی – شهری در استان اصفهان – سرای فانی و ناپایدار
۱۴– حرف دنباله‌دار آلفا – نوعی دوخت ظریف در لباس – اثر موسیقایی دو نفره و نام عنوان فیلمی با بازی هدیه تهرانی و علی مصفا
۱۵– جزیره‌ای در ژاپن – محافظ سر انگشت – سخن طعنه‌آمیز

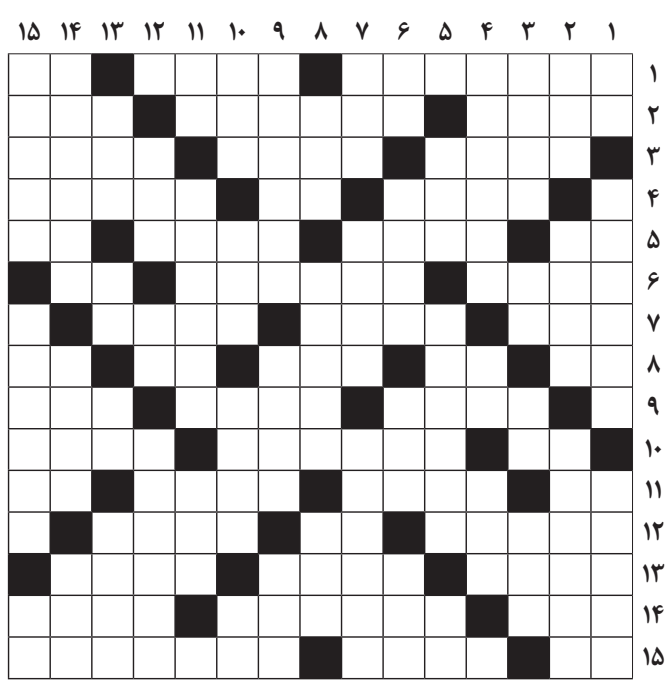

۱۷۹۷

حل سودوکو ساده

۵	۶	۹	۷	۲	۸	۱	۳	۴
۱	۷	۲	۵	۴	۳	۸	۶	۹
۳	۸	۴	۹	۶	۱	۵	۲	۷
۴	۲	۳	۶	۷	۵	۹	۸	۱
۷	۵	۶	۱	۸	۹	۲	۴	۳
۹	۱	۸	۴	۳	۲	۶	۷	۵
۸	۹	۷	۲	۵	۴	۳	۱	۶
۶	۳	۱	۸	۹	۷	۴	۵	۲
۲	۴	۵	۳	۱	۶	۷	۹	۸

حل سودوکو سخت

۲	۹	۳	۱	۶	۵	۴	۷	۸
۴	۱	۷	۸	۳	۲	۹	۵	۶
۵	۶	۸	۴	۷	۹	۱	۲	۳
۳	۴	۵	۹	۱	۶	۷	۸	۲
۸	۲	۱	۵	۴	۷	۳	۶	۹
۶	۷	۹	۲	۸	۳	۵	۴	۱
۷	۸	۴	۶	۹	۱	۲	۳	۵
۹	۵	۶	۳	۲	۴	۸	۱	۷
۱	۳	۲	۷	۵	۸	۶	۹	۴

جواب جدول شماره ۳۲۱۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	م	ر	م	ع	ا	ش	■	ن	ک	و	د	ا	ش	ت
۲	س	ا	ن	س	■	ت	ف	ک	ی	ک	■	ا	ل	و	ا
۳	ج	و	ی	د	ن	■	ا	ل	ا	■	هـ	ر	هـ	ر	ی
۴	د	ا	و	■	ا	ف	هـ	■	م	د	ل	■	ا	ی	م
۵	ق	■	م	ک	ا	ت	ی	ب	■	هـ	ی	ا	م	■	ا
۶	ب	ز	■	ش	ر	ح	■	ل	ا	م	س	هـ	■	ن	و
۷	ا	ی	ت	ف	ا	■	ا	د	ن	ی	■	م	و	د	ت
۸	■	ب	ل	■	م	ا	د	ر	ا	ن	هـ	■	ت	ا	■
۹	چ	و	خ	هـ	■	پ	ر	چ	م	■	م	ت	و	چ	هـ
۱۰	ا	ن	■	د	ا	ی	م	ی	■	ف	ا	ر	■	ا	م
۱۱	هـ	■	آ	م	و	ک	■	ن	ش	ر	ی	ا	ت	■	و
۱۲	ز	د	هـ	■	ل	ا	ب	■	م	ح	و	■	ک	ت	ف
۱۳	م	و	س	و	م	■	ر	ج	ا	■	ن	گ	ا	ر	ی
۱۴	ز	م	ر	د	■	و	ز	ا	ر	ت	■	ر	ی	ا	ل
۱۵	م	ا	د	ا	ک	ت	و	■	ش	هـ	ن	و	ا	ز	ی

طراح: محمود کیمیایی

۱۷۹۸

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:
۱– در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲– در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو
سودوکو(Sudoku)یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۳							۷	۴
	۸				۷			
	۵	۲	۸					۹
		۳		۲			۸	
۶				۵				
		۹						۱
	۹					۴		
۴			۵			۳		۶
۲	۳		۶			۹	۱	

		۷			۹	۱		۲
۲	۱							
			۷				۵	۸
		۵	۸					
۷					۶			
	۲				۳	۴	۹	۷
۴			۶	۷		۲		
۳		۲		۵				
۵			۱			۹	۷	

جهان صنعت

۲۷ بهمن ۱۴۰۴ ۲۷ شعبان ۱۴۴۷ ۱۶ فوریه ۲۰۲۶ دوشنبه

عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات

شماره ۶۰۲۱ - سال بیستودوم

پایان نامه

این نامه اخلاق حرفه‌ای:

http://www.jahanesanat.ir

■ صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی

■ تلفن تحریریه: ۸۸۰۳۶۸۹۰

■ نمابر: ۸۸۰۳۹۷۰۷

■ تلفن سازمان آگهی‌ها: ۲۱- ۸۸۶۱۰۰۱۹

■ نشانی: خیابان شیخ‌بهایی شمالی، کوچه معصومی، پلاک ۴

■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸

■ روابط عمومی: ۸۸۶۱۰۰۲۳

■ لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir jahan1383@yahoo.com

سینمای جهان

عرصه جدید به‌کارگیری هوش مصنوعی در فیلمسازی

ورلد آف ریل- فیلم «کشتن ساتوشی» به کارگردانی داگ لیمان قصد دارد از فناوری هوش‌مصنوعی برای ایجاد پس‌زمینه‌ها و مناظر استفاده کند و نه فقط این بلکه در صورت نیاز، اجرای بازیگران و همچنین تنظیم حرکات لب، صورت و بدن را نیز تغییر می‌دهد. همه این کارها برای کاهش نیاز به فیلمبرداری مجدد انجام می‌شود. رایان کاوانا، تهیه‌کننده فیلم تاکید کرد که این فیلم بازیگران واقعی را با بازیگران تولیدشده توسط هوش‌مصنوعی جایگزین نخواهد کرد ولی عنوان داشت که هوش‌مصنوعی به‌عنوان ابزاری برای کارآمدتر کردن فیلمسازی و در عین حال حفظ مشاغل استفاده می‌شود. تولید «کشتن ساتوشی» از اواخر فوریه تا مارس در بریتانیا آغاز می‌شود. کیسی افلک و پیت دیویدسون در این فیلم که درباره خالق گریزان بیت‌کوین است، بازی می‌کنند. فیلمنامه این فیلم توسط نیک شنک نوشته شده است؛ کسی که «گرن تورینو» و «ماد» ایستوود را نوشته است. طبق گزارش‌ها، فیلمنامه او یک شبکه جهانی مرموز را دنبال می‌کند که قصد دارد حقیقت را در مورد خالق مرموز بیت‌کوین خاموش کند. از زمان ظهور بیت‌کوین در سال ۲۰۰۹، ناکاموتو همچنان در حد یک معما باقی مانده و در حالی که برخی او را فردی دوراندیش می‌دانند که افراد را از امور مالی سنتی آزاد کرده، برخی دیگر او را تهدیدی بی‌ثبات‌کننده برای دولت‌ها و نهادها می‌خوانند. تحلیلگران معتقدند که ناکاموتو در سال‌های اولیه تقریبا یک‌میلیون بیت‌کوین استخراج کرده است؛ ثروتی دست‌نخورده که اکنون حدود ۶۴میلیارددلار ارزش دارد و او را به یکی از ثروتمندترین افراد روی کره زمین تبدیل می‌کند. داستانی که در اینجا روایت می‌شود امیدوارکننده به نظر می‌رسد و موضوع بحث‌های جذاب و معماهای پیچیده بوده اما استفاده از هوش‌مصنوعی به یقین یک پیچش داستانی است: ماهیتی عجیب و کاملا غیرمنتظره.

تئاتر

اعلام آمار فروش و مخاطب تماشاخانه‌های دولتی

هنرآنلاین- آمار فروش و مخاطب نمایش‌های مجموعه تئاتر شهر، تالار هنر و تماشاخانه سنگلج تا پایان روز جمعه ۲۴بهمن‌ماه ۱۴۰۴ اعلام شد. نمایش «چهل‌گیس» به کارگردانی سیروس کهوری‌نژاد که از روز ۱۶بهمن‌ماه اجرای خود را در تالار چهارسو با ظرفیت ۱۳۲صندلی و قیمت بلیت ۳۰۰هزارتومان آغاز کرده، با مجموع هشت اجرا، میزبانی از ۴۹۶مخاطب را تجربه کرده و به فروشی معادل ۱۲۰میلیون و ۹۰هزارتومان دست پیدا کرده است. نمایش «وی‌لا» به کارگردانی سیروس همتی نیز که از روز ۱۶بهمن‌ماه اجرای خود را در تالار چهارسو با ظرفیت ۱۳۲نفر و قیمت بلیت ۳۰۰هزارتومان آغاز کرده، با مجموع هشت اجرا و میزبانی از ۳۹۳مخاطب، فروشی معادل ۷۱میلیون و ۱۰۰هزارتومان داشته است. نمایش «زندانی خیابان دوم» به کارگردانی سید جواد روشن که از روز ۱۹بهمن‌ماه اجرای خود را در تالار قشقایی با ظرفیت ۹۶نفر و قیمت بلیت ۳۰۰هزارتومان آغاز کرده، با شش اجرا و ۱۶۰تماشاگر به فروشی معادل ۲۸میلیون و ۶۸۰هزارتومان رسیده است. نمایش «کانگوروی ژاپنی» به کارگردانی مسعود میرطاهری نیز که از روز ۱۹بهمن‌ماه اجرای خود را در تالار ۷۲نفری سایه با قیمت بلیت ۲۵۰هزارتومان آغاز کرده، با شش اجرا و میزبانی از ۲۴۵تماشاگر به فروشی معادل ۳۸میلیون و ۹۲۵هزارتومان دست پیدا کرده است. نمایش «خارج از شهر» به کارگردانی وحید رهجوی نیز که از روز ۱۹بهمن‌ماه اجرای خود را در تالار سایه با ظرفیت ۷۲نفر و قیمت بلیت ۲۵۰هزارتومان آغاز کرده، تاکنون با شش اجرا و ۱۶۲تماشاگر، ۲۴میلیون و ۷۵۰هزارتومان فروش داشته است. نمایش «رستم و اسفندیار» به کارگردانی داریوش نصیری و رضا حسن‌خانی که از ۱۵بهمن‌ماه اجرای خود را در کارگاه نمایش با ظرفیت ۲۶نفر و قیمت بلیت ۲۰۰هزارتومان آغاز کرده تاکنون با ۱۱اجرا و ۲۵۰تماشاگر به فروشی معادل ۴۱میلیون و ۲۰۰هزارتومان دست پیدا کرده است. در تماشاخانه سنگلج نمایش «مرگ یزدگرد» به کارگردانی علیرضا چاوش که از ۱۶بهمن‌ماه با ظرفیت سالن ۲۳۶صندلی به صحنه رفته با هشت اجرا میزبان ۶۷۰تماشاگر بوده است. این نمایش با احتساب قیمت بلیت ۲۷۵هزارتومان، مبلغ ۱۵۱میلیون‌تومان فروش داشته است. در همین سالن نمایش «تحفه نطنز» به کارگردانی آرزو خلیلی که از ۱۴بهمن‌ماه با ظرفیت ۲۳۶صندلی به صحنه رفته با ۱۰اجرا میزبان ۵۷۴تماشاگر بوده است. این نمایش با احتساب قیمت بلیت ۲۲۰هزارتومان، مبلغ ۶۵میلیون و ۱۰۶هزارتومان فروش داشته است. در تالار هنر، نمایش «دونات توت‌فرنگی» به کارگردانی فاطمه یوسفیان که از ۱۱آذرماه در این سالن با ظرفیت ۲۳۴نفری به روی صحنه رفته با ۱۷اجرا و قیمت بلیت ۱۸۷هزارتومان توانست میزبان ۸۱۱تماشاگر باشد و به فروش ۱۰۷میلیون و ۱۸۸هزار و ۴۰۰تومان دست یابد. در همین سالن نمایش «آرزوی بزرگ» به کارگردانی میثم یوسفی که از تاریخ ۱۲بهمن‌ماه در این سالن با ظرفیت ۲۳۴نفری به روی صحنه رفته با ۱۲ اجرا و قیمت بلیت ۱۸۷هزارتومان و میزبانی از ۵۹۴تماشاگر به فروشی معادل ۶۵میلیون و ۴۸۷هزار و ۴۰۰تومان دست پیدا کرده است. مجموع تعداد کل تماشاگران مجموعه تئاتر شهر، تالار هنر و تماشاخانه سنگلج از شروع اجراها تا روز جمعه ۲۴بهمن‌ماه ۱۴۰۴(با احتساب مهمان و تخفیف) به عدد ۴۳۵۵نفر رسیده است.

انعکاس

آزادی ۱۲ زندانی در سایه مساعدت «وحشی»

مهر- همزمان با پخش فصل دوم سریال «وحشی» و با نظارت و همراهی ستاد دیه کشور، زمینه آزادی یک بانوی بدهکار مالی و ۱۱زندانی غیربزهکار مرد را فراهم کرده است. عوامل پخش سریال «وحشی» که یک مجموعه نمایش‌خانگی در ژانر جنایی است با شعار «زندان، پایان قصه نیست» تا به حال طی چهار مرحله، زمینه بازگشت افرادی را به کانون خانواده فراهم کرده‌اند که به صرف تنگدستی در تسویه دیون خصوصی گرفتار بند بودند. «وحشی» به نویسندگی و کارگردانی هومن سیدی برخلاف قهرمان قصه‌اش که داشته‌های خود را از جنس امید و باور بر باد رفته دیده، تا به امروز زمینه‌ساز بازگشت دوباره مادر و پدران بسیاری از استان‌های زنجان، البرز، تهران، ایلام، کردستان، قزوین، لرستان و شهرستان کاشان به مدار عادی زندگی بوده است. به‌گفته محمدرضا صابری تهیه‌کننده مجموعه «وحشی»، در راستای ایفای مسوولیت‌های اجتماعی پلتفرم فیلمنت این روند حمایتی از زندانیان جرائم غیرعمد تا پایان پخش سریال ادامه خواهد داشت.

دوربین

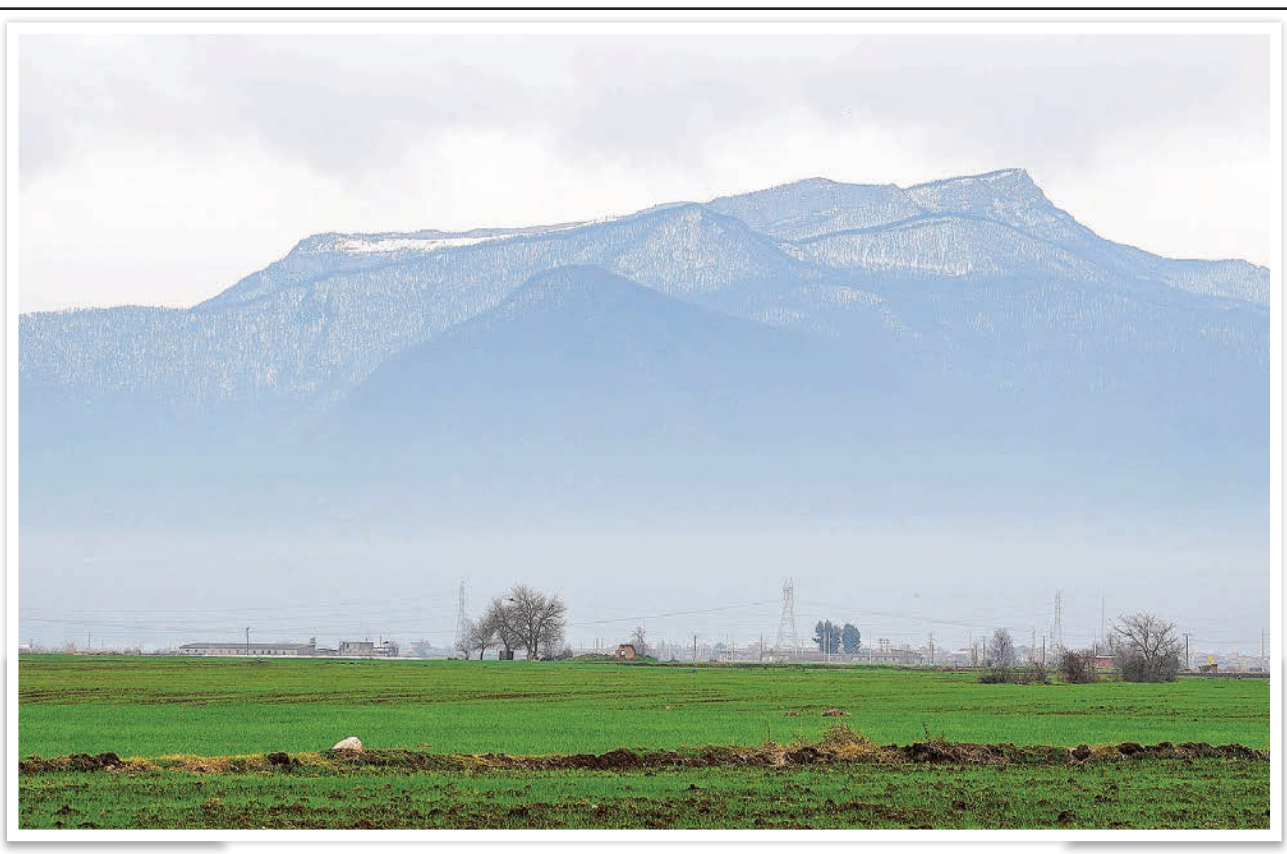

رضا لاله باغ - «جهان صنعت»

آرامش دشت سبز در آغوش کوه‌های مه‌آلود

«جهان‌صنعت» از احتمال تعطیلی موقت برخی سالن‌های سینما گزارش می‌دهد

گیشه بی‌رمق، سینماداران نگران

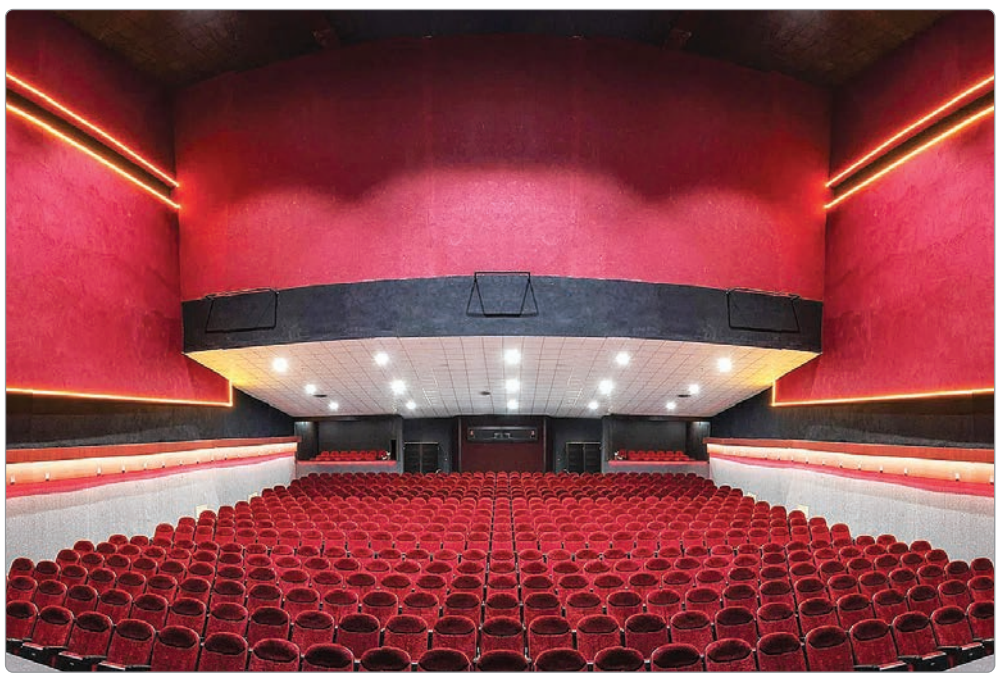

گروه فرهنگ و هنر- اسفند برای سینمای ایران همیشه ماه حساب‌وکتاب بوده؛ ماهی که سالن‌دار به دخل و خرج سال نگاه می‌کند، پخش‌کننده چشم به اکران‌های نوروزی می‌دوزد و تهیه‌کننده امیدوار است بخشی از سرمایه‌اش را از گیشه پس بگیرد. امسال اما زمزمه‌ای نگران‌کننده در راهروهای سینماها پیچیده است: «اگر روند فعلی ادامه پیدا کند، ممکن است اسفند به یکی از کم‌جان‌ترین ماه‌های سال‌های اخیر تبدیل شود و حتی برخی سالن‌ها به «تعطیلی موقت» فکر کنند.» این هشدار بیش از آنکه یک تهدید مقطعی باشد، نشانه بحرانی عمیق‌تر است؛ بحرانی که ریشه در اقتصاد، کیفیت تولید، ساختار اکران و تغییر الگوی مصرف فرهنگی دارد. مساله تضعیف تدریجی چرخه‌ای است که تولید، پخش و نمایش را به هم متصل می‌کند. کاهش محسوس فروش در هفته‌های اخیر را نمی‌توان صرفا به رکود فصلی نسبت داد. گیشه سینمای ایران در سال‌های گذشته نیز نوسان داشته اما آنچه امروز نگران‌کننده بوده شکنندگی بیش از حد این بازار است. در ساختار اقتصادی سینمای ایران، گیشه حکم موتور محرک را دارد. بازگشت سرمایه تقریبا به‌طور کامل وابسته به فروش بلیت است و هر اختلالی در این بخش، مستقیما بر تصمیم سرمایه‌گذار برای پروژه بعدی اثر می‌گذارد. وقتی فیلم‌ها کمتر می‌فروشند، سرمایه‌گذار محتاط‌تر می‌شود، تولید کاهش می‌یابد و سالن‌دار با سانس‌های خالی بیشتری روبه‌رو می‌شود. این چرخه معیوب اگر ادامه پیدا کند، می‌تواند به کاهش تنوع آثار، افت اشتغال در بدنه سینما و حتی تعطیلی‌های مقطعی منجر شود.

با این حال تحلیل وضعیت بدون توجه به مساله کیفیت و اعتماد مخاطب ناقص خواهد بود. در سال‌های اخیر بخش مهمی از فروش سینما بر دوش کمدی‌های تجاری بوده است؛ آثاری که در مقاطعی توانسته‌اند گیشه را نجات دهند اما به‌مرور با تکرار فرمول‌های مشابه از طراوت اولیه فاصله گرفته‌اند. وقتی شوخی‌ها تکراری می‌شود و روایت‌ها جسارت خود را از دست می‌دهند، مخاطب احساس می‌کند با محصولی روبه‌رو بوده که بیش از آنکه خلاقانه باشد، حسابگرانه است. نتیجه فرسایش اعتماد است. مخاطب دیگر با دیدن نام یک ژانر یا حتی یک بازیگر به سالن نمی‌رود بلکه او به تجربه‌ای متفاوت و قانع‌کننده نیاز دارد. بحران کیفیت البته فقط به محتوا محدود نمی‌شود. بخشی از مشکل به ریسک‌گریزی ساختار تولید بازمی‌گردد. در شرایط اقتصادی نامطمئن، سرمایه‌گذار ترجیح می‌دهد به سراغ الگوهای امتحان‌پس‌داده برود. این انتخاب در کوتاه‌مدت منطقی به نظر می‌رسد اما در بلندمدت به یکنواختی بازار می‌انجامد. سینمایی که جسارت تجربه‌گری نداشته باشد، نمی‌تواند مخاطب جدید جذب کند یا مخاطب قدیمی را هیجان‌زده نگه دارد بنابراین نتیجه آن بازاری است که به چند گونه محدود وابسته و با کوچک‌ترین تغییر ذائقه یا افت مقطعی دچار رکود می‌شود. در کنار این مسائل، اقتصاد خانواده نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. در شرایط تورمی خانوارها ناگزیر به اولویت‌بندی هزینه‌ها هستند. مسکن، خوراک، آموزش و درمان در صدر قرار می‌گیرند و تفریحات فرهنگی به حاشیه رانده می‌شوند. حتی اگر قیمت بلیت سینما نسبت به برخی سرگرمی‌های دیگر چندان بالا نباشد، تجربه سینما رفتن برای یک خانواده چندنفره هزینه‌ای قابل‌توجه است. مخاطب پیش از خرید بلیت از خود می‌پرسد: آیا این فیلم ارزش هزینه و زمان من را دارد؟ اگر پاسخ قاطع نباشد، تصمیم به تعویق می‌افتد یا به‌کلی حذف می‌شود. در چنین فضایی کوچک‌ترین تردید درباره کیفیت اثر می‌تواند به انصراف از تماشا منجر شود.

از سوی دیگر تحول دیجیتال و گسترش پلتفرم‌های نمایش آنلاین، الگوی مصرف فرهنگی را تغییر داده است. تماشای فیلم در خانه، با هزینه اشتراک ماهانه و دسترسی آسان به طیفی گسترده از تولیدات داخلی و خارجی، گزینه‌ای جذاب برای بسیاری از مخاطبان است. این رقابت اگرچه نابرابر به نظر می‌رسد اما واقعی است. سینما دیگر تنها محل تماشای فیلم نیست بلکه باید تجربه‌ای ارائه دهد که در خانه قابل تکرار نباشد. کیفیت فنی بالا، صدای استاندارد، تصویر بزرگ و مهم‌تر از همه حس تماشای جمعی مزیت‌هایی هستند که اگر تقویت نشوند، مزیت رقابتی سینما از دست می‌رود. مخاطبی که می‌تواند با هزینه‌ای کمتر و راحتی بیشتر فیلم ببیند، تنها زمانی به سالن می‌آید که تجربه‌ای منحصربه‌فرد در انتظارش باشد. ساختار اکران نیز در این میان بی‌تاثیر نیست. گاهی تراکم بیش از حد فیلم‌ها در یک بازه کوتاه باعث می‌شود آثار متوسط یا مستقل فرصت دیده‌شدن پیدا نکنند و در رقابتی نابرابر حذف شوند. در مقاطعی دیگر کمبود فیلم‌های جذاب باعث می‌شود سالن‌ها با سانس‌های کم‌مخاطب روبه‌رو شوند. این بی‌ثباتی برنامه‌ریزی بلندمدت را دشوار می‌کند و سرمایه‌گذار را مردد نگه می‌دارد. نبود یک استراتژی منسجم برای تنوع‌بخشی به سبد اکران و حمایت هدفمند از ژانرهای مختلف، بازار را به‌شدت وابسته به چند فیلم پرفروش می‌کند؛ وابستگی‌ای که هر بار با خلأ مواجه شود، رکود را تشدید می‌کند.

در چنین شرایطی طرح احتمال «تعطیلی موقت» برخی سالن‌ها بیش از آنکه اغراق‌آمیز باشد، بازتاب فشار اقتصادی بر سینماداران است. سالن سینما هزینه‌های ثابتی دارد که با کاهش فروش به‌راحتی قابل جبران نیست. کاهش سانس یا تعطیلی کوتاه‌مدت شاید در نگاه اول راهکاری برای کاهش زیان باشد اما پیامدهای بلندمدت آن قابل چشم‌پوشی نیست. از دست رفتن عادت مخاطب، تضعیف نیروی انسانی و کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری می‌تواند بازگشت به وضعیت عادی را دشوارتر کند. سینمای ایران در دهه‌های گذشته بارها با بحران مواجه شده و هر بار با تغییراتی در محتوا و مدیریت، مسیر تازه‌ای یافته است. امروز نیز بیش از هر زمان دیگری نیاز به بازتعریف سیاست‌های حمایتی، تقویت نوآوری و بازسازی اعتماد مخاطب احساس می‌شود. حمایت‌های دولتی و نهادی اگر به‌جای افزایش کمی تولید، بر ارتقای کیفیت و جسارت در روایت متمرکز شود، می‌تواند به احیای تدریجی بازار کمک کند. در کنار آن، بازاریابی حرفه‌ای و شناخت دقیق مخاطب، نقش مهمی در ترغیب خانواده‌ها به بازگشت به سالن دارد. رکود گیشه در آستانه اسفند شاید نشانه‌ای از یک زمستان سرد برای سینما باشد اما سرنوشت این صنعت از پیش تعیین نشده است. اگر مدیران، تهیه‌کنندگان و خالقان آثار بپذیرند که مساله فقط کمبود مخاطب نیست بلکه کمبود اعتماد و هیجان است، می‌توان به تغییر امیدوار بود. سینما زمانی زنده می‌ماند که بتواند تجربه‌ای خلق کند که ارزش هزینه‌کرد، زمان و توجه مخاطب را داشته باشد. در غیر این صورت خاموش شدن چراغ برخی سالن‌ها نشانه تغییری عمیق در جایگاه سینما در سبد فرهنگی خانواده ایرانی خواهد بود.

خبر

عنایت بخشی درگذشت

«**جهان صنعت**»- عنایت بخشی، بازیگر قدیمی سینما، تئاتر و تلویزیون در ۸۰سالگی از دنیا رفت. بخشی امسال دو بار راهی بیمارستان شده بود ولی بار دوم که تقریبا از اواخر پاییز شروع شد، مدت زمان بیشتری بستری بود. او به دلیل مشکلات جسمی متعدد و نیز عفونت تحت درمان قرار داشت. عنایت بخشی آخرین‌بار در جشنواره فیلم فجر سال قبل با فیلم «شاه‌نقش» حضور داشت که همچنان روی پرده است و برای بازی در این فیلم دیپلم افتخار بازیگری نقش مکمل را دریافت کرد. این بازیگر متولد سال ۱۳۲۴ بازی در فیلم‌های سینمایی «سگ‌کشی»، «روز واقعه»، «ساحره»، «فریاد»، «مسافران»، «شکار»، «ترن»، «سناتور»، «سردار جنگل» و «آقای هالو» و سریال‌هایی چون «امام‌علی(ع)»، «پهلوانان نمی‌میرند»، «ولایت عشق»، «پلیس جوان»، «زیر تیغ» و «کلانتر» را در کارنامه کاری خود داشت.

وزیر ارشاد:

هنر تار و پود تمدن ایرانی را شکل داده است

«**جهان صنعت**»- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به نخستین همایش ملی سیاستگذاری هنر در ایران پیامی ارسال کرد. در بخشی از این پیام وزیر آمده است: «امیدوارم همایش «سیاستگذاری هنر در ایران» که به همت پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، فرهنگستان هنر و دیگر عزیزان برگزار شده و پیش‌مقدمه آن نیز نشست‌های متنوعی بوده است، منشأ دستاوردهای مبارکی در حوزه هنر و سیاستگذاری باشد. هنر در ایران با سابقه هزاران‌ساله تمدنی ما، همواره جایگاهی ویژه داشته است که به چند نکته در این‌باره اشاره می‌کنم: نخست آنکه هنر از کانون‌های اصلی معنا و هویت ایران بوده و در طول هزاران سال تمدن ایرانی، نقشی بنیادین ایفا کرده است. نکته دوم اینکه هنر تاروپود تمدن ایرانی را شکل داده است؛ از زندگی فردی و شخصی مانند غذا، پوشاک و مسکن تا حوزه‌های عمومی و عرصه‌های دولتی و حکومتی. هنر به‌گونه‌ای حلقه اتصال بخش‌های مختلف بوده و در تمامی این اجزا حضوری موثر و پیوسته داشته است.»

یک تولیدکننده بازی‌های فکری:

سنگ‌اندازی نکنند، ما حمایت نمی‌خواهیم

ایسنا- افزایش استقبال از بازی‌های رومیزی و فکری در سال‌های اخیر تصویری امیدوارکننده از این بازار ساخته اما پشت این رونق ظاهری، تولیدکنندگانی ایستاده‌اند که با فقدان قانون کپی‌رایت، تیراژهای پایین، شک مخاطب به محصول ایرانی و فشار هزینه‌های تولید دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ چالش‌هایی که در نهایت بیش از هر چیز به نبود یک نهاد حمایتی موثر و پاسخگو در این صنعت گره خورده است. هانی فتوت، تولیدکننده بازی‌های فکری و عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان با اشاره به چالش‌های طراحی و تولید بازی‌های فکری در کشور گفت: با توجه به اینکه ما در کشوری هستیم که قانون کپی‌رایت در آن رعایت نمی‌شود، خیلی از بازی‌هایی که اکنون در کشور تولید می‌شود، کپی‌برداری از بازی‌های خارجی است. صدها هزار بازی فکری یا رومیزی در کشورهای دیگر تولید می‌شود که برخی در کشور ما بدون پرداخت هیچ هزینه‌ای از آنها تقلید می‌کنند و این موضوع بزرگ‌ترین چالشی است که جلوی طراحی و خلاقیت را می‌گیرد. این تولیدکننده بازی‌های فکری ادامه داد: از سوی دیگر عموما مصرف‌کنندگان بازی‌های فکری گروه‌های مختلفی با ذائقه‌های خاص هستند و همین امر روند طراحی و تولید بازی را پیچیده‌تر و پرهزینه‌تر می‌کند و از آنجایی که ما صادرات بازی یا نداریم یا به شکل خیلی محدودی این اتفاق می‌افتد، تیراژ تولید بازی پایین است و انتظاری که طراح از بازگشت پول و سرمایه خود دارد برآورده نمی‌شود و این سرخوردگی عموما برای طراحان ایجاد می‌شود. او با اشاره به اینکه تولید بازی‌های فکری کاری میان‌رشته‌ای (صنعت نشر و کاغذ و صنایع پلاستیک) است، درباره نهاد متولی، تعامل‌کننده و پاسخگو به درخواست‌های این تولیدکنندگان توضیح داد: ترجیح ما این است که با جایی تعامل نکنیم چون بیش از آنکه کمکی کنند، سنگ‌اندازی می‌کنند. عموما نهادها زمانی مداخله می‌کنند که چالشی وجود داشته باشد یعنی هر وقت یک اتفاقی می‌افتد یادشان می‌افتد که باید برای این حوزه هم کاری کرد. معمولا زمانی وارد می‌شوند که مثلا دغدغه این باشد که چرا فلان عکس روی طرح جلد فلان بازی فکری آمده است؟! در واقع متولی حمایتگر نداریم اما تا دلتان بخواهد متولی نظارتگر داریم.